

სომხილური ღავები

(ურთა და კომპენსაცია)

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: http://www.supremecourt.ge/default.aspx?sec_id=133&lang=1

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
ადმინისტრაციულ საქმეებზე
2017, №4

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Administrative Cases
(in Georgian)
2017, №4

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Verwaltungssachen
(in der georgischen Sprache)
2017, №4

Решения Верховного Суда Грузии
по административным делам
(на грузинском языке)
2017, №4

გადაწყვეტილებების შერჩევასა
და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი **ლიანა ლომიძე**

ტექნიკური რედაქტორი **მარიკა მაღალაშვილი**

რედაქციის მისამართი: 0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების
ქ. №32, ტელ: 298-21-03; www.supremecourt.ge

**ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო
სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

1. სამსახურიდან განთავისუფლების საფუძველი

დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა მოხელის სამსახურიდან განთავისუფლებისას

განჩინება

№ბს-834-826(2კ-16)

16 მარტი, 2017 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის სააპელაციო
სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.08.2016წ.
განჩინება

აღწერილობითი ნაწილი:

22.11.2014წ. ნ. ა-ემ სარჩელით მიმართა თბილისის საქალა-
ქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას თბი-
ლისის მუნიციპალიტეტის მერიის, თბილისის მერიის კადრების
განყოფილების უფროსის – ნ. ს-ასა და თბილისის მერიის კად-
რების განყოფილების უფროსის მოადგილის – ვ. გ-ას მიმართ
და მოითხოვა თბილისის მერიის, თბილისის მერიის კადრების
განყოფილების უფროსის – ნ. ს-ასა და თბილისის მერიის კად-
რების განყოფილების უფროსის მოადგილის – ვ. გ-ას მიერ ნ. ა-
ის მიმართ განხორციელებული დისკრიმინაციის ფაქტის დადას-
ტურება; სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ 24.10.2014წ.
№1318 ბრძანების ბათილად ცნობა მისი ძალაში შესვლის დღი-
დან; ნ. ა-ის სამსახურიდან გათავისუფლებაზე ბრძანების არა-
კანონიერად აღიარება, თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიი-
სათვის ქმედების განხორციელების დაგალება – ნ. ა-ის სამსა-
ხურში აღდგენა და განაცდური ხელფასის ანაზღაურება სრუ-
ლად; საჯარო მოხელეების – ნ. ს-ასა და ვ. გ-ას განზრახი მოქ-
მედებით მიყენებული ზიანის გამო, დისკრიმინაციული შევიწ-
როებისა და მოპყრობის შედეგად ნ. ა-ისათვის მიყენებული მო-
რალური ზიანის ანაზღაურების დაკისრება ნ. ს-ასა და ვ. გ-ას-
თვის, თბილისის მერიასთან სოლიდარულად – 3 000 ლარის ოდე-

ნობით.

27.01.2015წ. განცხადებით ნ. ა-ის წარმომადგენელმა დააზუსტა სასარჩელო მოთხოვნა და აღნიშნა, რომ ითხოვს ნ. ა-ის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ თბილისის მერიის 24.10.2014წ. №1318 ბრძანების ბათილად ცნობას მისი ძალაში შესვლის დღიდან; მერიისათვის მოქმედების განხორციელების დავალებას, კერძოდ – მოსარჩელე ნ. ა-ის სამსახურში აღდგენას და განაცდური ხელფასის ანაზღაურებას სრულად, ნ. ა-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების დღიდან მის სამსახურში აღდგენის დღემდე; თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ მოსარჩელე ნ. ა-ის მიმართ განხორციელებული დისკრიმინაციული მოპყრობისა და შევიწროების დადასტურების შემთხვევაში თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ 5 000 ლარის ოდენობით მორალური ზიანის ანაზღაურების დაკისრებას. ამავე განცხადებით, მოსარჩელემ შეამცირა მოპასუხეთა წრე და მოპასუხედ მხოლოდ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია დაასახელა.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ იყო თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის განათლებისა და კულტურის განყოფილების წამყვანი სპეციალისტი, თბილისის მერიაში სამსახური ადგილობრივ თვითმმართველობაში პოლიტიკური ორგანიზაცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მმართველობის დროს დაიწყო, კერძოდ, 2009 წლიდან მოყოლებული იგი მერიაში სხვადასხვა თანამდებობებზე მუშაობდა. ნ. ა-ე 24.10.2014წ. №1318 თბილისის მერის ბრძანებით გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნების შემდეგ, როგორც დედაქალაქში, ისე სხვადასხვა რეგიონში, თვითმმართველობის ორგანოებიდან საჯარო მოხელეების მასობრივი გათავისუფლებები დაიწყო, რაც ბადებს ეჭვს და იძლევა მაღალი ალბათობით ვარაუდის საფუძველს, რომ სამსახურიდან მოხელეების მსგავს გათავისუფლებებში ადგილი აქვს მიკერძოებულ, დისკრიმინაციულ მიდგომებს, პოლიტიკური პარტიისადმი „კუთვნილების“ გამო. თავდაპირველად მას სამსახურიდან წასვლის განცხადების დაწერა შესთავაზეს, რის შემდეგაც, მათი განმარტებით, მოვალეობის შემსრულებლად უფრო დაბალი თანრიგის პოზიციაზე აიყვანდნენ. აღნიშნულზე ნ. ა-ემ კატეგორიული უარი განაცხადა, რის შემდეგაც მოხდა მისი გათავისუფლება. გათავისუფლების ბრძანებაში საფუძველად მითითებულია რეორგანიზაცია, რომელსაც მოყვა შემცირება, თუმცა სინამდვილეში

რეორგანიზაციას არათუ შემცირება, არამედ კადრების გაზრდა მოჰყვება. რეორგანიზაციის შემდეგ ცალკე ჩამოყალიბებულ – განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური დამატებით კიდევ ერთი წამყვანი სპეციალისტის შტატს ითვალისწინებს, განათლების პროგრამების განყოფილებაში. შესაბამისად, რეორგანიზაციის შედეგად ჯამში სულ ოთხი სამტატო ერთეული განისაზღვრა იმ თანამდებობებისთვის, რომლებიც მსგავსი და ექვივალენტურია მოსარჩელის ყოფილი თანამდებობისა. ამდენად, აღნიშნულ თანამდებობაზე მოსარჩელე თავისუფლად შეძლებდა თავისი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებას და არ არსებობდა დაბალი თანრიგის თანამდებობაზე მისი მოვალეობის შემსრულებლად გადაყვანის საჭიროება. სამსახურიდან გაათავისუფლეს იგი რეორგანიზაციის შედეგად ჩამოყალიბებულ შესაბამის თანამდებობაზე მუშაობის გაგრძელების, მისი შესაძლებლობის გამოკვლევის გარეშე. ამდენად, მოსარჩელე თვლის, რომ მისი გაათავისუფლება მოხდა დისკრიმინაციული შევიწროებისა და მოპყრობის პირობებში, პოლიტიკური შეხედულების ნიშნით.

15.04.2015წ. მოსარჩელე ნ. ა-ის წარმომადგენელმა შუამდგომლობით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას და მოითხოვა ნ. ა-ის სამსახურიდან გაათავისუფლების არაკანონიერად აღიარების შემთხვევაში იგი დაუყოვნებლივ იქნეს აღდგენილი სამსახურში, წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობაზე მერიის კულტურის საქალაქო სამსახურში ან მერიის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდული საქმეთა საქალაქო სამსახურში ან შესაბამის სამსახურში, რამეთუ დავის საბოლოოდ დასრულებამდე ნ. ა-ეს მიადგება გაუმართლებელი და მნიშვნელოვანი ზიანი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 06.01.2016წ. განჩინებით ნ. ა-ის სარჩელიდან თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენის, განაცდურის ანაზღაურების, დისკრიმინაციული მოპყრობის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე ცალკე წარმოებად გამოიყო დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე მოთხოვნები და ნ. ა-ის სარჩელი თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ დისკრიმინაციული მოპყრობის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე განსახილველად გადაეგზავნა განსჯად თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 22.01.2016წ. განჩინებით გასწორდა მოცემულ საქმეზე ამავე კოლეგიის 06.01.2016წ. განჩინებაში დაშვებული უსწორობა და დასახელებულ განჩინებაში მისი მიღების თარიღად 06.01.2015წ.-ს ნაცვლად მიეთითა 06.01.2016წ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 29.01.2016წ. გადაწყვეტილებით ნ. ა-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტილად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის 24.10.2014წ. №1318 ბრძანება და მოპასუხეს დაევალა ერთი თვის ვადაში საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად ნ. ა-ის მიმართ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემა. დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლო კოლეგიის მითითებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 96.2, 96.3 და 97.1 მუხლების თანახმად, დაწესებულებაში განხორციელებული რეორგანიზაცია მოხელის თანამდებობიდან გათავისუფლების უპირობო საფუძველს მხოლოდ იმ შემთხვევაში ქმნის, თუ მის მიერ დაკავებული თანამდებობის შესაბამისი საშტატო ერთეული უქმდება. საშტატო ერთეული გაუქმებულად შეიძლება ჩაითვალოს, თუ ფუნქციური დატვირთვით ამგვარი თანამდებობა აღარ არსებობს და ახალი საშტატო ერთეულის განისაზღვრება სხვა უფლება-მოვალეობები და ამგვარი საშტატო ერთეული დასაკავებლად სხვა კრიტერიუმები უნდა იქნეს დაკმაყოფილებული.

კოლეგიის განმარტებით, მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოში განხორციელებული რეორგანიზაციით ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურების და კულტურის საქალაქო სამსახურის ნაცვლად ცალ-ცალკე ჩამოყალიბდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური და ქ. თბილისის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახური. ამასთან, დასახელებული საქალაქო სამსახურების დებულებებიდან გამომდინარე, არ მომხდარა ფუნქციურად ახალი სტრუქტურის ჩამოყალიბება, არამედ ერთი საქალაქო სამსახურიდან გამოეყო დარგობრივად განსხვავებული ორი სამსახური, რაც მეტყველებს იმაზე, რომ ამ სამსახურებში შექმნილი შტატებიც შესაბამისობაში დარჩა იმ ამოცანებთან და ფუნქციებთან, რაც თავდაპირველ გაერთიანებულ სამსახურში ერთი მხრივ განათლებისა და კულტურის განყოფილებას, ხოლო მეორე მხრივ – სპორტის, სოციალური მომსახურებისა და ჯანდაცვის განყოფილებებს გა-

აჩნდათ. დადგენილი გარემოებებიდან გამომდინარე, რეორგანიზაციის შედეგად შტატების რაოდენობა, საერთო ჯამში, მართალია შემცირდა, თუმცა შტატი, რომლიდანაც მოსარჩელე გათავისუფლდა, დაწესებულებაში შენარჩუნდა. რეორგანიზაციამდე განათლებისა და კულტურის განყოფილებაში იყო წამყვანი სპეციალისტის სამი შტატი, რეორგანიზაციის შემდეგ კი კულტურის საქალაქო სამსახურის კულტურისა და ხელოვნების მუნიციპალური დაწესებულებების მართვის და კოორდინაციის განყოფილებაში წამყვანი სპეციალისტის ორი შტატი, ხოლო კულტურისა და ხელოვნების მუნიციპალური ობიექტების განვითარების ხელშეწყობის განყოფილებაში ერთი შტატი. ამგვარ პირობებში, მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს ჰქონდა ვალდებულება, ემსჯელა მოსარჩელის რეორგანიზაციის შედეგად შექმნილ სამსახურში გადაყვანის თაობაზე, გადაყვანის შეუძლებლობა თუ მიზანშეუწონლობა კი დაესაბუთებინა სათანადო წესით, რასაც ადგილი არ ჰქონია.

კოლეგიამ მიუთითა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონი დაწესებულებაში შტატების შემცირების პირობებშიც ადმინისტრაციას ანიჭებს დისკრეციას, მოახდინოს თანამშრომელთა პროფესიული ჩვევების, კვალიფიკაციის, შრომის დისციპლინის და ა.შ. ადეკვატური, ობიექტური შეფასება და მიიღოს შესაბამისი მოტივირებული გადაწყვეტილება. აქედან გამომდინარე, მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორგანოს გადანყვეტილება ნ. ა-ის გათავისუფლების თაობაზე არ ემყარება ზემოაღნიშნული პრინციპით საქმის განხილვასა და მიღებული ბრძანების დასაბუთებას. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 და 96.2 მუხლების შესაბამისად გამოეკვლია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება, გადანყვეტილება მიეღო ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე და საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.4 მუხლის მიხედვით დაესაბუთებინა ყველა ის ფაქტობრივი გარემოება, რომელსაც არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კოლეგიამ მიიჩნია, რომ სადავო აქტი გამოცემულია კანონმდებლობის დანაწესების უგულვებელყოფით, იგი სადავო საკითხის გადაწყვეტილად ბათილად იქნა ცნობილი ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლის საფუძველზე და მოპასუხეს დაევალა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკ-

ვლევისა და შეფასების შედეგად ახალი აქტის გამოცემა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 29.01.2016წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა მხარეების მიერ. აპელანტმა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა ნ. ა-ის სარჩელი და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა. ხოლო აპელანტმა ნ. ა-ემ მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სადავო საკითხის არსებითად გადაწყვეტის გზით სარჩელის დაკმაყოფილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.08.2016წ. განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ნ. ა-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 29.01.2016წ. გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მითითებით, მან გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნები საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთებისას შემოიფარგლა მათზე მითითებით და დამატებით აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანია ქ. თბილისის მერის 24.10.2014წ. №1318 ბრძანება, რომლითაც ნ. ა-ე განთავისუფლდა ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის განათლებისა და კულტურის განყოფილებაში სპეციალისტის თანამდებობიდან. აღნიშნული ბრძანების გამოცემის სამართლებრივი საფუძველია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97.1 მუხლი და ბრძანების კანონიერება შეფასებულ უნდა იქნას ზემოაღნიშნული კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში. მერიის 01.04.11წ. №420 ბრძანებით ნ. ა-ე დაინიშნა მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის განათლების და კულტურის განყოფილებაში სპეციალისტის თანამდებობაზე. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 23.09.14წ. №9-17 და 23.09.14წ. №9-18 დადგენილებით დამტკიცებული დებულებების მიხედვით, ქ. თბილისის მერიაში ჩამოყალიბდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური და ქ. თბილისის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახური. სააპელაციო

პალატამ მიუთითა, რომ საქმის მასალებით არ დასტურდება შეეთავაზა თუ არა რეორგანიზაციის პროცესში სხვა თანამდებობაზე დანიშვნა, 24.10.14წ. ოქმი არ შეიცავს შესაბამის ინფორმაციას.

სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97.2 მუხლი ამკრძალავი ხასიათისაა და დაუშვებლად მიიჩნევს მოხელის გათავისუფლებას, თუ იგი თანახმაა სხვა თანამდებობაზე დანიშვნაზე, ამგვარი თანხმობა კი თავისთავად განაპირობებს ადმინისტრაციის მხრიდან შეთავაზების აუცილებლობას. პალატამ მიუთითა, რომ მოცემულ შემთხვევაში ნ. ა-ის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების მიღებისას ადმინისტრაციულმა ორგანოს მიერ დაირღვა კანონის ზემოაღნიშნული იმპერატიული დანაწესი, რადგან საქმის მასალებით არ დასტურდება ნ. ა-ეს რეორგანიზაციის პროცესში შეეთავაზა თუ არა სხვა თანამდებობაზე დანიშვნა. საქმეში არ მოიპოვება ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების მტკიცებულებები. ორგანოს არ გაურკვევია ასრულებდა თუ არა მოსარჩელე სამსახურებრივ მოვალეობას კეთილსინდისიერად, კვალიფიციურად, საქმის მასალებიდან არ დგინდება, მისცა თუ არა ობიექტური შეფასება ადმინისტრაციულმა ორგანომ მოხელის გათავისუფლებისას მისი პროფესიონალიზმისა და კომპეტენტურობის ხარისხს. პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრება სადავო აქტის უკანონობისა და დაუსაბუთებლობის თაობაზე და აღნიშნა, რომ მოპასუხე ვალდებული იყო ჩატარებინა შესაბამისი სახის ადმინისტრაციული წარმოება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.08.2016წ. განჩინება საკასაციო საჩივრით გასაჩივრდა მხარეების მიერ.

კასატორი ნ. ა-ე აღნიშნავს, რომ არსებობს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების საფუძველი, რადგან სააპელაციო პალატამ არასწორად გამოიყენა სასკ-ის 32.4 მუხლი. აღნიშნულ მუხლს სასამართლო იყენებს მხოლოდ ისეთ შემთხვევებში, როდესაც სახეზეა საქმის გადაწყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე რომელიმე ისეთი კონკრეტული გარემოება, რომლის შესწავლა და გამოკვლევა სცილდება სასამართლოს შესაძლებლობის ფარგლებს და რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს შესწავლილი და გამოკვლეული უნდა ჰქონოდა. კასატორი აღნიშნავს, რომ მოცემულ საქმეში სახეზე არ არის რომელიმე ისეთი გარემოება, რომლის გამოკვლევა სცილდება სასამართლოს შესაძლებლობებს და აღნიშნული დავის ბედს მთლიან-

ნად წყვეტს მართოდ იმ გარემოების დადგენა, ნ. ა-ის გათავისუფლების დროს ჰქონდა თუ არა ადგილი კადრების შემცირებას რეორგანიზაციის პროცესში, თუმცა სასამართლოს საერთოდ არ უმსჯელია და გამოუკვლევია აღნიშნული გარემოება.

კასატორი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.08.2016წ. განჩინების გაუქმებას გასაჩივრებულ ნაწილში და ახალი გადაწყვეტილებით ნ. ა-ის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას. კასატორის მითითებით საქმეში დაცული დოკუმენტებიდან დასტურდება, რომ დაწესებულებაში ადგილი ჰქონდა შტატების შემცირებას. ამასთან, მოხელეთათვის შეთავაზებულ იქნა შესაბამისი თანამდებობები დაწესებულებაში მოხელეთა უპირატესი დარჩენის საკითხის გათვალისწინებით, თუმცა მოხელეთა ნაწილმა არ გამოთქვა შეთავაზებული თანამდებობის დაკავების სურვილი, მათ შორის ნ. ა-ემ. შესაბამისად, იგი თანამდებობიდან გათავისუფლდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97.1 მუხლის თანახმად. კასატორის განმარტებით, აღნიშნული ნორმა ითვალისწინებს მოხელის სამსახურიდან გათავისუფლებას დაწესებულების შტატებით გათვალისწინებულ თანამდებობათა შემცირებისას და სასამართლოს მითითებას თანამშრომლის კვალიფიციურობის და სამსახურებრივი მოვალეობის კეთილსინდისიერების გამოკვლევასთან დაკავშირებით არანაირი კავშირი არ აქვს მოცემულ შემთხვევასთან. როდესაც ხდება დაწესებულებიდან შტატების შემცირების გამო თანამშრომლის გათავისუფლება, კანონმდებლობა არ აკეთებს არანაირ დათქმას მოხელის კვალიფიციურობასთან დაკავშირებით. აქედან გამომდინარე, კასატორი მიიჩნევს, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.08.2016წ. განჩინება გასაჩივრებულ ნაწილში არის დაუსაბუთებელი და სასამართლოს მიერ არასწორად იქნა დადგენილი საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები.

სამოტივაციო ნაწილი:

საქმის მასალების და საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლის შედეგად საკასაციო პალატა თვლის, რომ საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-

სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენის, განაცდურის ანაზღაურების, დისკრიმინაციული მოპყრობის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე ნ. ა-ის მიერ აღძრულ სარჩელზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 06.01.2016წ. განჩინებით ცალკე წარმოებად გამოიყო დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე მოთხოვნები და ნ. ა-ის სარჩელი თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ დისკრიმინაციული მოპყრობის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე განსახილველად განსჯადობით გადაეგზავნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიას, რომელმაც სადავოდ გახადა განსჯადობა და სასკ-ის 26-ე მუხლის საფუძველზე სასამართლოთა შორის განსჯადობის შესახებ დავის გადასაწყვეტად მიმართა საკასაციო სასამართლოს.

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.09.2016წ. განჩინებით ნ. ა-ის სარჩელი თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ დისკრიმინაციული მოპყრობის ფაქტის დადგენისა და მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე განსჯადობით განსახილველად დაექვემდებარა თბილისის საქალაქო სასამართლოს არა სამოქალაქო, არამედ ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას. საკასაციო პალატამ მიუთითა, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში, მოსარჩელე ითხოვს არა დამოუკიდებლად დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენას და აღნიშნულიდან გამომდინარე ზიანის ანაზღაურებას ან დისკრიმინაციული ქმედების შეწყვეტას, არამედ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობას, რის საფუძველდაც უთითებს დამსაქმებლის მხრიდან დისკრიმინაციულ მოპყრობას. საკასაციო პალატის მიერ განსჯადობის შესახებ დავის გადაწყვეტამდე, პირველი და სააპელაციო ინსტანციების სასამართლოებმა დავის დანარჩენი ნაწილი გადაწყვეტეს. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ დაზუსტებას მოითხოვს დავის საგანი. ვინაიდან, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მოთხოვნის საფუძველიანობისა და აქტის კანონიერების შემოწმების ფარგლებში უნდა მოხდეს დისკრიმინაციის ფაქტის არსებობაზე მსჯელობა, სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერებასთან დაკავშირებით სასამართლოს გადაწყვეტილება უნდა დაეყრდნოს დისკრიმინაციის ფაქტის დადასტურებას ან უარყოფას. ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ სრულად არ იქნა გამოკვლეული გარემოება,

რომლის სამართლებრივი ანალიზისა და მისგან მიღებული დასკვნის გარეშე შეუძლებელია დავის გადაწყვეტა.

საქმეში დაცული მასალებიდან ირკვევა, რომ სააპელაციო პალატა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერების განხილვისას შემოიფარგლა აქტის მხოლოდ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის ნორმებთან შესაბამისობის შემოწმებით, რაც მოცემულ შემთხვევაში არ არის საკმარისი სადავო აქტის გამოცემის სამართლებრივი საფუძვლების დასადგენად. დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენას მოცემული დავისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს, რადგან აღნიშნული ფაქტის დადგენა უკავშირდება სადავო აქტის ბათილად ცნობას, სამსახურში აღდგენასა და ზიანის ანაზღაურებას. დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა და ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მოთხოვნა ურთიერთდაკავშირებული და ურთიერთგამომდინარე მოთხოვნებია და ისინი ერთად უნდა განხილულიყო. სასარჩელო მოთხოვნა კომპლექსურია და უკავშირდება არა მხოლოდ დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენას, არამედ იმ ძირითადი უფლების აღდგენას, რომელიც დისკრიმინაციის შედეგად დაირღვა, ფაქტის დადგენა უკავშირდება მის შეწყვეტას ან/და მისი შედეგების აღმოფხვრას.

დავის გადაწყვეტა, გასაჩივრებული აქტის კანონიერების შემოწმება საჭიროებდა აქტის მატერიალური კანონიერების გარკვევას, ანუ უნდა დადგენილიყო სადავო აქტის გამოცემის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები. ვინაიდან მოსარჩელე სადავო აქტის გამოცემას მის მიმართ განხორციელებულ დისკრიმინაციულ მოპყრობას უკავშირებს, სააპელაციო პალატას უნდა ემსჯელა აღნიშნულ საკითხზე და აქტის კანონიერების შემოწმების ფარგლებში დაედგინა სავარაუდო დისკრიმინაციის ფაქტის არსებობა ან არარსებობა, რადგან ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერებასთან დაკავშირებით სასამართლოს გადაწყვეტილება სწორედ დისკრიმინაციის დადასტურებას ან უარყოფას უნდა დაყრდნობოდა. სსკ-ის 4.1 მუხლის თანახმად, მხარეები თავად განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს და რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. კონკრეტულ შემთხვევაში, მოსარჩელე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 24.10.2014წ. №1318 ბრძანების გაუქმებას აქტის დისკრიმინაციული მოპყრობის შედეგად გამოცემის საფუძველზე მოითხოვს. შესაბამისად, დისკრიმინაციის არსებობის ფაქტის გარკვევის გარეშე შეუძ-

ლებელია აქტის კანონიერებაზე მსჯელობა. სსკ-ის 363³ მუხლის თანახმად, სარჩელის აღძვრისას პირმა სასამართლოს უნდა წარუდგინოს ფაქტები და შესაბამისი მტკიცებულებები, რომლებიც დისკრიმინაციული ქმედების განხორციელების ვარაუდის საფუძველს იძლევა, რის შემდეგაც მოპასუხეს ეკისრება იმის მტკიცების ტვირთი, რომ დისკრიმინაციას ადგილი არ ჰქონდა. აღნიშნული პროცედურის გარეშე სასამართლო აქტის მიღება ადასტურებს გადაწყვეტილების კანონით დარღვევით მიღებას.

დისკრიმინაციის ფაქტი გამოვლინებას პოულობს მოქმედებაში/უმოქმედობაში, აქტის გამოცემაში. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში დისკრიმინაციის დადგენის საკითხი იმდენად მჭიდროდ არის დაკავშირებული სამსახურიდან გათავისუფლება-სთან, რომ მათი განცალკევებულად განხილვა შეუძლებელია. დისკრიმინაციის მოტივით გამოცემული აქტი ვერ ჩაითვლება კანონიერად, რამდენადაც დისკრიმინაცია არღვევს საქართველოს კონსტიტუციის მე-14 მუხლით დაცული თანასწორობის უფლებას, არღვევს აგრეთვე „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ კანონის მოთხოვნას ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის დაუშვებლობის შესახებ. შესაბამისად, შეუძლებელია აქტის კანონიერებისა და დისკრიმინაციის ფაქტის არსებობის განცალკევებულად განხილვა, რაც დადასტურდა საკასაციო სასამართლოს 22.09.16წ. განჩინებით, რომელშიც აღინიშნა არა მხოლოდ დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენის და ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიის განმხილველი სასამართლოს განსჯადობა, არამედ აგრეთვე მოცემული დავის გადაწყვეტისათვის სავარაუდო დისკრიმინაციის ფაქტთან დაკავშირებული შედეგის ერთად განხილვის საჭიროება.

სააპელაციო პალატამ არ შეაფასა საქმეში დაცული მასალები, არ დაადგინა სრულყოფილად საქმის გარემოებები. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნები ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით და გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მიუთითა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 23.09.2014წ. №9-17 და 23.09.2014წ. №9-18 დადგენილებით დამტკიცებული დებულებების შესაბამისად, ქ. თბილისის მერიაში ჩამოყალიბდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური და ქ. თბილისის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახური. სააპელაციო სასამართლოს ეს დასკვნა არ ემყარება საქმის მასალებს, რომელთა მი-

ხედვით ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის რეორგანიზაციის შედეგად ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სისტემაში შეიქმნა ახალი სტრუქტურული ერთეულები: ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახური (ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 23.09.14წ. №9-17 დადგენილება); ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახური (საკრებულოს 23.09.14წ. №9-18 დადგენილება) და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური (საკრებულოს 23.09.14წ. №9-19 დადგენილება). რეორგანიზაციამდე არსებულ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურების, კულტურის საქალაქო სამსახურში ასევე არსებობდა სოციალური მომსახურებისა და ჯანდაცვის, განათლების, კულტურის და სპორტის განყოფილებები. საჯარო სამსახურის დაწესებულების რეორგანიზაცია არის საჯარო სამსახურის დაწესებულების შიდა სტრუქტურული ან/და ფუნქციონალური გარდაქმნა, რასაც შეიძლება მოსდევდეს დაწესებულების მთლიანად ან მისი სტრუქტურული ქვედანაყოფების სტატუსის, დაქვემდებარების ან/და ფუნქციონალური დატვირთვის ცვლილება. რეორგანიზაციის შედეგად სამსახურის ან სამტაგო ერთეულის მხოლოდ სახელწოდების შეცვლა დაქვემდებარებისა და ფუნქციური ცვლილების გარეშე, არ ნიშნავს სამტაგო ერთეულის გაუქმებას. რეორგანიზაციის შედეგად შესაძლოა შეიცვალოს ადმინისტრაციული ორგანოს სტრუქტურა, განსხვავებულად ჩამოყალიბდეს კონკრეტული სამსახურები, მაგრამ მოხელის მიერ დაკავებული შტატი არსებითად უცვლელად დარჩეს. შესაბამისად, კონკრეტული თანამდებობის იდენტიურობის დადგენის მიზნით სააპელაციო პალატას დეტალურად უნდა გაეანალიზებინა რეორგანიზაციის შედეგად ჩამოყალიბებული ყველა სტრუქტურული ერთეული. სააპელაციო პალატამ სათანადოდ არ გამოიკვლია და არ შეაფასა ახალი სამტაგო ერთეულების წარმოქმნის საკითხიც.

სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ ნ. ა-ე 01.04.11წ. №420 განკარგულებით დაინიშნა სპეციალისტის თანამდებობაზე. საქმეში დაცული ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციის უფროსის 08.08.11წ. №1052 განკარგულებით ნ. ა-ე დაინიშნა მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის განათლებისა და კულტურის განყოფილებაში წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობაზე, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 23-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამი-

სად (ვაკანტურ თანამდებობაზე დანიშვნა განუსაზღვრელი ვადით). სწორედ წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობიდან გათავისუფლდა ნ. ა-ე მერიის სადავო 24.10.14წ. №1318 ბრძანებით.

სააპელაციო პალატა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 97-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მოშველიებით განმარტავს, რომ მითითებული ნორმა ამკრძალავი ხასიათისაა და დაუშვებლად მიიჩნევს მოხელის გათავისუფლებას, თუ იგი თანახმაა სხვა თანამდებობაზე დანიშვნაზე, ამგვარი თანხმობა თავისთავად განაპირობებს ადმინისტრაციის მხრიდან შეთავაზების აუცილებლობას, აღნიშნული პირობა, სააპელაციო პალატის აზრით, არის საჯარო მოხელეთათვის კანონით დადგენილი გარანტიების ერთ-ერთი სახე, რაც უნდა იქნეს დაცული ადმინისტრაციის მიერ. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 97-ე მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე სააპელაციო პალატა ასკვნის, რომ პირის გათავისუფლება არ დაიშვებოდა, თუ იგი თანახმა იყო სხვა თანამდებობაზე დანიშვნაზე. ვინაიდან შეთავაზებას ადგილი არ ჰქონია, სააპელაციო პალატა უთითებს, რომ ნ. ა-ის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების მიღებისას მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დაირღვა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გათავისუფლებული პირისათვის სხვა თანამდებობის შეთავაზების თაობაზე კანონის ზემოაღნიშნული იმპერატიული დანაწესი. საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს აღნიშნული დასკვნა არ ითვალისწინებს კანონმდებლობაში შეტანილ ცვლილებებს, კერძოდ, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონში 23.12.05წ. კანონით შეტანილი ცვლილებებით გაუქმდა 97-ე მუხლის მე-2 პუნქტი. შესაბამისად, გათავისუფლების პირობად ადმინისტრაციის მიერ თანამდებობაზე გადაყვანის შეთავაზების ვალდებულების მითითება მოკლებულია სამართლებრივ საფუძველს. სააპელაციო პალატის ეს მოსაზრება არ ემყარება აგრეთვე საქმის მასალებს. საქმეში დაცულია 24.10.14წ. შეხვედრის ოქმი, რომლითაც დასტურდება, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურში მომუშავე თანამშრომლებისათვის რეორგანიზაციის შედეგად სხვადასხვა თანამდებობებზე შეთავაზებისა და თანხმობის მიღების მიზნით გაიმართა შეხვედრა. მოსარჩელე სასარჩელო განცხადებაში თავად აღნიშნავს, რომ მას შესთავაზეს მოვალეობის შემსრულებლად უფრო დაბალი თანრიგის პოზიციაზე აყვანა, რაზედაც ნ. ა-ემ უარი განაცხადა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კა-

ნონის 43-ე მუხლის თანახმად, სხვა თანამდებობაზე ან სხვა ადგილმდებარეობის სამუშაოზე მოხელის გადაყვანა, აგრეთვე, მისთვის დაკავებული თანამდებობით გათვალისწინებული დავალების დაკისრება დასაშვებია მხოლოდ მოხელის თანხმობით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 96-ე მუხლის შესაბამისად, დანესებულების რეორგანიზაცია არ ქმნის საფუძველს მოხელის გასათავისუფლებლად. მოხელე შეიძლება გათავისუფლდეს სამსახურიდან 97-ე მუხლის შესაბამისად, თუ მას თან სდევს შტატებით გათვალისწინებული თანამდებობის შემცირება, გაუქმდა საშტატო ერთეული. საშტატო ერთეული გაუქმებულად ითვლება ადრინდელი ფუნქციური დატვირთვის მქონე თანამდებობის არარსებობის, სხვა საშტატო ერთეულით სხვა უფლება-მოვალეობების მქონე ახალი საშტატო ერთეულის შემოღებით, რომლის დასაკავებლად პირი სხვა კრიტერიუმებს უნდა პასუხობდეს. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების არსებითი სამართლებრივი მნიშვნელობის მიუხედავად, სააპელაციო სასამართლოს არ გაურკვევია ჰქონდა თუ არა ადგილი რეორგანიზაციის შედეგად შტატების შემცირებას. ადმინისტრაციულ ორგანოს თავის მხრივ არ დაუსაბუთებია რეორგანიზაციის შედეგად შექმნილ მსგავს საშტატო ერთეულზე ნ. ა-ის გადაყვანის შეუძლებლობა. შესაბამისი სამსახურის ექვივალენტური თანამდებობის დასადგენად სამსახურს არ მოუხდენია სამსახურიდან გათავისუფლებამდე ნ. ა-ზე დაკისრებული ფუნქციების და ახლად შექმნილი შესაბამისი სამსახურების შტატების ფუნქციონალური ანალიზი.

იმის გათვალისწინებით, რომ მოსარჩელე სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მოთხოვნას ამყარებს ადმინისტრაციის მხრიდან მის მიმართ დისკრიმინაციულ მოპყრობას და ცალკე მოთხოვნის სახით აყენებს დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენას, ამასთანავე, ვინაიდან დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა ერთ-ერთი სასარჩელო მოთხოვნაა, ხოლო საკასაციო სასამართლოს 22.09.16წ. განჩინებით დადგენილია მოსარჩელის მოთხოვნების ერთად განხილვა, აგრეთვე იმის გათვალისწინებით, რომ სასკ-ის 32.4 მუხლის გამოყენება შესაძლებელია აქტის და არა ქმედების (მოცემულ შემთხვევაში სავარაუდო დისკრიმინაციის ფაქტის) დადგენის მიმართ, საკასაციო პალატა თვლის, რომ დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენის მოთხოვნის განხილვა სასამართლოს და არა ადმინისტრაციის მიერ უნდა მოხდეს. „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, ნებისმიერ პირს, რომელიც თავს დისკრიმინაციის

მსხვერპლად მიიჩნევს, უფლება აქვს სასამართლოში შეიტანოს სარჩელი იმ პირის/დანესებულების წინააღმდეგ, რომელმაც მისი ვარაუდით მის მიმართ დისკრიმინაცია განახორციელა და მოითხოვოს მორალური ან/და მატერიალური ზიანის ანაზღაურება. სასამართლოსათვის სარჩელით მიმართვის წესი განისაზღვრება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით. სსკ-ის 363⁵ მუხლის თანახმად, სასამართლოს გამოაქვს გადაწყვეტილება დისკრიმინაციის ფაქტის დადასტურებისა და დისკრიმინაციის მსხვერპლის სარჩელის მთლიანად ან ნაწილობრივ დაკმაყოფილების შესახებ ან გადაწყვეტილება დისკრიმინაციის მსხვერპლის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. შესაბამისად, საფუძველს არის მოკლებული სასკ-ის 32.4 მუხლზე დაყრდნობით, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად, ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საკითხის ხელახალი განხილვისათვის დაბრუნება.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ყოველი დავის გადაწყვეტა საჭიროებს გარკვეული ფაქტების დადგენას, ვინაიდან სამართლით რეგულირებული ურთიერთობა შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ ფაქტების საფუძველზე, ე.ი. ისეთი ფაქტების საფუძველზე, რომლებსაც სამართლის ნორმა გარკვეულ იურიდიულ შედეგს უკავშირებს. მოცემულ შემთხვევაში სამართლებრივ და ფაქტობრივ გარემოებებს შორის სხვაობა პირობითია, დავის გადაწყვეტისათვის საჭირო დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენას სწორედ რომ სამართლებრივი დატვირთვა აქვს, დასადგენ ფაქტებს, სახელდობრ სამართლებრივი ასპექტის გამო აქვს მნიშვნელობა, ვინაიდან დისკრიმინაციის ფაქტის დადასტურებას ავტომატურად მოჰყვება დისკრიმინაციის შედეგის აღმოფხვრა. დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენის შემთხვევაში საქმის სხვა გარემოებებს, რომელთა გამოსაკვლევად სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სასამართლომ დავის გადაუწყვეტლად საქმე დაუბრუნა ადმინისტრაციას, მოსარჩელის მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის არ ექნებათ არსებითი მნიშვნელობა. თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სააპელაციო პალატა არ უთითებს კონკრეტულ გარემოებებს, რომლებიც უნდა იქნეს გამოკვლეული ადმინისტრაციის მიერ, განჩინება არ შეიცავს არგუმენტაციას იმასთან დაკავშირებით, თუ რატომ არ იყო შესაძლებელი სააპელაციო სასამართლოსათვის, როგორც ფაქტობრივი და სამართლებრივი საკითხების დამდგენი სასამართლოსათვის, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა. სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე დავის გადაუწყვეტლად აქტის ბათილად ცნობა ხდება იმ შემთხვე-

ვაში, როდესაც ადმინისტრაციას არსებითი მნიშვნელობის მქონე რომელიმე კონკრეტული გარემოების გამოკვლევის გარეშე აქვს გამოცემული აქტი. მოცემულ შემთხვევაში დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა სასამართლოს კომპეტენციის სფეროს განეკუთვნება. სააპელაციო სასამართლო, საკასაციო ინსტანციის სასამართლოსგან განსხვავებით, არაა შეზღუდული პროცესუალური შესაძლებლობით დაადგინოს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები და შეაფასოს მტკიცებულებები. სსკ-ის 105.2 მუხლის საფუძველზე სასამართლომ მტკიცებულებების შეფასების შედეგად სარწმუნოდ უნდა დაადგინოს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, მისცეს მათ სამართლებრივი შეფასება და გამოიტანოს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. სასამართლოს მიერ სარჩელის განხილვა დავის უმნიშვნელოვანეს გარემოებაზე მსჯელობის – დისკრიმინაციის ფაქტის არსებობის გარკვევის გარეშე, ქმნის სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების აბსოლუტურ საფუძველს – გასაჩივრებული განჩინება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემონახვა შეუძლებელია. სსკ-ის 249-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო გადაწყვეტილება უნდა ასახავდეს სასამართლოს შემეცნებით მსჯელობას ფაქტებთან დაკავშირებით (ფაქტობრივი დასაბუთება) და შეფასებით მსჯელობას დადგენილი ფაქტების იურიდიული მნიშვნელობის შესახებ (სამართლებრივი დასაბუთება). სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არ პასუხობს ხსენებულ მოთხოვნებს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება მოკლებულია სამართლებრივ და ფაქტობრივ წინამძღვრებს, გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძველების შემონახვა შეუძლებელია. ზემოაღნიშნული, თავის მხრივ, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და სსკ-ის 412-ე მუხლის საფუძველზე ხელახალი განხილვისათვის იმავე სასამართლოსათვის დაბრუნების პირობაა.

მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობით საკასაციო სასამართლო მსჯელობს მხოლოდ სააპელაციო სასამართლოს აქტების კანონიერებაზე და არა აქვს მინიჭებული პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების, თუ წინმსწრები განჩინებების გაუქმების უფლებამოსილება. სსკ-ის 404.2 მუხლის შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს განხილვის საგანი შემაჯამებელ გადაწყვეტილებასთან ერთად შესაძლოა აგრეთვე იყოს სა-

აპელაციო სასამართლოს ის განჩინებები, რომლებიც წინ უსწრებს სააპელაციო სასამართლოს შემაჯამებელ გადაწყვეტილებას. ამდენად, საქმის თბილისის საქალაქო სასამართლოსათვის ხელახლა განსახილველად დაბრუნების შესახებ მოთხოვნა არ ემყარება საპროცესო კანონმდებლობის რაიმე დანაწესს.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, უნდა გაუქმდეს სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას საქმე უნდა დაუბრუნდეს ხელახალი განხილვისთვის.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ნ. ა-ისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.08.2016წ. განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისთვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**რაორგანიზაციის დროს კონკრეტული
სტრუქტურული ერთეულის გაუქმების გამო მოხალის
სამსახურიდან განთავისუფლების კანონიერება**

განჩინება

№ბს-105-104(კ-17)

29 მარტი, 2017 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ჩინჩალაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე
ვ. როინიშვილი

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შეამონმა თ. ა-ის საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძველების არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 სექტემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 28 სექტემბერს თ. ა-მა სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ მისი გათავისუფლების შესახებ საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის მინისტრის 2015 წლის 1 სექტემბრის №MCLA 9 15 00005067 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და გათავისუფლების დღიდან სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებამდე იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 25 თებერვლის გადაწყვეტილებით თ. ა-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 25 თებერვლის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა თ. ა-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 სექტემბრის განჩინებით თ. ა-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 25 თებერვლის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 სექტემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა თ. ა-მა, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნება მოითხოვა.

კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოს განჩინება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული და მისი სამართლებრივი საფუძვლების შემოწმება შეუძლებელია. ამასთან, კასატორი არ ეთანხმება საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და მიუთითებს, რომ მასთან ერთად მუშაობდნენ სხვა პირებიც, რომლებიც მის მსგავსად იყვნენ საზოგადოებრივი მისაღების კონსულტანტები, თუმცა აღნიშნულის მიუხედავად, მის გარდა არცერთი მათგანი არ განთავისუფლებულა და ისინი მოსარჩელის სამსახურიდან განთავისუფლების შემდეგ აგრძელებდნენ მუშაობას.

კასატორის მითითებით, გასაჩივრებულ განჩინებაში საუბარია, რომ მოსარჩელესთან ერთად მომუშავე პირები 2015 წლის 17 დეკემბერს დაინიშნენ საქართველოს სასჯელალსრულები-სა და პრობაციის სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის საზოგადოებრივ მისაღებში, მაგრამ მნიშვნელოვანია, რომ 2015 წლის 17 დეკემბრამდე აღნიშნული პირები მე-... დაწესებულებაში იყვნენ დასაქმებულები და იმავე ფუნქციას ასრულებდნენ, ხოლო ერთ-ერთმა მათგანმა 2015 წლის 17 დეკემბრამდე დაიკავა მისი თანამდებობა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 9 თებერვლის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული თ. ა-ის საკასაციო საჩივარი.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ თ. ა-ის საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს და არ ექვემდებარება დასაშვებად ცნობას

შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის ამომწურავ საფუძვლებს, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივარი დაიშვება, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით და ამასთან, არ არსებობს საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღების ვარაუდი. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, საქმის განხილვი-

სა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების თვალსაზრისით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორი ვერ ახაზუთებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით. კასატორი საკასაციო საჩივარში ვერ აქარწყლებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და დასკვნებს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს მოცემულ საქმეზე ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და ამ გარემოებებთან დაკავშირებით გაკეთებულ სამართლებრივ შეფასებებს და მიუთითებს, რომ განსახილველ შემთხვევაში თ. ა-ი სადავოდ ხდის მისი გათავისუფლების შესახებ საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის მინისტრის 2015 წლის 1 სექტემბრის №MCLA 9 15 00005067 ბრძანების კანონიერებას, რომლის საფუძველად მითითებულია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97-ე მუხლი და 109-ე მუხლის პირველი პუნქტი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ დანესებულების რეორგანიზაციის გამო სამსახურიდან გათავისუფლების შესაძლებლობას ითვალისწინებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 96-ე მუხლის მე-2 პუნქტი და ამავდროულად კანონის 97-ე მუხლი იმ შემთხვევაში, როდესაც დანესებულების რეორგანიზაციას თან სდევს შტატების შემცირება. ამასთან, „სპეციალური პენიტენციური სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მოსამსახურე შეიძლება სამსახურიდან დათხოვნილ/ გათავისუფლებულ იქნეს დანესებულების ან სტრუქტურული ერთეულის ლიკვიდაციის ან შტატების შემცირების გამო. ამდენად, რეორგანიზაცია შტატების შემცირებით საკანონმდებლო რეგულაციის დონეზე იძლევა თანამშრომლის სამსახურიდან დათხოვნის საფუძველს.

ამასთან, განსახილველი სამართალურთიერთობის შეფასებისას, საკასაციო სასამართლო აუცილებლად მიიჩნევს ერთმანეთისგან გაიმიჯნოს, ერთი მხრივ, შემთხვევა, როდესაც დანესებულებაში განხორციელებულ რეორგანიზაციას თან სდევს შტატების შემცირება, რა დროსაც ადმინისტრაციული ორგანო უკეთესის/საუკეთესოს, უპირატესის ამორჩევის პრინციპზე დაყრდნობით უნდა იღებდეს გადაწყვეტილებას ცალკეულ მო-

ხელეთა განთავისუფლების თუ სამსახურში დატოვებასთან დაკავშირებით, ხოლო, მეორე მხრივ შემთხვევა, როდესაც რეორგანიზაციის დროს სრულად უქმდება კონკრეტული საშტატო ერთეული/სტრუქტურული ერთეული. განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს, რომ განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად მე-... დაწესებულებაში გაუქმდა სტრუქტურული ერთეული „საზოგადოებრივი მისაღები“. ამდენად, თ. ა-ის განთავისუფლების შესახებ საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის მინისტრის 2015 წლის 1 სექტემბრის №MCLA 9 15 00005067 ბრძანების კანონიერების შემოწმებისათვის უმნიშვნელოვანესია ის გარემოება, რომ დაწესებულების რეორგანიზაციის დროს გაუქმდა სწორედ ის სტრუქტურული ერთეული – „საზოგადოებრივი მისაღები“, რომელშიც თ. ა-ი მუშაობდა.

ამასთან, საქმის მასალების მიხედვით საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს, რომ კასატორის მიერ მითითებული პირები კონკურსის წესით დაინიშნენ საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის საზოგადოებრივ მისაღებში და არა მე-... დაწესებულების საზოგადოებრივ მისაღებში, სადაც დასაქმებული იყო მოსარჩელე.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეს არ გააჩნია არავითარი პრინციპული მნიშვნელობა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ხოლო საკასაციო საჩივარს – წარმატების პერსპექტივა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არცერთი საფუძველი, რის გამოც საკასაციო საჩივარი არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. თ. ა-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 სექტემბრის განჩინება;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამოსაცემი ვადის არაღამაკმაყოფილებელი
შედეგების გამო სამსახურიდან განთავისუფლების
კანონიერება**

განჩინება

№ბს-96-95(2კ-17)

29 მარტი, 2017 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: მ. ჩინჩალაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შეამონმა ე. ე-ისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის საფუძველების არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 30 აგვისტოს განჩინების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 25 მაისს ე. ე-მა სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მიმართ.

მოსარჩელემ მისი თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 22 აპრილის №853121 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსა-

ხურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 18 იანვრის გადაწყვეტილებით ე. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 22 აპრილის №853121 ბრძანება ე. ე-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში და სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ე. ე-ის მიმართ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა, კანონით დადგენილ ვადაში და წესით; დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 18 იანვრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ე. ე-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 18 იანვრის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 30 აგვისტოს განჩინებით ე. ე-ის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დეპარტამენტის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 18 იანვრის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 30 აგვისტოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ე. ე-მა, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორი – ე. ე-ი დაუსაბუთებლად მიიჩნევს სასამართლოს გადაწყვეტილებას მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ად-

მინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე სადავო საკითხის გადაწყვეტლად გასაჩივრებული აქტის ბათილად ცნობის თაობაზე. კასატორის მითითებით, მოპასუხემ სასამართლოს ვერ წარუდგინა მისთვის შინაგანანესის გაცნობის შესახებ დოკუმენტი ან გაცნობის დადასტურების ხელმოწერის მტკიცებულება. ამასთან, სასამართლოს დავალების მიუხედავად, მის წინააღმდეგ გამოთქმული ზეპირი მოსაზრებები იმის შესახებ, რომ იგი თითქოს ვერ უზრუნველყოფდა განყოფილებაში შესული შეტყობინებების ზუსტ გადაცემასა და რეგისტრაციას, გამოძახების ადგილზე დროულ გაგზავნას და ხშირ შემთხვევაში ეკიპაჟის არაზუსტ მისამართზე გაგზავნას, რის გამოც ფერხდებოდა სამაშველო სამუშაოების დროული აღკვეთა, მოპასუხემ ვერ დაადასტურა მტკიცებულებებით.

კასატორის მითითებით, სააპელაციო სასამართლოს გადამწყვეტილების მიხედვით შეფასების აქტში მითითებული არ არის გაცემის თარიღი. შეფასების აქტიდან ნათლად ჩანს პრეტენზია ე. ე-ის მიმართ შინაგანანესის მოთხოვნების შეუსრულებლობაზე, ხოლო შინაგანანესი დამტკიცდა 2015 წლის 7 აპრილს. ამდენად, შეფასების აქტი შინაგანანესის დამტკიცებამდე ვერ გამოიცემოდა.

კასატორი არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მითითებას იმის შესახებ, რომ საქმის ხელახლა განხილვისას უნდა დადგინდეს, ხომ არ ჰქონდა ადგილი მოსარჩელის მხრიდან მისი სამსახურებრივი მოვალეობის შეუსრულებლობას. იმ პირობებში, როდესაც მოპასუხემ ვერ წარადგინა მისთვის შინაგანანესის გაცნობის შესახებ მტკიცებულება და ამასთან, იგი გაათავისუფლეს 2015 წლის 10 აპრილიდან, ხოლო შინაგანანესი კი დამტკიცდა 2015 წლის 7 აპრილს, კასატორი დაუშვებლად მიიჩნევს ადმინისტრაციული ორგანოსთვის საკითხის ხელახლა განხილვის დავალებას. კასატორის მითითებით, გაუგებარია რა ახალი ფაქტები უნდა დაადგინოს ადმინისტრაციულმა ორგანომ, თუ მან მტკიცებულებები ვერ წარუდგინა ვერც საქალაქო და ვერც სააპელაციო სასამართლოს. კასატორის მოსაზრებით, მხოლოდ ის გარემოება, რომ მას არ გააცნეს შინაგანანესი და ისე გაათავისუფლეს დაკავებული თანამდებობიდან მასზე მითითებით, წარმოადგენს არსებით დარღვევასა და მისი სამსახურში აღდგენის უპირობო საფუძველს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 30 აგვისტოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამი-

ნისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მოსაზრებით, სასამართლოს მიერ არასრულად იქნა შეფასებული ე. ე-ის გათავისუფლების საფუძველი. კასატორის მითითებით, ე. ე-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 22 აპრილის №853121 ბრძანება გამოცემულ იქნა კანონმდებლობის მოთხოვნათა საფუძველზე, მისი ფორმალური და მატერიალური კანონიერების წინაპირობების დაცვით, რომელსაც საფუძვლად დაედო მოსაცდელი ვადის შეფასების აქტი, რითაც დაცულ იქნა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლის მოთხოვნა ადმინისტრაციული წარმოებისას საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევის თაობაზე. მოცემულ შემთხვევაში საქმისათვის მნიშვნელოვანი გარემოების სწორედ შეფასების აქტში იქნა ასახული.

კასატორის განმარტებით, „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის №995 ბრძანების მე-14 მუხლი ადგენს პირის მოსაცდელი ვადით მიღების წესს. გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მოწმდება პირის კვალიფიკაციის, საქმიანი უნარ-ჩვევების, შესაძლებლობების და პირადი თვისებების შესაბამისობა დაკავებული თანამდებობის მიმართ წაყენებულ მოთხოვნებთან. გამოსაცდელი ვადის დასრულებამდე უნდა მოხდეს მოსაცდელი ვადის გამოყენების შედეგების შეფასება. მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტი კი ადგენს, რომ შეფასების აქტი დგება წერილობითი ფორმით უშუალო უფროსის მიერ. გამოსაცდელი ვადის არადაამაკმაყოფილებელი შედეგების შემთხვევაში პირი შესაბამისი სამართლებრივი აქტით თავისუფლდება სამსახურიდან. კასატორის მითითებით, მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილია ე. ე-ის მიმართ შედგენილი შეფასების აქტი, რომლითაც გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში კანდიდატის საქმიანობა შეფასებულია არადაამაკმაყოფილებლად. კასატორის განმარტებით, შეფასების აქტი ასახავს კანდიდატის დაკავებულ თანამდებობასთან შესაბამისობას, საქმიან უნარ-ჩვევებს და პირადი თვისებების შესაბამისობას დაკავებული თა-

ნამდებობის მიმართ წაყენებულ მოთხოვნებთან. ამასთან, კანონმდებლობით არ არის მოთხოვნილი, რომ თითოეული შეფასება დადასტურდეს შესაბამისი მტკიცებულებით.

კასატორი არასწორად მიიჩნევს სასამართლოს მითითებას შესაფების აქტში მითითებულ მხოლოდ ერთ გარემოებაზე – შინაგანანსის დარღვევის გამო მტკიცებულებების არქონაზე, რადგან შინაგანანსის დარღვევის გარდა შეფასების აქტში მითითებულია, რომ ე. ე-ი თანამდებობაზე მუშაობის პერიოდში დაკისრებულ მოვალეობას ასრულებდა არადაამაკმაყოფილებლად, უპასუხისმგებლოდ ეკიდებოდა მასზე დაკისრებულ მოვალეობის შესრულებას. მას სიტყვიერი გაფრთხილებაც კი აქვს მიღებული სამსახურში დროულად გამოუცხადებლობასთან დაკავშირებით, ასევე გამოთქვამდა უკმაყოფილებას დაკავებულ პოზიციაზე დანიშვნის თაობაზე. მისი ამგვარი დამოკიდებულება კი ცუდად აისახა განყოფილების მუშაობაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ე. ე-ი სამსახურიდან გათავისუფლდა გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში არადაამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო კანონით მოთხოვნილ პროცედურათა დაცვით.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა პალატის 2017 წლის 3 თებერვლის განჩინებებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ე. ე-ისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრები.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ე. ე-ისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრები არ აკმაყოფილებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს და არ ექვემდებარება დასაშვებად ცნობას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის ამომწურავ საფუძვლებს, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივარი დაიშვება, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გა-

დანყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადანყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადანყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრები არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

საკასაციო საჩივრები არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით და ამასთან, არ არსებობს საკასაციო საჩივრების განხილვის შედეგად მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადანყვეტილების მიღების ვარაუდი. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, საქმის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადანყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების თვალსაზრისით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორები ვერ ასაბუთებენ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშ-

ვნელოვანი დარღვევით. კასატორები საკასაციო საჩივრებში ვერ აქარწყლებენ სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და დასკვნებს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს მოცემულ საქმეზე ქვე-და ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და ამ გარემოებებთან დაკავშირებით გაკეთებულ სამართლებრივ შეფასებებს და მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს მაშინ, როდესაც სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება, შესაბამისად შეუძლებელი ხდება სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მატერიალური კანონიერების შემოწმება.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მოსაზრებას სადავო ბრძანების კანონიერების თაობაზე. საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ ე. ე-ი დანიშნული იყო გამოსაცდელი ვადით. მართალია გამოსაცდელი ვადის შედეგების შეფასება განეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციის სფეროს, თუმცა მასვე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლი ავალდებულებს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებას. ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამორიცხოს თვითნებური, მიკერძოებული, არაკვალიფიციური გადაწყვეტილება და უნდა დაასაბუთოს მიღებული გადაწყვეტილების კანონთან შესაბამისობა და კონკრეტული გადაწყვეტილების მიღების აუცილებლობა. მოტივირებული, დასაბუთებული გადაწყვეტილება კანონიერი გადაწყვეტილების წინაპირობას წარმოადგენს. დასაბუთებაში კი არგუმენტირებულად უნდა მიეთითოს ყველა იმ გარემოებაზე, რომლის შესაბამისადაც მიღებულ იქნა ეს გადაწყვეტილება. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ შეფასების აქტი, რომელიც საფუძვლად დაედო მოსარჩელის გათავისუფლებას, არ შეიცავს გამოცემის თარიღს, ამასთან, მიუთითებს ე. ე-ის მიერ შინაგანანესის დარღვევაზე იმ პირობებში, როდესაც შინაგანანესი დამტკიცებულია მოსარჩელის გათავისუფლებამდე 3 დღით ადრე, აღნიშნული კი აჩენს საფუძვლიან ეჭვს ე. ე-ის მიმართ მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერების თაობაზე და ადასტურებს მოცემულ შემთხვე-

ვაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის გამოყენების საჭიროებას. საკასაციო სასამართლოს მითითებით, მიუხედავად მიღებული გადაწყვეტილების შედეგებისა, დაინტერესებული მხარისთვის გასაგები უნდა იყოს რა მოტივით იქნა მიღებული მის მიმართ კონკრეტული გადაწყვეტილება. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სამართლიანობისა და კანონიერების განცდას უნდა ქმნიდეს.

საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს კასატორის – ე. ე-ის მოსაზრებას სამსახურში უპირობო აღდგენასთან დაკავშირებით, ვინაიდან საქმეზე დადგენილი გარემოებები არ იძლევა დავის არსებითად გადაწყვეტის შესაძლებლობას. ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელე 2015 წლის 10 იანვრიდან დანიშნული იყო 3 თვის გამოსაცდელი ვადით და 2015 წლის 10 აპრილს მას გაუვიდა გამოსაცდელი ვადა. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, გამოსაცდელი ვადის დამაკმაყოფილებელი შედეგების შემთხვევაში გამოიცემა სამართლებრივი აქტი პირის თანამდებობაზე მიღების შესახებ. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც ე. ე-ს გაუვიდა გამოსაცდელი ვადა და კონსახილველი დავის ფარგლებში სასამართლოს შეფასების საგანს – ე. ე-ის გამოსაცდელი ვადის არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო გათავისუფლების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს, სადავო აქტის არსებითად ბათილად ცნობის შემთხვევაშიც განსახილველი დავის ფარგლებში მოსარჩელის უპირობო აღდგენა შეუძლებელია.

ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის გამოყენება შესაბამეა კანონმდებლობის მოთხოვნებს, შესაბამისად სახეზეა სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად აქტის ბათილად ცნობის და ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საქმის გარემოებების შესწავლის შემდეგ ახალი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი.

რაც შეეხება სასარჩელო მოთხოვნას იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების ნაწილში, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე და 127.6 მუხლების საფუძველზე იძულებითი განაცდური ანაზღაურდება მხოლოდ მოხელის სამსახურში აღდგენის შემთხვევაში. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც სასამართლომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნო გა-

საჩივრებული ბრძანება, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას მიიღოს გადაწყვეტილება იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეს არ გააჩნია არავითარი პრინციპული მნიშვნელობა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ხოლო საკასაციო საჩივრებს – წარმატების პერსპექტივა.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც საკასაციო საჩივრები არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ე. ე-ისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 30 აგვისტოს განჩინება;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამოსაცდელი ვადის არაღამაკმაყოფილებელი
შედეგების გამო სამსახურიდან განთავისუფლების
კანონიერება**

განჩინება

№ბს-111-110(კ-17)

29 მარტი, 2017 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: მ. ჩინჩალაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე
ვ. როინიშვილი**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შეამონმა მ. თ-ის საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძველზე არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 ოქტომბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 21 დეკემბერს მ. თ-ემ სასარჩელო განცხადებით მიმართა მცხეთის რაიონულ სასამართლოს, მოპასუხეების – მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობისა და გ. ჯ-ას მიმართ.

მოსარჩელემ მისი გათავისუფლების შესახებ მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 11 დეკემბრის №კ-545 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მოითხოვა.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 12 თებერვლის საოქმო განჩინებით მოპასუხედ განისაზღვრა მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობა.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 16 მარტის საოქმო განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საქმეში მესამე პირად ჩაება ლ. ფ-ე.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილებით მ. თ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი მცხეთის მუნიციპალი-

ტეტის გამგებლის 2015 წლის 11 დეკემბრის №კ-545 ბრძანება მ. თ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების თაობაზე და მოპასუხეს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, კანონით დადგენილ ვადაში, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა; სარჩელი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მ. თ-ემ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 ოქტომბრის განჩინებით მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის და მ. თ-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა მცხეთის რაიონული სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 ოქტომბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მ. თ-ემ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის მითითებით, ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე არ დააკმაყოფილეს მისი მოთხოვნა თანამდებობაზე აღდგენისა და იძულებით გაცდენილი პერიოდისთვის შრომითი გასამრჯელოს ანაზღაურების შესახებ. კასატორის მოსაზრებით, აღნიშნულ ნაწილში სასამართლომ არ გამოიყენა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის ის ნორმები, რომლებიც პირდაპირ ითვალისწინებენ ადმინისტრაციული ორგანოსთვის უკანონოდ გათავისუფლებული მოხელის აღდგენის დავალებასა და იძულებით გაცდენილი პერიოდისთვის შრომითი გასამრჯელოს ანაზღაურებას.

ამასთან, კასატორი აღნიშნავს, რომ მოპასუხე მხარეს სადავო ბრძანების საფუძვლად არსებულ მოხსენებით ბარათში

მითითებული გარემოებების დამადასტურებელი რაიმე სახის მტკიცებულება არ წარუდგენია, რაც ცალსახად მიუთითებდა მისი გათავისუფლების საფუძვლის არარსებობაზე. კასატორის მოსაზრებით, სასამართლო საკუთარი ინიციატივით იზღუდავს შესაძლებლობას თავისი გადაწყვეტილებით აღადგინოს უკანონოდ გათავისუფლებული პირი თანამდებობაზე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 9 თებერვლის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული მ. თ-ის საკასაციო საჩივარი.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ მ. თ-ის საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს და არ ექვემდებარება დასაშვებად ცნობას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის ამომწურავ საფუძვლებს, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივარი დაიშვება, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა

დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით და ამასთან, არ არსებობს საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღების ვარაუდი. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, საქმის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების თვალსაზრისით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორი ვერ ახაზუთებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით. კასატორი საკასაციო საჩივარში ვერ აქარწყლებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და დასკვნებს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს მოცემულ საქმეზე ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და ამ გარემოებებთან დაკავშირებით გაკეთებულ სამართლებრივ შეფასებებს და მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს მაშინ, როდესაც სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება, შესაბამისად შეუძლებელი ხდება სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მატერიალური კანონიერების შემოწმება.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის მოსაზრე-

ბას სამსახურში მის უპირობო აღდგენასთან დაკავშირებით, ვინაიდან, საქმეზე დადგენილი გარემოებები არ იძლევა დავის არსებითად გადაწყვეტის შესაძლებლობას. ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად გასაჩივრებული ბრძანების ბათილად ცნობა სწორედ საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების დამატებით გამოკვლევის საჭიროებას ეფუძნება. ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელე 2015 წლის 11 სექტემბრიდან 2015 წლის 11 დეკემბრამდე დანიშნული იყო გამოსაცდელი ვადით, შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც მას გაუფიქრა გამოსაცდელი ვადა და განსახილველი დავის ფარგლებში სასამართლოს შეფასების საგანს – მ. თ-ის გამოსაცდელი ვადის არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო გათავისუფლების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს, სადავო აქტის არსებითად ბათილად ცნობის შემთხვევაშიც განსახილველი დავის ფარგლებში მოსარჩელის უპირობო აღდგენა შეუძლებელია.

ამდენად, განსახილველ შემთხვევაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის გამოყენება შეესაბამება კანონმდებლობის მოთხოვნებს, შესაბამისად სახეზეა სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად აქტის ბათილად ცნობის და ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საქმის გარემოებების შესწავლის შემდეგ ახალი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი. რაც შეეხება სასარჩელო მოთხოვნას იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების ნაწილში, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე და 127.6 მუხლების საფუძველზე იძულებითი განაცდური ანაზღაურდება მხოლოდ მოხელის სამსახურში აღდგენის შემთხვევაში. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც სასამართლომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნო გასაჩივრებული ბრძანება, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას მიიღოს გადაწყვეტილება იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეს არ გააჩნია არავითარი პრინციპული მნიშვნელობა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ხოლო საკასაციო საჩივარს – წარმატების პერსპექტივა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც საკასაციო საჩივარი არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მ. თ-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 ოქტომბრის განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

გამოსაცემი ვადის არაღამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო სამსახურიდან დათხოვნის საფუძველი

განჩინება

№ბს-130-128(კ-17)

19 აპრილი, 2017 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**
**შემადგენლობა: მ. ჩინჩალაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შემონმა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძველების არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 15 დეკემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 14 აგვისტოს ა. შ-მა სასარჩელო განცხადებით

მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მიმართ.

მოსარჩელემ მისი თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 10 ივნისის №1246785 ბრძანების ბათილად ცნობა და სამსახურში აღდგენა მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 20 აპრილის გადაწყვეტილებით ა. შ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 10 ივნისის №1246785 ბრძანება ა. შ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში და სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, ა. შ-ის მიმართ ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა, კანონით დადგენილ ვადაში და წესით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 20 აპრილის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 15 დეკემბრის განჩინებით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 20 აპრილის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 15 დეკემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მო-

ითხოვა.

კასატორის განმარტებით, ა. შ-ი, რომელიც 2015 წლის 21 იანვრიდან გამოსაცდელი ვადით იყო დანიშნული, სამსახურიდან გათავისუფლდა „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის №995 ბრძანების 35-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „პ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, რაც ითვალისწინებდა სამსახურიდან გათავისუფლებას გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადაამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო. მოცემულ შემთხვევაში ა. შ-ი გათავისუფლდა გამოსაცდელი ვადის გასვლის გამო.

კასატორის მითითებით, სასამართლომ სავალდებულოდ მიიჩნია გამოსაცდელი ვადის გასვლის შემდგომ შეფასების აქტის შედგენა, რაც კანონის მოთხოვნებიდან ცალსახად არ გამომდინარეობს. გამოსაცდელი ვადის გასვლა, როგორც სამსახურიდან გათავისუფლების კანონმდებლობით დადგენილი საფუძველი, მოითხოვს გათავისუფლების აქტის შედგენას, შეფასების აქტის წერილობითი გაფორმების სავალდებულობა კი არ არის განსაზღვრული.

კასატორი ყურადღებას ამახვილებს აღნიშნული წესის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტის ბოლო წინადადებასა და 35-ე მუხლის პირველი პუნქტის „პ“ ქვეპუნქტის ურთიერთმიმართებაზე და მიუთითებს, რომ ნორმათა დისპოზიციის მიხედვით, კანონმდებელი პირის სამსახურიდან გათავისუფლების ორ დამოუკიდებელ საფუძველს ადგენს, კერძოდ, არადაამაკმაყოფილებელი შედეგის გამოვლენა გამოსაცდელი პერიოდის განმავლობაში და გამოსაცდელი ვადის გასვლა, რომლებიც განიხილება არა კუმულატიურად, არამედ ცალ-ცალკე. კასატორის მოსაზრებით, სასამართლოს განმარტება გვერდს უვლის გამოსაცდელი ვადის გასვლის, როგორც სამსახურიდან გათავისუფლების დამოუკიდებელი საფუძვლის აღიარებას იმ ვითარებაში, როდესაც ის კანონით არის დადგენილი.

ამასთან, კასატორის მითითებით, აღნიშნული წესის მე-19 მუხლი განსაზღვრავს სამინისტროში მიღებისას დადგენილ შეზღუდვებს, კერძოდ, მითითებული მუხლის პირველი პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამინისტროში არ მიიღება სპეციალური შემონმების შედეგად უარყოფითი შეფასების/შედეგების მქონე პირი. მოცემულ შემთხვევაში ა. შ-ის მიმართ ჩატარებული შემონმების შედეგად გამოვლენილ იქნა უარყოფითი შედეგები, რომლის შეფასების აქტში აღწერა ან მისი გათავისუფლების ბრძანებაში საფუძვლად მითითება არ მოხდა იმ საფუძ-

ვლით, რომ ასეთი ინფორმაცია საიდუმლო დოკუმენტს წარმოადგენს და კანონი მისი ამ ფორმით გაცემას არ ადგენს.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კასატორი მიიჩნევს, რომ ა. შ-ი სამსახურიდან გათავისუფლდა კანონით დადგენილ პროცედურათა დაცვით.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 23 თებერვლის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს და არ ექვემდებარება დასაშვებად ცნობას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის განსახილველად დასაშვებობის ამომწურავ საფუძვლებს, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივარი დაიშვება, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლო საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო

სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით და ამასთან, არ არსებობს საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღების ვარაუდი. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, საქმის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების თვალსაზრისით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორი ვერ ახაბუთებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით. კასატორი საკასაციო საჩივარში ვერ აქარწყლებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებსა და დასკვნებს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს მოცემულ საქმეზე ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და ამ გარემოებებთან დაკავშირებით გაკეთებულ სამართლებრივ შეფასებებს და მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს მაშინ, როდესაც სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება, შესაბამისად შეუძლებელი ხდება სადავო ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამარ-

თლებრივი აქტის მატერიალური კანონიერების შემოწმება.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მოსაზრებას სადავო ბრძანების კანონიერების თაობაზე. საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ ა. შ-ი დანიშნული იყო გამოსაცდელი ვადით. საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის №995 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის“ 35-ე მუხლი განსაზღვრავს სამსახურიდან დათხოვნის/გათავისუფლების საფუძვლებს, რომლის მე-2 პუნქტის „პ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამინისტროს მოსამსახურე შეიძლება დათხოვნილ/თანამდებობიდან გათავისუფლებულ იქნეს გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო; ხოლო ამავე წესის 50-ე მუხლი ადგენს გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო დათხოვნის პირობებს, რომლის მიხედვით, გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო მოსამსახურის დათხოვნა ხდება გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მისი მუშაობის არადამაკმაყოფილებელი შედეგების ან სპეციალური შემოწმების ჩატარებისას უარყოფითი შედეგების არსებობის შემთხვევაში. ამდენად, 50-ე მუხლი პირდაპირ მიუთითებს რა შემთხვევაში შეიძლება გახდეს გამოსაცდელი ვადის გასვლა სამინისტროს მოსამსახურის დათხოვნის საფუძველი, რაც გამორიცხავს კასატორის მოსაზრებას დასაბუთების გარეშე მხოლოდ გამოსაცდელი ვადის გასვლაზე მითითებით მოსარჩელის გათავისუფლების თაობაზე. ამასთან, საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს აღნიშნული წესის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტზე, რომლის თანახმად, გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მოწმდება პირის კვალიფიკაციის, საქმიანი უნარ-ჩვევების, შესაძლებლობების და პირადი თვისებების შესაბამისობა დაკავებული თანამდებობის (ამოცანის შესასრულებლად) მიმართ წაყენებულ მოთხოვნებთან. გამოსაცდელი ვადის დასრულებამდე უნდა მოხდეს გამოსაცდელი ვადის გამოყენების შედეგების შეფასება. შეფასების აქტი დგება წერილობითი ფორმით უშუალო უფროსის მიერ და დაერთვება პირის პირად საქმეს. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გამოსაცდელი ვადის დასრულებისას სავალდებულოა შედგეს დასაბუთებული წერილობითი დოკუმენტი, შეფასების აქტი, რომლის გათვალისწინებითაც უფლებამოსილმა პირმა უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება მოსამსახურის თანამდებობაზე მიღების ან

გათავისუფლების შესახებ.

საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ მართალია გამოსაცდელი ვადის შედეგების შეფასება განეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციის სფეროს, თუმცა მასვე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლი ავალდებულებს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებას. ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამორიცხოს თვითნებური, მიკერძოებული, არაკვალიფიციური გადაწყვეტილება და უნდა დაასაბუთოს მიღებული გადაწყვეტილების კანონთან შესაბამისობა და კონკრეტული გადაწყვეტილების მიღების აუცილებლობა. მოტივირებული, დასაბუთებული გადაწყვეტილება კანონიერი გადაწყვეტილების წინაპირობას წარმოადგენს. დასაბუთებაში კი არგუმენტირებულად უნდა მიეთითოს ყველა იმ გარემოებაზე, რომლის შესაბამისადაც მიღებულ იქნა ეს გადაწყვეტილება. მიუხედავად მიღებული გადაწყვეტილების შედეგებისა, დაინტერესებული მხარისთვის გასაგები უნდა იყოს რა მოტივით იქნა მიღებული მის მიმართ კონკრეტული გადაწყვეტილება. სამსახურიდან გათავისუფლებისას პირმა უნდა იცოდეს რა წარმოადგენს მისი სამსახურიდან დათხოვნის რეალურ მიზეზს და მასზე დაკისრებული რომელი მოვალეობების შეუსრულებლობა გახდა მისი სამსახურებრივი უფლებამოსილების შეწყვეტის საფუძველი. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სამართლიანობისა და კანონიერების განცდას უნდა ქმნიდეს.

განსახილველ შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არ არის დასაბუთებული ა. შ-ის სამსახურიდან განთავისუფლების საფუძველი, რაც ადასტურებს მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების საჭიროებას.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეს არ გააჩნია არავითარი პრინციპული მნიშვნელობა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ხოლო საკასაციო საჩივარს – წარმატების პერსპექტივა.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც საკასაციო საჩივარი არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით,
34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა :

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 15 დეკემბრის განჩინება;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

გამოსაცემი ვადის გასვლის ან არადაამაჟოფილებელი შედეგების გამო სამსახურიდან დათხოვნის საფუძველი

განჩინება

№ბს-199-197(2კ-17)

19 აპრილი, 2017 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: მ. ჩინჩალაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შეამონმა ს. ს-ის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის საფუძველების არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 13 ივლისს ს. ს-მა სასარჩელო განცხადებით მი-

მართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მიმართ.

მოსარჩელემ მისი თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 10 ივნისის №1248323 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 1 აპრილის გადაწყვეტილებით ს. ს-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დირექტორის 2015 წლის 10 ივნისის №1248323 ბრძანება ს. ს-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში და სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, ს. ს-ის მიმართ ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა, კანონით დადგენილ ვადაში და წესით; დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 1 აპრილის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ს. ს-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 1 აპრილის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის განჩინებით ს. ს-ის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 1

აპრილის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ს. ს-მა, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება მოითხოვა.

კასატორი – ს. ს-ი დაუსაბუთებლად მიიჩნევს სასამართლოს გადაწყვეტილებას მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად გასაჩივრებული აქტის ბათილად ცნობის თაობაზე. კასატორის მოსაზრებით, მაშინ, როდესაც მისი განთავისუფლების ბრძანებას წინ უძღოდა სამსახურის მიერ დასაქმებულისათვის ჩატარებული ნორმატივები, რომელიც მან წარმატებით ჩააბარა და მისი განთავისუფლება მხოლოდ და მხოლოდ გამოსაცდელი ვადის გასვლის გამო განხორციელდა, სასამართლოსათვის ნათელი გახდა მისი უკანონოდ განთავისუფლების საფუძველი, ამდენად, ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საკითხის დამატებით ხელახლა განხილვის დავალების საჭიროება აღარ არსებობდა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის განმარტებით, ს. ს-ი, რომელიც 2015 წლის 21 იანვრიდან გამოსაცდელი ვადით იყო დანიშნული, სამსახურიდან გათავისუფლდა „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის №995 ბრძანების 35-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „პ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, რაც ითვალისწინებდა სამსახურიდან გათავისუფლებას გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადაამკმაყოფილებელი შედეგების გამო. მოცემულ შემთხვევაში ს. ს-ი გათავისუფლდა გამოსაცდელი ვადის გასვლის გამო.

კასატორის მითითებით, სასამართლომ სავალდებულოდ მიიჩნია გამოსაცდელი ვადის გასვლის შემდგომ შეფასების აქტის შედგენა, რაც კანონის მოთხოვნებიდან ცალსახად არ გამომდინარეობს. გამოსაცდელი ვადის გასვლა, როგორც სამსახურიდან გათავისუფლების კანონმდებლობით დადგენილი საფუძველი, მოითხოვს გათავისუფლების აქტის შედგენას, შეფასე-

ბის აქტის წერილობითი გაფორმების სავალდებულობა კი არ არის განსაზღვრული.

კასატორი ყურადღებას ამახვილებს აღნიშნული წესის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტის ბოლო წინადადებასა და 35-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის ურთიერთმიმართებაზე და მიუთითებს, რომ ნორმათა დისპოზიციის მიხედვით, კანონმდებელი პირის სამსახურიდან გათავისუფლების ორ დამოუკიდებელ საფუძველს ადგენს, კერძოდ, არადაამაკმაყოფილებელი შედეგის გამოვლენა გამოსაცდელი პერიოდის განმავლობაში და გამოსაცდელი ვადის გასვლა, რომლებიც განიხილება არა კუმულატიურად, არამედ ცალ-ცალკე. კასატორის მოსაზრებით, სასამართლოს განმარტება გვერდს უვლის გამოსაცდელი ვადის გასვლის, როგორც სამსახურიდან გათავისუფლების დამოუკიდებელი საფუძველის აღიარებას იმ ვითარებაში, როდესაც ის კანონით არის დადგენილი.

ამასთან, კასატორის მითითებით, აღნიშნული წესის მე-19 მუხლი განსაზღვრავს სამინისტროში მიღებისას დადგენილ შეზღუდვებს, კერძოდ, მითითებული მუხლის პირველი პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამინისტროში არ მიიღება სპეციალური შემონმების შედეგად უარყოფითი შეფასების/შედეგების მქონე პირი. მოცემულ შემთხვევაში ს. ს-ის მიმართ ჩატარებული შემონმების შედეგად გამოვლენილ იქნა უარყოფითი შედეგები, რომლის შეფასების აქტში აღწერა ან მისი გათავისუფლების ბრძანებაში საფუძველად მითითება არ მოხდა იმ საფუძველით, რომ ასეთი ინფორმაცია საიდუმლო დოკუმენტს წარმოადგენს და კანონი მისი ამ ფორმით გაცემას არ ადგენს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 23 თებერვლის განჩინებებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამონმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ს. ს-ის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრები.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის შემონმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ს. ს-ის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრები არ აკმაყოფილებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს და

არ ექვემდებარება დასაშვებად ცნობას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის ამომწურავ საფუძვლებს, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივარი დაიშვება, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრები არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

საკასაციო საჩივრები არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით და ამასთან, არ არსებობს საკასაციო საჩივრების განხილვის შედეგად მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღების ვარაუდი. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამარ-

თლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, საქმის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების თვალსაზრისით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორები ვერ ასაბუთებენ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით. კასატორები საკასაციო საჩივრებში ვერ აქარწყლებენ სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და დასკვნებს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს მოცემულ საქმეზე ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და ამ გარემოებებთან დაკავშირებით გაკეთებულ სამართლებრივ შეფასებებს და მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს მაშინ, როდესაც სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება, შესაბამისად შეუძლებელი ხდება სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მატერიალური კანონიერების შემოწმება.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მოსაზრებას სადავო ბრძანების კანონიერების თაობაზე. საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ ს. ს-ი დანიშნული იყო გამოსაცდელი ვადით. საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის №995 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის“ 35-ე მუხლი განსაზღვრავს სამსახურიდან დათხოვნის/გათავისუფლების საფუძვლებს, რომლის მე-2 პუნქტის „პ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამინისტროს მოსამსახურე შეიძლება დათხოვნილ/თანამდებობიდან გათავისუფლებულ იქნეს გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო; ხოლო ამავე წესის 50-ე მუხლი ადგენს გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო დათხოვნის პირობებს, რომლის მიხედვით, გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო მოსამ-

სახურის დათხოვნა ხდება გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მისი მუშაობის არადადამაკმაყოფილებელი შედეგების ან სპეციალური შემონმების ჩატარებისას უარყოფითი შედეგების არსებობის შემთხვევაში. ამდენად, 50-ე მუხლი პირდაპირ მიუთითებს რა შემთხვევაში შეიძლება გახდეს გამოსაცდელი ვადის გასვლა სამინისტროს მოსამსახურის დათხოვნის საფუძველი, რაც გამორიცხავს კასატორის მოსაზრებას დასაბუთების გარეშე მხოლოდ გამოსაცდელი ვადის გასვლაზე მითითებით მოსარჩელის გათავისუფლების თაობაზე. ამასთან, საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს აღნიშნული წესის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტზე, რომლის თანახმად, გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მოწმდება პირის კვალიფიკაციის, საქმიანი უნარ-ჩვევების, შესაძლებლობების და პირადი თვისებების შესაბამისობა დაკავებული თანამდებობის (ამოცანის შესასრულებლად) მიმართ წაყენებულ მოთხოვნებთან. გამოსაცდელი ვადის დასრულებამდე უნდა მოხდეს გამოსაცდელი ვადის გამოყენების შედეგების შეფასება. შეფასების აქტი დგება წერილობითი ფორმით უშუალო უფროსის მიერ და დაერთება პირის პირად საქმეს. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გამოსაცდელი ვადის დასრულებისას სავალდებულოა შედგეს დასაბუთებული წერილობითი დოკუმენტი, შეფასების აქტი, რომლის გათვალისწინებითაც უფლებამოსილმა პირმა უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება მოსამსახურის თანამდებობაზე მიღების ან გათავისუფლების შესახებ.

საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ მართალია გამოსაცდელი ვადის შედეგების შეფასება განეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციის სფეროს, თუმცა მასვე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლი ავალდებულებს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებას. ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამორიცხოს თვითნებური, მიკერძოებული, არაკვალიფიციური გადაწყვეტილება და უნდა დაასაბუთოს მიღებული გადაწყვეტილების კანონთან შესაბამისობა და კონკრეტული გადაწყვეტილების მიღების აუცილებლობა. მოტივირებული, დასაბუთებული გადაწყვეტილება კანონიერი გადაწყვეტილების წინაპირობას წარმოადგენს. დასაბუთებაში კი არგუმენტირებულად უნდა მიეთითოს ყველა იმ გარემოებაზე, რომლის შესაბამისადაც მიღებულ იქნა ეს გადაწყვეტილება. მიუხედავად მიღებული გადაწყვეტილების შედეგებისა, დაინტერესებული მხარისთვის გასაგები უნდა იყოს რა მოტივით იქნა მიღებული მის მიმართ კონკრეტული გადაწყვეტილება. სამსახურიდან გათავისუფლებისას პირმა უნდა იცო-

დეს რა წარმოადგენს მისი სამსახურიდან დათხოვნის რეალურ მიზეზს და მასზე დაკისრებული რომელი მოვალეობების შეუსრულებლობა გახდა მისი სამსახურებრივი უფლებამოსილების შეწყვეტის საფუძველი. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სამართლიანობისა და კანონიერების განცდას უნდა ქმნიდეს.

განსახილველ შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არ არის დასაბუთებული ს. ს-ის სამსახურიდან განთავისუფლების საფუძველი, რაც ადასტურებს მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების საჭიროებას.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის – ს. ს-ის მოსაზრებას სადავო აქტის არსებითად ბათილად ცნობასთან დაკავშირებით, ვინაიდან, საქმეზე დადგენილი გარემოებები არ იძლევა დავის არსებითად გადაწყვეტის შესაძლებლობას. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ პირის მიმართ შესაბამისი შეფასების აქტის შედგენა, ისევე როგორც დამაკმაყოფილებელი შედეგების შემთხვევაში თანამდებობაზე დანიშვნა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას წარმოადგენს, ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენება შეესაბამება კანონმდებლობის მოთხოვნებს, შესაბამისად სახეზეა სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად აქტის ბათილად ცნობის და ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საქმის გარემოებების შესწავლის შემდეგ, ახალი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეს არ გააჩნია არავითარი პრინციპული მნიშვნელობა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ხოლო საკასაციო საჩივრებს – წარმატების პერსპექტივა.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც საკასაციო საჩივრები არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დაადგინა:

1. ს. ს-ის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 დეკემბრის განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

სახელფასო დავალიანების და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

განჩინება

№ბს-11-11(კ-15)

13 ოქტომბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიჭვილი

დავის საგანი: სახელფასო დავალიანების სადეკუტატო და-
ნამატით და მათი მიუღებლობით გამოწვეული ზიანის ანაზღა-
ურება, იძულებითი გაცდენილი დროის ხელფასის სადეკუტა-
ტო დანამატით და მათი მიუღებლობით გამოწვეული ზიანის
ანაზღაურება.

აღწერილობითი ნაწილი:

მ. ბ-ემ, ხ. ქ-ა-ფ-ემ, ა. კ-ემ, მ. დ-ემ, ლ. დ-ემ, ნ. დ-ემ, ლ. დ-ემ,
ნ. ნ-მა, ე. კ-ემ, ს. კ-ემ, ე. კ-ემ, შ. ნ-მა, ა. კ-ემ, ზ. ბ-ამ, ტ. ფ-ემ, თ.
გ-ემ, ნ. ბ-ემ, ბ. დ-მა, დ. ფ-მა, გ. ქ-მა, გ. ო-მა, ზ. გ-მა, რ. კ-მა, გ.
ჩ-მა, ი. ბ-ემ, გ. ფ-მა სასარჩელო განცხადებით მიმართეს ქუთა-
ისის საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვეს: პარლამენტისათ-
ვის უზენაესი საბჭოს წევრობის 1991 წლის დეკემბრის თვის
მიუღებელი ხელფასის და სადეკუტატო დანამატის სახით, სულ
979,77 ლარის ანაზღაურების დაკისრება (ხელფასი ერთ თვეზე
1400 მანეთი, კურსით ეროვნულ ვალუტაში 857,30 ლარი; სადე-
კუტატო დანამატი ერთ თვეზე 200 მანეთი, კურსით ეროვნულ
ვალუტაში – 122,47 ლარი, სულ 1600 მანეთი, კურსით ეროვნულ
ვალუტაში – 979,77 ლარი). მოსარჩელეებმა აგრეთვე მოითხო-
ვეს 1991 წლის დეკემბრის თვის ხელფასისა და სადეკუტატო
დანამატის მიუღებლობით გამოწვეული ზიანის, მიუღებელი შე-
მოსავლის ანაზღაურება (წელიწადში 15,15%), ასევე საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს უფლებამოსილების ხუთი
წლიდან დარჩენილი 46 თვის იძულებით გაცდენილი დროის
ხელფასის და სადეკუტატო დანამატის (1992 წლის 1 იანვრი-
დან 1995 წლის ოქტომბრის ჩათვლით) ანაზღაურება, ასევე 1992

წლის 1 იანვრიდან 1995 წლის ოქტომბრის ჩათვლით 46 თვის მანძილზე ყოველი თვის ხელფასისა და დანამატის მიუღებლობის გამო ზიანის ანაზღაურება მიუღებელი შემოსავლისთვის ყოველი თვის იძულებით განაცდურის ხელფასზე.

მოსარჩელებმა აღნიშნეს, რომ 28.10.1990წ. ხუთი წლის ვადით არჩეული იქნა საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მონვევის უზენაესი საბჭო. მოსარჩელები (მემკვიდრეთათვის მამკვიდრებლები) იყვნენ ამ საბჭოს დეპუტატები. 20.12.1990წ. მიღებული იქნა კანონი „უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულების შესახებ“, რომლითაც სადეპუტატო დანამატი განისაზღვრა 200 მანეთით. 19.11.1991წ. რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის №311 დადგენილების შესაბამისად უზენაესი საბჭოს წევრის ხელფასი შეადგენდა 1400 მანეთს. 09.06.2011წ. სტატისტიკის დეპარტამენტის ცნობით 1400 მანეთი შეადგენს 857,30 ლარს, 200 მანეთი – შეადგენს 122,47 ლარს. 1992 წლის 2 იანვრიდან რესპუბლიკის უმაღლესი სახელმწიფო ხელისუფლება კრიმინალური შეიარაღებული ფორმირებებისა და რუსეთის საოკუპაციო ჯარის მიერ იქნა დამხობილი. ქვეყნიდან იძულებით გადაყენებული იქნა უზენაესი საბჭო. სამსახურიდან უკანონო დათხოვნის შემდეგაც წლების მანძილზე პოლიტიკური მოტივით მოსარჩელებზე ხორციელდებოდა დევნა, ეს დაკავშირებული იყო პოლიტიკურ მრწამსთან. 20.04.2000წ. საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება, რომელშიც აღნიშნულია, რომ 1991 წელს საქართველოში დაიწყო სამოქალაქო დაპირისპირება, რასაც მოჰყვა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და სამოქალაქო კონფლიქტი. პარლამენტის მიერ დაგმობილი იქნა სახელმწიფო პოლიტიკური პრობლემების ძალადობის გზით გადაჭრისა და ლეგიტიმური ხელისუფლების დამხობის მეთოდები. 27.07.2009წ. მოსარჩელებმა განცხადებით მიმართეს პარლამენტს სახელფასო დავალიანების და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ. 05.05.2011წ. განმეორებით ისევ მიმართეს პარლამენტს და მთავრობას, თუმცა არცერთ განცხადებაზე პასუხი არ მიუღიათ.

მოსარჩელებმა სარჩელის სამართლებრივ საფუძვლებად მიუთითეს საქართველოს კონსტიტუციის 30-ე მუხლზე, „სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ“ საერთაშორისო პაქტზე, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციაზე, ევროპის სოციალურ ქარტიაზე, „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარებისა და სოციალურად დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონზე, „შრომის კა-

ნონთა კოდექსზე“, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-14 მუხლზე, „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარებისა და სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონის 8.1 მუხლზე, სკ-ის 409-ე, 411-ე მუხლებზე.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 29.07.2014წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლომ მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველად მიუთითა შემდეგი: ნორმის დროში მოქმედების დადგენილი წესი სასამართლოს აძლევს შესაძლებლობას სადავო ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად გამოიყენოს სადავო პერიოდში მოქმედი შრომის კანონთა კოდექსი. სასამართლომ მიუთითა იმუამად მოქმედი შრომის კანონთა კოდექსის 207-ე მუხლის მოთხოვნაზე, რომლის თანახმად სამუშაოდან უკანონოდ დათხოვნილ და წინანდელ სამუშაოზე აღდგენილ მუშას ან მოსამსახურეს სასამართლოს გადაწყვეტილებით აუნაზღაურდება იძულებითი გაცდენილი დროის ხელფასი დათხოვნის დღიდან, მაგრამ არა უმეტეს სამი თვისა. აღნიშნული ნორმის დანაწესიდან გამომდინარე სასამართლომ მიუთითა, რომ იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესაძლებლობას კანონმდებელი უკავშირებდა ორი პირობის ერთდროულად არსებობას — სამუშაოდან უკანონოდ გათავისუფლებასა და სამუშაოზე აღდგენას. სასამართლომ მიიჩნია, რომ ამ ორი პირობის ერთდროულად არსებობის გარეშე იძულებითი განაცდური არ ანაზღაურდებოდა. სასამართლომ აღნიშნა, რომ სადავო პერიოდში იძულებითი ხელფასის ანაზღაურების საფუძველი იყო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება სამსახურიდან უკანონოდ დათხოვნილი მოსამსახურის პირვანდელ თანამდებობაზე სამსახურში აღდგენის შესახებ, რაც განსახილველ შემთხვევაში არ არის სახეზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლზე მითითებით სასამართლომ ჩათვალა, რომ იძულებითი განაცდური ანაზღაურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაწესებულება მოხელეს აღადგენდა სამსახურში. სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოთხოვნა საფუძველს იყო მოკლებული, ვინაიდან მოსარჩელეთა მიმართ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება სამსახურში აღდგენის შესახებ, რომელიც უფლებას მიანიჭებდათ მოეთხოვათ იძულებითი განაცდური ხელფასი სამსახურიდან უკანონოდ დათხოვნის გამო მთელი პერიოდის განმავლობაში სასამართლოს მიერ მიღებული არ ყოფილა. შრომის კანონმდებლობის შესაბამისად ხელფასის ანაზღაურების შესახებ სასამართლო ვერ იმსჯელებდა, რადგან მოსარჩელებს ქონებრივი უფლებების აღდგენა და გარანტია მიანიჭა მოსარჩელეთა

ბის პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარების შესახებ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის გადაწყვეტილებების კანონიერ ძალაში შესვლამ. სასამართლომ აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის VII თავის ნორმები ანიჭებს პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლს უფლებას მოითხოვოს ფულადი კომპენსაცია. ზემოაღნიშნული მსჯელობის საფუძველზე სარჩელი არ დაკმაყოფილდა უსაფუძვლოების გამო.

გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მ. ბ-ემ, ხ. ქ-ა-ფ-ემ, ა. კ-ემ, მ. დ-ემ, ლ. დ-ემ, ნ. დ-ემ, ლ. დ-ემ, ნ. ნ-მა, ე. კ-ემ, ს. კ-ემ, ე. კ-ემ, შ. ნ-მა, ა. კ-ემ, ზ. ბ-ამ, ტ. ფ-ემ, თ. გ-ემ, ნ. ბ-ემ, ბ. დ-მა, დ. ფ-მა, გ. ქ-მა, გ. ო-მა, ზ. გ-მა, რ. კ-მა, გ. ჩ-მა, ი. ბ-ემ, გ. ფ-მა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ 10.11.14წ. განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. სააპელაციო სასამართლომ სსკ-ის 390.3 მუხლის შესაბამისად სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა.

სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ 20.12.1990წ. კანონით დამტკიცებული „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულებით“ განსაზღვრული იყო ხელფასის ოდენობები. დებულების მე-2 პუნქტის თანახმად, უზენაესი საბჭოს წევრებს, რომლებიც წევტდნენ სანარმოო თუ სამსახურებრივ საქმიანობას, საქმიანობის შეწყვეტის დღიდან ეძლეოდათ ყოველთვიური ხელფასი 600 მანეთის ოდენობით, მე-7 პუნქტის თანახმად ყველა წევრს დეპუტატის უფლებამოსილების განსახორციელებლად ყოველთვიურად ეძლეოდა აგრეთვე 200 მანეთი. უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 19.11.1991წ. №311 დადგენილებით დაწესდა უზენაესი საბჭოს წევრის ყოველთვიური ხელფასი, რომელიც იბეგრებოდა საშემოსავლო გადასახადით, ხელფასის ოდენობა შეადგენდა 1400 მანეთს. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ 19.11.1991წ. №311 დადგენილებამ შეცვალა „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულებით“ განსაზღვრული ხელფასის ოდენობა, ამასთანავე, დადგენილება არ შეიცავდა მითითებას სადეპუტატო დანამატის შესახებ. სააპელაციო სასამართლომ მოთხოვნის უარყოფის საფუძველად მიუთითა შემდეგი: საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 30.01.1992 წ. №85 დადგენილების მე-2 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამდივნოს უფ-

როსს დაევალა მუდმივ კომისიებში გაერთიანებულ, ყოფილ უზენაესი საბჭოს დეპუტატებთან ანგარიშსწორების მოხდენა 1992 წლის 01 იანვრამდე. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ მითითებული დადგენილება ითვალისწინებდა მხოლოდ მუდმივ კომისიებში გაერთიანებულ, ყოფილ უზენაესი საბჭოს დეპუტატებთან ანგარიშსწორების საკითხს და არა ყველა დეპუტატთან ანგარიშსწორებას 1992 წლის 01 იანვრამდე. აღნიშნულიდან გამომდინარე სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ 30.01.1992წ. №85 დადგენილების საფუძველზე 1991 წლის დეკემბრის თვის ხელფასისა და დანამატის ანაზღაურების მოთხოვნა ყოველგვარ საფუძველსაა მოკლებული. სააპელაციო პალატამ ასევე მიუთითა საქმეში დაცულ საქართველოს პარლამენტის აპარატის უფროსის 06.04.2011წ. და 06.10.2011წ. წერილებზე, რომლებითაც დადგინდა, რომ საქართველოს პარლამენტის აპარატის საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტის ბუღალტერიაში საქართველოს რესპუბლიკის 28.10.1990წ. მონვევის უზენაესი საბჭოს წევრების კრედიტორული დავალიანება არ ირიცხება. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ მოსარჩელები ითხოვენ შრომითი უფლებების აღდგენას იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების სახით. სადავო პერიოდისთვის მოქმედი „შრომის კანონთა კოდექსით“ ხელფასის შენარჩუნების გარანტიაში მოიაზრებოდა მიუღებელი ხელფასის ანაზღაურება იძულებითი გაცდენის მთელი პერიოდის განმავლობაში იმ მუშა-მოსამსახურეების მიმართ, რომლებიც სამსახურიდან უკანონოდ იქნენ დათხოვნილი და სასამართლოს გადაწყვეტილებით აღდგენილი იქნენ წინანდელ სამსახურში. ამდენად, იძულებითი განაცდური ხელფასის ანაზღაურების საფუძველი იყო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება სამსახურიდან უკანონოდ დათხოვნილი მოსამსახურის სამსახურში აღდგენის შესახებ პირვანდელ თანამდებობაზე. ამდენად, იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების უფლება უკავშირდება დამსაქმებლის მხრიდან შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტისა და ამ შეწყვეტის უკანონობის სათანადო ორგანოების მიერ დადასტურების ფაქტს, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია, ვინაიდან აპელანტები თანამდებობიდან დათხოვნილი იქნენ 1991-1992 წლებში ქვეყანაში განვითარებული მოვლენების შედეგად და არა დამსაქმებლის ბრალით, რაც შემდგომში დაგმობილი იქნა სახელმწიფოს მიერ. სახეზეა შრომითი ურთიერთობებისაგან განსხვავებული შემთხვევა, რამდენადაც საქმე ეხება უმაღლესი სახელმწიფო ორგანოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ვადით არჩეულ თანამდებობის პი-

რებს, რომლებიც განსაკუთრებული სოციალური გარანტიებით სარგებლობდნენ და, შესაბამისად, განსხვავებული იყო მათი დათხოვნის წესიც. კანონმდებელმა სამართლებრივი შეფასება მოახდინა რა ლეგიტიმური ხელისუფლების ორგანოს დათხოვნის ფაქტის და მის წევრებს პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლის სტატუსი მიანიჭა, სრულიად სხვა სამართლებრივ რეჟიმში მოაქცია მათი სამართლებრივი მდგომარეობა. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ აპელანტებს ქონებრივი უფლებების აღდგენა და გარანტია მიანიჭა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებების კანონიერ ძალაში შესვლამდე აპელანტების (მოსარჩევეების) პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარების შესახებ. აღნიშნული გადაწყვეტილებების კანონიერ ძალაში შესვლამდე აპელანტებს მითითებული უფლება არ წარმოშობიათ, ვინაიდან მათ მიმართ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება სამსახურში აღდგენის შესახებ სასამართლოს მიერ მიღებული არ ყოფილა. მხოლოდ პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარების შესახებ გადაწყვეტილებებმა მიანიჭეს მოსარჩევეებს, როგორც პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარებულ პირებს, ქონებრივი უფლების აღდგენის მოთხოვნა. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარებისა და რეპრესირებულთა სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონის მე-8 მუხლი ითვალისწინებს რეპრესირებულთა პოლიტიკურ, სამოქალაქო და ქონებრივი უფლებების აღდგენის მექანიზმს.

განჩინებაზე საკასაციო საჩივარი წარადგინეს მ. ბ-ემ, ხ. ქ-ა-ფ-ემ, ა. კ-ემ, მ. დ-ემ, ლ. დ-ემ, ნ. დ-ემ, ლ. დ-ემ, ნ. ნ-მა, ე. კ-ემ, ს. კ-ემ, ე. კ-ემ, შ. ნ-მა, ა. კ-ემ, ზ. ბ-ამ, ტ. ფ-ემ, თ. გ-ემ, ნ. ბ-ემ, ბ. დ-მა, დ. ფ-მა, გ. ქ-მა, გ. ო-მა, ზ. გ-მა, რ. კ-მა, გ. ჩ-მა, ი. ბ-ემ, გ. ფ-მა, რომლებმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებით ახალი გადაწყვეტილების მიღება მოითხოვეს. საკასაციო საჩივარში კასატორები უთითებენ, რომ სასამართლოებმა არ განიხილეს მათი მოთხოვნა სახელფასო დავალიანების გადახდის თაობაზე, რასაც ისინი საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 30.01.1992წ. №85 დადგენილების საფუძველზე ითხოვენ. უმართებულა სასამართლოს გადაწყვეტილების დასაბუთება „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარებისა და რეპრესირებულთა სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონით, ვინაიდან მითითებული კანონზე ისინი არ ამყარებდნენ არც ერთ მოთხოვნას. კასატორები აღნიშნავენ, რომ სასამართლოს არ უმსჯელია საქართველოს პარ-

ლამენტის 11.03.2005წ. №1104 დადგენილების 30.01.1992 წ. №85 დადგენილების შესახებ. მოპასუხეების მიერ ეჭვქვეშ არ დამდგარა მოსარჩელეთა მუდმივმოქმედ კომისიებში ყოფნა, სსკ-ის 102 მუხლის დარღვევით მოპასუხე მხოლოდ ერთი საფუძვლით – 06.04.2011წ. და 06.10.2011წ. წერილების მიხედვით აცხადებს სახელფასო დავალიანების არარსებობას. სააპელაციო პალატის განჩინება ეხება მხოლოდ რეპრესირებულის სტატუსის მქონე 7 წევრს, სააპელაციო პალატის განჩინება არ ვრცელდება იმ მოსარჩელებზე, რომლებთან დაკავშირებითაც რეპრესირებულის სტატუსის მინიჭების სასამართლო გადაწყვეტილება არ მიღებულა. ის გარემოება, რომ უკანონოდ დათხოვნა განხორციელდა 1991-1992 წ.წ. განვითარებული მოვლენების გამო და არა დამსაქმებლის ბრალით, არ ნიშნავს დარღვეული უფლების აღდგენაზე უარის თქმას. თუ სადავო ურთიერთობას არ ითვალისწინებდა კანონმდებლობა, სასამართლოს უნდა ეხელმძღვანელა სსკ-ის 7.1 მუხლით ან/და სკ-ის 5.1 მუხლით და გამოეყენებია ყველაზე უფრო მსგავსი ურთიერთობის მარეგულირებელი ნორმა (კანონის ანალოგია). „შრომის კანონთა კოდექსი“ სარჩელში გამოყენებულია ერთ-ერთ საფუძვლად. „შრომის კანონთა კოდექსის“ გამოყენებაზე უარის თქმამდე სააპელაციო სასამართლოს ყურადღება უნდა გაემახვილებია კოდექსის ნორმაზე, რომლის მიხედვით თანაბარი მუშაობის პირობებში პირს აქვს თანაბარი ანაზღაურების უფლება შრომის რაოდენობისა და ხარისხის შესაბამისად, ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე. სხვა მოწვევის საკანონმდებლო ორგანოს წევრების მსგავსად მოსარჩელებმა უნდა მიიღონ იძულებით ყველა განაცდური თვის ხელფასი. კასატორები თვლიან, რომ სასამართლოს უნდა გამოეყენებინა სკ-ის 3.3 მუხლი, რომლის თანახმად კანონი კარგავს ძალას თუ ამის შესახებ პირდაპირ უთითებს ახალი კანონი ან ძველი ეწინააღმდეგება ახალს ან ახალი კანონი მოიცავს ძველით მონესრიგებულ ურთიერთობას. კასატორები თვლიან, რომ ძველი „შრომის კანონთა კოდექსი“ ეწინააღმდეგება ახალს, ძველს მოიცავს ახალი – 11.03.05წ. პარლამენტის დადგენილება, რომელიც სარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილების საფუძველია. პარლამენტის დადგენილება ანესრიგებს ერთ შემთხვევასთან დაკავშირებულ სამართლებრივ საკითხებს, „შრომის კანონთა კოდექსით“ გათვალისწინებული ზოგადი ხასიათის შემთხვევებისაგან განსხვავებით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, გა-

საჩივრებული განჩინების კანონიერებისა და საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმეზე დადგენილად არის ცნობილი და დავას არ ინვეს, რომ 28.10.1990წ. ხუთი წლის ვადით არჩეული იქნა საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მონვევის უზენაესი საბჭო. მოსარჩელები (მემკვიდრეთათვის მამკვიდრებლები) იყვნენ ამ საბჭოს დეპუტატები.

1991 წელს საქართველოში დაიწყო სამოქალაქო დაპირისპირება, რასაც მოჰყვა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და სამოქალაქო კონფლიქტი. 02.01.1992წ. დადგენილებით სამხედრო საბჭოს მიერ შეჩერებულ იქნა საქართველოს რესპუბლიკის იმ დროს მოქმედი კონსტიტუციისა და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრთა უფლებამოსილება. „1991-1992 წლებში დაწყებული სამოქალაქო დაპირისპირების შედეგების აღმოფხვრისა და ეროვნული თანხმობის მიღწევის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 20.04.2000წ. დადგენილების თანახმად, 1991 წელს საქართველოში დაიწყო დაპირისპირება, რასაც მოჰყვა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და სამოქალაქო კონფლიქტი. საქართველოს პარლამენტის მიერ დაიგმო სახელმწიფო პოლიტიკური პრობლემების ძალადობის გზით გადაჭრისა და ლეგიტიმური ხელისუფლების დამხობის მეთოდები. „1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის მოვლენების სამართლებრივი შეფასების შესახებ“ 11.03.2005წ. დადგენილებით საქართველოს პარლამენტმა კვლავ დაადასტურა 28.10.1990წ. არჩეული საქართველოს უზენაესი საბჭოსა და 26.05.1991წ. არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის, აგრეთვე მათდამი დაქვემდებარებული სტრუქტურების (შეიარაღებული ძალების ჩათვლით) და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოების ლეგიტიმურობა სათანადო კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში, დაიგმო 1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის ანტიკონსტიტუციური შეიარაღებული სახელმწიფო გადატრიალება. მოსარჩელებმა 27.07.2009წ. და 29.01.2010წ. განცხადებებით მიმართეს პარლამენტს სახელფასო დავალიანების და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების მოთხოვნით, თუმცა არცერთ განცხადებაზე პასუხი არ მიუღიათ.

სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა და დასკვნები მოთხოვნის

დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. გასაჩივრებული განჩინება არის ფაქტობრივად პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების გამეორება, მიუხედავად იმისა, რომ სსკ-ის 377.1 მუხლი სააპელაციო სასამართლოს ავალდებულებს შეამოწმოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით.

მოცემული საქმის დავის საგანი მოიცავს 1991 წლის დეკემბრის თვის ხელფასისა და დანამატის ანაზღაურების მოთხოვნას. ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა სასარჩელო მოთხოვნის ეს ნაწილი უარყვეს საკითხის ფაქტობრივი გარემოებების, კერძოდ, დეკემბრის თვის ხელფასისა და დანამატის გაცემის გარკვევის გარეშე. მოსარჩელები 1991 წლის დეკემბერში სარგებლობდნენ დეპუტატის სტატუსით. სადავოა დეკემბრის თვის ხელფასის მოსარჩელების მიერ მიღება. ამ ნაწილში მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარს საფუძვლად დაედო საქართველოს პარლამენტის აპარატის უფროსის და საფინანსო უზრუნველყოფის დეპარტამენტის უფროსის წერილები, რომელთა თანახმად უზენაესი საბჭოს ყოფილი წევრების მიმართ დავალიანება არ ირიცხება, რაც არ ადასტურებს მოთხოვნის უმართებულობას. სააპელაციო სასამართლოს განჩინება არ შეიცავს მითითებას იმაზე, თუ რა მტკიცებულებები უნდა იქნეს წარდგენილი მოსარჩელების მიერ დავალიანების არსებობის დასადასტურებლად. კუთვნილი ხელფასის გაცემის ფაქტი ჩვეულებრივ დასტურდება სახელმწიფო უწყისებით, ხელფასის გაცემის და თანხის მიმღები პირის ხელმოწერის მითითებით. საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით (სსკ-ის 102.3 მუხ.). სასამართლოებს არ მოუთხოვიათ 1991 წლის დეკემბრის თვის ხელფასის მიღების დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება. მოსარჩელების მიერ 1991 წლის დეკემბრის თვის სახელფასო დავალიანების და დანამატის მიღების, სახელფასო დავალიანების არარსებობის მტკიცების ტვირთი მოპასუხეს – საქართველოს პარლამენტს ეკისრება (იხ. სუს 24.04.146. №302-293(კ-13) განჩინება). საქართველოს პარლამენტის აპარატის უფროსის 06.04.2011წ. და 06.10.2011წ. წერილები იმის შესახებ, რომ მათთან მოსარჩელების დავალიანების თაობაზე ინფორმაცია არ ინახება არ ათავისუფლებს მოპასუხეს დავალიანების არარსებობის შესახებ მტკიცების ტვირთისგან.

სასამართლომ დაუსაბუთებლად უარყო მითითება სააპელა-

ციო სასამართლოს მიერ სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ „საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნებამდე საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამდივნოს აპარატის დროებითი სტრუქტურის და საშტატო ერთეულის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 30.01.1992წ. №85 დადგენილების მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის დანაწესის გამოყენებაზე, რომელიც შეიცავს მითითებას საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამდივნოსადმი დეპუტატებისათვის სახელფასო დავალიანების გადახდის თაობაზე. ხსენებული ნორმით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამდივნოს უფროსს დაევალა მუდმივ კომისიებში გაერთიანებულ, ყოფილ უზენაესი საბჭოს დეპუტატებთან ანგარიშსწორების მოხდენა 1992 წლის 01 იანვრამდე. სააპელაციო სასამართლოს არ გამოუკვლევია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მითითებული დადგენილების პირობის შესრულება. მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველად სააპელაციო სასამართლომ ის გარემოება მიუთითა, რომ ხსენებული დადგენილებით ანგარიშსწორების დავალება ვრცელდებოდა არა უზენაესი საბჭოს ყველა ყოფილ წევრზე, არამედ მხოლოდ მათზე, რომლებიც გაერთიანებული იყვნენ მუდმივმოქმედ კომისიებში. სასამართლომ მიუთითა სამართლებრივ ნორმაზე, თუმცა არ დაუდგენია ფაქტობრივი გარემოება, რომელიც გამორიცხავდა ამ ნორმის სადავო სამართალურთიერთობაზე გავრცელების შესაძლებლობას. მოსარჩელეთა მუდმივმოქმედი კომისიების წევრობის საკითხის გარკვევისას მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივმოქმედი კომისიების შექმნის შესახებ“ 15.11.1990წ. უზენაესი საბჭოს დადგენილება, ასევე 27.12.1990წ. კანონით დამტკიცებული „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დროებითი დებულება“. „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დროებითი დებულების“ მე-4 მუხლის, აგრეთვე „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების შექმნის შესახებ“ უზენაესი საბჭოს 15.11.1990წ. დადგენილების თანახმად, შექმნილი იყო ათი მუდმივი კომისია. დეპუტატს შესაძლებლობა ჰქონდა ყოფილიყო რამოდენიმე (არაუმეტეს ორი) კომისიის წევრი, განსაზღვრული იყო პირები, რომლებსაც არ ჰქონდათ მუდმივი კომისიის შემადგენლობის უფლება (დებულების მე-5 მუხ.). სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება, რომ მოსარჩელები არ იყვნენ არცერთი კომისიის წევრი არ ემყარება რაიმე მტკიცებულებას და არ არის დასაბუთებული. სასა-

მართლოს ეს დასკვნა არ ემყარება საქმეში დაცულ მასალებს (ასე მაგ. საქმეში დაცული თბილისის საქალაქო სასამართლოს 29.03.07წ. გადაწყვეტილებით ერთ-ერთი მოსარჩელე გ. ო-ი იყო ხელოვნების, მეცნიერების და კულტურის მუდმივმოქმედი კომისიის წევრი). იმჟამად მოქმედი 15.04.1978წ. საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 116-ე, 117-ე მუხლების თანახმად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო თავისი წევრებისგან ირჩევდა მუდმივ მოქმედ კომისიებს, რათა მათ ეწარმოებინათ საკანონპროექტო მუშაობა, წინასწარ განეხილათ და მოემზადებინათ უზენაესი საბჭოს გამგებლობას მიკუთვნებული საკითხები, ხელი შეეწყობოთ კანონებისა და უზენაესი საბჭოს სხვა გადაწყვეტილებათა აღსრულებისათვის, კონტროლი გაეწიათ სახელმწიფო ორგანოებისა და საქმიანობისათვის, ამასთანავე კანონების მიღება ხდებოდა შესაბამისი მუდმივი კომისიების მიერ მისი განხილვის შემდეგ, მუდმივი კომისიის თანხმობა იყო უზენაესი საბჭოს სხდომაზე კანონპროექტის განხილვის სავალდებულო პირობა. მუდმივი კომისიების უფლებამოსილებათა ფართო წრე, დავის კანონიერად გადაწყვეტისათვის საჭიროდ ხდიდა იმდროინდელ ოფიციალურ გამოცემაში გამოქვეყნებული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილებების გაცნობას, რომლითაც დაკომპლექტდა კომისიის შემადგენლობები (იხ. მაგ. 22.11.1990წ. №29-ს დადგენილება საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს კანონმდებლობისა და კანონიერების დაცვის მუდმივი კომისიის არჩევის შესახებ, 22.11.1990წ. №31-ს დადგენილება ეკონომიკური რეფორმის მუდმივი კომისიის არჩევის შესახებ, 22.11.1990წ. №32-ს დადგენილება ჰუმანიტარული და სოციალურ საკითხთა კომისიის შემადგენლობის არჩევის შესახებ, 22.11.1990წ. №33-ს დადგენილება მრეწველობის, ენერგეტიკის, მშენებლობის, ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის მუდმივი კომისიის არჩევის შესახებ, 22.11.1990წ. №36-ს დადგენილება თავდაცვის, ეროვნული უშიშროების და მართლწესრიგის მუდმივი კომისიის არჩევის შესახებ და სხვ.), აღნიშნული დადგენილებების მიხედვით მოსარჩელები არჩეული იყვნენ მუდმივი კომისიების წევრებად. ამდენად, ქვედა ინსტანციის სასამართლოების დასკვნა, რომ მოსარჩელები არ იყვნენ მუდმივი კომისიების წევრები დაუსაბუთებელია.

სააპელაციო პალატის შეფასების მიღმა დარჩა აგრეთვე საქმეში დაცული საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის სახელზე ზოგიერთი მოსარჩელის, კერძოდ ნ. ბ-ის, ა. კ-ის, შ. ნ-ის, დ. ფ-ის, ბ. ა-ის, ტ. ფ-ის, თ. გ-ის, ზ. ბ-ას 15.07.13წ. განცხადება,

რომელშიც განმცხადებლები აღიარებენ 1991 წლის დეკემბრის თვის უზენაესი საბჭოს წევრობის ხელფასის და სადეპუტატო დანამატის მიღებას და ითხოვდნენ შემდგომში უფლებამოსილების განუხორციელებლობის გამო თანხის გაცემას. საქმეში დაცულია აგრეთვე იმავე პირების 07.03.14წ. განცხადება, სადაც უთითებენ, რომ არ მიუღიათ 1991 წლის დეკემბრის თვის უზენაესი საბჭოს წევრობის ხელფასი და დანამატი. სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება გამოტანილია მითითებული ურთიერთსაინააღმდეგო განცხადებების გამოკვლევის და შეფასების გარეშე.

სააპელაციო პალატა უთითებს 20.12.1990წ. კანონით დამტკიცებულ „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულებით“ განსაზღვრულ ხელფასის ოდენობაზე (ხელფასი – 600 მანეთი, ყოველთვიური დანამატი – 200 მანეთი) და აღნიშნავს, რომ დროებით განსაზღვრული ხელფასი შეიცვალა უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 19.11.1991წ. №311 დადგენილებით დაწესებული უზენაესი საბჭოს წევრის ხელფასით (1400 მანეთი). სააპელაციო პალატის აღნიშნული მსჯელობა არ არის დასაბუთებული. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მოსარჩელები ითხოვენ 1991 წლის დეკემბრის თვის ხელფასის ანაზღაურებას საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 19.11.1991 წ. დადგენილების საფუძველზე, რომლის მიხედვით უზენაესი საბჭოს წევრის ხელფასი შეადგენდა 1400 მანეთს თვეში. საქართველოს რესპუბლიკის 20.12.1990 წ. კანონით დამტკიცებული „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულების“ მე-2 მუხლის თანახმად, უზენაესი საბჭოს იმ წევრებს, რომლებიც წყვეტენ საწარმოო თუ სამსახურებრივ საქმიანობას, საქმიანობის შეწყვეტის დღიდან ეძლეოდათ ყოველთვიური ხელფასი 600 მანეთის ოდენობით, დებულების მე-7 პუნქტი უზენაესი საბჭოს ყველა წევრისათვის, დეპუტატის უფლებამოსილების განსახორციელებლად ხარჯების ანაზღაურების სახით, ითვალისწინებდა 200 მანეთს. საქმის მასალებით არ დასტურდება უზენაესი საბჭოს წევრების მიერ ხელფასის მიღება პრეზიდიუმის 19.11.91 წ. №311 დადგენილების საფუძველზე, ამასთანავე, „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულება“ საკანონმდებლო კოლეგიური ორგანოს – უზენაესი საბჭოს მიერ მიღებული 20.12.1990 წ. კანონით არის დამტკიცებული, უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის მიერ ხელმოწერილი უზენაესი საბჭოს პრე-

ზიდიუმის დადგენილება იერარქიულად ნაკლები ძალის მქონე აქტია, ის ვერ შეცვლიდა კანონით დადგენილ დანაწესს, ამასთანავე, სესიებს შორის პერიოდში გამოცემული უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 19.11.1991წ. დადგენილება დასამტკიცებლად სესიაზე არ წარდგენილა. სააპელაციო პალატამ, უარი თქვა რა მთლიანად ყველა სასარჩელო მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე, არ იქონია მსჯელობა ხელფასის სამართლებრივ საფუძველზე, მის ოდენობაზე, არ დაუდგენია თვითოეული მოსარჩელის ხელფასის ოდენობა („საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის საქმიანობის უზრუნველყოფის დროებითი დებულების“ მე-2 მუხლი ითვალისწინებდა ხელფასის ოდენობის გრადაციას თანამდებობის მიხედვით), სასამართლოს არ დაუდგენია მანეთის, კუპონისა და ლარის ინფლაციის გათვალისწინებით მანეთის ლართან კურსის შესაბამისობა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ შესრულებული სამუშაოსთვის ხელფასის მოთხოვნა წარმოადგენს ნებისმიერი სახელმწიფო მოსამსახურის კანონით დაცულ უფლებას (საქართველოს კონსტიტუციის 30.4 მუხ., „ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის“ 23-ე მუხ., „ევროპის სოციალური ქარტიის“ მე-4 მუხ., „ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ პაქტის“ მე-6 მუხ.). 15.04.1978 წ. კონსტიტუციის 104-ე მუხლის თანახმად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო წარმოადგენდა სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლეს წარმომადგენლობით ორგანოს. „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის სტატუსის შესახებ“ 27.10.1990წ. კანონის 23-ე მუხლის შესაბამისად უზენაესი საბჭოს წევრს, რომელიც წყვეტდა საწარმოო თუ სამსახურებრივ საქმიანობას, აუნაზღაურებოდა ხელფასი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 134¹ მუხლის თანახმად, 2005 წლის 1 იანვრამდე სამსახურიდან გათავისუფლებულ საჯარო მოსამსახურეზე კუთვნილი თანხის გაცემა ხორციელდება წინა წლებში წარმოქმნილი საბიუჯეტო დავალიანების დაფარვის წესის შესაბამისად. ამდენად, ქვედა სასამართლო ინსტანციების მიერ 1991 წლის დეკემბრის თვის სახელფასო დავალიანების სადეპუტატო დანამატთან ერთად ანაზღაურებაზე უარის თქმა არის დაუსაბუთებელი, დავის ამ ნაწილთან მიმართებით სასამართლოს მსჯელობა არც ფაქტობრივი და არც სამართლებრივი თვალსაზრისით დასაბუთებული არ არის. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ 1991 წლის დეკემბრის ხელფასისა და სადეპუტატო დანამატის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნასთან დაკავშირებით საჭიროა საქმის გარემოებების დამატები-

თი გამოკვლევა, რის გამოც სსკ-ის 412-ე მუხლის შესაბამისად, საქმე ექვემდებარება ხელახლა განხილვისათვის სააპელაციო სასამართლოსათვის დაბრუნებას, რამდენადაც მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობის თანახმად, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა სცილდება საკასაციო სასამართლოს იურისდიქციის სფეროს.

სააპელაციო პალატამ პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად მიჩნევის შესახებ სასამართლო გადაწყვეტილებების არსებობა მიიჩნია მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძვლად და მითითებული მსჯელობა გაავრცელა ყველა მოსარჩელეზე. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარების შესახებ გადაწყვეტილება არ არის მიღებული ყველა მოსარჩელის მიმართ, მოცემულ დავაში უზენაესი საბჭოს 20 დეკრეტის მოთხოვნაზე არის 26 განმცხადებელი (საქმის მასალების მიხედვით ვ. ფ-ის უფლებამონაცვლეა მოსარჩელე ხ. ქ-ა-ფ-ე; თ. ბ-ის უფლებამონაცვლეა მოსარჩელე მ. ბ-ე; ბ. დ-ის უფლებამონაცვლეები არიან მოსარჩელები: მ. დ-ე, ლ. დ-ე-ა-ი, ლ. დ-ე და ნ. დ-ე; ა. კ-ის უფლებამონაცვლეა – მოსარჩელე ა. კ-ე; ი. კ-ის უფლებამონაცვლეები არიან მოსარჩელები: ნ. ნ-ი, ე. კ-ე, ს. კ-ე, ე. კ-ე; ა. ქ-ის უფლებამონაცვლეა – გ. ქ-ი; ვ. დ-ის უფლებამონაცვლეა რ. კ-ი), 20 დეკრეტებიდან შვიდი აქვს წარმოდგენილი მათი ან მათი მამკვიდრებლების პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარების თაობაზე გადაწყვეტილება (სასამართლო გადაწყვეტილებებით პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად მიჩნეულ იქნა რამოდენიმე მოსარჩელე, კერძოდ ნ. ბ-ე, შ. ნ-ი, ი. კ-ე, ბ. დ-ე, ა. კ-ე, ვ. ფ-ე და გ. ო-ი). სააპელაციო სასამართლოს არ უმსჯელია ასეთი სტატუსით დანარჩენი მოსარჩელების მიმართ გავრცელების სამართლებრივ საფუძვლებზე. აღნიშნულის მიუხედავად სააპელაციო სასამართლო მხოლოდ „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარებისა და რეპრესირებულთა სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონზე აფუძნებს თავის განჩინებას მაშინ, როდესაც აპელანტები სააპელაციო საჩივარში საგანგებოდ აღნიშნავდნენ, რომ თავიანთ მოთხოვნებს არც ერთ ნაწილში არ აფუძნებენ ამ კანონის ნორმებს. უმართებულოა სააპელაციო სასამართლოს მითითება იმასთან დაკავშირებით, რომ აპელანტების ქონებრივი უფლებების აღდგენა მოხდა პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარების შესახებ სასამართლოს გადაწყვეტილებებით, ვინაიდან მოქმედი კანონმდებლობით პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარება შემდგომში იძლევა ადმინისტრაციული საპრო-

ცესო კოდექსის VII⁷ თავით დადგენილი წესით ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით სარჩელის აღძვრის შესაძლებლობას.

საქართველოს პარლამენტის მიერ 11.03.2005წ. დადგენილებით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, საქართველოს პრეზიდენტის, მათდამი დაქვემდებარებული სტრუქტურების ლეგიტიმურობის და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოების სათანადო კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში ლეგიტიმურობის ცნობა ქმნის უზენაესი საბჭოს წევრების პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარების პირობას („საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარებისა და რეპრესირებულთა სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონში 24.06.05წ. შეტანილი ცვლილებების შედეგად პოლიტიკური რეპრესირებულის სტატუსის მიღების შესაძლებლობა მიეცა არა მხოლოდ საბჭოთა პერიოდში დაპირისპირებულ პირებს, არამედ 1991-92 წლების მოვლენების შედეგად რეპრესირებულ პირებს), კანონმდებლობით გათვალისწინებული სოციალური დაცვით სარგებლობის შესაძლებლობას („სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონის მე-13 მუხლის თანახმად, 1990 წელს არჩეული ყოფილი უზენაესი საბჭოს წევრებს, საპენსიო ასაკის მიღწევისას ან არანაკლებ 25 წლის შრომის საერთო სტაჟის შემთხვევაში, მიუხედავად მათ მიერ განხორციელებული სადებუტატო უფლებამოსილების ვადისა, ენიშნებათ კომპენსაცია, რომელიც შეადგენს მოქმედი პარლამენტის წევრის ხელფასის მე-სამედს). „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარებისა და რეპრესირებულთა სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონს მოსარჩელები განიხილავენ როგორც მათ უკანონოდ დათხოვნის დადასტურებას და არა სასარჩელო მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად. უნდა აღინიშნოს, რომ მოსარჩელები მსჯელობენ სხვადასხვა საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე აქტებზე, არ ეთანხმებიან ზოგი მათგანის გამოყენებას მათ მიმართ, თუმცა მკვეთრად არ უთითებენ მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძველს.

ხელფასის და დანამატის მიუღებლობით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის ნაწილში მოსარჩელები უთითებენ აგრეთვე მოქმედი სამოქალაქო კოდექსის 411-ე მუხლზე. ხსენებული მუხლიდან გამომდინარე, ანაზღაურებას ექვემდებარება როგორც დადებითი ანუ ფაქტობრივად დამდგარი ზიანი, ისე მიუღებელი შემოსავალი. მიუღებელი შემოსავლის მოთხოვნა უკავშირდება ისეთი მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურებას, რომელსაც პირი აუცილებლად მიიღებდა ფაქტობრივად

დამდგარი ქონებრივი დანაკლისის არარსებობის შემთხვევაში. ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნასთან დაკავშირებით სადავო პერიოდში მოქმედი 26.12.1964წ. სამოქალაქო კოდექსის 212-ე მუხლი მიუღებელ შემოსავლად მიიჩნეოდა შემოსავალს, რომელსაც კრედიტორი მიიღებდა ვალდებულების ჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში. საქმის მასალებით არ დასტურდება მოგების არსებობა. ზიანისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრების სავალდებულო პირობაა მოპასუხის – საქართველოს პარლამენტის ქმედების მართლწინააღმდეგობა, ბრალეულობა, რაც არ დასტურდება. პირვანდელ მდგომარეობაში აღდგენის შეუძლებლობა ფულადი ანაზღაურების მიცემის მოთხოვნას (სკ-ის 409-ე მუხ.) ადასტურებს იმ შემთხვევაში, თუ დასტურდება მოპასუხის მიერ ზიანის მიყენება. ამდენად, მიუღებელ შემოსავალთან დაკავშირებით დადგენას საჭიროებს საქართველოს პარლამენტის კავშირი დამდგარ ზიანთან. მიუღებელი ხელფასის და დანამატის მოთხოვნილი თანხის ზიანის სახით ანაზღაურებისათვის სახეზე უნდა იყოს არამართლზომიერი ქმედება, მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის, ზიანი. საქმეზე არ დასტურდება მოპასუხის – საქართველოს პარლამენტის მიერ ზიანის მიყენება. მოცემულ შემთხვევაში დასაბუთებას საჭიროებს მოთხოვნის საფუძველი, დასაბუთებას საჭიროებს უკანონო შეიარაღებული გადატრიალებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნაზე საქართველოს პარლამენტის სათანადო მოპასუხეობა. უზენაესი საბჭოს უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა მოხდა გადატრიალების შედეგად, სამხედრო საბჭოს გადამწყვეტილებით. შემდგომ პერიოდში საქართველოს მოსახლეობამ მრავალჯერ გამოხატა თავისი ნება დემოკრატიული და თავისუფალი არჩევნების გზით.

მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელები რეალურად მოითხოვენ არა მიუღებელი შემოსავლის სახით ზიანის ანაზღაურებას, არამედ ხელფასისა და სადეპუტატო დანამატის გაცემის დაყოვნებისთვის დაყოვნებული პერიოდის შესაბამისი პროცენტის ანაზღაურებას, რაც გათვალისწინებულია ამჟამად მოქმედი საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 31.3 მუხლით, რომელიც სადავო ურთიერთობაზე ვერ გავრცელდება. ამასთანავე, ხელფასის და სადეპუტატო დანამატის გაცემის დაყოვნებისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურებას არ ითვალისწინებდა სადავო პერიოდში მოქმედი შრომის კანონთა კოდექსი. უფლებამოსილების შეჩერების და საქართველოს პარლამენტის 20.04.2000წ. და 11.03.05წ. დადგენილებების მიღების პერიოდში მოქმედი 28.06.1973წ. შრომის კა-

ნონთა კოდექსი, რომელიც ძალადაკარგულად 25.05.06წ. კანონით გამოცხადდა, სამუშაოდან უკანონოდ დათხოვნილ და წინანდელ სამუშაოზე აღდგენილ მუშას ან მოსამსახურეს სასამართლოს გადაწყვეტილებით აუნაზღაურდება იძულებით გაცდენილი დროის ხელფასი დათხოვნის დღიდან, მაგრამ არა უმეტეს სამი თვისა (13.08.92წ. შეტანილი ცვლილებების შედეგად, სამთვიანი ვადა ერთ წლამდე გაიზარდა). აღნიშნული ნორმის შინაარსი ცხადყოფს, რომ იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესაძლებლობას კანონმდებელი უკავშირებდა ორი პირობის ერთდროულად არსებობის ფაქტს, – სახეზე უნდა ყოფილიყო სამუშაოდან უკანონოდ გათავისუფლების ფაქტი და უნდა მომხდარიყო პირის სამუშაოზე აღდგენა. ამ ორი პირობის ერთდროულად არსებობის გარეშე იძულებითი განაცდური არ ანაზღაურდებოდა (სუს 22.10.2009წ. №ბს-708-674(კ-09)). სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება წინააღმდეგობრივია, სააპელაციო პალატა განჩინებაში ერთი მხრივ აღნიშნავს, რომ სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ გამოყენებული უნდა იქნეს იმ დროს მოქმედი 28.06.1973 წ. „შრომის კანონთა კოდექსი“, ხოლო შემდგომ ასკენის, რომ სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ შრომის კანონმდებლობის მიხედვით ვერ იმსჯელებს. აღნიშნულის საფუძველად სააპელაციო სასამართლო უთითებს კონკრეტული შემთხვევის განსაკუთრებულობას, საქართველოს პარლამენტის 11.03.05წ. დადგენილებით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, საქართველოს პრეზიდენტის, მათდამი დაქვემდებარებული სტრუქტურების ლეგიტიმურობის და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოების სათანადო კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში ლეგიტიმურობის ცნობას. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ 1991-1992 წლებში დაწყებული სამოქალაქო დაპირისპირება განიხილება როგორც საქართველოს ისტორიის ტრაგიკული პერიოდი, როცა ერთმანეთს გადაეჯაჭვა ურთიერთსაწინააღმდეგო პოლიტიკურ-სამართლებრივი პრობლემები. საქართველოს პარლამენტმა ეროვნული თანხმობის პროცესის ხელშეწყობის, სამოქალაქო დაპირისპირების დასრულების მიზნით დაგმო შეიარაღებული ანტიკონსტიტუციური სახელმწიფო გადატრიალება. საქართველოს პარლამენტის 11.03.05წ. დადგენილების მიღების დროს მოქმედი „ნორმატიული აქტების შესახებ“ 29.10.1996წ. კანონის მე-4 მუხლის თანახმად საქართველოს პარლამენტის დადგენილება საქართველოს კანონთან მიმართებაში წარმოადგენდა იერარქიულად ქვემდგომ ნორმატიულ აქტს, მას არ შეეძლო შეეცვალა

ან შეენწყვიტა შრომის კოდექსის ნორმების მოქმედება. საქართველოს პარლამენტის 11.03.05წ. დადგენილებით არ გაუქმებულა შრომის კანონთა კოდექსის 207-ე მუხლი. ამდენად, დაზუსტებას საჭიროებს სასარჩელო მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძველი. სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ სააპელაციო პალატამ არ გამოიყენა შრომის კოდექსის ნორმები, თუმცა დავის გადაწყვეტის არც სხვა რაიმე ნორმაზე მიუთითა. შესაბამისად, გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძველიანობის შემოწმება შეუძლებელია.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება განსხვავდება ანალოგიურ საქმეებზე მიღებული გადაწყვეტილებებისაგან (სუს 24.02.2014წ. №ბს-302-293(კ-13), 08.12.2015წ. №ბს-583-576(2კ-15); 15.09.16წ. №ბს-144-143(2კ-16) განჩინებები). აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ სრულად არ იქნა გამოკვლეული საქმის გარემოებები, რომელთა სამართლებრივი ანალიზისა და მათგან მიღებული დასკვნების გარეშე შეუძლებელია დავის სწორი გადაწყვეტა, რის გამოც საკასაციო პალატა თვლის, რომ გასაჩივრებული განჩინება უნდა გაუქმდეს და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს სააპელაციო პალატას. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საკასაციო სასამართლოში საქმის წარმოების დროს, სასამართლო მოკლებულია ახალი მტკიცებულებების მოპოვების და შეფასების შესაძლებლობას, იგი არ არის საქმის ფაქტობრივი გარემოებების დამდგენი სასამართლო. ამასთან, საპროცესო კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს საკასაციო სასამართლოში ახალი ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის და მტკიცებულებების მიღების შესაძლებლობას. აღნიშნულის გამო სახეზეა განჩინების გაუქმების და საქმის ხელახალი განხილვისათვის დაბრუნების სსკ-ის 412-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მ. ბ-ის, ხ. ქ-ა-ფ-ის, ა. კ-ის, მ. დ-ის, ლ. დ-ის, ნ. დ-ის, ლ. დ-

ის, ნ. ნ-ის, ე. კ-ის, ს. კ-ის, ე. კ-ის, შ. ნ-ის, ა. კ-ის, ზ. ბ-ას, ტ. ფ-ის, თ. გ-ის, ნ. ბ-ის, ბ. დ-ის, დ. ფ-ის, გ. ქ-ის, გ. ო-ის, ზ. გ-ის, რ. კ-ის, გ. ჩ-ის, ი. ბ-ის, გ. ფ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 10.11.2014წ. განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

იძულებითი განაცდურის სახით პრემიის ანაზღაურების თაობაზე მოთხოვნის კანონიერება

განჩინება

№ბს-624-618(2კ-კს-16)

17 ნოემბერი, 2016წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, განიხილა ს. გ-ასა და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის საფუძველები ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016წ. გადაწყვეტილებაზე

აღწერილობითი ნაწილი:

18.01.2016წ. ს. გ-ამ სარჩელით მიმართა ფოთის საქალაქო სასამართლოს მოპასუხე ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ და მოითხოვა: ბათილად იქნეს ცნობილი ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №935 ბრძანება, რომლის თანახმად ს. გ-ას უარი ეთქვა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღ-

დგენაზე, დაევალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას სამსახურში აღდგენის შესახებ, დაევალოს ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას გასცეს მოსარჩელის – ს. გ-ას მიმართ იძულებითი განაცდური (2015 წლის თებერვლის თვემდე ხელზე ასაღები თანხა 640 ლარი, ხოლო 2015 წლის თებერვლიდან 1040 ლარი) გათავისუფლების დღიდან (01.10.2014წ.) სასამართლო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის დღემდე.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 08.02.2015წ. განჩინებით საქმეში მესამე პირად ჩაერთო ე. ც-ა.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 24.03.2015წ. გადაწყვეტილებით ს. გ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა: ბათილად იქნა ცნობილი ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №939 ბრძანება ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს დაევალა გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა აგრეთვე ს. გ-ას აუნაზღაუროს ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობის შრომითი გასამრჯელო (პრემია, ხელფასი, სამსახურში იძულებით არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში 01.10.2014წ. გათავისუფლების დღიდან ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემამდე. ამ თანამდებობაზე მომატებული ხელფასისა და პრემიის გათვალისწინებით, ს. გ-ას მიერ მიღებული კომპენსაციის გამოკლებით). აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიამ.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016წ. გადაწყვეტილებით ქ. ფოთის მერიის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 24.03.2016წ. გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ს. გ-ას დაზუსტებული სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №935 ბრძანება ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტე-

ტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ, დაევალა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილების სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობის, ოჯახში ძალადობისა და დასაქმების საკითხების განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ, დაევალა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას აუნაზღაუროს ს. გ-ას იძულებითი განაცდური (2015 წლის თებერვლის თვემდე ხელზე ასაღები თანხა 640 ლარი, ხოლო 2015 წლის თებერვლიდან 1040 ლარი) გათავისუფლების დღიდან (01.10.2014წ.) სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე; ს. გ-ას სარჩელი პრემიის სახით გაცემული თანხის ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის დაკისრების ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 11.07.2016წ. განჩინებით გასწორდა სააპელაციო სასამართლოს 29.06.2016წ. გადაწყვეტილებაში დაშვებული უსწორობა და სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით: „დაევალოს ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის, სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობის, ოჯახში ძალადობისა და დასაქმების საკითხების განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ“.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 29.06.2016წ. გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გასაჩივრდა ქ. ფოთის მერიისა და ს. გ-ას მიერ.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ს. გ-ასა და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრები დაუშვებლად უნდა იქნეს ცნობილი შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს სააპელაციო სასამართლოს მიერ გამოყენებული საპროცესო და მატერიალური სამართლის ნორმების განმარტებისა და სამართლის განვითარების მიზნით, საკასაციო

სასამართლოს მიერ ზოგადი მნიშვნელობის მქონე სახელმძღვანელო და სარეკომენდაციო გადაწყვეტილების გამოტანის ფაქტობრივი საჭიროება.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა არსებითი პროცესუალური დარღვევების გარეშე და საქმეზე არსებითად სწორი გადაწყვეტილება მიღებული.

საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ დაუსაბუთებელია მოსარჩელის მოთხოვნა განაცდური პრემიის ანაზღაურების შესახებ, რადგან იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების არსი გამორიცხავს ისეთ ანაზღაურებას, როგორიცაა შრომითი შედეგების მიხედვით დაჯილდოების თანხების ანაზღაურება, რადგან პირი რეალურად არ ასრულებს მასზე დაკისრებულ სამსახურებრივ მოვალეობებს, რის გამოც ადმინისტრაცია მოკლებულია შრომითი შედეგების მიხედვით პირის ნახალისების შესაძლებლობას. ამასთანავე, კასატორი ვერ ასაბუთებს, რომ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულების შემთხვევაში, მის მიმართ გამოყენებული იქნებოდა ფინანსური ნახალისების ზომა. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ ს. გ-ამ სსკ-ის 102-ე მუხლის საფუძველზე ვერ შეძლო თავისი მოთხოვნის დამადასტურებელი სთანადო და უტყუარი მტკიცებულებების წარმოდგენა. ს. გ-ას მიერ ვერ ხდება მითითება უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გამოცემულ ისეთ აქტზე, რომლითაც ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას ეკისრება ვალდებულება შრომითი შედეგების მიუხედავად ყველა თანამშრომელზე გასცეს ყოველკვარტალური პრემია. ამასთანავე, საქმეში არ არის წარმოდგენილი დოკუმენტაცია, რომელიც დაადასტურებდა ყოველკვარტალურად მერიის დასაქმებულ ყველა პირზე პრემიის გაცემას. ამდენად, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ ს. გ-ას საკასაციო საჩივარს არ აქვს წარმატების პერსპექტივა.

რაც შეეხება ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარს, პალატა აღნიშნავს, რომ მართალია, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 27.04.2016წ. №7/22 განკარგულებით განხორციელდა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ზოგიერთი სტრუქტურული ერთეულის რეორგანიზაცია, თუმცა აღნიშნული ვერ გახდება ს. გ-ას სამსახურში აღდგენის დამაბრკოლებელი გარემოება, რადგან სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილია ს. გ-ას მიერ დაკავებული თანამდებობის ადეკვატური, ფუნქციურად და იერარქიულად იგივე სტატუსის მქონე თანამდებობაზე დანიშვნის შესაძლებლობა, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ახლადშექმნილი განყოფილება აღიჭურვა

რეორგანიზაციამდე არსებული განყოფილების არსობრივად იდენტური უფლებებით. კასატორს არ წარმოუდგენია აღნიშნული გარემოებების საწინააღმდეგო სათანადო მტკიცებულებები.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით განსაზღვრული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც ს. გ-ასა და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრები არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ს. გ-ასა და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016წ. გადაწყვეტილება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების საკითხი

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელმწიფო

№ბს-475-470(2კ-16)

6 დეკემბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა, იძულებითი განაცდურის, გამოუყენებელი შვებულების და პროცესის ხარჯების ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

მ. შ-მა ლაგოდეხის მაგისტრატ სასამართლოში სარჩელი აღძრა შსს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს და ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წინააღმდეგ, რომლითაც მოითხოვა მ. შ-ის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2014 წლის 26 ნოემბრის №2/1401 ბრძანების ბათილად ცნობა; მოპასუხე შსს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დავალება მ. შ-ის სამსახურში აღდგენის თაობაზე; მოპასუხეების დავალება იძულებითი განაცდურის, გამოუყენებელი შვებულების და პროცესის ხარჯების ანაზღაურების თაობაზე.

ლაგოდეხის მაგისტრატი სასამართლოს 2015 წლის 9 ივნისის გადაწყვეტილებით, მ. შ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2014 წლის 26 ნოემბრის №2/1401 ბრძანება მ. შ-ის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ; მოპასუხე ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მ. შ-ისთვის 2014 წლის 26 ნოემბრიდან 2015 წლის 10 იანვრამდე; დანარჩენ ნაწილში მ. შ-ის მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება მოსარჩელემ და მოპასუხე ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ სააპელაციო წესით გასაჩივრეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 მარტის გადაწყვეტილებით, მ. შ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ლაგოდეხის მაგისტრეტი სასამართლოს 2015 წლის 9 ივნისის გადაწყვეტილება; მ. შ-ის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, შსს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს დაევალა მ. შ-ის სამსახურში აღდგენა; ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მ. შ-ისათვის 2014 წლის 26 ნოემბრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე; დანარჩენ ნაწილში ლაგოდეხის მაგისტრეტი სასამართლოს 2015 წლის 9 ივნისის გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად; ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

1. მ. შ-ი 2000 წლიდან მუშაობდა ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის და სამაშველო სამსახურის ... ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის ამოქმედების შემდეგ, ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 14 ივლისის ბრძანებით, მ. შ-ი გათავისუფლდა ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის სახანძრო დაცვის და სამაშველო სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან. და ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 29 ივლისის ბრძანებით მ. შ-ი კვლავ დაინიშნა ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის სახანძრო დაცვის და სამაშველო სამსახურის ... თანამდებობაზე. მისი თანამდებობრივი სარგო განისაზღვრა 1000 ლარით.

2. 2014 წლის 25 ნოემბერს ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის კანცელარიაში რეგისტრირებულია სახანძრო სამაშველო სამსახურის ... დ. ხ-ის განცხადება, ქ. ლაგოდეხის სახანძრო სამაშველო სამსახურში არსებული რთული ვითარების შესახებ. განცხადებას დ. ხ-ის გარდა ხელს აწერენ ამ სამსახურის თანამშრომლები: შ ლ-ე, ნ. ნ-ი, ვ. ბ-ი, ი. თ-ი, და ზ. კ-ე. კერძოდ, განცხადებაში მითითებულია შემდეგი: „აღნიშნული სამსახურის ... მ. შ-ი არ გვაძლევს ჩვენზე დაკისრებული უფლებამოვალეობების შესრულების საშუალებას, კერძოდ: არ გავგაჩნია სამუშაო ოთახი, არ გადმოგვცა კუთვნილი კორპორაციული სიმ-ბარათები, მიზანმიმართულად და შეგნებულად აფერხებს თანამშრომლებზე დაკისრებული უფლება-მოვალეობების შესრულებას, მისი არაკომუნიკაბელობის გამო ვერ ხერხდება სამსახურებრივი საკითხების შეჯერება. ახლად შექმნილი სკამები ოთახში აქვს ჩაკეტილი. ჩემ მიერ ზემოთ აღნიშნული გარემოებები საგრძნობლად აფერხებს სახანძრო-სამაშველო სამსახურ-

რის ეფექტურად მუშაობას.

3. ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის დავალებით, 2014 წლის 26 ნოემბერს გამგებლის მოადგილე გ. ბ-ი ადგილზე მისვლით გაეცნო განცხადებაში მითითებულ ვითარებას და ლაგოდეხის გამგეობაში შეტანილ განცხადებაზე ხელმოწერა პირებთან: სახანძრო სამაშველო სამსახურის უფროსის თანამშემნე დ. ხ-სთან, ... შ. ლ-ის, ... ნ. ნ-ის, ... ვ. ბ-ის, ... ი. თ-ის და ... ზ. კ-ის მონაწილეობით შეადგინეს აქტი, სადაც მიუთითეს შემდეგი: „ადგილზე შემოწმებისას აღმოჩნდა, რომ თანამშრომლებს არ აქვთ სამუშაო ოთახები და დასაჯდომი სკამები, ასევე არ აქვთ კორპორაციული სიმ-ბარათები, ვერ ხერხდება სამსახურებრივ საკითხებზე შეჯერება“, იმავე დღეს, 2014 წლის 26 ნოემბერს გამგებლის მოადგილე გ. ბ-მა მოხსენებითი ბარათით მიმართა ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებელს, სადაც მიუთითა, რომ განცხადებაში მოყვანილი ფაქტები შეესაბამება სინამდვილეს.

4. ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 26 ნოემბრის №2/1401 ბრძანებით, ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სახანძრო დაცვის და სამაშველო სამსახურის ... მ. შ-ი გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. გათავისუფლებას საფუძვლად დაედო ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის სახანძრო დაცვის და სამაშველო სამსახურის თანამშრომელთა 2014 წლის 25 ნოემბრის №1541 განცხადება, ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილის 2014 წლის 26 ნოემბრის აქტი და მოხსენებითი ბარათი.

5. ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 26 ნოემბრის №2/1401 ბრძანება მ. შ-ს ჩაბარდა 2014 წლის 5 დეკემბერს.

6. მ. შ-ის მიმართ არასდროს ყოფილა გამოყენებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის რომელიმე ზომა.

7. ზემოაღნიშნულ დარღვევებთან დაკავშირებით მ. შ-მა, როგორც სარჩელში, ასევე საქმის სასამართლო განხილვის დროს, ახსნა-განმარტებისას მიუთითა, რომ სახანძრო – სამაშველო სამსახურის შენობა 11 ოთახისგან შედგებოდა, საიდანაც 4 ოთახი ეკავა მეხანძრეების 4 ცვლას, 1 ოთახში განთავსებული იყო სადისპეჩერო, 1-ში სამზარეულო, 1 დიდი ოთახი გამოყოფილი იყო, როგორც მეხანძრეების საერთო ოთახი, რომელსაც ასევე იყენებდნენ საძინებლად, 1 ოთახში იყვნენ მთავარი სპეციალისტები, 1 ოთახი- სამსახურის უფროსის კაბინეტი, ერთი – საწყობი, ხოლო ერთი ოთახი ეკავა საგანგებო სიტუაციების სამსახურს, სულ 11 ოთახი. მოსარჩელეს არ შეეძლო დ. ხ-ისთვის ცალ-

კე ოთახის გამოყოფა, რადგან შენობა ამის საშუალებას არ იძლეოდა. სკამებთან დაკავშირებით მოსარჩელემ მიუთითა, რომ ყველა თანამშრომელს ჰქონდა თავისი მაგიდა და სკამი. 2014 წლის 11 ნოემბერს გამგეობამ სახანძრო სამსახურს მისცა 11 ახალი სკამი, საიდანაც 4 სკამი იმავე დღეს გადაეცა აფენის ქვეგანყოფილებას, 4 სკამი დაიდგა მთავარი სპეციალისტების ოთახში. როგორც მოსარჩელემ განმარტა, დანარჩენი 3 სკამი შეფუთულ მდგომარეობაში იდგა მის სამუშაო კაბინეტში, შემდგომი განაწილების მიზნით, საიდანაც თანამშრომლებმა უნებართვოდ გაიტანეს საერთო ოთახში, ამიტომ ისინი ნამდვილად აიღო და ისევ შეინახა თავის კაბინეტში. სიმ-ბარათებთან დაკავშირებით მ. შ-მა მიუთითა, რომ 2014 წელს კორპორაციული სიმ-ბარათები ჰქონდა მხოლოდ სამსახურის უფროსს და ქვეგანყოფილების უფროსებს. სიმ-ბარათებთან დაკავშირებით მან მიმართა ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საფინანსო სამსახურს, სადაც მას განუმარტეს, რომ სიმ-ბარათების გაცემა შესაძლებელი იქნებოდა მხოლოდ მომდევნო წელს. მან ასევე არ დაადასტურა სამსახურებრივ საკითხებთან დაკავშირებით კომუნიკაციის პრობლემის არსებობის ფაქტი.

8. მოწმეების სახანძრო სამაშველო სამსახურის თანამშრომლების მ. მ-ის და ს. ბ-ის ჩვენებით დგინდება, რომ განცხადებაში მითითებულ ყველა პირს ჰქონდა თავისი სამუშაო ოთახი და სკამი. გამგეობის მიერ მიცემული სკამებიდან 4 სკამი ნამდვილად გადაეცა აფენის განყოფილებას, კორპორაციული სიმ-ბარათები ს. ბ-ს, როგორც აფენის ქვეგანყოფილების უფროსს ჰქონდა, ხოლო მ. მ-მა სიმ-ბარათი მიიღო 2015 წლის აპრილში, რაც შეეხება არაკომუნიკაბელობას, მოწმეებმა ასეთი პრობლემის არსებობა არ დაადასტურეს.

9. მოპასუხის მოწმეების დ. ხ-ის, შ. ლ-ის, ვ. ბ-ის, ი. თ-ის, ნ. მ-ის და ზ. კ-ის ჩვენებით დადგინდა, რომ 2014 წლის 25 ნოემბრის განცხადება შეადგინა დ. ხ-ემ, რომელიც 2014 წლის ოქტომბერში დაინიშნა ლაგოდეხის სახანძრო დაცვის და სამაშველო სამსახურის როგორც მოწმეებმა განმარტეს, დანარჩენებმა ხელისმონერით განცხადებაში მითითებული ფაქტების ნამდვილობა დაადასტურეს. მოწმეთა ჩვენებით გაირკვა, რომ სამუშაო ოთახის არქონასთან დაკავშირებით პრეტენზია ჰქონდა მხოლოდ დ. ხ-ეს, რომელსაც სამუშაო სივრცე (მაგიდა, სკამი) ჰქონდა მთავარი სპეციალისტების ოთახში, თუმცა იგი, როგორც, ითხოვდა ცალკე სამუშაო კაბინეტის გამოყოფას. განცხადებაში მითითებულ დანარჩენ ყველა პირს, გარდა შ. ლ-ისა, ჰქონდა თავისი სამუშაო სივრცე (მაგიდა, სკამი) და ამ მიმარ-

თებით რაიმე პრეტენზია არ ჰქონიათ. რაც შეეხება შ. ლ-ეს, იგი 2014 ოქტომბერში დანიშნული იყო სოფელ აფენის ქვეგანყოფილებაში, და იმ პერიოდში ლაგოდეხის სახანძრო და სამაშველო სამსახურში დროებით, სტაჟირების მიზნით იმყოფებოდა. მოწმეებმა ასევე განმარტეს, რომ მათ ჰქონდათ დასაჯდომი სკამები, მაგრამ იყო ძველი სკამები. რაც შეეხება 11 ახალ სკამს, რომ 2014 წლის 11 ნოემბერს გამგეობამ სახანძრო სამსახურს მისცა 11 ახალი სკამი, საიდანაც მ. შ-მა 4 სკამი იმავე დღეს გადასცა აფენის ქვეგანყოფილებას, 4 სკამი დაიდგა მთავარი სპეციალისტების ოთახში, ხოლო დანარჩენი 3 სკამი შეფუთულ მდგომარეობაში იდგა მ. შ-ის სამუშაო კაბინეტში. როგორც მოწმეებმა დ. ხ-ემ, შ. ლ-ემ და ბ-მა სასამართლო სხდომაზე განმარტეს, აღნიშნული 3 სკამი მათ გამოიტანეს მ. შ-ის კაბინეტიდან და შეიტანეს საერთო (დასასვენებელ) ოთახში, სადაც ტელევიზორს უყურებდნენ, რაზეც მოსარჩელე გაბრაზდა. როგორც მოწმეებმა განმარტეს, მან ისინი „წამოყარა სკამიდან“ და სკამები ისევ თავის კაბინეტში შეიტანა, რაც მოწმეთა განმარტებით, მათთვის შეურაცხყოფელი იყო. რაც შეეხება კორპორაციულ სიმ-ბარათებს, როგორც მოსარჩელის და მისი მოწმეების, ასევე მოპასუხის მოწმეთა ჩვენებითაც დადგინდა, რომ მენაძრეებმა კორპორაციული სიმ-ბარათები მიიღეს 2015 წლის აპრილში.

10. მ. შ-მა წარმოადგინა მარტივი სქემა, სადაც მითითებულია სახანძრო-სამაშველო სამსახურის შენობის ოთახების განლაგება, ფართობი და დანიშნულება, რითაც დგინდება, რომ სახანძრო-სამაშველო სამსახურის შენობა 11 ოთახისგან შედგება და ყველა დანიშნულებისამებრ იყო განაწილებული.

11. არ დადასტურდა სახანძრო სამსახურის თანამშრომელთა სამუშაო პირობების (სამუშაო ოთახების არქონა) შეზღუდვის ფაქტი. განცხადებაში მითითებულ პირებს ჰქონდათ სამუშაო ოთახი, აღნიშნული გარემოება დაადასტურეს მოწმეებმა. რაც შეეხება დ. ხ-ეს, სასამართლო სხდომაზე დადასტურდა, რომ მთავარი სპეციალისტების ოთახში მასაც ჰქონდა თავისი სამუშაო მაგიდა და სკამი, სადაც მასთან ერთად 18 კვ. მეტრი ფართობის ოთახში 2 თანამშრომელი ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას, ამიტომ მას ჰქონდა სამუშაო სივრცე, ხოლო სამსახურის უფროსს ცალკე კაბინეტის გამოყოფის ვალდებულება არც შინაგანაწესით და არც სხვა რაიმე ნორმატიული აქტით ევალდებოდა. მითუმეტეს, რომ სახანძრო-სამაშველო სამსახურის შენობაში ოთახების რაოდენობა ამის საშუალებას არ იძლეოდა. სიმ-ბარათებთან დაკავშირებით დადასტურებულია,

რომ მეხანძრეებს სიმ-ბარათები გადაეცათ 2015 წლის აპრილში, რაც ადასტურებს მ. შ-ის განმარტებას, რომ 2014 წლის ბოლოს მას გამგეობის საფინანსო სამსახურმა უარი უთხრა მეხანძრეებისათვის სიმ-ბარათების შექმნაზე, რადგან აღნიშნული მხოლოდ მომავალი წლიდან იყო შესაძლებელი. ამასთან, სასამართლომ მართებულად მიიჩნია, რომ სახანძრო-სამაშველო სამსახურისთვის სათანადო პირობების შექმნაზე, მათ შორის, მეხანძრეებისათვის კომუნიკაციის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი იყო არა მხოლოდ სამსახურის უფროსი, არამედ ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობაც, რადგან 2015 წლის 10 იანვრამდე ეს სამსახური მათ სტრუქტურულ ერთეულს წამოადგენდა.

12. სასამართლო სხდომაზე დადასტურდა, რომ მოსარჩელემ ნამდვილად ჩაკეტა თავის კაბინეტში მოწმეების მიერ მთავარი სპეციალისტების ოთახიდან გამოტანილი 3 სკამი, რომელიც მათ საერთო ოთახში შეიტანეს, თუმცა მოპასუხეს არც ადმინისტრაციული წარმოების დროს და არც სასამართლოში არ მიუთითებია, და არც სათანადო მტკიცებულებით დაუდასტურებია, რომ ამ ქმედებამ (საერთო ოთახიდან სკამების გამოტანამ) ხელი შეუშალა სახანძრო-სამაშველო სამსახურის თანამშრომლებს მათზე დაკისრებული უფლება-მოვალეობების სათანადოდ შესრულებაში. სასამართლოს ასევე დადასტურებულად მიაჩნია მოსარჩელესა და სახანძრო-სამაშველო სამსახურის რამდენიმე თანამშრომელს შორის არასათანადო კომუნიკაციის ფაქტი, თუმცა მოპასუხეს არც ადმინისტრაციული წარმოების დროს და არც სასამართლოში არ მიუთითებია, და არც სათანადო მტკიცებულებებით დაუდასტურებია, რომ აღნიშნულის გამო ვერ მოხერხდა სამსახურებრივი საკითხების შეგვრება, რამაც გამოიწვია თანამშრომლებზე დაკისრებულ უფლება-მოვალეობების შესრულებაში ხელშეშლა, ან საგრძნობლად შეფერხდა სახანძრო-სამაშველო სამსახურის ეფექტურად მუშაობა, რაც განცხადებაში იყო მითითებული და რაც საფუძვლად დაედო მოსარჩელის სამუშაოდან გათავისუფლებას.

13. ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ სახანძრო-სამაშველო სამსახურის თანამშრომელთა განცხადების თაობაზე არ აცნობა მ. შ-ს, არ გამოარკვია განცხადებაში მითითებულ ფაქტებთან დაკავშირებით მისი პოზიცია. შესაბამისად, მას არ მიეცა შესაძლებლობა გამოეხატა საწინააღმდეგო პოზიცია 2014 წლის 25 ნოემბრის განცხადებაში, ან 2014 წლის 26 ნოემბრის აქტში მითითებულ გარემოებებთან დაკავშირებით და წარმოედგინა საწინააღმდეგო არგუმენტები. ეს გარემოება საქმის სა-

სამართლო განხილვის დროს ლაგოდების მუნიციპალიტეტის გამგეობას სადავოდ არ გაუხდია. უფრო მეტიც, მ. შ-ს მისი სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების გამოცემის შემდეგაც უარი ეთქვა იმ მასალების გადაცემაზე, რაც საფუძვლად დაედო მის სამსახურიდან გათავისუფლებას.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ლაგოდების მუნიციპალიტეტის გამგეობამ სრულყოფილად არ გამოიკვლია სახანძრო-სამაშველო სამსახურის თანამშრომელთა განცხადებაში აღნიშნული გარემოებები, დისციპლინური წარმოების დანყების შესახებ არ აცნობა მ. შ-ს, რომელსაც კანონმდებლობით მინიჭებული აქვს ადმინისტრაციულ წარმოებაში მონაწილეობის უფლება; რა დროსაც შესაძლებლობა ექნებოდა გამოეთქვა საინააღმდეგო არგუმენტები, წარედგინა საკუთარი პოზიციის დამადასტურებელი მტკიცებულებები. ადმინისტრაციულმა ორგანომ გადაწყვეტილება მიიღო, გასაჩივრებული აქტი გამოსცა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების გარეშე, რითაც დაირღვა მოსარჩელის კანონიერი უფლება და ინტერესი.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიიჩნია, რომ ფაქტობრივად განხორციელდა სახანძრო-სამაშველო სამსახურის დაქვემდებარების შეცვლა: ნაცვლად ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულისა, იგი დაექვემდებარა შინაგან საქმეთა სამინისტროს, კერძოდ, მისი მმართველობის ქვეშ შემავალ სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს, ხოლო სახანძრო-სამაშველო სამსახურის ფუნქციონალური დატვირთვის კუთხით, ცვლილებები არ მომხდარა. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მ. შ-ს, გათავისუფლებამდე დაკავებული ჰქონდა ლაგოდების მუნიციპალიტეტის სახანძრო დაცვის და სამაშველო სამსახურის უფროსის თანამდებობა. შესაბამისად, სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების დაქვემდებარებაში არსებული ლაგოდების სახანძრო-სამაშველო სამსახურის ლიკვიდაცია და სხვა უწყებაში/სამინისტროში ახლად შექმნილი თუნდაც იდენტური დასახელების თანამდებობის არსებობა არ ქმნის კონკრეტულ თანამდებობაზე პირის აღდგენის საფუძველს. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 97-ე მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული რეგულაციის გათვალისწინებით, ვინაიდან დაწესებულების დაქვემდებარების შეცვლა არ წარმოადგენს მოხელის სამსახურიდან განთავისუფლების საფუძველს, სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობის პირობებში, არ არსებობს მ.

შ-ის ქ. ლაგოდეხის სახანძრო-სამაშველო სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის დამაბრკოლებელი გარემოებები.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ უკანონოდ გათავისუფლებული პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს იძულებითი განაცდური, ვინაიდან გათავისუფლების აქტის ბათილად ცნობა ინვესს ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას.

სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, მ. შ-ის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო, კერძოდ, თანამდებობრივი სარგო, რომელიც ხელფასის შემადგენელი პრემიებისა და დანამატებისაგან განსხვავებით გაიცემა მოხელის ინდივიდუალური მახასიათებლების ან/და კვალიფიკაციის მიუხედავად, უნდა აუნაზღაურდეს სრულად, კერძოდ სამსახურიდან განთავისუფლების პერიოდიდან სამსახურში აღდგენამდე და „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 56-ე მუხლის მე-7 პუნქტის საფუძველზე, იძულებითი განაცდურის აღდგენა უნდა დაევალოს ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას.

აღნიშნული გადაწყვეტილება მოპასუხებმა საკასაციო წესით გაასაჩივრეს.

კასატორი ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობა მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გამოიყენა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონი, ვინაიდან, აღნიშნული კანონის მე-11 მუხლის საფუძველზე მისი მოქმედება არ ვრცელდება გამგეობის სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელზე, რომლის სამსახურიდან გათავისუფლების დისკრეციული უფლებამოსილება აქვს გამგებელს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრების განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ შსს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად

კი, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძვლები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილების მიღება დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების არასწორი სამართლებრივი შეფასებითაა განპირობებული, რაც საკასაციო სასამართლოს უფლებამოსილებას ანიჭებს, თავად მიიღოს გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება კასატორ ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას, რომ განსახილველ საქმეზე გამოყენებული არ უნდა ყოფილიყო „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონი.

აღნიშნული კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მისი მოქმედება, გარდა ამ მუხლის 1¹ და 1² პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, არ ვრცელდება სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირზე, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრზე, მუნიციპალიტეტის გამგებელზე/მერზე, სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის მოადგილეზე, მუნიციპალიტეტის გამგებლის/მერის მოადგილეზე, გამგეობის/მერიის სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელსა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის რაიონის გამგებელზე.

ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 54-ე მუხლის თანახმად გამგეობის/მერიის თანამდებობის პირებს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს გამგებელი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ გამგებლის ეს უფლებამოსილება არ არის შეუზღუდავი და არ ანიჭებს მას დასაქმებული პირის თვითნებურად გათავისუფლების სამუალებას. დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელება შეზღუდულია კერძო და საჯარო ინტერესებს შორის ბალანსის დაცვის მოთხოვნით. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-7 მუხლის თანახმად დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას არ შეიძლება გამოიყენოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, თუ პირის კანონით დაცული უფლებებისა და ინტერესებისათვის მიყენებული ზიანი არსებითად აღემატება იმ სიკეთეს, რომლის მისაღებადაც იგი გამოიყენდა. დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა

და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა. ამავე კოდექსის 96-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, რომ ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ. ეს ვალდებულება ვრცელდება დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში აქტის გამოცემაზეც – ამგვარი უფლებამოსილების განხორციელებას წინ უნდა უსწრებდეს საკითხის სათანადოდ გამოკვლევა.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს, რომ ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის გასაჩივრებული აქტი კანონდარღვევითაა გამოცემული, ვინაიდან ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ სრულყოფილად არ გამოიკვლია სახანძრო-სამაშველო სამსახურის თანამშრომელთა განცხადებაში აღნიშნული გარემოებები, დისციპლინური წარმოების დაწყების შესახებ არ აცნობა მ. შ-ს, რომელსაც კანონმდებლობით მინიჭებული აქვს ადმინისტრაციულ წარმოებაში მონაწილეობის უფლება; რა დროსაც შესაძლებლობა ექნებოდა გამოეთქვა საწინააღმდეგო არგუმენტები, წარედგინა საკუთარი პოზიციის დამადასტურებელი მტკიცებულებები. ადმინისტრაციულმა ორგანომ გადაწყვეტილება მიიღო, გასაჩივრებული აქტი გამოსცა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების გარეშე, რითაც დაირღვა მოსარჩელის კანონიერი უფლება და ინტერესი (იხ. ზემოთ, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, პუნქტი 1-13).

რაც შეეხება მ. შ-ის სამსახურში აღდგენასა და განაცდურის ანაზღაურებას, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 56-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, 2015 წლის 10 იანვრიდან ლიკვიდირებულ იქნა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგანგებო სიტუაციების მართვის დეპარტამენტი, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, სახელმწიფო რწმუნებულების გუბერნატორების და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების დაქვემდებარებაში არსებული სა-

განგებო სიტუაციების მართვის, სახანძრო ან/და სამაშველო სამსახურები/დანაყოფები (მიუხედავად მათი სტატუსისა და სახელწოდებისა). ამავე კანონით განისაზღვრა გაუქმებული ერთეულების ლიკვიდაციის შედეგად ან ლიკვიდაციის პროცესში აღრიცხული უძრავი და მოძრავი ქონების (მათ შორის, შენობა-ნაგებობები, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და სხვა) და სამსახურებრივი დოკუმენტაციის საქართველოს შსს მმართველობის სფეროში მოქმედი სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოსათვის გადაცემის ვალდებულება.

ამავე კანონის 56-ე მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, სახელმწიფო რწმუნებულების და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების დაქვემდებარებაში არსებული საგანგებო სიტუაციების მართვის, სახანძრო ან/და სამაშველო სამსახურების/დანაყოფების (მიუხედავად მათი სტატუსისა და სახელწოდებისა) ლიკვიდაციის დასრულების შემდეგ ამ სამსახურების/დანაყოფების უფლებამონაცვლედ ჩაითვალა სააგენტო, გარდა ამ მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისისა, რომლის თანახმადაც აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, სახელმწიფო რწმუნებულების და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების დაქვემდებარებაში არსებული საგანგებო სიტუაციების მართვის, სახანძრო ან/და სამაშველო სამსახურების/დანაყოფების (მიუხედავად მათი სტატუსისა და სახელწოდებისა) იმ ფინანსური ვალდებულებების (შრომის ანაზღაურება, სხვა საქონელი და მომსახურება და სხვა) უფლებამონაცვლებად, რომლებიც ამ კანონის ამოქმედებამდე წარმოიშვა, ჩაითვალა, შესაბამისად, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, სახელმწიფო გუბერნატორები და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები.

აღნიშნული სამსახურის ლიკვიდაციისას დანაყოფის საქმიანობის შეწყვეტასთან ერთად განხორციელდა ნუსხით გათვალისწინებული ყველა საშტატო ერთეულის გაუქმება.

საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს, რომ ამ ცვლილების შედეგად მოხდა იმავე სამსახურის მხოლოდ დაქვემდებარების შეცვლა.

საკასაციო სასამართლო ხაზს უსვამს, რომ სამსახურიდან უკანონოდ გათავისუფლებული პირი აღდგენილ უნდა იქნეს იმავე თანამდებობაზე. საქართველოს კანონმდებლობა აღარ ითვალისწინებს გათავისუფლებული პირისათვის ტოლფასი თანამდებობის შეთავაზების ვალდებულებას, თუ აღარ არსებობს

ის კონკრეტული საშტატო ერთეული, საიდანაც მისი გათავისუფლება მოხდა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საშტატო ერთეული გაუქმებულად ითვლება, როცა ფუნქციური დატვირთვით აღარ არსებობს ამგვარი შტატი, ახალი საშტატო ერთეულით განისაზღვრა სხვა უფლება-მოვალეობები, ან/და ამგვარი საშტატო ერთეულის დასაკავებლად სხვა კრიტერიუმები უნდა იქნეს დაკმაყოფილებული პირის მიერ და ა.შ. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ რეორგანიზაციის შედეგად შეიძლება ადმინისტრაციული ორგანოს სტრუქტურა შეიცვალოს, გაიყოს და კონკრეტული სამსახურები განსხვავებულად ჩამოყალიბდეს, მაგრამ მოხელის მიერ დაკავებული შტატი არსებითად უცვლელად დარჩეს, ანუ, იყოს იმავე იერარქიულ საფეხურზე, თუნდაც სხვა უწყების დაქვემდებარებაში და ითვალისწინებდეს იმავე უფლება-მოვალეობების შესრულებას, შესაბამისად, კონკრეტული თანამდებობების იდენტურობის დადგენის მიზნით უნდა შეფასდეს ა) მათი ადგილი ადმინისტრაციული ორგანოს სამსახურებრივ იერარქიაში; ბ) ძირითად უფლებამოსილებათა წრე; გ) მოთხოვნები, რომლებიც რეორგანიზაციის შემდგომ საჭიროა კონკრეტული თანამდებობის დასაკავებლად; დ) ზოგიერთ შემთხვევაში – შრომის ანაზღაურება (ამავე საკითხზე იხ. სუსგ №ბს-449-442 (კ-15)).

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა არა ერთი სამსახურის/თანამდებობის ფორმალური მონაცვლეობა ერთსა და იმავე ან ზემდგომ/ქვემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში, არამედ გამგეობის შემადგენლობაში არსებული სამსახური გაუქმდა და მსგავსი ფუნქციის სამსახური შეიქმნა სრულიად სხვა უწყების – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ფარგლებში, ამასთან, ახლადშექმნილი სამსახური არის სამართალდამცავი სისტემის ნაწილი, რომელიც, მართალია, სახანძრო-სამაშველო სამსახურის უფლება-მონაცვლეა, მაგრამ მასზე ვრცელდება საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში დასაქმებულ პირთა მიმართ მოქმედი დამატებითი შეზღუდვები და მოთხოვნები, რომლებიც არ გამოიყენებოდა გამგეობის თანამდებობის პირთა მიმართ. 2015 წლის მდგომარეობით, იმისათვის, რომ პირი დასაქმებულიყო შსს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოში, მას უნდა დაეკმაყოფილებინა შს მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის №995 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სამსახურის გავლის წესის“ მოთხოვნები, მათ შორის, ასაკობრივი მოთხოვნები. დღეის მდგომარეობით,

სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოში პირთა დასაქმება ხდება „საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირში – საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოში სამუშაოდ მიღებისა და სამსახურის გავლის წესის დამტკიცების შესახებ“ შს მინისტრის 2016 წლის 1 სექტემბრის ბრძანების შესაბამისად, სადაც ასევეა მითითებული, რომ მოსამსახურედ სააგენტოში არ მიიღება 60 წელს გადაცილებული პირები.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო ეთანხმება კასატორ სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს, რომ მ. შ-ის თანამდებობაზე აღდგენა აღნიშნული სსიპ-ის ფარგლებში შეუძლებელია.

რაც შეეხება მ. შ-ის მითითებას, რომ ლიკვიდაციის შემდეგ სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტომ დაასაქმა 2 პირი, რომელიც ასევე 60 წელს გადაცილებული იყო, საკასაციო სასამართლო, პირველ რიგში ხაზს უსვამს, რომ, როგორც საქმის მასალებით ირკვევა, ორივე მათგანი 3-თვიანი გამოსაცდელი ვადის გასვლის შემდეგ გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან, გარდა ამისა, არ არსებობს თანასწორობა უკანონოობაში. ადმინისტრაციული ორგანოს შეცდომის ან კანონის მოთხოვნების გაუთვალისწინებლობის პირობებში მიღებული გადაწყვეტილება არ ანიჭებს სხვა პირს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-4 მუხლის საფუძველზე მის მიმართაც ანალოგიური გადაწყვეტილების მიღების მოთხოვნის უფლებას.

რაც შეეხება იძულებით განაცდურის ანაზღაურებას, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-6 ნაწილი ამ უფლებას ითვალისწინებს მხოლოდ პირის სამსახურში აღდგენის შემთხვევაში. მართალია, მოცემული დავის მიმართ ეს კანონი გამოყენებული ვერ იქნება, მაგრამ ეს შეზღუდვა ანალოგიით უნდა გავრცელდეს ამ შემთხვევაზეც, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა თანამდებობის პირები აღმოჩნდებიან უპირატეს მდგომარეობაში სხვა საჯარო მოხელეებთან შედარებით, რაც არღვევს კანონის წინაშე თანასწორობის კონსტიტუციურ პრინციპს. საკასაციო სასამართლო ამასთან აღნიშნავს, რომ იძულებით განაცდურის ანაზღაურების შეუძლებლობა არ ართმევს პირს უფლებას, უკანონო ადმინისტრაციული აქტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება მოითხოვოს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ მ. შ-ის სამსახურში აღდგენის შეუძლებლობა გავლენას არ ახდენს იმ ფაქტზე, რომ 2014 წლის 25 ნოემბერს ეს უკანასკნელი სამსახურიდან

უკანონოდ გათავისუფლდა.

საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლით გარანტირებულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის სრულად ანაზღაურება.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 208-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს, აგრეთვე მისი თანამდებობის პირის ან სხვა მოსამსახურის მიერ მისი სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 281-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, გასცდეს სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებს, მაგრამ იგი არ არის შეზღუდული სასარჩელო მოთხოვნის ფორმულირებით, ამდენად, ადმინისტრაციული საქმის განმხილველი სასამართლო შეზღუდულია მოთხოვნის ფარგლებით და იმ სამართლებრივი შედეგით, რისი მიღებაც მოსარჩელეს სურს, მაგრამ არა ამ მოთხოვნის ჩამოყალიბების ფორმით.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქმის განმხილველი სასამართლოსათვის სავალდებულოა სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები. სარჩელის საფუძველი არის იმ ფაქტების ერთობლიობა, რომლებიც ასაბუთებენ, ამართლებენ ფაქტობრივად მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნას, აქედან გამომდინარე, სარჩელის საფუძვლის შეცვლა ნიშნავს იმ ფაქტობრივი გარემოებების შეცვლას, რომლებიც თავდაპირველად იყო მითითებული მოსარჩელის მიერ თავის სარჩელში. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქმის განმხილველი სასამართლო შეზღუდულია მხოლოდ მხარის მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებით, რაც შეეხება სამართლის ნორმების გამოყენებას, სასამართლო, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებით, ადგენს თუ რა სამართლებრივი ურთიერთობა არსებობს მხარეთა შორის და ამ ურთიერთობის მარეგულირებელი სამართლებრივი ნორმების საფუძველზე აკმაყოფილებს ან არ აკმაყოფილებს სარჩელს. მხარეთა შორის არსებული ურთიერთობის შეფასება შედის სასამართლოს კომპეტენციაში და მხარის მიერ არასწორი ნორმატიული საფუძვლის მითითება არ შეიძლება გახდეს სარჩელზე უარის თქმის საფუძველი.

მოცემულ შემთხვევაში, მ. შ-ის მიზანია, მოხდეს ადმინისტრაციული ორგანოს უკანონო აქტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება იმ ხელფასის სახით, რომელსაც ეს უკანასკნელი მიი-

ლებდა სამსახურიდან კანონის დარღვევით რომ არ გათავისუფლებულიყო.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე მუხლის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესი.

სამოქალაქო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2014 წლის 25 ნოემბერის აქტით მოსარჩელე კანონის დარღვევით თანამდებობიდან რომ არ გაეთავისუფლებინა, ეს უკანასკნელი გააგრძელებდა მუშაობას შესაბამისი სამსახურის ლიკვიდაციამდე და მიიღებდა შრომის ანაზღაურებას, ამდენად, სახეზეა მიუღებელი შემოსავალი, რომელიც მ. შ-მა მოპასუხის მართლსაწინააღმდეგო მოქმედების შედეგად ვერ მიიღო.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო, იღებს რა მოცემულ საქმეზე ახალ გადაწყვეტილებას, მიიჩნევს, რომ მ. შ-ის სარჩელი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს და ამ უკანასკნელს აუნაზღაურდეს 2014 წლის 26 ნოემბრიდან 2015 წლის 10 იანვრამდე მიუღებელი შრომის ანაზღაურება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე, 411-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა :

1. შსს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
3. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინის-

ტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 მარტის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს კახეთის საგანგებო სიტუაციების სამმართველოს დაევალა მოსარჩელის აღდგენა ქ. ლაგოდეხის სახანძრო-სამაშველო განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე და ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა იძულებით განაცდური ხელფასის ანაზღაურება 2014 წლის 26 ნოემბრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე;

4. ამ ნაწილში მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება:

5. მ. შ-ის სასარჩელო მოთხოვნა თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში არ დაკმაყოფილდეს;

6. ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალოს მ. შ-ის სასარგებლოდ 2014 წლის 26 ნოემბრიდან 2015 წლის 10 იანვრამდე პერიოდისათვის ამ უკანასკნელის მიუღებელი ხელფასის ანაზღაურება;

7. დანარჩენ ნაწილში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 მარტის გადაწყვეტილება დარჩეს უცვლელად;

8. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**მიუღებელი ხელფასის და ზიანის სახით იძულებითი
ბანაცდურის ანაზღაურება**

ბანჩინება

№ბს-504-499(2კ-16)

8 დეკემბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი**

დავის საგანი: მოპასუხისათვის მოსარჩელეთა სასარგებლოდ ყოველთვიური ხელფასის გადახდის დაკისრება, მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 23 თებერვალს ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ.

მოსარჩელეთა განმარტებით, ისინი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის თანამშრომლებს წარმოადგენენ და მათი სარჩელი შეეხება ხელფასის გაუცემლობასა და დავის მიმდინარეობისას პროცესის ხარჯების ანაზღაურებას.

მოსარჩელეთა მითითებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის შემაჯამებელი გადაწყვეტილებით №3/3371-14 საქმეზე მოსარჩელების – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სარჩელის დაკმაყოფილების შედეგად ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანება ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანება ნ. ქ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა მოსარჩელეთა აღდგენა გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობებზე; მასვე დაევალა მოსარჩელეთა სასარგებლოდ 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა. თბილისის საქალაქო სასამარ-

თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ №3/3371-14 საქმეზე 2015 წლის 27 იანვარს მიღებული განჩინებით დაკმაყოფილდა მოსარჩელების – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას შუამდგომლობა თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის შესახებ და მიღებული გადაწყვეტილება დასახელებულ ნაწილში მიექცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 270-ე მუხლის მიხედვით, გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ სასამართლოს განჩინებაზე შეიძლება კერძო საჩივრის შეტანა, რომელიც არ შეაჩერებს ამ განჩინების შესრულებას. ამდენად, დასახელებული განჩინება კანონიერ ძალაში შევიდა გამოცხადებისთანავე.

მოსარჩელეთა მითითებით, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიაში ლ. ხ-ის თანამდებობრივი სარგო შეადგენს 1800 ლარს, ხოლო წინასწარ გათვალისწინებული ყოველთვიური დანამატი თანამდებობრივ სარგოზე – 1800 ლარს, ნ. ქ-ას თანამდებობრივი სარგო შეადგენს 1300 ლარს, გ. ბ-ას თანამდებობრივი სარგო შეადგენს 1200 ლარს. მოსარჩელებს – ლ. ხ-ს, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას დაუყოვნებლივ აღსრულებას დაქვემდებარებული გადაწყვეტილების ნაწილის ძალაში შესვლის დღიდან – 2015 წლის 27 იანვრიდან არ მიუღიათ კუთვნილი თანამდებობრივი სარგო, ხოლო ლ. ხ-ს – თანამდებობრივ სარგოზე დანამატი.

მოსარჩელებმა მოითხოვეს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დავალებოდა 1. 2015 წლის 27 იანვრიდან ყოველთვიურად, კანონით დადგენილი წესით, სამსახურიდან გათავისუფლებამდე ლ. ხ-ის სასარგებლოდ თანამდებობრივი სარგოს 1800 ლარის და ყოველთვიური დანამატის 1800 ლარის გადახდა, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ თანამდებობრივი სარგოს 1300 ლარის გადახდა, გ. ბ-ას სასარგებლოდ თანამდებობრივი სარგოს 1200 ლარის გადახდა; 2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება ლ. ხ-ის სასარგებლოდ 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 3600 ლარის ოდენობით, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ – 1300 ლარის ოდენობით, გ. ბ-ას სასარგებლოდ – 1200 ლარის ოდენობით, ამავე განჩინების აღსრულებამდე; 3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ №3/3371-2014 საქმეზე 2015 წლის 27 იანვარს მიღებული განჩინების აღსრულებლობით გამოწვეული მიუღებელი შემოსავლის ზიანისთვის 2015 წლის 27 იანვრიდან ყოველი თვისთვის ამავე განჩინების

ნების აღსრულების დღემდე პერიოდისთვის მატერიალური ზიანის ანაზღაურება: ლ. ხ-ის სასარგებლოდ 55.55 ლარი, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი, გ. ბ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი და ამავე განჩინების აღსრულებლობით გამოწვეული არაქონებრივი, მორალური ზიანის ანაზღაურება მოსარჩელეთათვის პოლიტიკური ნიშანდებით დისკრიმინაციული მიდგომისთვის: ლ. ხ-ის სასარგებლოდ 55.55 ლარი, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი, გ. ბ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი; 4. ლ. ხ-ისთვის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ასთვის მათ მიერ განეული ხარჯების ანაზღაურება: ადვოკატის დახმარებისთვის თითოეული მოსარჩელის სასარგებლოდ 2400 ლარი, სანოტარო წესით მინდობილობის შესადგენად განეული დანახარჯი თითოეული მოსარჩელის სასარგებლოდ 12 ლარი, წერილობითი განცხადებების, წერილობითი შუამდგომლობების მომზადებაზე დახარჯული ცელულოზის ქაღალდის ფურცლებისთვის 5.55 ლარი, სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების, ასევე სხვა მტკიცებულებების ასლების მომზადებაზე გაღებული ხარჯებისთვის 5.55 ლარი, ფურცლების აკინძვაზე გახარჯული ლითონის ამკინძვით შეკვრაზე გაღებული ხარჯებისთვის 0.05 ლარი, საქმის მასალების სასამართლოში გადაგზავნისას საფოსტო კავშირისათვის გაღებული დანახარჯი 5.55 ლარი, საფოსტო კავშირისას მასალების საფოსტო კონვერტით შესაფუთად განეული დანახარჯი 0.55 ლარი, სასამართლოში მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენლის სხდომებზე გამოცხადების უზრუნველსაყოფად ტრანსპორტირებისთვის განეული დანახარჯი 55.55 ლარი, მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენლის სასამართლოში გამოცხადებისას, მათი გამოცხადების პერიოდში აუცილებელ კვებაზე განეული გაზრდილი დანახარჯები 55.55 ლარი, სასამართლოში მოცდენილი (დაკარგული) დროის ანაზღაურება 555 555 555.55 ლარი.

ამასთან, მოსარჩელებმა იშუამდგომლეს გადაწყვეტილების მიღების სტადიაზე საქმის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისა და ამ მიზნის უზრუნველსაყოფად მოპასუხისათვის წერილობითი მოსაზრებების წარმოდგენის ვადის მინიმალურ დონეზე შემცირების თაობაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 2 მარტის განჩინებით მოსარჩელების შუამდგომლობა გადაწყვეტილების მიღების სტადიაზე საქმის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისა და ამ მიზნის უზრუნველსაყოფად მოპასუხისათვის წერილობითი მოსაზრებების წარმოდგენის ვადის მინიმალურ დონეზე შემცირების თაობაზე, არ დაკმაყოფილდა.

2015 წლის 23 მარტს ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ სასარჩელო მოთხოვნის გაზრდის შესახებ განცხადებით მიმართეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას და ყველა არსებული მოთხოვნის უცვლელად შენარჩუნების პირობებში, დამატებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2015 წლის 4 თებერვლის №12-1/150351434, №12-1/150351441 და №12-1/150351419 წერილების ბათილად ცნობა მოითხოვეს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2015 წლის 4 თებერვლის №12-1/150351434, №12-1/150351441 და №12-1/150351419 წერილების ბათილად ცნობის ნაწილში შეწყდა საქმის წარმოება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ლ. ხ-ის სასარგებლოდ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 3600 ლარის ოდენობით მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენამდე; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ნ. ქ-ას სასარგებლოდ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 1300 ლარის ოდენობით მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენამდე; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ასევე დაევა ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ასთვის მათ მიერ განეული ხარჯების ანაზღაურება: წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტის სანოტარო წესით შედგენისთვის თითოეულისთვის 12 ლარის ოდენობით, ადვოკატის დახმარებისთვის განეული ხარჯის თითოეულისთვის 300 ლარის ოდენობით; ლ. ხ-ს და ნ. ქ-ას უარი ეთქვათ სხვა საპროცესო ხარჯების, მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურებაზე; გ. ბ-ას უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის უფროსის მოადგილე ლ. ხ-ი, სამსახურებრივი მოვალეობათა არაჯეროვნად შესრულებისათვის, გა-

თავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტი ნ. ქ-ა, სამსახურებრივ მოვალეობათა არაჯეროვნად შესრულებისათვის, გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. ქალაქ თბილისის მერიის ადმინისტრაციის უფროსის №1891 განკარგულებით გ. ბ-ა 2013 წლის 1 ოქტომბრიდან 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე დაინიშნა ქალაქ თბილისის მერიის ... საქალაქო სამსახურში შტატგარეშე მოსამსახურედ, შრომითი ხელშეკრულებით. 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის შტატგარეშე მოსამსახურე გ. ბ-ა, სამსახურებრივი მოვალეობათა არაჯეროვნად შესრულებისათვის, გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილებით საქმეზე №3/3371-14 ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანება ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანება ნ. ქ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. დაევალა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობებზე აღდგენა. დაევალა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ლ. ხ-ისთვის, ნ. ქ-ასთვის და გ. ბ-ასთვის 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ 2015 წლის 27 იანვარს მიიღო განჩინება №3/3371-14 საქმეზე ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების თაობაზე.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 17 ნოემბრის №06/14282986-17 წერილით დასტურდება, რომ 2014 წლის აგვისტოში ლ. ხ-ის თანამდებობრივი სარგო შეადგენდა 1800 ლარს, ნ. ქ-ას თანამ-

რული ერთეულები: ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახური, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური. დამატებით ეცნობა, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის შტატგარეშე მომსახურების თანამდებობა არ არსებობდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ 2015 წლის 23 მარტს გასცა სააღსრულებო ფურცლები თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილებაზე (საქმე №3/3371-15).

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციის 2015 წლის 11 მაისის №06/151041171-1 ნერილით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აღსრულების ეროვნულ ბიუროს ეცნობა, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 23 დეკემბრის №6-19 დადგენილების საფუძველზე განხორციელებული ცვლილებებით გაუქმდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახური და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სისტემაში არსებობდა ახალი სტრუქტურული ერთეულები: ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახური, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური. შესაბამისად, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების დროისათვის ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის უფროსის მოადგილის, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტისა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის შტატგარეშე მოსამსახურის თანამდებობა არ არსებობდა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ აღნიშნულ პირთა გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის შემთხვევაში, ფაქტობრივი გარემოებების გამო, შეუძლებელი იქნებოდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მხრიდან აღნიშნული ადმინისტრაციული აქტის შესრულება.

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, საქართველოს კონ-

სტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, ყველასთვის გარანტირებულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების და თვითმმართველობის ორგანოთა და მოსამსახურეთაგან უკანონოდ მიყენებული ზარალის სასამართლო წესით სრული ანაზღაურება შესაბამისად სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახსრებიდან.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 208-ე მუხლის თანახმად, სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანოს, აგრეთვე მისი თანამდებობის პირის ან სხვა სახელმწიფო მოსამსახურის მიერ მისი სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია სახელმწიფო, ხოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს, აგრეთვე მისი თანამდებობის პირის ან სხვა მოსამსახურის მიერ მისი სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო. ამავე კოდექსის 207-ე მუხლი კი ადგენს, რომ თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესი. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლის თანახმად, პირი, რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი. იმავე კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო. ამავე კოდექსის 412-ე მუხლი კი განსაზღვრავს, რომ ანაზღაურებას ექვემდებარება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც წარმოადგენს ზიანის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს. სასამართლომ განმარტა, რომ ზიანის ანაზღაურებას ექვემდებარება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც წარმოადგენს ზიანის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს, ანუ უნდა არსებობდეს ზიანის მიყენებისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრების პირობები, კერძოდ, ზიანი მიყენებული უნდა იყოს მართლსაწინააღმდეგო ქმედებით, მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასა და ზიანს შორის უნდა არსებობდეს მიზეზობრივი კავშირი და ბრალი ზიანის მიმყენებელს უნდა მიუძღვოდეს. ამასთან, ქმედება, რომელმაც პირს ზიანი მიაყენა, უნდა გამომდინარეობდეს პირის სამსახურებ-

რივი მოვალეობიდან და იყოს ბრალეული; ამდენად, ზიანის ანაზღაურებისთვის უნდა დადგინდეს შემდეგი საფუძვლების ერთობლივი არსებობა: მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, შემდეგი ზიანი, მიზეზობრივი კავშირი ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის, პირის ბრალეულობა. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1005-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ სახელმწიფო მოსამსახურე განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით არღვევს თავის სამსახურებრივ მოვალეობას სხვა პირთა მიმართ, მაშინ სახელმწიფო ან ის ორგანო, რომელშიც მოსამსახურე მუშაობს, ვალდებულია აანაზღაუროს დამდგარი ზიანი. განზრახვის ან უხეში გაუფრთხილებლობის დროს მოსამსახურე სახელმწიფოსთან ერთად სოლიდარულად აგებს პასუხს.

სასამართლოს მითითებით, საქართველოს კონსტიტუციის 82-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს აქტები სავალდებულოა ყველა სახელმწიფო ორგანოსა და პირისათვის ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-10 მუხლით განსაზღვრულია სასამართლო გადაწყვეტილებათა სავალდებულოობა, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილებები (განჩინებები, დადგენილებები), აგრეთვე თავისი უფლებამოსილების განსახორციელებლად სასამართლოს მიერ აღძრული მოთხოვნები და განკარგულებები სავალდებულოა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი თუ კერძო სანარმოოსათვის, დაწესებულებისათვის, ორგანიზაციისათვის, თანამდებობის პირისა თუ მოქალაქისათვის და ისინი უნდა შესრულდეს.

საქმეში არსებული მტკიცებულებებითა და მხარეთა ახსნა-განმარტებებით სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ არ შეასრულა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის განჩინება ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოსარჩელეებს ლ. ხ-სა და ნ. ქ-ას უნდა აუნაზღაურდეთ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული მატერიალური ზიანი, მიუღებელი შრომის ანაზღაურების სახით, რომელსაც ხსენებული მოსარჩელეები მიიღებდნენ სასამართლოს განჩინების დროულად აღსრულების შემთხვევაში, კერძოდ 2015 წლის 27 იანვრიდან ლ. ხ-ი ყოველთვიურად ხელფასის და დანამატის სახით მიიღებდა 3600 ლარს,

ხოლო ნ. ქ-ა – 1300 ლარს.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, ზიანის ანაზღაურების გარდა მოსარჩევეები ითხოვდნენ 2015 წლის 27 იანვრიდან ყოველთვიურად თანამდებობრივი სარგოს და დანამატის ანაზღაურებას. სასამართლომ მიიჩნია, რომ აღნიშნული მოთხოვნა მოკლებული იყო სამართლებრივ საფუძველს.

სასამართლოს განმარტებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-9 მუხლის საფუძველზე მოსამსახურეს უფლება აქვს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან განთავისუფლების დღემდე მიიღოს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი). მოსამსახურის შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი) მოიცავს თანამდებობრივ სარგოს, პრემიას და კანონით გათვალისწინებულ დანამატებს. დანამატების გაცემა უნდა განხორციელდეს მხარჯავი დაწესებულებებისათვის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში. ამავე კანონის 112-ე მუხლის თანახმად, სამსახურიდან უკანონოდ განთავისუფლებული მოხელე უფლებამოსილია მოითხოვოს განთავისუფლების უკანონოდ ცნობა, განთავისუფლების საფუძვლის შეცვლა და თანამდებობრივი სარგო. ამდენად, შრომითი გასამრჯელოს მიღების უფლება აქვს მოხელეს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან განთავისუფლების დღემდე და აგრეთვე უკანონოდ განთავისუფლების შემთხვევაში. მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს სამსახურში აღდგენაზე უკანონოდ უარის თქმის შემთხვევაში ხელფასის ანაზღაურებას. აღნიშნული ქმედება უნდა შეფასდეს როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს უმოქმედობით გამოწვეული მატერიალური ზიანი, მიუღებელი შემოსავალი. საქალაქო სასამართლოს მითითებით, მოსარჩევეები ფაქტობრივად ითხოვენ ხელფასის გაორმაგებული ოდენობის თანხების ანაზღაურებას, ერთ შემთხვევაში მიუღებელი ხელფასის სახით, ხოლო მეორე შემთხვევაში ზიანის სახით, რაც სასამართლომ უსაფუძვლოდ მიიჩნია.

სასამართლომ უსაფუძვლოდ მიიჩნია მოთხოვნა მორალური ზიანის ანაზღაურების ნაწილშიც და განმარტა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, არაქონებრივი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონივრული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით. პირადი არაქონებრივი (მორალური) ზიანის ანაზღაურებას კი ითვალისწინებს სამოქალაქო კოდექსის მე-18 მუხლი, რომელიც განსაზღვრავს იმ საფუძველებს, რომლის ხელყოფის დროსაც

პირს უფლება აქვს მოითხოვოს მორალური ზიანის ანაზღაურება. მითითებული მუხლით დაცულ სიკეთეს მიეკუთვნება პირის სახელი, პატივი, ღირსება, პირადი ცხოვრების საიდუმლოება, პირადი ხელშეუხებლობა და საქმიანი რეპუტაცია. მორალური ზიანის ანაზღაურების მოცულობას განსაზღვრავს სასამართლო მოსარჩელის მოთხოვნის საფუძველზე. მოსარჩელე უფლებამოსილია სარჩელში მიუთითოს ფულადი თანხა, რომელსაც ის ითხოვს მიყენებული სულიერი თუ ფიზიკური ტკივილის კომპენსაციისათვის, მაგრამ ეს მოთხოვნა მოსარჩელის მხოლოდ მოსაზრებაა და ანაზღაურების მოცულობის განსაზღვრა სასამართლოს შეხედულებით უნდა გადაწყდეს. მორალური ზიანი გულისხმობს ფიზიკურ და ზნეობრივ-ფსიქოლოგიურ ტანჯვას, რასაც პირი განიცდის ამა თუ იმ სიკეთის, უმეტესწილად არამატერიალურ ფასეულობათა ხელყოფით და მის ანაზღაურებას აკისრია სამი ფუნქცია: დააკმაყოფილოს დაზარალებული, ზემოქმედება მოახდინოს ზიანის მიმყენებელზე და თავიდან აიცილოს პიროვნული უფლების ხელყოფა სხვა პირების მიერ. მორალური ზიანის შეფასებისას სასამართლომ მხედველობაში უნდა მიიღოს დაზარალებულების სუბიექტური დამოკიდებულება ასეთი ზიანის სიმძიმის მიმართ, ასევე, ობიექტური გარემოებები, რითაც შეიძლება, მისი ამ კუთხით შეფასება. მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეიძლება დადგინდეს მორალური ზიანის არსებობა და მისი გონივრული და სამართლიანი ანაზღაურების კრიტერიუმები.

ამასთან, სასამართლომ განმარტა, რომ მორალური ზიანის უმთავრეს მიზანს არ შეადგენს ხელყოფილი უფლებების რესტიტუცია, რადგან მიყენებულ ზიანს ფულადი ექვივალენტი არ გააჩნია და შეუძლებელია მისი სრული კომპენსაცია. მორალური ზიანის განსაზღვრისას, მთავარი ის ტკივილია, რომელიც ქმედებამ (მოქმედებამ თუ უმოქმედობამ) გამოიწვია მოსარჩელეში. შედეგების გამოსწორება ძალიან ხშირად შეუქცევადი მოვლენაა და როგორი დიდიც არ უნდა იყოს კომპენსაცია, იგი მაინც ვერ აღუდგენს დაზარალებულს ხელყოფამდე არსებულ სულიერ მდგომარეობას. კომპენსაციის მიზანია მორალური ზიანით გამოწვეული ტკივილების შემსუბუქება. კომპენსაცია მიმართულია უარყოფითი ემოციების გასაქარწყლებლად. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას მოთხოვნა მორალური ზიანის ანაზღაურების შესახებ არ უნდა დაკმაყოფილებულიყო.

ამასთან, გ. ბ-ას უარი ეთქვა ზიანის ანაზღაურებაზე შემდეგ გარემოებათა გამო: „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქარ-

თველოს კანონის მე-8 მუხლის თანახმად, შტატგარეშე მოსამსახურე არის პირი, რომელიც დანიშნით ან შრომითი ხელშეკრულებით გარკვეული ვადით მიიღება სამსახურში არამუდმივ ამოცანათა შესასრულებლად. საქმის მასალებით სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის მერიის ადმინისტრაციის უფროსის №1891 განკარგულებით გ. ბ-ა 2013 წლის 1 ოქტომბრიდან 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე დაინიშნა ქალაქ თბილისის მერიის ... საქალაქო სამსახურში შტატგარეშე მოსამსახურედ, შრომითი ხელშეკრულებით. ხოლო 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანებით, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის შტატგარეშე მოსამსახურე გ. ბ-ა, სამსახურებრივი მოვალეობათა არაფეროვნად შესრულებისათვის, გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილებით საქმეზე №3/3371-14 ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. დაევალა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა. დაევალა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას გ. ბ-ასთვის 3 თვის იძულებითი გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა. შესაბამისად, გ. ბ-ას შრომითი ხელშეკრულებით დარჩენილი დროის განმავლობაში ხელფასის სრული მოცულობით ანაზღაურებაზე სასამართლოს მიღებული აქვს გადაწყვეტილება.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლის პირველ ნაწილზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე და 105-ე მუხლებზე და მიიჩნია, რომ მოცემულ საქმეზე არ დასტურდება ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მხრიდან ბრალეული ქმედებით გ. ბ-ასათვის მატერიალური ზიანის მიყენების ფაქტი. შესაბამისად, არ არსებობდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრების საფუძველი.

ამასთან, საქალაქო სასამართლომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ 2015 წლის 27 იანვარს მიღებული განჩინების აღუსრულებლობით გამოწვეული მიუღებელი შემოსავლის ზიანისთვის 2015 წლის 27 იანვრიდან ყოველი თვისთვის ამავე განჩინების აღსრულების დღემდე პერიოდისთვის 55.55 ლარის თითოეული მოსარჩელისთვის ანაზღაურების ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნები დაუსა-

ბუთებლად მიიჩნია. სასამართლომ მიუთითა, რომ მიუღებელი ხელფასის ანაზღაურების ნაწილში სასამართლომ უარი უთხრა მოსარჩელებს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე (6.5 პუნქტი). მოპასუხეს დაეკისრა უკანონო ქმედების (სასამართლოს გადანყვეტილების შეუსრულებლობით) გამოწვეული ზიანის ანაზღაურება მოსარჩელების მიერ მიუღებელი ხელფასის ოდენობით. შესაბამისად, უსაფუძვლო იყო მოსარჩელების მოთხოვნა მიუღებელი შემოსავლის მიუღებლობით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების შესახებ.

საქალაქო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველ ნაწილსა და 47-ე მუხლის მე-2 ნაწილზე და მიიჩნია, რომ განსახილველი საქმის სირთულისა და მნიშვნელობის გათვალისწინებით მოპასუხეს ლ. ხ-ის და ნ. ქ-ას სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს ადვოკატი-სათვის განეული ხარჯის თითოეული მოსარჩელისათვის 300 ლარის ანაზღაურება. აგრეთვე უნდა დაეკისროს წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტის სანოტარო წესით შედგენისთვის განეული ხარჯის თითოეულისთვის 12 ლარის ანაზღაურება. რაც შეეხება სხვა საპროცესო ხარჯების, კერძოდ წერილობითი განცხადებების, წერილობითი შუამდგომლობების მომზადებაზე დახარჯული ცელულოზის ქაღალდის ფურცლების, სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების, ასევე სხვა მტკიცებულებების ასლების მომზადებაზე გაღებული ხარჯების, ფურცლების აკინძვაზე გახარჯული ლითონის ამკინძვით შეკვრაზე გაღებული ხარჯების, საქმის მასალების სასამართლოში გადაგზავნისას საფოსტო კავშირისათვის გაღებული დანახარჯის, საფოსტო კავშირისას მასალების საფოსტო კონვერტით შესაფუთად განეული დანახარჯის, სასამართლოში მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენლის სხდომებზე გამოცხადების უზრუნველსაყოფად ტრანსპორტირებისთვის განეული დანახარჯის, მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენლის სასამართლოში გამოცხადებისას, მათი გამოცხადების პერიოდში აუცილებელ კვებაზე განეული გაზრდილი დანახარჯების და სასამართლოში მოცდენილი (დაკარგული) დროის ანაზღაურებას, ამ ნაწილში მოთხოვნა უსაფუძვლო იყო, ვინაიდან მოსარჩელებს არ აქვთ წარმოდგენილი მტკიცებულებები თუ რა ოდენობის ხარჯები იქნა გაღებული კონკრეტულ სარჩელთან მიმართებაში.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის განჩინება კერძო საჩივრით გაასაჩივრეს ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ, რომლებმაც გასა-

ჩივრებული განჩინების გაუქმება მოითხოვეს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ, რომლებმაც მოითხოვეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება, კერძოდ: 1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის შემაჯამებელი გადაწყვეტილების გაუქმება და სააპელაციო პალატაში ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება; 2. საქმის დაჩქარებული წესით განხილვაზე უარის თქმის ნაწილში თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 2 მარტის განჩინების გაუქმება; 3. სასამართლოს ინიციატივით საქმის განხილვის შეჩერებისა და სხვა დროისათვის გადადების თაობაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტისა და 2015 წლის 27 აპრილის საოქმო განჩინებების (საოქმო ჩანაწერი) გაუქმება; 4. საქმის სააპელაციო განხილვის ეტაპზე მონინაალმდეგე მხარისათვის სასამართლოსგარეშე პროცესის ხარჯების ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრით გაასაჩივრა ასევე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 თებერვლის საოქმო განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და საქმეს მტკიცებულების სახით დაერთო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის (საქმე №36-485-15) გადაწყვეტილების ასლი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას, გ. ბ-ას და თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილება და გასაჩივრებული საოქმო განჩინებები.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის განჩინება.

სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებები და დასკვნები საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით და მიუთითა მათზე. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ უსაფუძვლოდ მიიჩნია ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას მოთხოვნა მორალური ზიანის ანაზღაურების შესახებ. სასამართლოს მითითებით, აპელანტები ლ. ხ-ი, ნ. ქ-ა და გ. ბ-ა მორალური ზიანის მოთხოვნას აფუძნებენ „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონზე, რომლის 10.1. მუხლის თანახმად, „ნებისმიერ პირს, რომელიც თავს დისკრიმინაციის მსხვერპლად მიიჩნევს, უფლება აქვს, სასამართლოში შეიტანოს სარჩელი იმ პირის/დანესებულების წინააღმდეგ, რომელმაც, მისი ვარაუდით, მის მიმართ დისკრიმინაცია განახორციელა, და მოითხოვოს მორალური ან/და მატერიალური ზიანის ანაზღაურება“. მოსარჩელების განმარტებით, ისინი წარმოადგენენ მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანება „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებს, რაც გახდა მათი დისკრიმინაციისა და დაკავებული თანამდებობებიდან გათავისუფლების საფუძველი. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლის თანახმად, მოსარჩელე ვალდებულია დაასაბუთოს თავისი სარჩელი და წარადგინოს შესაბამისი მტკიცებულებები. მოპასუხე ვალდებულია წარადგინოს წერილობითი პასუხი (შესაგებელი) და შესაბამისი მტკიცებულებები. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნით. საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით. ამდენად, როგორც სამოქალაქო, ასევე ადმინისტრაციულ წარმოებაში მხარეები სარგებლობენ თანაბარი საპროცესო უფლებებითა და შესაძლებლობებით. კერძოდ, თითოეული მხარე ვალდებულია დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებს.

ნებსა და შესაგებელს. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩევეებმა ვერ დაასაბუთეს და სასამართლოში არ წარმოუდგენიათ იმის დამადასტურებელი არანაირი მტკიცებულება, რომ მათი სამსახურიდან გათავისუფლება მოხდა პოლიტიკური კუთვნილების ნიშნით.

2016 წლის 25 მარტს ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას წარმომადგენელმა შუამდგომლობით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებაზე დამატებითი გადაწყვეტილების მიღებით მონინალმდევე მხარისათვის ყველა მოთხოვნილი სასამართლოსგარეშე პროცესის ხარჯების დაკისრება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 25 აპრილის განჩინებით ნ. ქ-ას, ლ. ხ-ისა და გ. ბ-ას წარმომადგენლის შუამდგომლობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებაზე დამატებითი გადაწყვეტილების (განჩინების) გამოტანის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ აპელანტების ნ. ქ-ას, ლ. ხ-ის და გ. ბ-ას მოთხოვნას ნამდვილად წარმოადგენდა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება იმ ნაწილშიც, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა მათი მოთხოვნა სასამართლოს გარეშე პროცესის ხარჯების მოპასუხისათვის დაკისრების თაობაზე. თუმცა, მართალია სააპელაციო სასამართლოს განჩინების სარეზოლუციო ნაწილში არ არის კონკრეტული მსჯელობა სასამართლოს გარეშე პროცესის ხარჯების თაობაზე, მაგრამ, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებით ნ. ქ-ას, ლ. ხ-ის და გ. ბ-ას სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა არცერთ ნაწილში, შესაბამისად, მთლიანად უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილება და გასაჩივრებული საოქმო განჩინებები. აქედან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ სააპელაციო საჩივარი სასამართლოს გარეშე პროცესის ხარჯების ანაზღაურების ნაწილშიც უსაფუძვლო იყო და ამიტომ ამ ნაწილშიც უარი აქვთ ნათქვამი მოსარჩევეებს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე. რაც შეეხება მოტივაციას იმის შესახებ, თუ რატომ არ დაკმაყოფილდა მოსარჩევეების (აპელანტების) მოთხოვნა სასამართლოს გარეშე პროცესის ხარჯების

მოპასუხისათვის დაკისრების თაობაზე, ამის შესახებ მითითებულია სააპელაციო სასამართლოს განჩინების სამოტივაციო ნაწილში სრულად, კონკრეტულად და ამომწურავად.

ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ საკასაციო საჩივრით გაასაჩივრეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის, 2016 წლის 25 აპრილის განჩინებები და 2016 წლის 19 თებერვლის, 1 მარტისა და 24 მარტის საოქმო განჩინებები, რომლითაც გასაჩივრებული განჩინებების გაუქმება, ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება და საკასაციო ეტაპზე სასამართლოსგარეშე პროცესის ხარჯების მოწინააღმდეგე მხარისთვის დაკისრება მოითხოვეს.

კასატორებმა საკასაციო საჩივრით ასევე იშუამდგომლეს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 28-ე მუხლის საფუძველზე საქმის დაჩქარებული წესით განხილვის თაობაზე, სასამართლოს მიერ მიღებული/მისაღები ყველა შუალედური სასამართლო აქტის დამონმებული ასლების მხარისათვის გადაგზავნის თაობაზე, საკასაციო საჩივრის ზეპირი მოსმენით განხილვის თაობაზე, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სასარგებლოდ დაკისრებოდა სასამართლოსგარეშე ხარჯის სახით ადვოკატის დახმარებისათვის თითოეული მოსარჩელისათვის 2400 – 2400 ლარის ანაზღაურება და ასევე სასამართლოსგარეშე პროცესის ხარჯის სახით, საქმის განხილვის უზრუნველსაყოფად სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში საკასაციო საჩივრის, წერილობითი განცხადებების, წერილობითი შუამდგომლობების მომზადებამდე დახარჯული ცელულოზის ქაღალდის ფურცლებისათვის – 55.55 ლარის, საკასაციო საჩივრის და თანდართული დოკუმენტების, ასევე სხვა მტკიცებულებების ასლების მომზადებაზე გაღებული ხარჯებისათვის – 55.55 ლარის, შესაგებლის გადაცემისათვის მოპასუხესთან საფოსტო კავშირის გამო, ასევე საქმის მიმდინარეობისას სხვა დოკუმენტების სასამართლოში საფოსტო კავშირით გადაგზავნით გამოწვეული გაღებული ხარჯის – 55.55 ლარის, საფოსტო კავშირისას გადასაგზავნი მასალების საფოსტო კონვერტით შესაფუთად განეული დანახარჯის – 55.55 ლარის, სასამართლოში სარჩელის ჩასაბარებლად აპელანტისა და მისი წარმომადგენლის სხდომებზე გამოცხადების და სხდომის ოქმების, სასამართლოს გადაწყვეტილებების ჩაბარებისათვის სასამართლოში გამოცხადების უზრუნველსაყოფად გადაადგილებაზე ტრასპორტირებისათვის განეული დანახარჯის – 55.55 ლარის, მოსარჩელის და მისი წარმომად-

გენლის სასამართლოში გამოცხადებისას, მათი გამოცხადების პერიოდში აუცილებელ კვებაზე განეული გაზრდილი დანახარჯების – 55.55 ლარის, სასამართლოში მოცდენილი (დაკარგული) დროის – 55 555 555.55 ლარის ოდენობით ანაზღაურება.

კასატორების – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას განმატებით, სააპელაციო სასამართლო გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში არ მსჯელობს სააპელაციო საჩივარში მოყვანილ არგუმენტებზე და არ აქარწყლებს მათ. კასატორთა მოსაზრებით, იმ პირობებში, როდესაც გაბათილდა მათი სამსახურიდან გათავისუფლების ბრძანება და აღდგა გათავისუფლების ბრძანებამდე არსებული სამართლებრივი მდგომარეობა, მათ უნდა მისცემოდათ თანამდებობრივი სარგო 2015 წლის 27 იანვრიდან. კასატორები დაუსაბუთებლად მიიჩნევენ სააპელაციო სასამართლოს მიერ ამ პერიოდის მიუღებელი ხელფასის მოაზრებას როგორც ზიანისა, ვინაიდან ხელფასის გაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობა წარმოშობს ხელფასის გაცემის ვალდებულებას და არა როგორც მიყენებული ზიანისას, მაგრამ თუ მასზე გაუცემლობამ ასევე გამოიწვია ზიანი, ხელფასთან ერთად დამატებით – ზიანისაც. კასატორთა მოსაზრებით, მოცემულ შემთხვევაში სასამართლომ სწორად არ განმარტა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 9.1. მუხლი.

ამასთან, კასატორების მითითებით, დაუსაბუთებელია სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება მორალური ზიანის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით. ისინი აღნიშნულ მოთხოვნას აყენებდნენ „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, რასაც სასამართლომ არ მისცა შეფასება.

კასატორები ასევე დაუსაბუთებლად მიიჩნევენ სააპელაციო სასამართლოს განჩინებას მიუღებელი შემოსავლის ზიანისთვის თითოეული აპელანტისთვის 55.55 ლარის მოპასუხისთვის ანაზღაურების დაკისრებაზე უარის თქმის თაობაზე. კასატორების განმარტებით, 2015 წლის 27 იანვრიდან ხელფასის მიუღებლობით მოსარჩევეებმა განიცადეს ზიანი მიუღებელი შემოსავლის სახით. სამოქალაქო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯერონად რომ შესრულებულიყო.

კასატორთა მოსაზრებით, დაუსაბუთებელი და წინააღმდეგობრივია სააპელაციო სასამართლოს განჩინება გ. ბ-ას ნაწილ-

ში, ვინაიდან, იმ პირობებში როდესაც სასამართლომ აღადგინა იგი სამსახურში და გადაწყვეტილება ამ ნაწილში მიაქცია დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად, მის მიმართ უნდა დაკმაყოფილებულიყო ხელფასის და მოთხოვნილი ზიანის ანაზღაურებაც.

კასატორები ასევე არ იზიარებენ სააპელაციო სასამართლოს განჩინებას სასამართლოსგარეშე ხარჯებთან და ადვოკატისათვის გადახდილი ხარჯის ოდენობასთან დაკავშირებით.

ამასთან, კასატორთა მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოში მოცემული საქმე განხილულ იქნა არაკანონიერი სასამართლო შემადგენლობის მიერ, რამეთუ დავის სპეციფიკიდან გამომდინარე საქმე სააპელაციო სასამართლოში უნდა განეხილა სამ მოსამართლეს, ნაცვლად საქმის ერთპიროვნული განხილვისა.

რაც შეეხება გასაჩივრებულ დამატებითი გადაწყვეტილების გამოტანაზე უარის თქმის შესახებ სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 25 აპრილის განჩინებას, კასატორები მიუთითებენ, რომ სააპელაციო სასამართლოს საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილებით არ გადაუწყვეტია სააპელაციო საჩივრითა და სააპელაციო შესაგებლით წარმოდგენილი სასამართლოსგარეშე ხარჯები, რის გამოც მათ დამატებითი გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე იმუამდგომლეს, რაც უარყოფდა იქნა იმ მოტივით, რომ საკითხი სააპელაციო სასამართლოს შემაჯამებელი გადაწყვეტილებით უკვე გადაწყვეტილი იყო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის – ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მითითებით, სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ არ შეასრულა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის განჩინება ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ. სასამართლო აღნიშნულს აფასებს, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს უმოქმედობას, რომელმაც გამოიწვია მოსარჩელებისათვის მატერიალური ზიანის მიყენება. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია არ ეთანხმება სასამართლოს მიერ მითითებულ გარემოებებს და განმარტავს, რომ პასუხისმგებლობის წარმოშობისათვის კა-

ნონმდებლობა ითვალისწინებს ოთხ აუცილებელ პირობას: 1. უნდა არსებობდეს ზიანი, 2. ზიანი უნდა იყოს მართლსაწინააღმდეგო ქმედების/უმოქმედობის შედეგი, 3. ზიანის მიყენებასა და დამდგარ შედეგს შორის უნდა არსებობდეს პირდაპირი და უშუალო კავშირი, 4. ზიანის მიმყენებელს ზიანის მიყენებაში უნდა მიუძღვოდეს ბრალი. კასატორის მოსაზრებით, მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს ზიანის ანაზღაურების ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელი არც ერთი წინაპირობა. სახეზე არ გვაქვს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მართლსაწინააღმდეგო ქმედება ან უმოქმედობა. შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან ადგილი არ აქვს არც მოქმედებით და არც უმოქმედობით მიყენებულ ზიანს.

ამასთან, კასატორის მითითებით, ვინაიდან აღარ არსებობდა მოსარჩელეთა გათავისუფლებამდე დაკავებული თანამდებობები, ადმინისტრაციული ორგანო შეცვლილი ფაქტობრივი გარემოებების გამო მოკლებული იყო შესაძლებლობას მოსარჩელები აღედგინა თანამდებობებზე. საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების შეუძლებლობას ადასტურებს ის გარემოებაც, რომ სააპელაციო სასამართლომ მოსარჩელეთა მათ გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობებზე აღდგენა შეცვალა დღეს არსებულ თანამდებობებზე აღდგენით. კასატორის განმარტებით, გარდა იმისა, რომ თავად საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესრულება შეუძლებელი იყო, აღნიშნული გადაწყვეტილება, ისევე როგორც მისი დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის შესახებ განჩინება, გაუქმებულია ზემდგომი ინსტანციის მიერ, რაც წარმოადგენს საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების შეუძლებლობის კიდევ ერთ დამატებით საფუძველს და კიდევ ერთხელ გამორიცხავს ადმინისტრაციული ორგანოს მართლსაწინააღმდეგო უმოქმედობას.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 1 ივლისის განჩინებებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრები.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 სექტემბრის განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მათი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 22 სექტემბრის განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას შუამდგომლობა საქმის დაჩქარებული წესით განხილვის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა; ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას შუამდგომლობა საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე სასამართლოს მიერ მიღებული/მისაღები ყველა შუალედური სასამართლო აქტის დამონმებული ასლების მხარისათვის გადაგზავნის თაობაზე დაკმაყოფილდა; სასამართლოსგარეშე ხარჯების ანაზღაურების თაობაზე ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას შუამდგომლობის გადაწყვეტა დადგინდა საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, წარმოდგენილი სარჩელით განსახილველი დავის ფარგლებში მოსარჩელებმა – ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ მოითხოვეს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დავალებოდა 1. 2015 წლის 27 იანვრიდან ყოველთვიურად, კანონით დადგენილი წესით, სამსახურიდან გათავისუფლებამდე ლ. ხ-ის სასარგებლოდ თანამდებობრივი სარგოს 1800 ლარის და ყოველთვიური დანამატის 1800 ლარის გადახდა, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ თანამდებობრივი სარგოს 1300 ლარის გადახდა, გ. ბ-ას სასარგებლოდ თანამდებობრივი სარგოს 1200 ლარის გადახდა; 2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება ლ. ხ-ის სასარგებლოდ 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 3600 ლარის ოდენობით, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ – 1300 ლარის ოდენობით, გ. ბ-ას სასარგებლოდ – 1200 ლარის ოდენობით, ამავე განჩინების აღსრულებამდე; 3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ №3/3371-2014 საქმეზე 2015 წლის 27 იანვარს მიღებული განჩინების აღუს-

რულებლობით გამოწვეული მიუღებელი შემოსავლის ზიანის-თვის 2015 წლის 27 იანვრიდან ყოველი თვისთვის ამავე განჩინების აღსრულების დღემდე პერიოდისთვის მატერიალური ზიანის ანაზღაურება: ლ. ხ-ის სასარგებლოდ 55.55 ლარი, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი, გ. ბ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი და ამავე განჩინების აღსრულებლობით გამოწვეული არაქონებრივი, მორალური ზიანის ანაზღაურება მოსარჩელეთათვის პოლიტიკური ნიშანდებით დისკრიმინაციული მიდგომისთვის: ლ. ხ-ის სასარგებლოდ 55.55 ლარი, ნ. ქ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი, გ. ბ-ას სასარგებლოდ 55.55 ლარი; 4. ლ. ხ-ისთვის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ასთვის მათ მიერ განეული ხარჯების ანაზღაურება: ადვოკატის დახმარებისთვის თითოეული მოსარჩელის სასარგებლოდ 2400 ლარი, სანოტარო წესით მინდობილობის შესადგენად განეული დანახარჯი თითოეული მოსარჩელის სასარგებლოდ 12 ლარი, წერილობითი განცხადებების, წერილობითი შუამდგომლობების მომზადებაზე დახარჯული ცელულოზის ქაღალდის ფურცლებისთვის 5.55 ლარი, სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების, ასევე სხვა მტკიცებულებების ასლების მომზადებაზე გაღებული ხარჯებისთვის 5.55 ლარი, ფურცლების აკინძვაზე გახარჯული ლითონის ამკინძვით შეკვრაზე გაღებული ხარჯებისთვის 0.05 ლარი, საქმის მასალების სასამართლოში გადაგზავნისას საფოსტო კავშირისათვის გაღებული დანახარჯი 5.55 ლარი, საფოსტო კავშირისას მასალების საფოსტო კონვერტით შესაფუთად განეული დანახარჯი 0.55 ლარი, სასამართლოში მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენლის სხდომებზე გამოცხადების უზრუნველსაყოფად ტრანსპორტირებისთვის განეული დანახარჯი 55.55 ლარი, მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენლის სასამართლოში გამოცხადებისას, მათი გამოცხადების პერიოდში აუცილებელ კვებაზე განეული გაზრდილი დანახარჯები 55.55 ლარი, სასამართლოში მოცდენილი (დაკარგული) დროის ანაზღაურება 555 555 555.55 ლარი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილებით წარმოდგენილი სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ლ. ხ-ის სასარგებლოდ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 3600 ლარის ოდენობით მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენამდე; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ნ. ქ-ას სასარგებლოდ თბილისის საქალაქო სასა-

მართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 1300 ლარის ოდენობით მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენამდე; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ასევე დაევა ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ასთვის მათ მიერ განეული ხარჯების ანაზღაურება: წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტის სანოტარო წესით შედგენისთვის თითოეულისთვის 12 ლარის ოდენობით, ადვოკატის დახმარებისთვის განეული ხარჯის თითოეულისთვის 300 ლარის ოდენობით; ლ. ხ-ს და ნ. ქ-ას უარი ეთქვათ სხვა საპროცესო ხარჯების, მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურებაზე; გ. ბ-ას უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე. აღნიშნული გადაწყვეტილება უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებით.

დადგენილია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანება ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანება ნ. ქ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ლ. ხ-ის გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა, ნ. ქ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა, გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ასევე დაევა ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ასთვის 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა, ხოლო მოსარჩელებს – გ. ბ-ას, ნ. ქ-ას და ლ. ხ-ს უარი ეთქვათ აგვისტოს თვის ხელფასის ანაზღაურებაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის განჩინებით განისაზღვრა ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება.

ამასთან, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეცვლით საქმეზე მიღებული იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანება ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის დაევალა ლ. ხ-ის აღდგენა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქალაქო სამსახურის უფროსის მოადგილედ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის დაევალა ლ. ხ-ისათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 3 თვის სახელფასო სარგოს ოდენობით; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანება ნ. ქ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის დაევალა ნ. ქ-ას ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... საქმეთა საქალაქო სამსახურში ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე აღდგენა; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის დაევალა ნ. ქ-ასათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 3 თვის სახელფასო სარგოს ოდენობით; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის დაევალა გ. ბ-ასათვის შრომითი ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურება მხარეთა შორის შეთანხმებული სახელფასო სარგოს ოდენობით 2014 წლის 22 აგვისტოდან 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე; გ. ბ-ას მოთხოვნა თავდაპირველ თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში არ დაკმაყოფილდა; მოსარჩეელების მოთხოვნა გათავისუფლებიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებისა და აგვისტოს თვის ხელფასის ანაზღაურების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მოსარჩეელთა – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სასარგებლოდ დაეკისრა ადვოკატისათვის განუთხარი ხარჯის ანაზღაურება 2000 ლარის ოდენობით, დანარჩენი ხარჯების ანაზღაურებაზე მოსარჩეელებს ეთქვათ უარი;

ამასთან, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის განჩინება პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის თაობაზე; მოსარჩელეთა შუამდგომლობა გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის თაობაზე დაკმაყოფილდა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება გადაეცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად. (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 17 დეკემბრის განჩინებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება გარდა, ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ასათვის იძულებითი განაცდური ხელფასის სრულად ანაზღაურებაზე უარის თქმის შესახებ ნაწილისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის მოსარჩელეთა მიერ განეული ადვოკატის ხარჯის – 2000 ლარის ანაზღაურების დაკისრების ნაწილი-სა დარჩა უცვლელად).

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 ივლისის განჩინებით ლ. ხ-ის და ნ. ქ-ას საკასაციო საჩივარი დაშვებულ ნაწილში (იძულებითი განაცდურის სრულად ანაზღაურების მოთხოვნის ნაწილში) დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი დაშვებულ ნაწილში (ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის მოსარჩელეთა მიერ განეული ადვოკატის ხარჯის – 2000 ლარის ანაზღაურების დაკისრების ნაწილში) დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ას იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნის ნაწილში და ამ ნაწილში საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს; გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სასარგებლოდ ადვოკატისათვის განეული ხარჯების – 2000 ლარის დაკისრების ნაწილში და ამ ნაწილში საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა ისე დააკმაყო-

ფილეს მოსარჩელეთა მოთხოვნა და ისე დაევალა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობით (აღუსრულებლობით) მიყენებული ზიანის (მიუღებელი შრომის) ანაზღაურება 2015 წლის 27 იანვრიდან ლ. ხ-ის სასარგებლოდ თვეში 3600 ლარის ოდენობით მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენამდე და ნ. ქ-ას სასარგებლოდ 2015 წლის 27 იანვრიდან თვეში 1300 ლარის ოდენობით მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენამდე, რომ შეფასება არ მიუციათ აღნიშნული თანხების მოპასუხეზე დაკისრებით სახეზე ხომ არ გვაქვს განსხვავებული ფორმულირებით და სხვადასხვა სამართლებრივ საფუძვლებზე მითითებით სხვადასხვა სარჩელით წარდგენილი ერთი და იმავე თანხების მოპასუხისთვის დაკისრების შემთხვევა.

საკაცაციო სასამართლოს განმარტებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-9 მუხლის საფუძველზე მოსამსახურეს უფლება აქვს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან განთავისუფლების დღემდე მიიღოს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი). მოსამსახურის შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი) მოიცავს თანამდებობრივ სარგოს, პრემიას და კანონით გათვალისწინებულ დანამატებს. დანამატების გაცემა უნდა განხორციელდეს მხარჯავი დანესებულებებისათვის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში. ამავე კანონის 112-ე მუხლის თანახმად, სამსახურიდან უკანონოდ განთავისუფლებული მოხელე უფლებამოსილია მოითხოვოს განთავისუფლების უკანონოდ ცნობა, განთავისუფლების საფუძვლის შეცვლა და თანამდებობრივი სარგო. ამდენად, შრომითი გასამრჯელოს მიღების უფლება აქვს მოხელეს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან განთავისუფლების დღემდე, ხოლო უკანონოდ განთავისუფლებული პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს იძულებითი განაცდური.

ქვედა ინსტანციის სასამართლოები მიუთითებენ, რომ მოსარჩელები წარმოდგენილი სარჩელით ფაქტობრივად ხელფასის გაორმაგებული ოდენობის თანხების ანაზღაურებას ითხოვენ, ერთ შემთხვევაში მიუღებელი ხელფასის სახით, ხოლო მეორე შემთხვევაში ზიანის სახით, რასაც უსაფუძვლოდ მიიჩნევენ, თუმცა აღნიშნულს მიუთითებენ განსახილველ სარჩელთან მიმართებაში და შეფასების მიღმა ტოვებენ იმ გარემოებას, რომ მიუღებელი ხელფასის სახით თანხების ანაზღაურებას მოსარჩელები სხვა ადმინისტრაციული დავის ფარგლებშიც აყენებდნენ.

კერძოდ, საკასაციო სასამართლომ 2016 წლის 14 ივლისის განჩინებით სააპელაციო სასამართლოს საქმე ხელახალი განხილვისათვის სწორედ იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნის ნაწილში დაუბრუნა. მითითებულ ადმინისტრაციულ საქმეში მოსარჩელეთა სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ სადავო ბრძანებების ბათილად ცნობასა და მოსარჩელეთა განთავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობებზე აღდგენასთან ერთად, სასარჩელო მოთხოვნას ასევე წარმოადგენდა სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის მანძილზე იძულებითი განაცდური ხელფასის სრული ანაზღაურება. ამდენად, აღნიშნულ ადმინისტრაციულ საქმეში მოსარჩელები იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებას ითხოვენ სამსახურიდან განთავისუფლების პერიოდიდან (22.08.2014წ.) სამსახურში აღდგენამდე, ხოლო განსახილველ შემთხვევაში საუბარია 2015 წლის 27 იანვრიდან მოსარჩელეთა თანამდებობებზე აღდგენამდე თანხების ანაზღაურებაზე. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს წარმოებაში არსებული საქმე მოიცავს მოცემული დავის ფარგლებში მოთხოვნილი თანხების ანაზღაურებას.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, მოცემული საქმის ხელახლა განხილვისას სააპელაციო სასამართლომ, საქმის სწორად გადანიჭვისთვის, საქმეზე დადგინილი ფაქტობრივი გარემოებების ერთობლიობაში შესწავლისა და მათი ანალიზის საფუძველზე, ასევე სააპელაციო სასამართლოს წარმოებაში არსებული საქმის გათვალისწინებით, რომელიც სააპელაციო სასამართლოს ხელახალი განხილვისათვის სწორედ იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნის ნაწილში დაუბრუნდა, შეფასება უნდა მისცეს სახეზე ხომ არ გვაქვს მოსარჩელეთათვის ხელფასის გაორმაგებული ოდენობის თანხების ანაზღაურება, ერთ შემთხვევაში მიუღებელი ხელფასის სახით, ხოლო მეორე შემთხვევაში ზიანის სახით. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას საქმე გადანიჭოს არსებითად, რის გამოც საქმე საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის საფუძველზე ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნდეს სააპელაციო სასამართლოს.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელები ვერ ადასტურებენ მათ სამსახურიდან განთავისუფლებას პოლიტიკური კუთვნილების ნიშნით, შესაბამისად, უსაფუძვლოა მოსარჩელეთა მოთხოვნა „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქარ-

თველოს კანონის 10.1. მუხლის საფუძველზე მათთვის მორალური ზიანის ანაზღაურების თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს კასატორების – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას მოსაზრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ სააპელაციო სასამართლოში მოცემული საქმე განხილულ იქნა არაკანონიერი სასამართლო შემადგენლობის მიერ, საქმე უნდა განეხილა სასამართლოს კოლეგიურ შემადგენლობას, ნაცვლად საქმის ერთპიროვნული განხილვისა. საკასაციო სასამართლოს მითითებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.1¹ მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მოსამართლემ შეიძლება ერთპიროვნულად განიხილოს სააპელაციო საჩივარი ამ კოდექსის მე-6 მუხლით გათვალისწინებულ საქმეზე გამოტანილ გადაწყვეტილებაზე. ამავე კოდექსის მე-6 მუხლი ჩამოთვლის მაგისტრატი მოსამართლის განსჯად საქმეებს და მათ შორის ასახელებს საჯარო სამსახურში შრომითი ურთიერთობიდან წარმოშობილ დავასთან დაკავშირებით საქმეებს („ე“ ქვეპუნქტი). საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ წარმოდგენილი სარჩელის ძირითადი დავის საგანია მოპასუხის სათვის მოსარჩელეთა სასარგებლოდ ყოველთვიური ხელფასის ანაზღაურების დაკისრება. აღნიშნული მოთხოვნა წარმოადგენს საჯარო სამსახურში შრომითი ურთიერთობიდან წარმოშობილ საკითხს. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლო უფლებამოსილი იყო მოცემული საქმე განეხილა და გადაეწყვიტა ერთპიროვნულად.

კასატორები – ლ. ხ-ი, ნ. ქ-ა და გ. ბ-ა საკასაციო საჩივრით ასევე თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 თებერვლის, 1 მარტისა და 24 მარტის საოქმო განჩინებების გაუქმებას ითხოვენ. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 216-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საქმის განხილვის გადადება დასაშვებია მხოლოდ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, გონივრული ვადით. თუ საქმის სრულყოფილად გამოკვლევა და დამთავრება შეუძლებელია იმავე სხდომაზე, საქმის განხილვა მისი გადადების შემთხვევაში გრძელდება იმ სტადიიდან, რომელზედაც იგი გადაიდო. სასამართლო აგრეთვე უფლებამოსილია, საქმის განხილვა გააგრძელოს იმ სტადიიდან, რომელსაც მიზანშეწონილად მიიჩნევს. მხარეები ვალდებული არიან, ხელი შეუწყონ სასამართლოში საქმის დადგენილ ვადაში განხილვას. ამდენად, კანონით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, საქმის სრულყოფი-

ლად გამოკვლევისა და დამთავრების ერთ სხდომაზე შეუძლებლობის შემთხვევაში, სასამართლო უფლებამოსილია გონივრული ვადით გადადოს საქმის განხილვა. კასატორები ვერ ასაბუთებენ, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის გადადება მოხდა საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა დარღვევით. რაც შეეხება სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადების გადადებას, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საქმის ზეპირი განხილვის შემდეგ ცხადდება გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი. მოსამართლე უფლებამოსილია, სათათბირო ოთახში გაუსვლელად გამოაცხადოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი. თუ საქმე არსებითად რთული გადასაწყვეტია, გამოჩაქვლის შემთხვევაში, მოსამართლე უფლებამოსილია, გადადოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადება გონივრული ვადით, მაგრამ არა უმეტეს ერთი თვისა. აღნიშნული ნორმის მიხედვით, კანონმდებელი დასაშვებად მიიჩნევს, რომ სასამართლომ გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი არ გამოაცხადოს საქმის ზეპირი განხილვის დასრულებისთანავე, არამედ გადადოს გონივრული ვადით, თუ საქმე რთული გადასაწყვეტია. სასამართლომ უნდა შეაფასოს, რამდენად რთულ ფაქტობრივ ან სამართლებრივ პრობლემასთანაა დაკავშირებული კონკრეტული საქმე და რა დრო შეიძლება დასჭირდეს სასამართლოს გადაწყვეტილების მისაღებად.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 1 მარტის საოქმო განჩინებით აპელანტის გ. ბ-ას განცხადება სხდომის გადადების შესახებ დაკმაყოფილდა და საქმის განხილვა გადაიდო სხვა დროისთვის, შესაბამისად, აღნიშნული საოქმო განჩინებით საქმის განხილვის გადადება აპელანტის ინიციატივით მოხდა; ხოლო სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 24 მარტის საოქმო განჩინებით სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადება სხვა დროისთვის არ გადაუდია, სააპელაციო სასამართლომ განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი გამოაცხადა იმავე დღეს – 2016 წლის 24 მარტს.

კასატორები ასევე სადავოდ ხდიან თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 თებერვლის საოქმო განჩინებას, რომლითაც ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და საქმეს მტკიცებულების სახით დაერთო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის (საქმე №3ბ-485-15) გადაწყვეტილების ასლი. საკა-

საციო სასამართლოს მითითებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 380-ე მუხლის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას შეიძლება მოყვანილ იქნეს ახალი ფაქტები და წარდგენილ იქნეს ახალი მტკიცებულებები; სააპელაციო სასამართლო არ მიიღებს ახალ ფაქტებსა და მტკიცებულებებს, რომლებიც მხარეს შეეძლო წარედგინა პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას, მაგრამ არასაპატიო მიზეზით არ წარადგინა. ამავე კოდექსის 382-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო მიიღებს ახლად წარმოდგენილ მტკიცებულებებს, თუ მათ მნიშვნელობა აქვთ საქმისათვის, 380-ე მუხლის მოთხოვნათა გათვალისწინებით. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მტკიცებულების სახით წარმოდგენილი გადანყვეტილება პირდაპირ კავშირში იყო განსახილველ საქმესთან, ამასთან, მოპასუხე – ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია საკუთარ პოზიციას ამყარებდა აღნიშნულ გადანყვეტილებას, ხოლო სააპელაციო სასამართლომ თავისმხრივ გასაჩივრებულ გადანყვეტილებაში იმსჯელა და შეფასება მისცა სააპელაციო სასამართლოს 2015 წლის 29 ივლისის გადანყვეტილებას, რის გამოც საკასაციო სასამართლო უსაფუძვლოდ მიიჩნევს კასატორების მოთხოვნას აღნიშნული საოქმო განჩინების გაუქმების თაობაზე.

ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 28-ე მუხლის საფუძველზე საქმის დაჩქარებული წესით განხილვასთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმის დაჩქარებული წესით განხილვა დასაშვებია მხოლოდ მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, ხოლო საბოლოო გადანყვეტილებას ამ წესით საქმის განხილვის თაობაზე იღებს სასამართლო. სასამართლოს შესაფასებელია, მხარის ინტერესების გათვალისწინებით, რამდენად არსებობს დაჩქარებული სამართალწარმოების განხორციელების საფუძველი.

გასაჩივრებულ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 25 აპრილის განჩინებასთან დაკავშირებით, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა აპელანტების – ნ. ქ-ას, ლ. ხ-ის და გ. ბ-ას შუამდგომლობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებაზე დამატებითი გადანყვეტილების (განჩინების) გამოტანის თაობაზე, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრულ დამატებითი გადანყვეტილების გამოტანის საფუძველებზე, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 261-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, გადანყვე-

ტილების გამომტან სასამართლოს შეუძლია თავისი ინიციატივით ან მხარეთა თხოვნით გამოიტანოს დამატებითი გადანყევ-ტილება, თუ: ა) იმ მოთხოვნის გამო, რომლის შესახებაც მხარე-ებმა წარადგინეს მტკიცებულებანი და მისცეს ახსნა-განმარ-ტებანი, გადანყევტილება არ გამოტანილა; ბ) სასამართლოს, რომელმაც გადანყევტილება უფლების საკითხი, არ მიუთითებია გა-დასახდელი თანხის ოდენობა, გადასაცემი ქონება ან მოქმედე-ბა, რომელიც მოპასუხემ უნდა შეასრულოს; გ) სასამართლოს არ გადაუწყვეტია სასამართლო ხარჯების საკითხი. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრე-ბას და მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის დამატებითი გადანყევტილების (განჩინების) გამოტანის წინა-პირობები, სააპელაციო სასამართლომ 2016 წლის 24 მარტის გან-ჩინებით იმსჯელა აპელანტების მიერ სადავოდ ქცეულ ყველა საკითხზე, განჩინების სამოტივაციო ნაწილი შეიცავს დასაბუ-თებას სასამართლოსგარეშე პროცესის ხარჯების თაობაზე, ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სააპელაციო საჩივარი არ დააკმაყოფილა არცერთ ნაწილში და შესაბამისად, უცვლელად დარჩა საქალაქო სასამართლოს გა-დანყევტილება სრულად. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მი-იჩნევს, რომ არ არსებობს გასაჩივრებული სააპელაციო სასა-მართლოს 2016 წლის 25 აპრილის განჩინების გაუქმების სამარ-თლებრივი საფუძველი.

კასატორების – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას მოთხოვნას ასევე წარმოდგენს საკასაციო ეტაპზე ქ. თბილისის მუნიციპალიტე-ტის მერიისთვის თითოეული კასატორის სასარგებლოდ სასა-მართლოსგარეშე ხარჯების დაკისრება. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კო-დექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადანყევტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბი-უჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თან-ხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პრო-პორციულად, რომელიც სასამართლოს გადანყევტილებით იქ-ნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვ-ნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა. იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის გა-წეულ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გა-დანყევტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გო-

ნივრულ ფარგლებში, მაგრამ არაუმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – განსახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, 2 000 ლარამდე ოდენობით. განსახილველ შემთხვევაში, ვინაიდან არ არსებობს ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველი, შესაბამისად, უსაფუძვლოა მათი მოთხოვნა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის თითოეული კასატორის სასარგებლოდ საკასაციო სასამართლოში გაღებული სასამართლოსგარეშე ხარჯების ანაზღაურების დაკისრების თაობაზე.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408.3 მუხლის საფუძველზე, უფლებამოსილია გადაწყვეტილება გამოიტანოს საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინება და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის თანახმად, საქმე ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და 412-ე მუხლით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
3. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
4. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 19 თებერვლის, 1 მარტისა და 24 მარტის საოქმო განჩინებები და 2016 წლის 25 აპრილის განჩინება;

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოო და არ საჩივრდება.

იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება დეკრეტული შვებულების ამონაწილის მომენტიდან

გადანყვეტილება საქართველოს სახელით

№ბს-189-188(2კ-16)

12 იანვარი, 2017 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მ. ვაჩაძე,

ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

ი. ჯ-ე საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მოსამსახურედ დაინიშნა 28.11.2000წ., №22/კს ბრძანებით. მინისტრის 12.11.2013წ. №01-469/შ ბრძანებით ი. ჯ-ეს მიეცა ანაზღაურებადი შვებულება ორსულობისა და მშობიარობის გამო, 126 კალენდარული დღის ოდენობით, 2013 წლის 12 ნოემბრიდან 2014 წლის 17 მარტის ჩათვლით. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 31.12.2013წ. №01/453/კ ბრძანებით ი. ჯ-ე გათავისუფლდა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ... სამმართველოს ... თანამდებობიდან, 2014 წლის 1 იანვრიდან.

ი. ჯ-ემ 30.01.14წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას და მოითხოვა მისი გათავისუფლების შესახებ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 31.12.2013წ. №01/453/კ ბრძანების ბათილად ცნობა, სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ... სამმართველოს ...

თანამდებობაზე მისი აღდგენა და მოპასუხისათვის იძულებით განაცდურის ანაზღაურების დაკისრება. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის საფუძველზე მოსარჩელემ მოითხოვა მოპასუხისათვის განაცდურის სამი თვის ოდენობით დაკისრება. ამასთანავე, სზაკ-ის 207-ე მუხლის, სსკ-ის 408-ე მუხლის, შრომის კოდექსის 32-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის, სასკ-ის 24-ე მუხლის საფუძველზე, მოსარჩელემ მოითხოვა დამსაქმებლის ბრალით გამოწვეული იძულებითი მოცდენის დროის შრომის ანაზღაურების მიცემა სრული ოდენობით. სასამართლო სხდომაზე მოსარჩელის წარმომადგენელმა მოითხოვა შვეტულების დამთავრებიდან სამსახურში აღდგენამდე იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება (14.04.14 წ. სხდომის ოქმი, 15:33 სთ). მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ სადავო აქტის გამოცემით დაირღვა მისი კონსტიტუციური უფლებები, ვინაიდან სადავო აქტი გამოცა მისი დეკრეტში ყოფნის პერიოდში. ამასთანავე, მისთვის გაურკვეველია სამსახურიდან განთავისუფლების მიზეზიც. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 94-ე მუხლის გამოყენება გათავისუფლების საფუძველად, მოსარჩელის აზრით, უკანონოა, ვინაიდან იგი დასაქმებული იყო შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 14.04.2014წ. გადაწყვეტილებით ი. ჯ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა ი. ჯ-ის მიერ, რომელმაც მოითხოვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმება და სარჩელში მითითებული სასარჩელო მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილება. სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა სადავო აქტის – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 31.12.2013წ. №01/453/კ ბრძანების ბათილად ცნობის სზაკ-ის 60¹ მუხლით გათვალისწინებული საფუძველები. სასამართლომ მიუთითა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ“ 29.07.2013წ. საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის თანახმად, „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლით გათვალისწინებულ იმ თანამდებობაზე, რომელიც კონკურსის წესით უნდა შეივსოს და რომელზედაც დანიშნულია დროებით მოვალეობის შემსრულებელი, პირი კონკურსის წესით უნდა დაინიშნოს 2014 წლის 1 ივლისამდე, ხოლო კონკურსის წესით შესავსებ სხვა თანამდებობაზე, რომელზედაც დანიშნულია დროებით მოვალეობის

შემსრულებელი, - 2014 წლის 1 იანვრამდე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე მუხლის პირველი პუნქტით, პირი თანამდებობაზე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ კონკურსის შედეგად, გარდა ამ კანონის 30-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. კანონის 30-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, დროებით მოვალეობის შემსრულებელი „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლით გათვალისწინებულ ვაკანტურ თანამდებობაზე, რომელიც კონკურსის წესით უნდა შეივსოს, შეიძლება დაინიშნოს არა უმეტეს 1 წლის ვადით, ხოლო კონკურსის წესით შესავსებ სხვა თანამდებობაზე – არა უმეტეს 3 თვის ვადით. იმავე თანამდებობაზე განმეორებით დროებით მოვალეობის შემსრულებლად დანიშვნა დაუშვებელია. სასამართლომ აგრეთვე მიუთითა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 94-ე მუხლის პირველ და მეორე პუნქტებზე და აღნიშნა, რომ სამსახურის ვადის გასვლასთან დაკავშირებით სამსახურიდან თავისუფლდება პირი, რომელიც თანამდებობაზე გარკვეული ვადით იყო არჩეული ან დანიშნული. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სამსახურებრივი ურთიერთობა წყდება სამსახურის ვადის გასვლის მეორე დღეს. სასამართლომ ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მიიჩნია, რომ 2014 წლის პირველი იანვრისთვის აღარ არსებობდა მოსარჩელის საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ... სამმართველოს ... მოვალეობის შემსრულებლად დატოვების სამართლებრივი საფუძველი. ამასთან, მიიჩნია, რომ მოსარჩელემ ვერ გააბათილა აქტის დასაბუთება სასამართლოსათვის წარდგენილი სასარჩელო განცხადებით და მასში მოყვანილი ფაქტებით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.07.2015წ. გადაწყვეტილებით ი. ჯ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 14.04.2014წ. გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ი. ჯ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 31.12.2013წ. №01-453/კ ბრძანება, სამინისტროს დაევალა ი. ჯ-ის ამავე სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ... სამმართველოს ... მოვალეობის შემსრულებლად აღდგენა, სამინისტროს ასევე დაევალა ი. ჯ-ისათვის 2014 წლის 17 მარტი-

დან 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურება. პალატამ მიიჩნია, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ, სადავო აქტი გამოსცა სზაკ-ის 96-ე მუხლის მოთხოვნების დარღვევით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 94-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, სამსახურის ვადის გასვლასთან დაკავშირებით სამსახურიდან თავისუფლდება პირი, რომელიც თანამდებობაზე გარკვეული ვადით იყო არჩეული ან დანიშნული. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სამსახურებრივი ურთიერთობა წყდება სამსახურის ვადის გასვლის მეორე დღეს. სადავო აქტში მითითებული და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონში №899-რს 29.07.2013წ. კანონით შეტანილი ცვლილების მე-2 მუხლის შესაბამისად, „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლით გათვალისწინებულ იმ თანამდებობაზე, რომელიც კონკურსის წესით უნდა შეივსოს და რომელზედაც დანიშნულია დროებითი მოვალეობის შემსრულებელი, პირი კონკურსის წესით უნდა დაინიშნოს 2014 წლის 1 ივლისამდე, ხოლო კონკურსის წესით შესავსებ სხვა თანამდებობაზე, რომელზედაც დანიშნულია დროებითი მოვალეობის შემსრულებელი, – 2014 წლის 1 იანვრამდე. ეს კანონი ამოქმედდა გამოქვეყნებისთანავე. რამდენადაც ი. ჯ-ე დანიშნული იყო დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად, ადმინისტრაციულმა ორგანომ ზემოაღნიშნული ცვლილებების შესაბამისად მიიჩნია, რომ იგი თანამდებობაზე დანიშნული იყო გარკვეული ვადით და სამსახურებრივი ურთიერთობა შეწყვიტა სამსახურის ვადის გასვლის მეორე დღეს – 01.01.2014წ.. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონში 29.07.2013წ. კანონით შეტანილი ცვლილება წარმოშობს ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას კონკურსის წესით შეავსოს 2014 წლის 1 იანვრამდე ის სამუშაო ადგილები, რომლებზეც დანიშნულია დროებითი მოვალეობის შემსრულებლები, რაც ავტომატურად არ გულისხმობს, რომ ამ საფუძვლით გათავისუფლებული უნდა იყვნენ სადეკრეტო შვებულებაში მყოფი პირები. საჯარო შრომით-სამართლებრივი ურთიერთობები მოწესრიგებულია ადმინისტრაციული სამართლის კერძო ნაწილის სამოხელეო სამართლის კანონმდებლობით, რაც თავის მხრივ, გამომდინარეობს და ეფუძნება საქართველოს კონსტიტუციასა და საერთაშორისო აქტებით აღიარებულ და გარანტირებულ ადამინის უფლებებსა და თავისუფლებების სტანდარტს. ევროპის სოციალური ქარტიის (საქართველოს პარლამენტის მიერ რატიფიცირებული იქნა

01.07.2005წ. №1876-რს დადგენილებით) მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, ორსულობისა და ბავშვის გაჩენის შემდეგ დასაქმებულ ქალთა უფლებების ეფექტურად განხორციელების მიზნით, მხარეები ვალდებულიება იღებენ უკანონოდ მიიჩნიონ დამსაქმებლის მიერ ქალისათვის გათავისუფლების შესახებ გადაწყვეტილების შეტყობინება ქალის მიერ ორსულობის შესახებ დამსაქმებლისათვის ინფორმაციის მინოდებიდან დეკრეტული შვებულების დასრულებამდე პერიოდის განმავლობაში ან ქალისათვის სამსახურიდან დათხოვნის შესახებ შეტყობინების გადაცემა ამ პერიოდის დასრულებისას. მითითებული ვალდებულების დადგენა მიზნად ისახავს ორსულთა და მცირენწლოვანი შვილის/შვილების დედების შრომის უფლებების დაცვის მინიმალური სტანდარტის დანესებას სახელმწიფოებისათვის. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის №183 „დედობის შესახებ“ კონვენცია დედობის დაცვის საკითხებს ეხება და ადგენს რიგ უფლებებს, რომელიც დაცული უნდა იყოს შრომით-სამართლებრივ ურთიერთობებში ორსულთა მიმართ. კონვენციის პრეამბულის მიხედვით ორსულ ქალთა დაცვა მიჩნეულია სახელმწიფოსა და საზოგადოების ერთობლივ ვალდებულებად. კონვენციის მე-8 მუხლის თანახმად, სამსახურიდან ორსულ ქალთა გათავისუფლება შესაძლებელია განხილულ იქნეს ქალთა მიმართ უკანონო ქმედებად, ხოლო მტკიცების ტვირთი უნდა დაეკისროს დამსაქმებელს. საქართველოს კონსტიტუციის 36.3 მუხლის თანახმად, დედათა და ბავშვთა უფლებები დაცულია კანონით. ქალის შრომის უფლების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიებს ითვალისწინებს ასევე „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონი, რომლის 111-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, მოხელე (ქალი) არ შეიძლება გათავისუფლდეს სამსახურიდან ორსულობის ან ბავშვის 3 წლის ასაკამდე აღზრდის პერიოდში შტატების შემცირების, ხანგრძლივი შრომისუუნარობის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის, აგრეთვე, ატესტაციის შედეგების გამო. პალატამ აღნიშნა, რომ მართალია ამ ჩამონათვალში არ არის გათვალისწინებული პირი, რომელიც დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად არის დანიშნული, თუმცა აღნიშნული მონესრიგებით კანონმდებელი მიზნად ისახავს როგორც ორსული მოხელე ქალის შრომითი უფლებების დაცვას და მისთვის დამატებითი სოციალური გარანტიების შექმნას, ისე წლამდე ბავშვის ინტერესების განსაკუთრებული დაცვის უზრუნველყოფას. ამდენად, კანონმდებლის მიზნებიდან გამომდინარე, ეს მონესრიგება უნდა გავრცელდეს დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად დანიშნულ იმ პირებზე, რომლებიც ორსულობისა და

მშობიარობის გამო იმყოფებიან შვებულებაში.

იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების მოთხოვნასთან დაკავშირებით, სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე და 127.6 მუხლების შესაბამისად, სამსახურში აღდგენის შემთხვევაში მოხელეს მიეცემა იძულებითი განაცდური პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არაუმეტეს სამი თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ განაცდური ხელფასის ანაზღაურების მომენტად უნდა განისაზღვროს ორსულობისა და მშობიარობის გამო ანაზღაურებადი შვებულების ამონაწილის მომენტი – 2014 წლის 17 მარტი. საქმეზე დადგენილად იქნა მიჩნეული, რომ ი. ჯ-ეს აუნაზღაურდა ორსულობისა და მშობიარობის გამო შვებულება.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გასაჩივრდა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს და ი. ჯ-ის მიერ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 23.06.2016წ. განჩინებებით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად იქნა ცნობილი, ხოლო ი. ჯ-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად.

საკასაციო საჩივრით ი. ჯ-ე ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.07.2015წ. გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმებას, კერძოდ გადაწყვეტილების იმ ნაწილის გაუქმებას, რომლითაც საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაევალია ი. ჯ-ისათვის 2014 წლის 17 მარტიდან იძულებითი განაცდურის სახით 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურება. კასატორი საკასაციო საჩივარში აღნიშნავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონი აღარ ითვალისწინებს განაცდურის მხოლოდ ხელფასის სამი თვის ფარგლებში ანაზღაურებას და მიიჩნევს, რომ მას მიუღებელი ხელფასი უნდა აუნაზღაურდეს 2014 წლის 17 მარტიდან მის სამსახურში აღდგენამდე.

სსკ-ის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, საქმე განხილულ იქნა ზეპირი მოსმენის გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლის შესწავლის და მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის შედეგად თვლის, რომ ი. ჯ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის თა-

ნახმად, სამსახურიდან უკანონოდ განთავისუფლებული მოხელე უფლებამოსილია მოითხოვოს განთავისუფლების უკანონოდ ცნობა, განთავისუფლების საფუძვლის შეცვლა და თანამდებობრივი სარგო. ამავე კანონის 127.5 მუხლის შესაბამისად, სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე გამოცემული აქტის არაკანონიერად აღიარების შემთხვევაში მოხელე ექვემდებარება დაუყოვნებლივ აღდგენას. საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, ყველასათვის გარანტირებულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების და თვითმმართველობის ორგანოთა და მოსამსახურეთაგან უკანონოდ მიყენებული ზარალის სასამართლო წესით სრული ანაზღაურება. კონსტიტუციის 42.9 მუხლი მიზნად ისახავს დაზარალებული პირის ინტერესების დაცვას მიყენებული ზარალის ანაზღაურების გზით. კონსტიტუციის 42.9 მუხლი ზარალის ანაზღაურების უფლებას უკავშირებს ზიანის მიმყენებელი ქმედების უკანონობას. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის თანახმად, საჯარო მოხელე თანამდებობაზე ინიშნება და თანამდებობიდან თავისუფლდება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით. შესაბამისად, საჯარო მოხელის გათავისუფლების შემთხვევაში ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება წარმოიშობა გათავისუფლების შესახებ აქტის ბათილობის შემთხვევაში (საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.15წ. №2/3/630 გადაწყვეტილება, 5 პ.). სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ის ნაწილი, რომელიც ეხება მოსარჩელის სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ სადავო ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობას და სამსახურში აღდგენას, კანონიერ ძალაშია შესული, ვინაიდან საკასაციო პალატის 23.06.16წ. განჩინებით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ იქნა დაშვებული, ამ ნაწილში სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ძალაში შევიდა. ამდენად, უკანონოდ განთავისუფლებული პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს იძულებითი განაცდური, განთავისუფლების აქტის ბათილად ცნობა ინვესს ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით ი. ჯ-ისათვის სამი თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურება ეფუძნება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის მე-2 წინადადების დანაწესს იმის შესახებ, რომ იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის გასამრჯელო მოსამსახურეს მიეცემა არაუმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით. საკასაციო

პალატა აღნიშნავს, რომ კომპენსაციის ზედა ზღვრის შეზღუდვა ლახავს პირის კონსტიტუციურ უფლებას თანამდებობრივი სარგოს სახით მიუღებელი შემოსავლით გამოწვეული ზარალის სრულად ანაზღაურებაზე. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.2015წ. №2/3/630 გადაწყვეტილებით არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის მე-2 წინადადება საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტთან მიმართებით. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ძალაში შედის გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან („საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ ორგანული კანონის 23-ე მუხ.). ნორმის არაკონსტიტუციურად ცნობა, საერთო წესის მიხედვით, არ ნიშნავს ამ აქტის საფუძველზე საერთო სასამართლოების მიერ ადრე გამოტანილი, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გაუქმებას. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო პალატის 22.07.2015წ. გადაწყვეტილება, რომლითაც იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების მოთხოვნის ნაწილი გადაწყდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის საფუძველზე, იძულებითი განაცდურის მოთხოვნის ნაწილი ძალაში არ შესულა, გადაწყვეტილების ეს ნაწილი საკასაციო წესით გასაჩივრდა ი. ჯ-ის მიერ. ამასთანავე, საერთო სასამართლოები არ არიან უფლებამოსილნი მოახდინონ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შეუსაბამო განმარტება. ამდენად, ის გარემოება, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება გამოტანილია საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანამდე, არ ადასტურებს გასაჩივრებულ ნაწილში მის მართლობიერებას. საჯარო მოხელის სამსახურიდან უკანონო განთავისუფლება საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად ინვეს ზიანის სრული ანაზღაურების ვალდებულებას. მისი რეგულირების სფეროში ექცევა ნებისმიერი ზარალი, რომელიც გამოწვეულია სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულების თანამდებობის პირთა ქმედებით. იგივე დანაწესს შეიცავს სზაკ-ის 208.2 მუხლი, სკ-ის 408-ე მუხლი, შკ-ის 32.1 მუხლი. საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრული ზარალის ანაზღაურების ვალდებულება გულისხმობს არა კონკრეტული სუბიექტის მიერ წინასწარ დადგენილი ზღვრული ოდენობით, არამედ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში პირისათვის რეალურად მიყენებული ზარალის სრული მოცულობით ანაზღაურების ვალდებულებას (სუს 10.12.2015წ. №ბს-161-158(კ-15) გადაწყვეტილება; 14.07.2016. №776-768(2კ-4კს-15) განჩინება). შესაბამი-

სად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ ი. ჯ-ეს იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო უნდა აუნაზღაურდეს არა 3 თვის, არამედ სრული მოცულობით, კერძოდ 2014 წლის 18 მარტიდან სამსახურში აღდგენამდე. საჯარო მოხელის მიერ შრომითი გასამრჯელოს მიღება მჭიდროდ არის დაკავშირებული სამსახურებრივ უფლებამოსილებათა შესრულებასთან. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 37.1. მუხლის თანახმად, მოსარჩელეს უფლება აქვს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან განთავისუფლების დღემდე მიიღოს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი). მოსამსახურეს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი) მოიცავს თანამდებობრივ სარგოს, პრემიას და კანონით გათვალისწინებულ დანამატს. თანამდებობრივი სარგო არ არის დამოკიდებული სამუშაოს შესრულების ხარისხზე, მის შედეგებსა თუ სხვა ფაქტორებზე. ეს შემოსავალი პირისათვის გარანტირებულია საჯარო მოხელის თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში, მისი მხრიდან სამსახურებრივი ფუნქციების ბრალეული შეუსრულებლობის არარსებობისას. შესაბამისად, საჯარო მოხელეს სამსახურში დანიშვნისას წარმოეშობა გონივრული მოლოდინი, რომ თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში მოხელე უზრუნველყოფილია სამსახურებრივი ურთიერთობებიდან გამომდინარე ვალდებულებათა შესრულების სანაცვლო ანაზღაურებით. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ი. ჯ-ეს უნდა აუნაზღაურდეს სამსახურში იძულებითი არყოფნის პერიოდის განმავლობაში იძულებითი განაცდური. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ იძულებითი განაცდური მოიცავს ხელფასის ისეთ განაკვეთებს, რომლის მიღება გარანტირებულია საჯარო მოხელის თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში და არ არის დამოკიდებული შრომის შედეგებზე, სხვა ფაქტორებზე. საჯარო მოხელის თანამდებობრივი სარგო არის გასაცემელი, რომელსაც სახელმწიფო გასაცემს საჯარო მოხელის ინდივიდუალური მახასიათებლების ან/და კვალიფიკაციის მიუხედავად. აღნიშნულისაგან განსხვავებულია კანონმდებლობით განსაზღვრული ხელფასის შემადგენელი პრემიებისა და დანამატების ბუნება, რომლებიც მოხელეზე გაცივმა კანონით გათვალისწინებული პირობების და საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში და მათი გაცივმა კონკრეტულ გარემოებებზეა დამოკიდებული (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.2015წ., №2/3/630 გადაწყვეტილება, პ.11).

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მინისტრის 31.12.13წ. №01-453/კ ბრძანებით ი. ჯ-ე სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ... სამმართველოს ... თანამდებობიდან 2014

წლის 1 იანვრიდან გათავისუფლდა. ამასთანავე, მხედველობა-შია მისაღები, რომ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 12.11.13წ. №01-469/ძ ბრძანების საფუძველზე ი. ჯ-ე ორსულობისა და მშობიარობის გამო სარგებლობდა ანაზღაურებადი შვებულებით 126 კალენდარული დღის ოდენობით, 2013 წლის 12 ნოემბრიდან 2014 წლის 17 მარტის ჩათვლით. ორსულობისა და მშობიარობის გამო გაცემული დახმარებისა და კომპენსაციის ოდენობის გაანგარიშებას საფუძვლად უდევს თანამდებობრივი სარგო (საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 25.08.06წ. №231/წ ბრძანებით დამტკიცებული „ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, ასევე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო შვებულებების ანაზღაურების წესის“ მე-8 მუხ.). შვებულების პერიოდზე გასაცემი ფულადი დახმარება და კომპენსაცია სადავო არ გამხდარა, აღნიშნული სცილდება განსახილველი დავის საგანს. შესაბამისად, იძულებითი განაცდური უნდა ანაზღაურდეს შვებულების ვადის დამთავრებიდან, შესაბამისად განაცდური ხელფასის ანაზღაურების მომენტად უნდა განისაზღვროს არა ი. ჯ-ის სამსახურიდან გათავისუფლების (01.01.14წ.), არამედ ორსულობისა და მშობიარობის გამო ანაზღაურებადი შვებულების ამოწურვის მომენტი. ვინაიდან მინისტრის 12.11.13წ. ბრძანების თანახმად, ანაზღაურებადი შვებულება გრძელდებოდა 2014 წლის 17 მარტის ჩათვლით, მოსარჩელეს უნდა აუნაზღაურდეს იძულებითი განაცდურის სახით თანამდებობრივი სარგო 2014 წლის 18 მარტიდან სამსახურში აღდგენამდე. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს 18.11.16წ. №01-263/კ ბრძანებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის, 30-ე მუხლის მე-2 პუნქტის, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.07.15წ. გადაწყვეტილებისა და საკასაციო სასამართლოს 23.06.2016წ. განჩინების შესაბამისად, ი. ჯ-ე აღდგენილ იქნა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის ... სამმართველოს ... თანამდებობაზე, დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად 2016 წლის 21 ნოემბრიდან. მოპასუხის მიერ მოსარჩელის სამსახურში აღდგენა არ გამოორიცხავს კომპენსაციის სრული მოცულობით ანაზღაურებას (საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.15წ. №2/3/630 გადაწყვეტილება). ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ ი. ჯ-ის საკასაციო საჩივარი უნ-

და დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილება ი. ჯ-ისათვის 2014 წლის 17 მარტიდან იძულებითი განაცდურის სახით 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურების ნაწილში და ი. ჯ-ეს იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო, კერძოდ, თანამდებობრივი სარგო უნდა აუნაზღაურდეს 2014 წლის 18 მარტიდან სამსახურში აღდგენამდე, კერძოდ, 2016 წლის 21 ნოემბრამდე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. ი. ჯ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.07.2015წ. გადაწყვეტილება ი. ჯ-ისათვის 2014 წლის 17 მარტიდან იძულებითი განაცდურის სახით 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურების ნაწილში და ამ ნაწილში მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ი. ჯ-ის მოთხოვნა იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე დაკმაყოფილდეს. მოპასუხეს – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაევალოს ი. ჯ-ეს აუნაზღაუროს იძულებითი განაცდურის სახით თანამდებობრივი სარგო 2014 წლის 18 მარტიდან სამსახურში აღდგენის დღემდე – 2016 წლის 21 ნოემბრამდე;
4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**3. შვეპულაჲა;
შრომით დავაჲა გადაწყვეტილჲის
დაუყოვნებლივი აღსრულაჲა**

**შრომით დავაჲა გადაწყვეტილჲის დაუყოვნებლივი
აღსრულჲის გაუქმების საფუძველი**

განჩინაჲა

№ბს-518-500(2კ-კს-13)

30 იანვარი, 2014 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრუ-
ლება

აღწერილობითი ნაწილი:

2013 წლის 7 მარტს თ. ფ-მა, ტ. ჩ-მა, ა. (ჯ.) ო-მა, შ. ჯ-მა, მ. ზ-
მა, ს. ტ-მა, მ. ხ-მა, მ. ბ-ემ, ზ. ო-მა, გ. ქ-მა და ა. ბ-მა სასარჩელო
განცხადებით მიმართა ცაგერის რაიონულ სასამართლოს, მო-
პასუხის – ლენტეხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიმართ.

მოსარჩელებმა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის:
1. 2013 წლის 13 თებერვლის №2პ-065; 2. 2013 წლის 18 თებერ-
ვლის №2პ-079; 3. 2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-080; 4. 2013
წლის 18 თებერვლის №2პ-081; 5. 2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-
082; 6. 2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-083; 7. 2018 წლის 18 თე-
ბერვლის №2პ-084; 8. 2013 წლის 13 თებერვლის №2პ-085; 9.
2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-7-87; 10. 2013 წლის 27 თებერ-
ვლის №2პ-7-114; 11. 2013 წლის 27 თებერვლის №2პ-7-109 და
2013 წლის 27 თებერვლის №2პ-7-110 ბრძანებების ბათილად
ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზ-
ღაურება მოითხოვეს.

ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გა-
დაწყვეტილებით: 1. გაუქმდა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამ-
გებლის 2013 წლის 13 თებერვლის №2პ-065 ბრძანება; 2. თ. ფ-
ის სარჩელი დაკმაყოფილდა. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტე-
ხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის

№2პ-085 ბრძანება თ. ფ-ის გათავისუფლების შესახებ; ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე ... თემში აღადგინოს თ. ფ-ი. ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაეკისრა თ. ფ-ს აუნაზღაუროს ხელფასი 2013 წლის 18 თებერვლიდან სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში; 3. ტ. ჩ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-084 ბრძანება ტ. ჩ-ის გათავისუფლების შესახებ; ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე ... თემში აღადგინოს ტ. ჩ-ი. ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაეკისრა ტ. ჩ-ს აუნაზღაუროს ხელფასი 2013 წლის 18 თებერვლიდან სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში; 4. მ. ზ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-081 ბრძანება მ. ზ-ის გათავისუფლების შესახებ; ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე ... თემში აღადგინოს მ. ზ-ი. ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაეკისრა მ. ზ-ს აუნაზღაუროს ხელფასი 2013 წლის 18 თებერვლიდან სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში; 5. მ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 27 თებერვლის №2პ-111 ბრძანება მ. ბ-ის გათავისუფლების შესახებ; ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამდებობაზე აღადგინოს მ. ბ-ე. ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაეკისრა მ. ბ-ეს აუნაზღაუროს ხელფასი 2013 წლის 1 მარტიდან სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში; 6. ზ. ო-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 27 თებერვლის №2პ-109 ბრძანება ზ. ო-ის გათავისუფლების შესახებ; ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ... თანამდებობაზე აღადგინოს ზ. ო-ი. ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაეკისრა ზ. ო-ს აუნაზღაუროს ხელფასი 2013 წლის 1 მარტიდან სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში; 7. ს. ტ-ის, მ. ხ-ის, შ. ჯ-ის, ა.ი (ჯ.ი) ო-ის, გ. ქ-ისა და ა. ბ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გა-

დანყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში გაასაჩივრეს სააპელაციო საჩივრით ს. ტ-მა, მ. ხ-მა, შ. ჯ-მა, ა.ი (ჯ.ი) ო-მა, გ. ქ-მა და ა.ი ბ-მა, რომლებმაც სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვეს.

ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრით სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში გაასაჩივრა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ, რომელმაც სარჩელის აღნიშნულ ნაწილში დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 6 ივნისის განჩინებით საქმეში ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, მესამე პირად ჩაებნენ ქ. ფ-ი, რ. ჩ-ი, რ.თ-ე, ბ. ლ-ი, ნ. ლ-ი, გ. ქ-ა, ვ. ბ-ი, ნ. ლ-ი, ლ. ზ-ი, ბ. ო-ი და ა. გ-ე.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილებით შ. ჯ-ის, ა. (ჯ.) ო-ის, ს. ტ-ის, გ. ქ-ის, ა. ბ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, გაუქმდა ლენტეხის მაგისტრათი სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილება შ. ჯ-ის, ა. (ჯ.) ო-ის, ს. ტ-ის, გ. ქ-ის, ა. ბ-ის ნაწილში; შ. ჯ-ის, ა. (ჯ.) ო-ის, ს. ტ-ის, გ. ქ-ის, ა. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა: 1. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-080 ბრძანება შ. ჯ-ის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; შ. ჯ-ი აღდგენილ იქნა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ... ტერიტორიული ორგანოს ... და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; 2. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-079 ბრძანება ა. (ჯ.) ო-ის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ა. (ჯ.) ო-ი აღდგენილ იქნა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; 3. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 27 თებერვლის №23-110 ბრძანება გ. ქ-ის ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; გ. ქ-ი აღდგენილ იქნა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობ-

რივი სარგოს ოდენობით; 4. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-082 ბრძანება დაბა ... ტერიტორიული ორგანოს ... ა. ბ-ის სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ; აღდგენილ იქნა ა. ბ-ი დაბა ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; 5. ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-083 ბრძანება ს. ტ-ის გათავისუფლების შესახებ; აღდგენილ იქნა ს. ტ-ი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით.

– მ. ხ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ლენტეხის მაგისტრატი სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილება მ. ხ-ის სარჩელის უარყოფის ნაწილში, მ. ხ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-087 ბრძანება – ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებელს დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტი მ. ხ-თან დაკავშირებით;

– ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ – ცვლილება შევიდა ლენტეხის მაგისტრატი სასამართლოს 2013 წლის 05 აპრილის გადაწყვეტილებაში და ტ. ჩ-ს, მ. ზ-ს, მ. ბ-ეს და ზ. ო-ს აუნაზღაურდათ იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით;

– ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სააპელაციო საჩივარი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა ლენტეხის მაგისტრატი სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილება;

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 5 ივლისის დამატებითი გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციულ საქმეზე ... მიღებულ იქნა დამატებითი გადაწყვეტილება; ცვლილება შევიდა თ. ფ-ის სარჩელთან დაკავშირებით მიღებულ ლენტეხის მაგისტრატი სასამართლოს 2013 წლის 05 აპრილის გადაწყვეტილებაში, თ. ფ-ს აუ-

ნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისის განჩინებით ტ. ჩ-ის, მ. ზ-ის, მ. ბ-ის, ზ. ო-ის, ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ისა და ს. ტ-ის წარმომადგენლის ადვოკატ გ. ჭ-ის განცხადება დაკმაყოფილდა: გადაიცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა შ. ჯ-ის, ა. (ჯ.) ო-ის, ს. ტ-ის სარჩელი: – ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-080 ბრძანება შ. ჯ-ის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; შ. ჯ-ი აღდგენილ იქნა ... ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულად და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; – ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-079 ბრძანება ა. (ჯ.) ო-ის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ა. (ჯ.) ო-ი აღდგენილ იქნა ... ტერიტორიული ორგანოს ... და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არაუმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; – ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-083 ბრძანება ს. ტ-ის გათავისუფლების შესახებ. აღდგენილ იქნა ს. ტ-ი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არაუმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; – ასევე იმ ნაწილში, რომლითაც ცვლილება შევიდა ლენტეხის მაგისტრატი სასამართლოს 2013 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილებაში ტ. ჩ-ს, მ. ზ-ს, მ. ბ-ეს და ზ. ო-ს აუნაზღაურდათ იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არაუმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 14 ივნისის გადაწყვეტილების ზემოაღნიშნული ნაწილის დაუყოვნებლივ აღსრულების მიზნით დადგინდა სააღსრულებო ფურცლების გაცემა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 15 ივლისის განჩინებით თ. ფ-ისა და გ. ქ-ის წარმომადგენლის – ადვოკატ გ. ჭ-ის, ასევე, ა. ბ-ის

განცხადებები დაკმაყოფილდა: ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება მიექცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის სარჩელი: – ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 27 თებერვლის №2პ-110 ბრძანება გ. ქ-ის ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; გ. ქ-ი აღდგენილ იქნა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; – ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №2პ-082 ბრძანება დაბა ... ტერიტორიული ორგანოს ... ა. ბ-ის სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ; აღდგენილ იქნა ა. ბ-ი დაბა ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; – გადაიცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 5 ივლისის დამატებითი გადაწყვეტილება, რომლითაც თ. ფ-ს აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არაუმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მ. ხ-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მ. ხ-ის სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის მის ნაწილში სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება, ასევე ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 5 ივლისის დამატებითი გადაწყვეტილება, საკასაციო წესით გაასაჩივრა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილებების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 15 ივლისის განჩინებები სასამართლო გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსას-

რულებლად გადაცემის შესახებ კერძო საჩივრით ლენტიხის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ გაასაჩივრა. კერძო საჩივრის ავტორი გასაჩივრებულ განჩინებებს დაუსაბუთებლად მიიჩნევს. კერძო საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს შემოიფარგლა მხოლოდ ნორმებზე მითითებით და არ დაუსაბუთებია აღნიშნული საპროცესო მოქმედების გამოყენების აუცილებლობა. სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ მოსარჩელეთა ყოფილ თანამდებობებზე უკვე დანიშნული არიან სხვა პირები. ამასთან, ... სამუშაოდან გათავისუფლების საფუძველი გახდა მათ მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შეუსრულებლობა. კერძო საჩივრის ავტორი თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება გასაჩივრებული აქტების ბათილად ცნობის საფუძველად ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების გარეშე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემასთან მიმართებით არ ამართლებს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსარულებლად მიქცევას, ვინაიდან ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების მიუხედავად გამგეობა მოსარჩელეთა საკითხზე მიიღებდა გადაწყვეტილებებს მათი სამსახურიდან გათავისუფლების თაობაზე. მოსარჩელეთა სამუშაოზე დაუყოვნებლივ აღდგენა კერძო საჩივრის ავტორს გაუმართლებლად მიაჩნია იმ საფუძველით, რომ შსს იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის სამხარეო მთავარ სამმართველოში აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე, დანაშაული გათვალისწინებული სსკ-ის 332-ე მუხლის პირველი ნაწილით, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების ფაქტზე. სისხლის სამართლის საქმის აღძვრას საფუძველად დაედო 2011-2012 წლებში ლენტიხის რაიონში სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული ტენდერების კანონიერების შემოწმება, იმ ერთეულებში, რომელთა იქნენ გათავისუფლებული თანამდებობებიდან გასაჩივრებული აქტებით. გარდა ამისა, მოსარჩელეთა სამუშაოზე აღდგენა ხელს შეუშლის სახელმწიფო სამსახურის სწრაფი და ეფექტური მუშაობის განხორციელების პრინციპს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 7 ოქტომბრის განჩინებებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული მ. ხ-ისა და ლენტიხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 7 ოქტომბრის განჩინებით წარმო-

ებაში იქნა მიღებული ლენტეხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს გამგეობის კერძო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის განჩინებით ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის კერძო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 15 ივლისის განჩინებებზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე თ. ფ-ის, ტ. ჩ-ის, მ. ზ-ის, ს. ტ-ის, მ. ბ-ისა და ზ. ო-ის ნაწილში არ დაკმაყოფილდა. უცვლელად დარჩა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 2013 წლის 15 ივლისის განჩინებები 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილებისა და 2013 წლის 5 ივლისის დამატებითი გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე ტ. ჩ-ის, მ. ზ-ის, ს. ტ-ის, მ. ბ-ის, ზ. ო-ისა და თ. ფ-ის ნაწილში. ამავე განჩინებით დადგინდა, რომ ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის კერძო საჩივარი ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში განხილულიყო მხარეთა დასწრების გარეშე მათ ნაწილში დაშვებულ ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საკასაციო საჩივართან ერთად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 30 იანვრის გადაწყვეტილებით ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საკასაციო საჩივარი ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. გაუქმდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში. ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-079, 2013 წლის 18 თებერვლის №23-080, 2013 წლის 18 თებერვლის №23-082 და 2013 წლის 27 თებერვლის №23-110 ბრძანებები და ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის შრომითი მოწყობის საკითხის გადაწყვეტის მიზნით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, ა. (ჯ.)

ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის კერძო საჩივრის საფუძვლების შემოწმებისა და გასაჩივრებული განჩინებების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ კერძო საჩივარი ამ ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო კერძო საჩივრის განსახილველ ნაწილთან მიმართებით მიუთითებს საქმეში ასახულ შემდეგ გარემოებებს: ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისის განჩინებით ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის წარმომადგენლის – ადვოკატ გ. ქ-ის განცხადება დაკმაყოფილდა: გადაიცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც:

– ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-080 ბრძანება შ. ჯ-ის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; შ. ჯ-ი აღდგენილ იქნა ... ტერიტორიული ორგანოს ... და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით;

– ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-079 ბრძანება ა. (ჯ.) ო-ის ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ა. (ჯ.) ო-ი აღდგენილ იქნა ... ტერიტორიული ორგანოს ... და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 14 ივნისის გადაწყვეტილების ზემოაღნიშნული ნაწილის დაუყოვნებლივ აღსრულების მიზნით დადგინდა სააღსრულებო ფურცლების გაცემა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 15 ივლისის განჩინებით გ. ქ-ის წარმომადგენლის – ადვოკატ გ. ქ-ის, ასევე ა. ბ-ის განცხადებები დაკმაყოფილდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება მიექცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად იმ ნაწილში, რომლითაც ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის 27 თებერვლის №23-110 ბრძანება გ. ქ-ის ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამ-

დებობიდან გათავისუფლების შესახებ; გ. ქ-ი აღდგენილ იქნა ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით;

– ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-082 ბრძანება დაბა ლენტეხის ტერიტორიული ორგანოს ... ა. ბ-ის სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ; აღდგენილ იქნა ა. ბ-ი დაბა ... ტერიტორიული ორგანოს ... თანამდებობაზე და აუნაზღაურდა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 14 ივნისის გადაწყვეტილების ზემოაღნიშნული ნაწილის დაუყოვნებლივ აღსრულების მიზნით დადგინდა სააღსრულებო ფურცლების გაცემა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 30 იანვრის გადაწყვეტილებით ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 18 თებერვლის №23-079, 2013 წლის 18 თებერვლის №23-080, 2013 წლის 18 თებერვლის №23-082 და 2013 წლის 27 თებერვლის №23-110 ბრძანებები და ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის შრომითი მოწყობის საკითხის გადაწყვეტის მიზნით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების თანახმად, სასამართლოს შეუძლია მხარეთა თხოვნით მთლიანად ან ნაწილობრივ დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადასცეს გადაწყვეტილებები მუშაკისათვის არა უმეტეს 3 თვის ხელფასის მიკუთვნების შესახებ, ასევე გადაწყვეტილებები უკანონოდ დათხოვნილი ან გადაყვანილი მუშაკის სამუშაოზე აღდგენის შესახებ. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე ან გადაყვანაზე გაცემული ბრძანების, განკარგულების ან გადაწყვეტილების არაკანონიერად აღიარების შემთხვევაში, მოხელე ექვემდებარება დაუყოვნებლივ აღდგენას, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა იგი უარს ამბობს აღდგენაზე. ამავე

მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად, სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე ან გადაყვანაზე გაცემული ბრძანების, განკარგულების ან გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა არ იწვევს მოხელის სამსახურში დაუყოვნებლივ აღდგენას, თუ სასამართლო გადაწყვეტილების შესაბამისად, დაწესებულება ვალდებულია ახალი ბრძანება, განკარგულება ან გადაწყვეტილება გამოსცეს სამსახურიდან განთავისუფლებასთან ან გადაყვანასთან დაკავშირებულ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ. მოხელის მიერ მოთხოვნილი განაცდური ხელფასი ამ კანონის 112-ე მუხლით დადგენილი ოდენობით ანაზღაურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაწესებულება მოხელეს აღადგენს სამსახურში. სხვა შემთხვევაში განაცდური ხელფასი არ ანაზღაურდება.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, ვინაიდან საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 30 იანვრის გადაწყვეტილებით შეიცვალა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება და ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. შესაბამისად, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე მიღებული ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 15 ივლისის განჩინებების ძალაში დატოვების ფაქტობრივი საფუძველი აღარ არსებობს. ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში სადავო განჩინებები უნდა გაუქმდეს, ვინაიდან ამ ნაწილში სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება შეცვლილია.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ლენტეხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს კერძო საჩივარი ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 15 ივლისის განჩინებები ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში უნდა გაუქმდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სა-მოქალაქო საპროცესო კოდექსის 419-ე და 420-ე მუხლებით და

დაადგინა:

1. ლენტეხის მუნიციპალიტეტის გამგეობის კერძო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 15 ივლისის განჩინებებზე ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 9 ივლისისა და 2013 წლის 15 ივლისის განჩინებები ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე ა. (ჯ.) ო-ის, შ. ჯ-ის, ა. ბ-ისა და გ. ქ-ის ნაწილში;

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

შრომით საკითხზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების წინაპირობები

განჩინება

№ბს-362-351(კ-კს-13)

25 მარტი, 2014 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მ. ვაჩაძე

ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება

აღწერილობითი ნაწილი:

2012 წლის 31 დეკემბერს ლ. ს-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიმართ. მოსარჩელემ

ლ. ს-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2012 წლის 06 დეკემბრის №399-კ ბრძანების ბათილად ცნობა, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების დეპარტამენტში სოციალურ საკითხთა და მონიტორინგის სამმართველოს უფროსის თანამდებობრივ პოზიციაზე აღდგენა და მოსარჩელის სასარგებლოდ იძულებითი განაცდური ხელფასის სამსახურში აღდგენამდე თვეში 1600 ლარის მოპასუხისათვის დაკისრება მოითხოვა.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ 2007 წლიდან მუშაობდა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროში სხვადასხვა თანამდებობებზე. 2012 წლის იანვრიდან იმავე წლის 6 დეკემბრამდე ეკავა დევნილთა საკითხების დეპარტამენტის სოციალურ საკითხთა და მონიტორინგის სამმართველოს უფროსის თანამდებობა. 2012 წლის 7 ნოემბერს სამინისტროში შევიდა ქ. თბილისში, 34-ე კორპუსის ბინის მესაკუთრეთა განცხადება, რომელიც ეხებოდა მათი საკუთრებიდან დევნილთა იძულების წესით გამოსახლებისათვის რეაგირებას. განცხადება მას გადაეცა რეზოლუციის გარეშე, რომელიც მოსარჩელემ განსახილველად გადასცა თავის მოადგილეს. დამუშავებისა და მიღებული მონაცემების საფუძველზე უნდა ჩატარებულიყო ადმინისტრაციული წარმოება. მისმა მოადგილემ ადმინისტრაციული წარმოების დაწყებამდე მისგან მიიღო კონსულტაცია და გატარდა რიგი ღონისძიებები. განმცხადებლების პრეტენზიის საფუძველზე სამინისტროს შიდა აუდიტის დეპარტამენტს უნდა გამოეკვლია საკითხი, მოხდა თუ არა რეაგირება 2012 წლის 7 ნოემბრის განცხადებაზე. მოსარჩელის მოადგილემ დაწერა ორი ურთიერთგამომრიცხავი ახსნა-განმარტება, პირველის თანახმად სამუშაოს მოცულობიდან გამომდინარე ვერ მოხერხდა წერილებზე პასუხის დროული გაცემა და გადაწყვეტილების მიღება, ხოლო მეორე ახსნა-განმარტების თანახმად, სამმართველოს უფროსმა რეაგირების გარეშე დატოვა განცხადება. 2012 წლის 6 დეკემბერს ჩაბარდა ამავე თარიღის ბრძანება, მისი სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ მაშინ, როდესაც მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების ვადა ჯერ კიდევ ამოწურული არ იყო. აღნიშნული ბრძანება ეყრდნობა შიდა აუდიტის უფროსის ახსნა-განმარტებას, რაც თავის მხრივ დაფუძნებულია ლ. ს-ას მოდგლის ახსნა-გან-

მარტებაზე და მინისტრის თანაშემწეების განმარტებით ბარათებზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 26 თებერვლის გადაწყვეტილებით ლ. ს-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ლ. ს-ამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილებით ლ. ს-ას სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა. გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 26 თებერვლის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება. ლ. ს-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2012 წლის 6 დეკემბრის №399-კ ბრძანება ლ. ს-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. აღდგენილ იქნა ლ. ს-ა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების დეპარტამენტში სოციალურ საკითხთა და მონიტორინგის სამმართველოს უფროსის თანამდებობაზე, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ლ. ს-ას სასარგებლოდ დაეკისრა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო, არა უმეტეს სამი თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით.

სააპელაციო სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2012 წლის 3 მაისის №115-კ ბრძანებით ლ. ს-ა დაინიშნა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების დეპარტამენტის სოციალურ საკითხთა სამმართველოს უფროსის თანამდებობაზე. 2012 წლის 7 ნოემბერს სამინისტროში ქ. თბილისში, 34-ე კორპუსის ბინის მესაკუთრეებმა შეიტანეს №22914/01 განცხადება, რომელიც ეხებოდა მათი საკუთრებიდან დევნილთა იძულებითი წესით გამოსახლებისათვის რეაგირებას. განცხადება შესასრულებლად 2012 წლის 14 ნოემბერს

ლ. ს-ას გადაეცა, მან იმავე დღეს განსახილველად გადასცა სოციალურ საკითხთა და მონიტორინგის სამმართველოს უფროსის მოადგილეს. კონსულტაციის გავლის შემდეგ, საკითხის შესასწავლად გატარდა რიგი ღონისძიებები 1. დევნილებთან შეხვედრა ინფორმაციის სრულყოფილად მისაღებად. 2. ადგილზე გასვლა და დევნილთა პროფაილინგი (ანკეტირება-აღწერა). 3. პროფაილინგის მონაცემების მონაცემთა ბაზასთან დადარება. მოადგილემ 2012 წლის 4 დეკემბერს შეადგინა ახსნა-განმარტება, რომლის თანახმად საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროში შეტანილი იყო ქ. თბილისის 34-ე კორპუსის ბინის მესაკუთრეთა №2294/01 წერილი 2012 წლის 7 ნოემბერს და №24358/01 წერილი 2012 წლის 15 ნოემბერს. აღნიშნულ წერილებში დასმული საკითხების გადასაწყვეტად საჭირო იყო რიგი ღონისძიებების გატარება, რაც საჭირო დროს მოითხოვდა, კერძოდ, საჭირო იყო უშუალოდ ადგილზე შესწავლა, შემომწების დროს არსებული მდგომარეობით, რომელ კონკრეტულ ბინაში რომელი დევნილი ოჯახი ცხოვრობდა. ამის შემდეგ, გადასაწყვეტი იყო იმ დევნილი ოჯახების შემდგომი განსახლების საკითხი, რომლებიც სამინისტროს მიერ დარეგისტრირებულები (დამისამართებულები) იყვნენ აღნიშნულ კორპუსებში და სხვა საცხოვრებელი არ გააჩნდათ. ამას გარდა, ასევე გადასაწყვეტი იქნებოდა იმ დევნილების საკითხი, რომლებიც რეგისტრაციის გარეშე ცხოვრობდნენ აღნიშნულ კორპუსებში და არ გააჩნდათ საცხოვრებელი ადგილი. ამასთან გასათვალისწინებელი იყო ის გარემოებაც, რომ კორპუსში მცხოვრები დევნილები კატეგორიული წინააღმდეგები იყვნენ კორპუსის დატოვების და დევნილთა განსახლების თაობაზე თანხმობის მიცემის შემთხვევაში, აუცილებლად ექნებოდა ადგილი დევნილთა მხრიდან წინააღმდეგობის განევას, რამდენადაც, ამ ეტაპზე, დევნილთა სამინისტროს არ გააჩნდა დევნილთათვის თბილისში ალტერნატიული საცხოვრებელი ფართით დაკმაყოფილების რესურსი. ყოველივე აღნიშნული გარემოების გამო, დროულად ვერ მოხერხდა წერილზე პასუხის გაცემა და თავი შეიკავეს აღნიშნულ წერილზე – დევნილთა გამოსახლებაზე თანხმობის მიცემაზე.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა ასევე ლ. ს-ას მოადგილის მიერ 2012 წლის 5 დეკემბერს შედგენილ ახსნა-განმარტებით ბარათზე, რომლითაც მან უარყო 2012 წლის 4 დეკემბერს შედგენილ ახსნა-განმარტებაში მოყვანილი ფაქტები და განმარტა, რომ 2012 წლის 7 ნოემბრის №2294/01 წერილი და 2012 წლის

15 ნომბრის №24358/01 წერილი ლ. ს-ასაგან შემდგომი რეაგირებისათვის გადაენერა 2012 წლის 16 ნომბერს, ამასთან, გაიარა კონსულტაცია აღნიშნულ საკითხზე, კერძოდ: ამ წერილებზე რეაგირებისაგან თავის შეკავებაზე, რაზეც დაეთანხმა ლ. ს-ას და რეაგირება აღარ მოახდინა. შიდა აუდიტის დეპარტამენტის უფროსის მიერ 2012 წლის 5 დეკემბერს შედგენილი სამსახურებრივი ბარათის თანახმად, 2012 წლის 7 ნომბერს, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროში წარდგენილ იქნა ქ. თბილისის 34-ე კორპუსის ბინის მესაკუთრეთა №22914/01 განცხადება, რომელიც ეხებოდა მათი საკუთრებიდან დევნილთა იძულებითი წესით გამოსახლებისათვის რეაგირებას. განცხადება მოსარჩელეს გადაეცა რეზოლუციის გარეშე, რომელიც მოსარჩელემ განსახილველად გადასცა თავის მოადგილეს, რომელმაც ლ. ს-ასთან „კონსულტაციის“ შემდეგ რეაგირების გარეშე დატოვა წერილის მსვლელობა. მინისტრის თანაშემწის 2012 წლის 4 დეკემბრის ახსნა-განმარტების თანახმად, 2012 წლის 7 ნომბერს შემოსული №22914/01 განცხადება მინისტრის ელექტრონული გვერდიდან გადაენერა ადრესატს მინისტრთან შეთანხმებისა და მისი რეზოლუციის გარეშე; საფარაუდოდ, რის გამოც დოკუმენტს არ მიექცა სათანადო ყურადღება და დარჩა განუხილველად. მისივე განმარტებით, შეცდომა შესაძლოა ყოფილიყო როგორც მექანიკური, ასევე ტექნიკური ხასიათის. ამავე შინაარსისაა მინისტრის თანაშემწე-მდივნის 2012 წლის 4 დეკემბრის ახსნა-განმარტება. მ. ა-ას სამსახურებრივი ბარათის მიხედვით სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2012 წლის 4 დეკემბერს სოციალურ საკითხთა და მონიტორინგის სამმართველოს ყოფილმა უფროსმა ლ. ს-ამ მას გადასცა ..., მე-4 მიკრორაიონის 36-ე კორპუსში არსებულ შენობაში მაცხოვრებელ დევნილთა აღწერის მასალები, ელექტრონული ვერსიის სახით. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2012 წლის 6 დეკემბრის №399-კ ბრძანებით ლ. ს-ა გათავისუფლდა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების დეპარტამენტის სოციალურ საკითხთა სამმართველოს უფროსის თანამდებობიდან 2012 წლის 6 დეკემბრიდან. აღნიშნულ ბრძანებას საფუძვლად დაედო გ. ლ-ის №07-12-2460-05/12/2012 მოხსენებითი ბარათი. საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 23 აგვისტოს №1631 განკარგულე-

ბით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საშტატო ნუსხის და თანამდებობრივი სარგოების შესახებ დასტურდება, რომ ლ. ს-ას ყოველთვიური სამსახურებრივი სარგო დაბეგვრის გარეშე 1600 ლარს შეადგენდა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 78-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტზე, იმავე მუხლის მეორე ნაწილზე, ამავე კოდექსის 76-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტსა და იმავე მუხლის მეორე ნაწილზე. აღნიშნულ ნორმათა ანალიზის შედეგად მიიჩნია, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროში წარდგენილ იქნა ქ. თბილისის 34-ე კორპუსის ბინის მესაკუთრეთა №22914/01 განცხადება, რომელზეც ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო 2012 წლის 7 ნოემბერს მისი შესაბამისი წესით რეგისტრაციის მომენტიდან. სააპელაციო სასამართლომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-100 მუხლის პირველი ნაწილზე დაყრდნობით განმარტა, რომ სამინისტროში წარდგენილ განცხადებაზე ადმინისტრაციული წარმოებისათვის დადგენილი ვადა იწურებოდა 2012 წლის 7 დეკემბრისათვის, ხოლო ამ წარმოების არასწორად წარმართვისათვის ლ. ს-ა სამსახურიდან გათავისუფლდა 2012 წლის 6 დეკემბერს. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ საქმის მასალებით უდავოდ დადასტურებულია ლ. ს-ასათვის განცხადების 7 კალენდარული დღის ვადით დაგვიანებით გადაცემა, მისი მხრიდან განცხადებაზე დაუყოვნებლივ რეაგირების მოხდენა (განცხადების მოადგილესათვის რეზოლუციით გადაცემა), ადმინისტრაციული წარმოებისათვის გათვალისწინებულ ვადაში გარკვეული სახის სამუშაოების წარმოება და იგივე ვადის ამონურვამდე ლ. ს-ასათვის „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 78-ე მუხლის ყველაზე მძიმე დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომის „სამსახურიდან გათავისუფლების“ შეფარდება, წარმოადგენდა ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან ლ. ს-ასადმი დისკრიმინაციულ დამოკიდებულებას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ბათილად უნდა ყოფილიყო ცნობილი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2012 წლის 06 დეკემბრის №399-კ ბრძანება ლ. ს-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. შესაბამისად, ლ. ს-ა უნდა აღ-

დგენილიყო სამსახურში იმ თანამდებობაზე, რომელიც მას დაკავებული ჰქონდა სადავო აქტის გამოცემამდე. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლზე და მიიჩნია, რომ სასამართლოს მიერ სადავო აქტის ბათილად ცნობისა და ლ. ს-ას სამსახურში აღდგენის პირობებში, საფუძვლიანი იყო მოსარჩელის მოთხოვნა იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 3 ივნისის განჩინებით ლ. ს-ას განცხადება თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტზე და განმარტა, რომ კანონმდებელი დასახელებული შემთხვევის გამოყენებას შესაბამისი პირობების არსებობისას უკავშირებს სასამართლოს უფლებამოსილებას და არ ზღუდავს იმპერატიულობით, რაც იმას ნიშნავს, რომ საპროცესო მხარე, რომელიც ითხოვს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებას, დამაჯერებლად უნდა ასაბუთებდეს და ადასტურებდეს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების აუცილებლობას, სასამართლო გადაწყვეტილების შედეგის მოცემულ ეტაპზე მისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობას. პალატამ მიიჩნია, რომ ასეთი აუცილებლობა წარმოდგენილი განცხადებით არ იყო საკმარისად მოტივირებული, რის გამოც პალატამ მიიჩნია, რომ განცხადება არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 3 ივნისის განჩინება ლ. ს-ამ გაასაჩივრა. კერძო საჩივრის ავტორი არ დაეთანხმა გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებას და აღნიშნა, რომ ოჯახი შედგება სამი წევრისაგან. ამ ეტაპზე მას არ გააჩნია არანაირი შემოსავალი. ოჯახის შემოსავალს წარმოადგენს მხოლოდ მამის პენსია. შესაბამისად, მის დასაქმებას და შედეგად ანაზღაურების მიღებას სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს მისთვის. თუმცა ნებისმიერი სრულწლოვანი პირისათვის დასაქმების მნიშვნელობა სასიცოცხლოა და დასაქმების გადაუდებელი ხასიათი არ შეიძლება შეფასდეს ოჯახის წევრთა მონაცემებით. კერძო საჩივრის ავტორი საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის საფუძველზე განმარტა, რომ საქართველოს მოქალაქეებს გარანტირებული აქვთ ისეთი მნიშვნელოვანი სოციალური უფლება, როგორცაა შრომითი უფლების უზრუნველყოფა. კანონ-

მდებლობით უზრუნველყოფილია ამ უფლების სასამართლო წესით დაცვა. ყოველ ადამიანს აქვს უფლება ჰქონდეს სამართლიანი სამუშაო. ყოველ მშრომელს უფლება აქვს მიიღოს სამართლიანი გასამრჯელო. ადამიანისათვის შრომის სამართლიანი და ხელშემწყობი პირობების შექმნას აღიარებენ ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის მონაწილე ქვეყნები, მათ შორის საქართველოც.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ გაასაჩივრა, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 15 ივლისის განჩინებით, წარმოებაში იქნა მიღებული ლ. ს-ას კერძო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 15 ივლისის განჩინებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 25 ნოემბრის განჩინებით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრებით. ამავე თარიღის განჩინებით დადგინდა კერძო საჩივრის განხილვა მხარეთა დასწრებით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, ლ. ს-ას კერძო საჩივრის საფუძვლების შემოწმებისა და გასაჩივრებული განჩინებების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო კერძო საჩივრის განსახილველ ნაწილთან მიმართებით მიუთითებს საქმეში ასახულ შემდეგ გარემოებებს: დადგენილია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამარ-

თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილებით ლ. ს-ას სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა. გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 26 თებერვლის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ლ. ს-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა. ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2012 წლის 6 დეკემბრის №399-კ ბრძანება ლ. ს-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. აღდგენილ იქნა ლ. ს-ა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების დეპარტამენტში სოციალურ საკითხთა და მონიტორინგის სამმართველოს უფროსის თანამდებობაზე. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ლ. ს-ას სასარგებლოდ დაეკისრა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო, არაუმეტეს სამი თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით. სადღეისოდ აღნიშნულ გადაწყვეტილებაზე საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრებით.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, ვინაიდან საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 25 მარტის განჩინებით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა პალატის 2013 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილება. შესაბამისად, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა პალატის 2013 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე მიღებული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა პალატის 2013 წლის 3 ივნისის განჩინების შეცვლის ფაქტობრივი საფუძველი აღარ არსებობს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ლ. ს-ას კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 3 ივნისის განჩინება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 284-ე, 285-ე, 419-ე, 420-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ლ. ს-ას კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 3 ივნისის განჩინება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება;

შრომით საკითხზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების წინაპირობები

განჩინება

№ბს-755-741(კ-კს-14)

16 იანვარი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე

დავის საგანი: გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 20 მაისს ზ. ხ-მა სასარჩელო განცხადებით მიმართა ცაგერის რაიონულ სასამართლოს, მოპასუხის – ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიმართ.

მოსარჩელემ ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 22 აპრილის №2/პ-073 ბრძანების არარა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად აღიარება, ზ. ხ-ის ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენა, 3 თვის თანამდებობ-

რივი სარგოს, ერთ თვის საშვებულებო თანხისა და მორალური ზიანის – 4000 ლარის ანაზღაურების მოპასუხისათვის დაკისრება მოითხოვა.

ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილებით ზ. ხ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 22 აპრილის №2/პ-073 ბრძანება ცნობილი იქნა არარა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად; ზ. ხ-ი აღდგენილ იქნა ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე; ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობას ზ. ხ-ის სასარგებლოდ დაეკისრა განაცდურის ანაზღაურება 3 (სამი) თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით; ხოლო მორალური ზიანისა და საშვებულებო თანხის ანაზღაურების ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა.

რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ, რომელმაც სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილების გაუქმება და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

2014 წლის 14 აგვისტოს ზ. ხ-მა განცხადებით მიმართა ცაგერის რაიონულ სასამართლოს, რომელმაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევა მოითხოვა.

ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინებით ზ. ხ-ის განცხადება დაკმაყოფილდა, ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში – ზ. ხ-ის ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობისთვის 3 (სამი) თვის თანამდებობრივი სარგოს დაკისრების თაობაზე მიექცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 22 სექტემბრის გადაწყვეტილებით ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილება და მისი შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ზ. ხ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი ცაგერის

მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 22 აპრილის №23/-073 ბრძანება; ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობას ზ. ხ-ის სასარგებლოდ დაეკისრა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელოს – არაუმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურება; ზ. ხ-ის სასარჩელო მოთხოვნა – ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

2014 წლის 29 სექტემბერს სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ, რომელმაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 375-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, ზ. ხ-ის ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის ნაწილში ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინების გაუქმება მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 2 ოქტომბრის განჩინებით ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა, ნაწილობრივ გაუქმდა ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინება ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის შესახებ ზ. ხ-ის ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში.

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 375-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და განმარტა, რომ თუ სააპელაციო საჩივარი შეტანილია ისეთ გადაწყვეტილებაზე, რომლის მიმართ გამოტანილია განჩინება კანონიერ ძალაში შესვლამდე მისი დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ, სააპელაციო სასამართლოს აპელანტის შუამდგომლობით შეუძლია გამოიტანოს განჩინება გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების დროებითი შეჩერებისა და აღსრულების ღონისძიებების გაუქმების შესახებ. სააპელაციო სასამართლოს მიერ ასეთი განჩინების მიღება აუცილებელია, რადგან სააპელაციო საჩივრის შეტანა ავტომატურად ვერ შეაჩერებს დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ ადრე გამოტანილი გადაწყვეტილების მოქმედებას.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, იმ ფაქტობრივი გარემოების გათვალისწინებით, რომ სააპელაციო სასამართლომ გააუქმა რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც

უნდა მიქცეულიყო დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად, საფუძვლიანია მოთხოვნა ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინების გაუქმების შესახებ.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 22 სექტემბრის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ზ. ხ-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და სასარჩელო მოთხოვნის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 2 ოქტომბრის განჩინება კერძო საჩივრით გაასაჩივრა ზ. ხ-მა, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება მოითხოვა.

კერძო საჩივრის ავტორის განმარტებით, ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობას სააპელაციო საჩივრით არ მოუთხოვია ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინების გაუქმება, აპელანტმა მხოლოდ შემდგომი განხილვის საგანი გახადა აღნიშნული საკითხი. შესაბამისად, დაირღვა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 269-ე მუხლის მოთხოვნა, რომლის თანახმად, გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხი შეიძლება განხილულ იქნეს იმავე სხდომაზე, რომელზედაც გამოტანილი იქნება გადაწყვეტილება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 11 დეკემბრის განჩინებით წარმოებაში იქნა მიღებული ზ. ხ-ის კერძო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 11 დეკემბრის განჩინებით წარმოებაში იქნა მიღებული ზ. ხ-ის საკასაციო საჩივარი საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, ზ. ხ-ის კერძო საჩივრის საფუძვლიანობისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალ-წარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი. საქართველოს სამოქალაქო საპ-

როცესო კოდექსის 420-ე მუხლის შესაბამისად, კერძო საჩივრის განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს შესაბამისად ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ კანონის სწორად გამოყენებისა და განმარტების შედეგად საქმეზე არსებითად სწორი განჩინება დაადგინა, კერძო საჩივარი არ შეიცავს დასაბუთებულ არგუმენტაციას სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების კანონშეუსაბამობის შესახებ, რის გამოც არ არსებობს სსსკ-ის 393-394-ე მუხლების შესაბამისად, მისი გაუქმების საფუძველი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინებით ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილება მიექცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად ზ. ხ-ის ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობისთვის 3(სამი) თვის თანამდებობრივი სარგოს დაკისრების ნაწილში.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 22 სექტემბრის გადაწყვეტილებით ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებული იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ზ. ხ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2014 წლის 22 აპრილის №23/-073 ბრძანება, ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობას ზ. ხ-ის სასარგებლოდ დაეკისრა იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელოს – არაუმეტეს 3 (სამი) თვის თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურება, ზ. ხ-ის სასარჩელო მოთხოვნა – ცაგერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 2 ოქტომბრის განჩინებით ნაწილობრივ გაუქმდა ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 15 აგვისტოს განჩინება ზ. ხ-ის თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში ცაგერის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 24 ივლისის გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის შესახებ.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სა-

მოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების თანახმად, სასამართლოს შეუძლია მხარეთა თხოვნით მთლიანად ან ნაწილობრივ დაუყოვნებლივ აღსარულებლად გადასცეს გადაწყვეტილებები მუშაკისათვის არა უმეტეს 3 თვის ხელფასის მიკუთვნების შესახებ, ასევე გადაწყვეტილებები უკანონოდ დათხოვნილი ან გადაყვანილი მუშაკის სამუშაოზე აღდგენის შესახებ.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 22 სექტემბრის გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილებულია სასარჩელო მოთხოვნა მხოლოდ თანამდებობრივი სარგოს ანაზღაურების ნაწილში.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 375-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლო უფლებამოსილი იყო გაეუქმებინა აღსრულებასთან დაკავშირებული ღონისძიებები მოთხოვნის იმ ნაწილში, რომელიც არ დაკმაყოფილდა, მით უფრო, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად უშვებს გადაწყვეტილების აღსრულების შესაძლებლობას თანამდებობრივ სარგოს ანაზღაურებისა და სამუშაოზე აღდგენის შესახებ მოთხოვნებზე.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კერძო საჩივრის ავტორის არგუმენტს, რომ აღსრულების ღონისძიებების გაუქმების საკითხი არ შეიძლება დასმულიყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ და მხოლოდ გადაწყვეტილების მიღების ეტაპზე იყო სასამართლო უფლებამოსილი ემსჯელა მითითებულ საკითხზე.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 269-ე მუხლის თანახმად, გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხი შეიძლება განხილულ იქნეს იმავე სხდომაზე, რომელზედაც გამოტანილი იქნება გადაწყვეტილება. თუ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხი აღნიშნულ სხდომაზე არ იქნა განხილული, იგი განიხილება ზეპირი მოსმენის გარეშე.

ამდენად, მითითებული ნორმით იმპერატიულად არ არის დადგენილი გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხის განხილვა იმავე სხდომაზე, რომელზედაც გამოტანილი იქნება გადაწყვეტილება და სასამართლო უფლებამოსილია გადაწყვეტილების მიღების შემდეგაც მოაწესრიგოს აღსრულებასთან დაკავშირებული საკითხები.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კერძო საჩივარი არ შეიცავს რაიმე ისეთ გარემოებაზე მითითებას, რომლის არსებობაც შეიძლება საფუძვლად დაედოს სააპელაციო სასამართლოს მიერ

მიღებული განჩინების გაუქმებას. ამდენად ზ. ხ-ის კერძო საჩივარი უსაფუძვლოა, რის გამოც იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და უცვლელად დარჩეს გასაჩივრებული განჩინება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სა-მოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, 419-ე და 420-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ზ. ხ-ის კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 2 ოქტომბრის განჩინება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბო-ლოოა და არ საჩივრდება.

**შრომით დავაზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ
აღსრულება**

განჩინება

№ბს-776-768(2კ-4კს-15) 17 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 401-ე მუხლის შესაბამისად, ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

ლ. ხ-მა, ნ. ქ-მ და გ. ბ-მ 2014 წლის 11 სექტემბერს სასარჩე-

ლო განცხადებით მიმართეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და მესამე პირის გ. ა-ის მიმართ, რომლითაც მოპასუხის „ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ“ 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანების, „ნ. ქ-ს გათავისუფლების შესახებ“ 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანებისა და „გ. ბ-ს გათავისუფლების შესახებ“ 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანების ძალაში შესვლის დღიდან ბათილად ცნობა, მოსარჩელეთა გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა, სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის მანძილზე იძულებითი განაცდური ხელფასის სრული ანაზღაურება და პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევა მოითხოვეს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანება ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანება ნ. ქ-ს თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ს თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ლ. ხ-ის გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ნ. ქ-ს გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა გ. ბ-ს გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ლ. ხ-ისთვის 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა ნ. ქ-სთვის 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევა გ. ბ-სთვის 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა; მოსარჩელებს გ. ბ-ს, ნ. ქ-სა და ლ. ხ-ს უარი ეთქვათ აგვისტოს თვის ხელფასის ანაზღაურებაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის განჩინებით განისაზღვრა, რომ გადაწყვეტილება ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს გათავისუფლე-

ბამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ აღსრულდეს დაუყოვნებლივ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრით გაასაჩივრეს ლ. ხ-მა, ნ. ქ-მ, გ. ბ-მ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილების შეცვლით საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 22 აგვისტოს №274 ბრძანება ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ლ. ხ-ის აღდგენა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... სამსახურის უფროსის მოადგილედ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ლ. ხ-ისათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 3 თვის სახელფასო სარგოს ოდენობით; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 22 აგვისტოს №273 ბრძანება ნ. ქ-ს თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ნ. ქ-ს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... სამსახურში მონიტორინგის და შეფასების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე აღდგენა; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ნ. ქ-სათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 3 თვის სახელფასო სარგოს ოდენობით; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 22 აგვისტოს №275 ბრძანება გ. ბ-ს თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა გ. ბ-სათვის შრომითი ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურება მხარეთა შორის შეთანხმებული სახელფასო სარგოს ოდენობით 2014 წლის 22 აგვისტოდან 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე. გ. ბ-ს მოთხოვნა თავდაპირველ თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში არ დაკმაყოფილდა; მოსარჩელების მოთხოვნა გათავისუფლებიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში იძუ-

ლებითი განაცდურის ანაზღაურებისა და აგვისტოს თვის ხელფასის ანაზღაურების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას მოსარჩელეთა – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს სასარგებლოდ დაეკისრა ადვოკატისათვის განეული ხარჯის ანაზღაურება 2000 ლარის ოდენობით, დანარჩენი ხარჯების ანაზღაურებაზე მოსარჩელებს ეთქვათ უარი; ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 27 იანვრის განჩინება პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის თაობაზე. განიმარტა, რომ გადაწყვეტილება ამ ნაწილში საბოლოოა და არ საჩივრდება. მოსარჩელეთა შუამდგომლობა გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის თაობაზე დაკმაყოფილდა; თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება გადაეცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად. გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებისათვის გადაცემის ნაწილში გადაწყვეტილების შესაძლებლობა განემარტათ მხარეებს კერძო საჩივრით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს კერძო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 24 მარტის განჩინება და ლ. ხ-ის, ნ. ქ-სა და გ. ბ-ს შუამდგომლობაზე შეწყდა საქმის წარმოება დავის საგნის არარსებობის მოტივით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილების ნაწილი კერძო საჩივრით და ნაწილი საკასაციო საჩივრით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ.

კერძო საჩივრის ავტორმა აღნიშნა, რომ როდესაც არსებობს გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობა იგი არ უნდა მიექცეს დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად, რადგან შესაძლებელია უზენაესმა სასამართლომ გააუქმოს აღსრულებული გადაწყვეტილება, რამდენადაც სასამართლოს არ გამოუკვლევიან მთელი რიგი საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები. სააპელაციო სასამართლომ ისე აღადგინა მოსარჩელები თანამდებობებზე, რომ სავალდებულო მესამე პირებად საქმეში არ ჩართო ამ თანამდებობებზე მომუშავე პირები, არ გაარკვია არსებობს თუ არა ახალ შექმნილ სამსახურში ძველი თანამდე-

ბობების თანასწორი თანამდებობები და რამდენად არის შესაძლებელი ამ თანამდებობებზე მოსარჩელების აღდგენა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო წარმოდგენილი კერძო საჩივრის საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების იურიდიული დასაბუთების შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩეს უცვლელად შემდეგ გარემოებათა გამო:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს შეუძლია მხარეთა თხოვნით მთლიანად ან ნაწილობრივ დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადასცეს გადაწყვეტილებები: ალიმენტის მიკუთვნების შესახებ; დასახიჩრებით ან ჯანმრთელობის სხვა დაზიანებით, აგრეთვე მარჩენალის სიკვდილით გამოწვეული ზიანის ასანაზღაურებლად გადასახადების დაკისრების შესახებ; მუშაკისათვის არა უმეტეს 3 თვის ხელფასის მიკუთვნების შესახებ; უკანონოდ დათხოვნილი ან გადაყვანილი მუშაკის სამუშაოზე აღდგენის შესახებ; თამასუქისა და ჩეკის თაობაზე გამოტანილი გადაწყვეტილებები; ყველა სხვა საქმეზე, თუ განსაკუთრებულ გარემოებათა გამო გადაწყვეტილების აღსრულების დაყოვნებამ შეიძლება გადამხდევინებულს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაციენოს, ან თუ გადაწყვეტილების აღსრულება შეუძლებელი აღმოჩნდება.

მითითებული ნორმა შეიცავს გადაწყვეტილებათა იმ კატეგორიის ჩამონათვალს, რომლებიც შესაძლოა დაუყოვნებლივ აღსრულდეს, თუმცა აღნიშნული ჩამონათვალი ამომწურავი არ არის. მოცემულ შემთხვევაში გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცა სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილება ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ს თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო პალატამ ზემოაღნიშნული კანონის დანაწესისა და საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინების საფუძველზე სავსებით მართებულად მიაქცია სადავო გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ამ ეტაპზე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივრის დაკ-

მაყოფილების სამართლებრივი შესაძლებლობა აღარ არსებობს, რადგან საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 17 დეკემბრის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილების კერძო საჩივრით გასაჩივრებული ნაწილის გაუქმების იურიდიული საფუძველი არ არსებობს და იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 419-ე, 420-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის ნაწილში უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 ივლისის გადაწყვეტილება;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

შვაპულაჲის მოთხოვნის უფლაჲა

გადაწყვეტილაჲა საქართველოს სასელით

№ბს-400-395(2ჲ-16)

4 ოქტომბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა, იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

ა. ს-ამ თბილისის საქალაქო სასამართლოში სარჩელი აღძრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის წინააღმდეგ.

მოსარჩელემ მოითხოვა:

1. ა. ს-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 23 სექტემბრის №793 ბრძანების ბათილად ცნობა;

2. დაევალოს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ა. ს-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა;

3. დაევალოს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ა. ს-ასათვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა, გათავისუფლების დღიდან სასამართლო გადანყვებილების აღსრულების დღემდე;

4. დაევალოს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ა. ს-ას სასარგებლოდ მის მიერ 2009, 2010, 2011, 2013 და 2014 წლებში გამოუყენებელი შვებულების სრულად ანაზღაურება;

5. დაეკისროს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ა. ს-ას მიერ განუული ხარჯების ანაზღაურება, კერძოდ, ადვოკატის დახმარებისთვის განუული ხარჯის – 2000 ლარისა და წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტის სანოტარო წესით შედგენისთვის გაღებული 25 ლარის ანაზღაურება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 17 მარტის გადაწყვეტილებით ა. ს-ას სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; სადავო საკითხის გა-

დაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 23 სექტემბრის №793 ბრძანება ა. ს-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ; მოპასუხეს დაევალა საქმისთვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა კანონით დადგენილ ვადაში; მოპასუხეს დაეკისრა ა. ს-ას მიერ განეული ხარჯების ანაზღაურება, კერძოდ, ადვოკატის დახმარებისთვის განეული ხარჯის – 600 ლარისა და სანოტარო აქტის შედგენისთვის გაღებული 12 ლარის ანაზღაურება, დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით ორივე მხარემ გაასაჩივრა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 9 თებერვლის გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; ა. ს-ას სააპელაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 17 მარტის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა სარჩელი 2013 და 2014 წლების გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურების თაობაზე და მოპასუხეს დაეკისრა ა. ს-ას სასარგებლოდ 2013 და 2014 წლების გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურება; მოპასუხეს დაეკისრა ა. ს-ას სასარგებლოდ ადვოკატის დახმარებისთვის განეული ხარჯის – 1000 ლარის და სანოტარო აქტის შედგენის საფასურის – 25 ლარის ანაზღაურება; ხოლო დანარჩენ ნაწილში ა. ს-ას სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

6. ქალაქ თბილისის მერიის ადმინისტრაციის უფროსის 2013 წლის პირველი ოქტომბრის №1781 განკარგულებით ა. ს-ა დაინიშნა ქალაქ თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის ახალგაზრდობის საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე, კონკურსის შედეგად 2 თვის გამოსაცდელი ვადით;

7. 2014 წლის 3 სექტემბერს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის უფროსმა წერილით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერს და მოახსენა, რომ მისდამი დაქვემდებარებული სამსახურის ახალგაზრდულ საქმეთა მონიტორინგის

განყოფილების უფროსმა – ა. ს-ამ წარუდგინა შპს „...“ სახელმწიფო შესყიდვების ფარგლებში გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში შედგენილი მიღება-ჩაბარების აქტი. აღნიშნული აქტით შპს „...“ უნდა გადარიცხულიყო 2480 ლარი განეული მომსახურებისთვის, თუმცა აღნიშნულ აქტთან დაკავშირებით წარმოეშვა სხვადასხვა სახის კითხვები, კერძოდ: 1. ჰქონდა თუ არა როდესმე განხორციელებული ინსპექტირება და კონტროლი, რაზეც ა. ს-ამ სიტყვიერად განუმარტა, რომ არ ჰქონია; 2. რის საფუძველზე მოაწერა მან მიღება-ჩაბარების აქტს ხელი და რატომ არ აცნობა ამის თაობაზე სამსახურის უფროსს ან კურატორ სამსახურის უფროსის მოადგილეს; 3. რატომ მოაწერა მიღება-ჩაბარების აქტს ხელი მიუხედავად იმისა, რომ იგი მომწოდებლის მიერ ხელმოწერილი იყო; 4. რატომ დაარტყა მიღება-ჩაბარების აქტს სამსახურის ბეჭედი სამსახურის უფროსის ნებართვის გარეშე; 5. ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღება-ჩაბარებაზე უფლებამოსილი არიან ადმინისტრაციის ქალაქგაფორმების მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურები, თუმცა მიღება-ჩაბარების აქტს ხელს მხოლოდ თვითონ – ა. ს-ა აწერდა.

8. წერილში აღნიშნულია, რომ ხსენებულ შეკითხვებთან დაკავშირებით ა. ს-ას მოეთხოვა წარედგინა ახსნა-განმარტებითი ბარათი, რაც მან არ შეასრულა და ისე დატოვა სამსახური. სამსახურის უფროსმა მიზანშეწონილად მიიჩნია საკითხი შემდგომი რეაგირებისა და დასკვნისათვის გადაგზავნოდა შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის სამსახურს;

9. 2014 წლის 9 სექტემბერს ა. ს-ას მიერ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის საქალაქო სამსახურის თანამშრომლებისთვის მიცემული ახსნა-განმარტების თანახმად: 1. ტრანსპორტით მომსახურების ხელშეკრულების ფარგლებში, ხელმძღვანელის ზეპირსიტყვიერი მითითების საფუძველზე, მის მოვალეობას წარმოადგენდა მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმება; 2. მიმწოდებლის მხრიდან აღებული ვალდებულებიდან გამომდინარე კონტროლის ღონისძიებას წარმოადგენდა შემსრულებლის მიერ მომსახურების ვალდებულების ხარისხიანად შესრულება – დავალების შესაბამისად მითითებულ მისამართზე წარმოდგენილიყო შესაბამისი ოდენობის სატრანსპორტო საშუალება, შემოწმებულიყო მონაწილეების რაოდენობის შესაბამისობა წარმოდგენილ სატრანსპორტო საშუალებაში არსებულ ადგილებთან, ამ სატრანსპორტო საშუალებას დანიშნულების ადგილამდე აეყვანა ღონისძი-

ებების მონაწილეები; 3. მიღება-ჩაბარების გაფორმების საფუძველს წარმოადგენდა შპს „...“ დირექტორის – გ. ნ-ის მიერ ავტოტრანსპორტის მომსახურების შესრულების შესახებ წარმოდგენილი დოკუმენტი; 4. ოპერატიული კავშირის დამყარების მიზნით ელ. ფოსტის მეშვეობით შემსრულებელმა წარმოადგინა წერილობითი შეტყობინება შესრულებული სამუშაოების შესახებ, რომლის საფუძველზეც ა. ს-ას მიერ მომზადდა მიღება-ჩაბარების აქტი, რომელსაც დანართის სახით ახლავს შესრულება ტრანსპორტით მომსახურებაზე. ა. ს-ას მხრიდან მომზადდა მიღება-ჩაბარების აქტი, რომელსაც მოენწერა ხელი, როგორც წესი და დაერთყა სამსახურებრივი ბეჭედი (კალმხრივად, რაც წარედგინა სამსახურის უფროსს შესათანხმებლად; 5. ვალდებულება – მიღება-ჩაბარების აქტის ხელმოწერამდე საქმის კურსში ჩაეყენებინა სამსახურის უფროსი ჰქონდა მანამდე, სანამ შემსრულებელი მოაწერდა ხელს და წაიღებდა თავის ეგზემპლარს. 6. უფროსის თანაშემწის ნებართვის გარეშე სამსახურებრივი ბეჭედი იყო მიუწვდომელი, შესაბამისად, ბეჭედს თვითნებურად ვერ გამოიყენებდა. ბეჭდის დასმა და დოკუმენტის სამსახურის უფროსისთვის წარდგენა ერთდროულ/თანმიმდევრულ მოქმედებებს წარმოადგენდა;

10. 2014 წლის 15 სექტემბერს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის საქალაქო სამსახურის უფროსს მოხსენებითი ბარათით მიმართეს ამავე სამსახურის მონიტორინგის განყოფილების მთავარმა სპეციალისტებმა და მიუთითეს, რომ 2013 წლის 24 დეკემბერს ქ. თბილისის მერიას და შპს „...“ შორის დაიდო №10.2/20/490 ხელშეკრულება ტრანსპორტით მომსახურებაზე. სახელშეკრულებო დირებულებით – 114 340.00 ლარი მომსახურების განვების ვადად განისაზღვრა 2014 წლის 1 იანვრიდან 2014 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდი. საბიუჯეტო კოდით 8.8 შემდგომში 8.6.1 პროგრამის შესრულებაზე (სახელშეკრულებო თანხა 49900 ლარი) მიღება – ჩაბარების აქტებს აფორმებდა და ადასტურებდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის სამსახურის ახალგაზრდულ საქმეთა მონიტორინგის სამსახურის განყოფილების უფროსი ა. ს-ა. „ახალგაზრდული და სპორტული ღონისძიებების“ პროგრამის ფარგლებში განხორციელებულ შესყიდვებზე შპს „...“ მიერ წარდგენილი და ახალგაზრდულ საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსის ა. ს-ას მიერ დადასტურებული მიღება-ჩაბარების აქტების შესაბამისად, შპს „...“ ანაზღაურებული ტრანსპორტის მომსახურების ოდენობა 2046 კილომეტრით აღემატებოდა აუდი-

ტის სამსახურის მიერ მსოფლიო გლობალურ ქსელში (ინტერ-ნეტში) მოძიებული მონაცემების საფუძველზე გაანგარიშებულ შპს „...“ მიერ განეული ტრანსპორტის მომსახურების ოდენობას. ამასთან, ა. ს-ამ აუდიტისა და მონიტორინგის სამსახურის თანამშრომლებს ვერ წარუდგინა შპს „...“ მიერ წარდგენილი განეული ტრანსპორტის მომსახურების ოდენობის (კილომეტრაჟის) გადამონემების მიზნით ჩატარებული ინსპექტირების ან კონტროლის რაიმე ღონისძიების შესახებ ინფორმაცია ან დოკუმენტი. ამ უკანსკნელს ჩამოერთავა რა ახსნა-განმარტება თავის საქმინობასთან დაკავშირებით, დადგინდა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურების და კულტურის სამსახურის ახალგაზრდული საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსი ა. ს-ა შპს „...“ მიერ განეული ტრანსპორტის მომსახურების ოდენობის (კილომეტრაჟის) დადასტურებას ახდენდა ხელშეკრულების 5.1 და 5.2 პუნქტებით გათვალისწინებული პერიოდული ინსპექტირებისა და კონტროლის ღონისძიებების განხორციელების გარეშე, რაც მიუთითებს ა. ს-ას სამსახურებრივ მოვალეობათა არაჯეროვან შესრულებაზე და წარმოადგენს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 78-ე მუხლის თანახმად დისციპლინურ გადაცდომას. მოხსენებით ბარათში ასევე მითითებულია სამსახურის უფროსის თანაშემნის, როგორც ბეჭედზე პასუხისმგებელი პირის მიმართ მითითების მიცემა, არ დაუშვას სამსახურებრივი ბეჭდის განთავსება მასთან შეუთანხმებლად სხვისთვის ხელმისაწვდომ ადგილას.;

11. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის საქალაქო სამსახურის უფროსმა 2014 წლის 15 სექტემბერს №10-10/14246952 მოხსენებითი ბარათით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერს და მოახსენა, რომ შესწავლილი მასალების მიხედვით, ა. ს-ა არაჯეროვნად ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობებს, რაც საჯარო სამსახურის შესახებ საქართველოს კანონის 78-ე მუხლით განსაზღვრულ დისციპლინურ გადაცდომას წარმოადგენს, შესაბამისად, მის მიმართ შესაძლებელი იყო გამოყენებული ყოფილიყო „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 79-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომა „სამსახურიდან გათავისუფლება“;

12. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 2014 წლის 23 სექტემბერის №793 ბრძანებით, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის სა-

ქალაქო სამსახურის ახალგაზრდობის საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსი ა. ს-ა, სამსახურებრივ მოვალეობათა უხეში დარღვევისათვის, გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან;

13. სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2014 წლის 24 ნოემბრის წერილის თანახმად, იმ საკითხთან დაკავშირებით თუ რამდენად უტყუარია მსოფლიო გლობალურ ქსელში (ინტერნეტი) „Google Maps-ის“ მიერ მოცემული კილომეტრაჟის დამადასტურებელი მონაცემები, შეუძლებელია ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროში კვლევის ჩატარება და დასკვნის გაცემა;

14. საქმეში წარმოდგენილი 2013 წლის 24 დეკემბრის სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ № 192/20/420 ხელშეკრულებით, რომელიც დაიდო ქ. თბილისის მერიასა და შპს „...“ შორის ხელშეკრულების ობიექტია ტრანსპორტით მომსახურება. მომსახურების განევის ვადად განისაზღვრა 2014 წლის 1 იანვრიდან 2014 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდი. დადგენილია, რომ ხელშეკრულების მე-5 პუნქტით განისაზღვრა პირობები ხელშეკრულების შესრულების კონტროლის (ინსპექტირების შესახებ), კერძოდ, 5.1 პუნქტის თანახმად, ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების პერიოდულ ინსპექტირებას და კონტროლს ნებისმიერ ეტაპზე ახორციელებს შემსყიდველი. 5.2 პუნქტით, მიმწოდებულის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების კონტროლს შემსყიდველის მხრიდან განახორციელებენ ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის თანამშრომლები. 5.3 პუნქტის მიხედვით, მიმწოდებელი ვალდებულია საკუთარი რესურსებით უზრუნველყოს შემსყიდველი კონტროლის (ინსპექტირების) ჩატარებისთვის აუცილებელი პერსონალით, ტექნიკური საშუალებებით და სხვა სამუშაო პირობებით. იმ შემთხვევაში თუ შემსყიდველი კონტროლს (ინსპექტირების მიზნით) გამოიყენებს საკუთარ ან მოწვეულ პერსონალს, მის შრომის ანაზღაურებას უზრუნველყოფს თვით შემსყიდველი. ხელშეკრულების მე-6 პუნქტით განისაზღვრა ობიექტის მიღება-ჩაბარების წესი. აღნიშნულ პუნქტში მითითებულია, რომ შესყიდვის ობიექტის მიღება – ჩაბარება განხორციელდება ეტაპობრივად შემსყიდველის და მიმწოდებლის უფლებამოსილი წარმომადგენლების მიერ მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმებით. მათ გაფორმებაზე უფლებამოსილ პირებს წარმოადგენენ წინამდებარე ხელშეკრულების მე-5 მუხლის 5.2 პუნქტში მითითებული პირები;

15. მხარეები როგორც პირველი ინსტანციის, ისე სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში აცხადებენ, რომ ტრანსპორტით მომსახურების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული პირობების ინსპექტირებისთვის დადგენილი წესის შესრულების კონკრეტული ფორმა და გამოსაყენებელი მეთოდი ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ განერილი არ არის რაიმე იურიდიული დოკუმენტით ან ცალკე სამართლებრივი აქტით;

16. საქმეში წარმოდგენილია ლ. ხ-ის – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის ახალგაზრდობის საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსი ა. ს-ას ყოფილი მოადგილის ახსნა-განმარტება, სადაც მას მითითებულია აქვს, რომ, თუ ა. ს-ა დოკუმენტს (მიღება-ჩაბარება) შემსრულებელი მხარის ხელმოწერამდე არ გააცნობდა სამსახურის უფროსს შესათანხმებლად, ის მაინც ვერ გაიგზავნებოდა უფროსის ხელმოწერის გარეშე. განყოფილება ამზადებდა დოკუმენტს, უფლებამოსილი პირი აწერდა ხელს, არტყამდა ბეჭედს, შემდეგ წარუდგენდა უფროსს შესათანხმებლად. სამსახურის უფროსი იძლეოდა თანხმობას დოკუმენტის ფორმასა და შინაარსზე;

17. საქმეში წარმოდგენილია ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციასა და შპს „...“ შორის ასევე ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციას და შპს „გ...“ შორის გაფორმებული სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების საფუძველზე შედგენილი მიღება-ჩაბარების აქტები. ასევე საქმეში მოიპოვება 2011, 2012, 2013 წლებში შპს „გ...“, შპს „თ...“ და შპს „...“ გაფორმებული ხელშეკრულებები და მიღება-ჩაბარების აქტები, ანგარიშ-ფაქტურები;

18. საქმეში წარმოდგენილი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 5 დეკემბრის წერილის თანახმად, ა. ს-ას 2014 წლის 1 დეკემბერს წარდგენილი განცხადების პასუხად ეცნობა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლებისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახურის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ქ.თბილისის მერიასა და შპს „...“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ინსპექტირება სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის მიერ არ განხორციელებულა;

19. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 17 დეკემბრის წერილის თანახმად, ა. ს-ას 2014 წლის 8 დეკემბერს წარდგენილი განცხადების პასუხად ეცნობა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლებისა და ახალგაზრდულ საქ-

მეთა საქალაქო სამსახურის მიერ მონოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, შპს „ვ...“ და შპს „თ...“ ინსპექტირება არ განხორციელებულა;

20. საქმეში წარმოდგენილი 2014 წლის 29 აგვისტოს მიღება – ჩაბარების აქტის №10.2/20/490 (8.6.1)-11 თანახმად, ერთი მხრივ ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახური, ახალგაზრდობის საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსის ა. ს-ს სახით და მეორე მხრივ, შპს „...“ (შემდგომში-შემსრულებელი) მისი დირექტორის გ. ნ-ის სახით აღნიშნული აქტით ადასტურებენ, რომ შემსრულებელმა პროგრამის – სპორტული და ახალგაზრდული ღონისძიებები“ ფარგლებში, 2013 წლის 24 დეკემბერს გაფორმებული №10.2/20/490 ხელშეკრულების საფუძველზე შეასრულა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები – ტრანსპორტით მომსახურება დანართი 1-ის შესაბამისად. მომსახურების ღირებულებაა 2480 ლარი. აქტის სისწორეს ადასტურებს ხელმოწერით დამქირავებელი – ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურების და კულტურის საქალაქო სამსახურის ახალგაზრდულ საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსი ა. ს-ა, ხელმოწერა დადასტურებულია სამსახურებრივი ბეჭდით, ხოლო შემსრულებელი საწარმოს უფლებამოსილი პირის შპს „...“ დირექტორის ხელმოწერა ადგილი ცარიელია. მიღება-ჩაბარების აქტში ამსახველი ინფორმაციის სისწორე დადასტურებულია ცალმხრივად. მიღება-ჩაბარების აქტს ერთვის ქალაქ-გარეთ ავტოტრანსპორტით მომსახურების ხარჯთაღრიცხვა. სადავო არაა, რომ ამ მიღება-ჩაბარების აქტის საფუძველზე თანხების ბიუჯეტიდან ანაზღაურება არ მომხდარა.

21. საქმეში წარმოდგენილი ქ. თბილისის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის 2014 წლის 3 იანვრის №1/9 ბრძანების თანახმად, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2006 წლის 3 იანვრის №1 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების წესის შესახებ“ დებულების თანახმად, სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებების შესრულებაზე კონტროლის განხორციელების მიზნით იქნა ნაბრძანები შემდეგი: 1. სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებების შესრულებაზე კონტროლის განხორციელების მიზნით ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურების და კულტურის საქალაქო სამსახურში შეიქმნას ინსპექტირების ჯგუფები დანართი №1 მიხედვით; 2.

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2006 წლის 3 იანვრის №1 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების წესის შესახებ“ დებულების თანახმად, ინსპექტირების ჯგუფებმა: ა) განახორციელონ მიმწოდებელთან მოლაპარაკების საფუძველზე ხელშეკრულების შესრულებაზე კონტროლის გეგმა – გრაფიკის შედგენა. ბ) მოახდინონ მისანოდებელი ან/და მიწოდებული საქონლის სამუშაოების მომსახურების მოცულობის, ხარისხის და მიწოდების ვადების ხელშეკრულების მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით სათანადო კონტროლის და ზედამხედველობის განხორციელება და მიღება-ჩაბარების აქტების გაფორმება; გ) მოახდინონ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად, მომწოდებელთან ანგარიშსწორების პროცესის რეგულირება; დ) მოახდინონ ხელშეკრულების შესრულების მიმდინარეობის ამსახველი პერიოდული დოკუმენტაციის წარმოება და შენახვა; ე) ინსპექტირების ჯგუფებმა ხელშეკრულების შემონგების შესახებ ანგარიში და დასკვნები წარმოადგინონ მომწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისთანვე.

22. ქ. თბილისის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის 2014 წლის 3 იანვრის №1/9 ბრძანებაზე დართული ქ. თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის ინსპექტირების ჯგუფებში 8.8 გრაფაში მითითებულია ინსპექტორებად ა. ს-ა, რ. მ-ე, ს. თ-ა, ნ. ქ-ა, ზ. ჩ-ი, მ. მ-ი;

23. საქმეში არსებული მასალებით დადგენილია, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს სადავოდ არ გაუხდია, რომ ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიაში მუშაობის პერიოდში ა. ს-ას დისციპლინური სახდელი დაკისრებული არ აქვს.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ა. ს-ას სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ აქტის გამოცემისას დაირღვა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ის ნორმები, რომელიც ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას ორგანოს პირდაპირ ავალდებულებს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების დასაბუთებას, მათ საფუძველად მითითებული პირობების სრულყოფილად და ყოველმხრივ დადასტურებას ფაქტობრივ გარემოებათა ზედმიწევნით შესწავლით და შეფასებით, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ მართალია, სასამართლოს კომპეტენციას სცილდება, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დისკრეციული უფლებამოსილების გამოყენების

დროს, შეამონმოს საკითხის გადაჭრის ყველაზე მისაღები გზის არჩევის მიზანშეწონილობა, მაგრამ სასამართლო ზედამხედველობს ასეთი აქტების დასაბუთებულობის სათანადოობას, რაც საკითხის გადაჭრის დროს კანონიერების, გამჭვირვალობის, ობიექტურად შეფასების თანაბარზომიერების, ყოველმხრივი და სრულყოფილი გამოკვლევის შედეგად არის მიღებული. აღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, ა. ს-ას განთავისუფლების შესახებ ბრძანების კანონიერების, სტაბილურობის უტყუარობა სათანადოდ არ არის დადასტურებული, არ არის დასაბუთებული, რომ ა. ს-ას განთავისუფლება არის უკიდურესი პრევენციული ღონისძიება, რომელიც მიღებულ იქნა კერძო და საჯარო ინტერესის როგორც ვინაო, ასევე ფართო გაგებით, გააზრებულ იქნა საყოველთაოდ აღიარებული და განმტკიცებული ძირითადი უფლებები და ღირებულებები, არ იქნა შეფასებული და დაანგარიშებული ა. ს-ას შესაძლო არაჯეროვანი სამსახურებრივი შესრულებით ადმინისტრაციული ორგანოსადმი და საჯარო ინტერესებისადმი მიყენებული ზიანის ხასიათი თუ ოდენობა.

ადმინისტრაციულ ორგანოს არ შეუფასებია ის საკითხი, რომ ა. ს-ას სპეციალური ფუნქციის შესრულება არ იყო ერთჯერადი. ამასთან, მხოლოდ მას არ ჰქონდა ასეთი ფუნქციის შესრულების ვალდებულება დაკისრებული, ამავე დროს საქმეში წარმოდგენილი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 5 დეკემბრის წერილის თანახმად, ა. ს-ას 2014 წლის 1 დეკემბერს წარდგენილი განცხადების პასუხად ეცნობა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლებისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახურის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ქ.თბილისის მერიასა და შპს „...“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ინსპექტირება სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის მიერ არ განხორციელებულა. ასევე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2014 წლის 17 დეკემბრის წერილის თანახმად, ა. ს-ას 2014 წლის 8 დეკემბერს წარდგენილი განცხადების პასუხად ეცნობა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლებისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახურის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, შპს „ვ...“ და შპს „თ...“ ინსპექტირება არ განხორციელებულა. ადმინისტრაციული ორგანო თავისი სრულყოფილი დასაბუთებით პირდაპირ უნდა აქარწლებდეს შესაძლო ეჭვებს თანაბარ პირობებში თანაბარი წესების გამოყენებლობის შემთხვევის შესახებ; ეჭვებს – გარკვეული ინტერსებიდან გამომდინარე შესაძლო დისკრიმინაციული მოპყრობის

გამო.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც გადაწყვეტილების მიღებისას იყენებს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, აგებს პასუხს საკუთარი შეხედულებით მიღებული გადაწყვეტილების ეფექტურობის და მართებულობის უტყუარობაზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლი ერთ-ერთი ბერკეტია ზემოთ მითითებული პასუხისმგებლობის კეთილსინდისიერად შესრულების ზედამხედველობისთვის, სადაც განერილია, რომ სამსახურიდან უკანონოდ განთავისუფლებული მოხელე უფლებამოსილია მოითხოვოს განთავისუფლების უკანონოდ ცნობა, განთავისუფლების საფუძვლის შეცვლა და თანამდებობრივი სარგო. სასამართლოს კომპეტენცია სადავო ადმინისტრაციული აქტების კანონიერების შემოწმების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების პროცესუალური საფუძვლების შერჩევისას შემოფარგლულია შესაბამისი კომპეტენციით. მართლმსაჯულების ორგანოს და მმართველობითი ორგანოების კომპეტენციები არ არის თანმხვედრი, შესაბამისად, სასამართლო ვერ დაუშვებს კომპეტენციათა კონფლიქტს, ვერ შეიჭრება ადმინისტრაციული ორგანოების სპეციალურ საქმიანობებში გარკვეული საკითხების გადაჭრით, ამდენად, სასამართლომ მიზანშეწონილად მიიჩნია ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენება.

სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრება გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურების უსაფუძვლობაზე და აღნიშნავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით დადგენილი მოხელის უფლება ყოველწლიურად ისარგებლოს ანაზღაურებადი შვებულებით არ არის დამოკიდებული სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ ბრძანების არსებობაზე, არც იმაზე გამართლებდა თუ არა განთავისუფლებული პირის ინტერესები სამსახურში უკანონო განთავისუფლების გამო აღდგენაზე, ასეთი მოთხოვნის საფუძვლიანობას არ აბათილებს ის ფაქტი, წარადგინა თუ არა განაცხადი განთავისუფლებულმა პირმა კუთვნილი შვებულებით სარგებლობისათვის მუშაობის პერიოდში.

სასამართლოს მითითებით, ა. ს-ას 2013 და 2014 წლებში არ უსარგებლია კუთვნილი შვებულებით. დასაქმებულის უფლება ყოველწლიურად ისარგებლოს ანაზღაურებადი შვებულებით რეალიზდება დამსაქმებლის ვალდებულებით უზრუნველყოს დასაქმებულის ფასიანი შვებულებით სარგებლობის შესაძლებლობა; მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელის დარღვეული უფ-

ლება სახეზეა, ვინაიდან მან ორი წლის განმავლობაში ვერ ისარგებლა ანაზღაურებადი შვებულებით, ამასთან, იმის გათვალისწინებით, რომ მოცემულ ეტაპზე ამ უფლების პირდაპირი აღდგენა შეუძლებელია, მოსარჩელის უფლების აღდგენა უნდა მოხდეს გამოუყენებელი შვებულების საკომპენსაციო თანხის ანაზღაურებით.

აღნიშნული გადანყვეტილება ა. ს-ამ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ საკასაციო წესით გაასაჩივრეს.

კასატორი ა. ს-ა ითხოვს სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილების გაუქმებასა და სარჩელის სრულად დაკმაყოფილებას, აგრეთვე გადანყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევას.

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია ითხოვს გასაჩივრებული გადანყვეტილების გაუქმებასა და საქმეზე მიღებული ახალი გადანყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე სრულად უარის თქმას.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 12 ივლისის განჩინებით ა. ს-ას საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად ხოლო ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის ა. ს-ას სასარგებლოდ გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურებისა და ადვოკატის მომსახურების ხარჯის ანაზღაურების დაკისრების ნაწილში მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მიღებულ იქნა არსებითად განსახილველად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მერიის საკასაციო საჩივარი დაშვებულ ნაწილში ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს.

საკასაციო სასამართლოს განხილვის საგანია ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის ა. ს-ას სასარგებლოდ გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურებისა და ადვოკატის მომსახურების ხარჯის ანაზღაურების დაკისრების კანონიერების საკითხი.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 41-ე მუხლი ითვალისწინებს ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით სარგებლობის უფლებას.

„ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის“ მიხედვით ყველას აქვს პერიოდული ფასიანი შვებულებით სარგებ-

ლობის უფლება; ამდენად, დასაქმებულის უფლება ყოველწლიურად ისარგებლოს ანაზღაურებადი შვებულებით რეალიზდება დამსაქმებლის ვალდებულებით უზრუნველყოს დასაქმებულის ფასიანი შვებულებით სარგებლობის შესაძლებლობა, ამასთან, აღნიშნული უფლების რეალიზებისათვის დასაქმებულს კანონმდებლობის საფუძველზე უნდა შეეძლოს შვებულების გამოყენების თაობაზე დამსაქმებლისათვის მიმართვა. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ შვებულებით სარგებლობის უფლება არ წარმოიშობა დასაქმების მომენტიდან. შვებულებით სარგებლობა გარკვეულ შემთხვევებში დაკავშირებულია შრომითი ურთიერთობის ხანგრძლივობაზე.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, საქართველოს შრომის კანონმდებლობა მოხელეებსა და დამხმარე მოსამსახურეებზე ვრცელდება ამ კანონით განსაზღვრულ თავისებურებათა გათვალისწინებით.

შრომის კოდექსის 22-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დასაქმებულს შვებულების მოთხოვნის უფლება წარმოეშობა მუშაობის თერთმეტი თვის შემდეგ. დასაქმებულს მხარეთა შეთანხმებით შვებულება შეიძლება მიეცეს აღნიშნული ვადის გასვლამდეც. ამავე კოდექსის 24-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად კი, შვებულების მოთხოვნის უფლების წარმოშობის გამოსათვლელ ვადაში ითვლება დასაქმებულის მიერ ფაქტობრივად ნამუშევარი, აგრეთვე დამსაქმებლის ბრალით გამოწვეული იძულებითი მოცდენის დრო.

განსახილველ შემთხვევაში, ქალაქ თბილისის მერიის ადმინისტრაციის უფროსის 2013 წლის პირველი ოქტომბრის №1781 განკარგულებით ა. ს-ა დაინიშნა ქალაქ თბილისის მერიის სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის ახალგაზრდობის საქმეთა მონიტორინგის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე, კონკურსის შედეგად 2 თვის გამოსაცდელი ვადით. სწორედ ამ მომენტიდან დაიწყო მასთან ახალი შრომითი ურთიერთობა, ამდენად, ა. ს-ას შვებულებით სარგებლობის უფლება წარმოეშობოდა 11 თვის გასვლის შემდეგ. საქმეში წარმოდგენილი არ არის იმის დამადასტურებელი მტკიცებულება, რომ მხარეები შეთანხმებულები იყვნენ შვებულებით სარგებლობის უფლების ამ ვადაზე ადრე გამოყენების თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ა. ს-ას სამსახურიდან გათავისუფლებით არ შეზღუდულა 2013 წლის შვებულების გამოყენების უფლება, ვინაიდან 2013 წლისათვის ა. ს-ას შვებულებით სარგებლობის უფლება არ გააჩნდა.

რაც შეეხება ადვოკატის ხარჯების ანაზღაურებას, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა. იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის განეულ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულ ფარგლებში, მაგრამ არა უმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – განსახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, 2 000 ლარამდე ოდენობით.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ პროცესის ხარჯების განაწილების საკითხი უნდა გადაწყდეს სასამართლო გადაწყვეტილებით, რომლითაც საქმე წყდება არსებითად. ეს დასკვნა გამომდინარეობს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 249-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შინაარსიდან, რომლის მიხედვით, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი უნდა შეიცავდეს სასამართლოს მითითებას სასამართლო ხარჯების განაწილების თაობაზე. პროცესის ხარჯების განაწილების საკითხი შეიძლება დადგეს ასევე იმ შემთხვევაშიც, როდესაც საქმის წარმოება მთავრდება გადაწყვეტილების გამოტანის გარეშე (სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 272-ე და 275-ე მუხლები). ასეთ დროს სასამართლო შესაბამისი განჩინებით გადაწყვეტს პროცესის ხარჯების განაწილების საკითხს.

მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი არ არის ადვოკატის დახმარების საფასურის გადახდის, ან სხვა საპროცესო ხარჯის განევის დამადასტურებელი მტკიცებულება, შესაბამისად, მოსარჩელის მიერ ამ ხარჯის განევა არ დასტურდება, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად კი, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ისეთ პირობებში, როდესაც არ დასტურდება კონკრეტული ხარჯის განევა, მოთხოვნის დაკმაყოფილების საფუძველი არ არსებობს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად იხელმძღვანელა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილით, რაც ამავე კოდექსის 393-ე მუხლის თანახმად, გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველია.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლო უფლებამოსილია, თავად მიიღოს გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოს განჩინება უნდა გაუქმდეს იმ ნაწილში, რომლითაც ა. ს-ას სასარჩელო მოთხოვნა გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურების თაობაზე ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა და ამ ნაწილში მიღებული ახალი გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მერიას უნდა დაეკისროს ა. ს-ას სასარგებლოდ 2014 წლის გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ასევე უნდა გაუქმდეს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ადვოკატის ხარჯის ანაზღაურების 1000 ლარის, დაკისრების ნაწილში და ამ ნაწილში მიღებული ახალი გადაწყვეტილებით ა. ს-ას მოთხოვნა ადვოკატის ხარჯების ანაზღაურების თაობაზე არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი (დაშვებულ ნაწილში) ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 9 თებერვლის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ა. ს-ას სასარგებლოდ დაეკისრა 2013-2014 წლების გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურება და ადვოკატის მომსახურების ხარჯის ანაზღაურება;

3. ამ ნაწილში მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

4. ა. ს-ას სასარჩელო მოთხოვნა გამოუყენებელი შვებულების ანაზღაურების თაობაზე ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;

5. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ა. ს-ას სასარგებლოდ დაეკისროს 2014 წლის კუთვნილი შვებულების ანაზღაურება;

6. ა. ს-ას მოთხოვნა ადვოკატის ხარჯის ანაზღაურების მოპასუხისათვის დაკისრების თაობაზე არ დაკმაყოფილდეს;

7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

შრომით დავაზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება

განჩინება

№ბს-624-618(2კ-კს-16)

17 ნოემბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი**

დავის საგანი: გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება

აღწერილობითი ნაწილი:

18.01.2016წ. ს. გ-ამ სარჩელით მიმართა ფოთის საქალაქო სასამართლოს მოპასუხე ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ და მოითხოვა: ბათილად იქნეს ცნობილი ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №935 ბრძანება, რომლის თანახმად ს. გ-ას უარი ეთქვა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენაზე, დაევალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას სამსახურში აღდგენის შესახებ, დაევალოს ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას გასცეს მოსარჩელის – ს. გ-ას მიმართ იძულებითი განაცდური (2015 წლის თებერვლის თვემდე ხელზე ასაღები თანხა 640 ლარი, ხოლო 2015 წლის თებერვლიდან 1040 ლარი) გათავისუფლების დღიდან (01.10.2014წ.) სასამართლო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის დღემდე.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 08.02.2015წ. განჩინებით საქმეში მესამე პირად ჩაერთო ე. ც-ა.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 24.03.2015წ. გადაწყვეტილებით ს. გ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა: ბათილად იქნა ცნობილი ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №939 ბრძანება ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს დაევალა გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა აგრეთვე ს. გ-ას აუნაზღაუროს ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობის შრომითი გასამრჯელო (პრემია, ხელფასი, სამსახურში იძულებით არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში 01.10.2014წ. გათავისუფლების დღიდან ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემამდე. ამ თანამდებობაზე მომეტებული ხელფასისა და პრემიის გათვალისწინებით, ს. გ-ას მიერ მიღებული კომპენსაციის გამოკლებით). აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიამ.

05.04.2016წ. ს. გ-ამ განცხადებით მიმართა ფოთის საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვა ამავე სასამართლოს 24.03.2016წ. გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევა სსკ-ის 268.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტისა და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127.5 მუხლის შესაბამისად.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2016წ. განჩინებით ს. გ-ას განცხადება გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლომ განცხადების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძვლად მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ გადაწყვეტილების აღსრულების შებრუნების შემთხვევაში, შეუძლებელია იმ ზარალის განსაზღვრა, რაც მონინააღმდეგე მხარეს მიადგება გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების გამო, რის გამოც სსკ-ის 268.3 მუხლის საფუძველზე დაუშვებლად იქნა მიჩნეული გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება.

ფოთის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2016წ. განჩინება კერ-

ძო საჩივრით გაასაჩივრა ს. გ-ამ.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 29.06.2016წ. გადაწყვეტილებით ქ. ფოთის მერიის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 24.03.2016წ. გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ს. გ-ას დაზუსტებული სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №935 ბრძანება ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ, დაევალა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილების სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობის, ოჯახში ძალადობისა და დასაქმების საკითხების განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ, დაევალა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას აუნაზღაუროს ს. გ-ას იძულებითი განაცდური (2015 წლის თებერვლის თვემდე ხელზე ასაღები თანხა 640 ლარი, ხოლო 2015 წლის თებერვლიდან 1040 ლარი) გათავისუფლების დღიდან (01.10.2014წ.) სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე; ს. გ-ას სარჩელი პრემიის სახით გაცემული თანხის ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის დაკისრების ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციული პალატის 29.06.2016წ. განჩინებით ს. გ-ას კერძო საჩივარი დაკმაყოფილდა, გაუქმდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2016წ. განჩინება, ს. გ-ას განცხადება გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 29.06.2016წ. გადაწყვეტილება ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის 07.12.2015წ. №935 ბრძანების ბათილად ცნობის, ს. გ-ას სამსახურში აღდგენის დავალდებულებისა და ს. გ-ასთვის არაუმეტეს 03 (სამი) თვის ხელფასის მიკუთვნების ნაწილში.

სასამართლომ გაიზიარა კერძო საჩივრის ავტორის მითითება იმის თაობაზე, რომ ფოთის საქალაქო სასამართლომ უსაფუძვლოდ უთხრა უარი ს. გ-ას განცხადების დაკმაყოფილებაზე. ამასთან, განაცდური, რომლის ანაზღაურებასაც ითხოვდა მხარე, ფიქსირებული თანხაა და შესაძლებელია მისი გამოთვლა.

ამდენად, პალატამ მიიჩნია, რომ სსკ-ის 268.1 მუხლის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებისა და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127.5 მუხლის თანახმად, არსებობს კერძო საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ სააპელაციო სასამართლოში ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიამ წარმოადგინა ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 27.04.2016წ. №7/22 განკარგულება „ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ზოგიერთი სტრუქტურული ერთეულის (სამსახურის) რეორგანიზაციის შესახებ“ და ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 27.04.2016წ. №7/23 განკარგულება „ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის საშტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ“, რომლითაც დასტურდება, რომ ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის სოციალური დაცვის განყოფილების ნაცვლად შეიქმნა ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილების სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობის, ოჯახში ძალადობისა და დასაქმების საკითხების განყოფილება, რის გამოც ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016 წ. გადაწყვეტილებით ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს დაევალა გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილების სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობის, ოჯახში ძალადობისა და დასაქმების საკითხების განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ.

სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ სსკ-ის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ს. გ-ას მოთხოვნა საფუძვლიანია და ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს, დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად უნდა მიექცეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 29.06.2016წ. გადაწყვეტილება ქ.ფოთის მუნიციპალიტეტის მერის 07.12.2015 წ. №935 ბრძანების ბათილად ცნობის, უკანონოდ დათხოვნილი ს. გ-ას სამსახურში აღდგენის დავალდებულებისა და ს. გ-ასათვის არაუმეტეს 03 (სამი) თვის ხელფასის მიკუთვნების ნაწილი.

აღნიშნული განჩინება კერძო საჩივრით გასაჩივრდა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ, რომელმაც აღნიშნა, რომ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევა დაუშვებელია სსკ-ის 268.3 მუხლის შესაბამისად, რადგან გა-

დანყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება არ დაიშვება, თუ შეუძლებელია იმ ზარალის ზუსტად გამოთვლა, რომელიც შეიძლება მიადგეს მოწინააღმდეგე მხარეს. განსახილველ შემთხვევაში გადანყვეტილებით დადგენილი არ არის კონკრეტული ფიქსირებული თანხა, შესაბამისად გადანყვეტილების შეზღუდვის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლა გართულებულია. გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ ს. გ-ას კონმპენსაციის სახით ორი თვის ხელფასის ოდენობის თანხა მიღებული აქვს, შესაბამისად, სათანადო საფუძვლების არსებობისას სააპელაციო პალატას დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად უნდა მიექცია გადანყვეტილება ერთი თვის განაცდური ხელფასის ანაზღაურების ნაწილში. ს. გ-ა თვითონ აღნიშნავს, რომ არის უმუშევარი, ამდენად, იგი ვერ უზრუნველყოფს იმ ზიანის ანაზღაურებას, რომელიც შესაძლოა დადგეს გადანყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების შემთხვევაში.

კერძო საჩივრის ავტორმა მიუთითა, რომ ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 27.04.2016წ. №7/22 განკარგულებით განხორციელდა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ზოგიერთი სტრუქტურული ერთეულის (სამსახურის) რეორგანიზაცია, რის შედეგადაც აღარ არსებობს ის თანამდებობა, რომელსაც იკავებდა ს. გ-ა, შესაბამისად მისი პირვანდელ თანამდებობაზე აღდგენა შეუძლებელია.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 11.07.2016წ. განჩინებით გასწორდა სააპელაციო სასამართლოს 29.06.2016წ. გადანყვეტილებაში დაშვებული უსწორობა და სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით: „დაევალოს ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერს გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის, სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობისა და დასაქმების სამსახურის სოციალური უზრუნველყოფის, ვეტერანთა, დევნილთა, გენდერული თანასწორობის, ოჯახში ძალადობისა და დასაქმების საკითხების განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ“.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივრის გაცნობის შედეგად მიიჩნევს, რომ კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

სსკ-ის 419.3 მუხლის თანახმად, ზემდგომი სასამართლოს განჩინება კერძო საჩივრის თაობაზე არ საჩივრდება, თუმცა განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინებით გაუქმდა რა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2016წ. განჩინება, დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცა არა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 24.03.2016წ. გადაწყვეტილება ს. გ-ას სარჩელის სრულად დაკმაყოფილების შესახებ, არამედ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016წ. ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ფოთის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება გაუქმდა და სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა. ამდენად, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ არ არსებობს კერძო საჩივრის განსახილველად დაშვებაზე უარის თქმის სსკ-ის 419.3 მუხლით გათვალისწინებული საფუძველი, სააპელაციო პალატის 29.06.2016წ. განჩინების სარეზოლუციო ნაწილით მხარეებს მართებულად განემარტათ წინამდებარე განჩინების კერძო საჩივრით გასაჩივრების შესაძლებლობა, შესაბამისად ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი არსებითად უნდა იქნეს განხილული.

სსკ-ის 268-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოს შეუძლია მხარეთა თხოვნით მთლიანად ან ნაწილობრივ დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადასცეს გადაწყვეტილებები მუშაკისათვის არა უმეტეს 3 თვის ხელფასის მიკუთვნების შესახებ და უკანონოდ დათხოვილი ან გადაყვანილი მუშაკის სამუშაოზე აღდგენის შესახებ (1-ლი ნაწ.), გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება არ დაიშვება, თუ შეუძლებელია იმ ზარალის ზუსტად გამოთვლა, რომელიც შეიძლება მიადგეს მონინალმდევე მხარეს, რის გამოც მეორე მხარე ვერ შეძლებს მის უზრუნველყოფას (მე-3 ნაწ.).

განსახილველ შემთხვევაში ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016წ. გადაწყვეტილებით ქ. ფოთის მერიის უარი ს. გ-ას სამსახურში აღდგენაზე არამართლზომიერად იქნა მიჩნეული, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ს. გ-ას თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ და აუნაზღაუროს ს. გ-ას იძულებითი განაცდური (2015 წლის თებერვლის თვემდე ხელზე ასაღები თანხა 640 ლარი, ხოლო 2015 წლის თებერვლიდან 1040 ლარი) გათავისუფლების დღიდან (01.10.2014წ.) სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე. აღნიშნული გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცა სადავო აქტის ბათილად

ცნობის, სამსახურში აღდგენის და არაუმეტეს 3 თვის ხელფასის ანაზღაურების ნაწილში, როგორც ამას ითვალისწინებს სსკ-ის 268.1 მუხლი.

საკასაციო პალატა არ იზიარებს კერძო საჩივრის ავტორის მოსაზრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ განსახილველ შემთხვევაში შეუძლებელია იმ ზარალის ზუსტად გამოთვლა, რომელიც შეიძლება მიადგეს მოწინააღმდეგე მხარეს გადაწყვეტილების შებრუნებისას, რის გამოც მეორე მხარე ვერ შეძლებს მის უზრუნველყოფას და აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ს. გ-ას გასაჩივრებული განჩინების მიხედვით დაუყოვნებლივ უნდა აუნაზღაურდეს არაუმეტეს 3 თვის იძულებითი განაცდურის ოდენობა, რაც განსაზღვრებადი, ფიქსირებული თანხაა. ასევე კონკრეტულად განსაზღვრული ოდენობით ხელფასს მიიღებს ს.გ-ა სამსახურში დაუყოვნებლივ აღდგენისას, შესაბამისად, სრულიად შესაძლებელია იმ ზარალის ზუსტად გამოთვლა, რომელიც გადაწყვეტილების შებრუნებისას შეიძლება მიადგეს მოწინააღმდეგე მხარეს.

მართალია, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 27.04.2016წ. №7/22 განკარგულებით განხორციელდა ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის ზოგიერთი სტრუქტურული ერთეულის რეორგანიზაცია, თუმცა აღნიშნული ვერ გახდება ს. გ-ას სამსახურში აღდგენის დამაბრკოლებელი გარემოება, რადგან საქმეზე დადგენილია ს. გ-ას მიერ დაკავებული თანამდებობის ადეკვატური, ფუნქციურად და იერარქიულად იგივე სტატუსის მქონე თანამდებობაზე დანიშვნის შესაძლებლობა, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ახლადშექმნილი განყოფილება ალიჭურვა რეორგანიზაციამდე არსებული განყოფილების არსობრივად იდენტური უფლებებით. კერძო საჩივრის ავტორმა ვერ წარმოადგინა დასაბუთებული შედაგება, შესაბამისად სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის (სსკ-ის 407.2 მუხ.). მხოლოდ იმ გარემოებაზე მითითება, რომ ს. გ-ა თანამდებობაზე ვერ აღდგება, არ ადასტურებს კერძო საჩივრის საფუძვლიანობას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2

ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე, 401-ე, 412-ე, 420-ე მუხლებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2, მე-60 მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.06.2016წ. განჩინება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამუშაოზე აღდგენის შესახებ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება

განჩინება

№ბს-647-640(2კ-კს-16)

24 ნოემბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შემონმა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და მ. უ-ს საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის საფუძველების არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 11 სექტემბერს მ. უ-მ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს თავდაცვის სა-

მინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ მ. უ-ს საქართველოს შეიარაღებული ძალებიდან დათხოვნის შესახებ საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 2015 წლის 12 აგვისტოს №MOD 715 00002735 ბრძანების ბათილად ცნობა, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთვის კადრების განკარგულებაში გადაყვანის დღიდან მ. უ-ს შეიარაღებული ძალების სახმელეთო ჯარების ... თანამდებობაზე აღდგენის თაობაზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემის დავალება და მ. უ-ს სასარგებლოდ კადრების განკარგულებაში გადაყვანის დღიდან, 2015 წლის 18 მარტიდან სამსახურში აღდგენამდე პერიოდზე ყოველთვიურად 3500 ლარის ოდენობით განაცდური ხელფასის ანაზღაურების დაკისრება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 დეკემბრის გადაწყვეტილებით მ. უ-ს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 2015 წლის 12 აგვისტოს №MOD 7 15 00002735 ბრძანება მ. უ-ს შეიარაღებული ძალების რიგებიდან დათხოვნის შესახებ; საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონით დადგენილ ვადაში გამოცემა დავალა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 დეკემბრის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ, რომელმაც გაასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 დეკემბრის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მ. უ-მ, რომელმაც გაასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილებით მ. უ-ს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ

დაკმაყოფილდა; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 დეკემბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც მ. უ-ს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 2015 წლის 12 აგვისტოს №MOD 715 00002735 ბრძანება მ. უ-ს საქართველოს შეიარაღებული ძალებიდან დათხოვნის შესახებ; საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დაევალა შეერჩია და მ. უ-სთვის შეეთავაზებინა კონკრეტული თანამდებობა საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში; დანარჩენ ნაწილში მ. უ-ს სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 აპრილის განჩინებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის (საქმე №33-167-17) გადაწყვეტილება მიექცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში საკასაციო წესით გაასაჩივრა მ. უ-მ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 აპრილის განჩინება კერძო საჩივრით გაასაჩივრა საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 სექტემბრისა და 28 ოქტომბრის განჩინებებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და მ. უ-ს საკასაციო საჩივრები.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა პალატის 2016 წლის 28 ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს კერძო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო გაეცნო გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებას, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და მ. უ-ს საკასაციო საჩივრებს, შეამონმა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკა მოცემულ სამართლებრივ საკითხებთან მიმართებაში, რის შემდეგაც მიიჩნევს, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ უნდა იქნეს დაუშვებლად, ხოლო მ. უ-ს საკასაციო საჩივარი – დასაშვებად შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვების ამომწურავ საფუძვლებს, როგორცაა: ა) საქმე მნიშვნელოვანია სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის; ბ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება ამ კატეგორიის საქმეებზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; გ) სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხილულია მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევით და არსებობს ვარაუდი, რომ მას შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

კასატორი – საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო ვერ ასაბუთებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევით, ვერ აქარწყლებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებსა და დასკვნებს.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები არც სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების საკასაციო სასამართლოს დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით. ამასთან, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივრის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამარ-

თლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების აუცილებლობის თვალსაზრისით.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ამ შემთხვევაში არ არსებობს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მ. უ-ს საკასაციო საჩივარი სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმების მოთხოვნით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, მიჩნეულ უნდა იქნეს დასაშვებად შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, მოცემულ შემთხვევაში არსებობს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული მ. უ-ს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძველი, ვინაიდან აღნიშნულ ნაწილში საქმე მნიშვნელოვანია სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მ. უ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილებაზე, მ. უ-ს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში განსახილველად უნდა იქნეს დაშვებული და განხილულ იქნეს მხარეთა დასწრების გარეშე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;
2. მ. უ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21

მარტის გადაწყვეტილებაზე, მ. უ-ს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში მიჩნეულ იქნეს დასაშვებად და განხილულ იქნეს მხარეთა დასწრების გარეშე;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილება დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

4. კომპენსაციები

წელთა ნამსახურების საფუძველით დანიშნული კომპენსაციის სისწორა

ბანჩინება

№ბს-151-149(კ-15)

17 მარტი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიჭვილი

დავის საგანი: კომპენსაციის შეწყვეტა, საფუძვლის არასწორი მითითება, კომპენსაციის გაანგარიშება.

აღწერილობითი ნაწილი:

05.05.14წ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სასარჩელო განცხადებით მიმართა შ. ბ-ემ, მოპასუხეების საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსა და ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის მიმართ და მოითხოვა: სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 29.04.2010წ. გადაწყვეტილების, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 23.10.2013წ. გადაწყვეტილების და სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 11.04.14წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის, ასევე მოპასუხისათვის 08.10.04წ. დანიშნული (539.20 ლარის ოდენობით) კომპენსაციის აღდგენა და მიუღებელი კომპენსაციის ანაზღაურება, შეწყვეტის დღიდან, შესაბამისი გადაანგარიშების საფუძველზე საბანკო-საკრედიტო პროცენტის დარიცხვით.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 09.12.2009წ. განაჩენით ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 07 (შვიდი) წლის ვადით. 27.08.13წ. პირობით ვადაზე ადრე გათავისუფლდა და მოესხნა ნასამართლობა. 08.10.2004წ. დანიშნული ჰქონდა პენ-

სია 539 ლარის ოდენობით. სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 29.04.2010წ. გადანყვეტილებით გარდაცვალების საფუძველით შეუწყდა დანიშნული სახელმწიფო კომპენსაცია 2010 წლის 01 მაისიდან. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძველი გახდა გაურკვეველი ყალბი წერილი. პენსიის შეწყვეტით გაუარესდა მისი სოციალური მდგომარეობა, გასაჩივრებული აქტები მიაჩნია დისკრიმინაციულად და ითხოვს მათ ბათილად ცნობას, 2004 წლის 8 ოქტომბრიდან დანიშნული (539.20 ლარის ოდენობით) კომპენსაციის აღდგენას და მიუღებელი კომპენსაციის ანაზღაურებას საბანკო-საკრედიტო 14%-იანი დარიცხვით.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ პენსიის გადაანგარიშება და 360 ლარის დანიშვნა უკანონოა, სააგენტო ახალ გადანყვეტილებას ვერ მიიღებს, ვინაიდან იგი აცდენილი იქნება დროში, ხოლო მოსარჩელეს სადღეისოდ ნასამართლობა მოხსნილი აქვს საქართველოს პრეზიდენტის 02.10.13წ. №02/10/01 განკარგულებით. გარდა ამისა, „სამხედრო და შინაგან საქმეთა ორგანოების სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა საპენსიო უზრუნველყოფის შესახებ“ კანონის 53-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, პენსიის გაცემის შეწყვეტა დასაშვებია, თუ სასამართლო გადანყვეტილების საფუძველზე მოხდება მინიჭებული სამხედრო წოდების ჩამორთმევა, პენსიის შეწყვეტა სასამართლო გადანყვეტილების გარეშე უკანონოა. კონსტიტუციის 42.5 მუხლის, „ნორმატიული აქტების შესახებ“ კანონის 10.1 მუხლის თანახმად, თუ კანონი არ ამსუბუქებს ან არ აუქმებს პასუხისმგებლობას, მას არ აქვს უკუძალა, რის გამოც მოსარჩელე თვლის, რომ მის მიმართ 10.02.06წ. მინისტრის ბრძანებით პენსიის გადაანგარიშება და 360 ლარის დანიშვნა უკანონოა და ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი.

სააგენტომ სადავო აქტში მიუთითა, რომ პენსიის შეწყვეტა მოხდა სამოქალაქო რეესტრიდან მოწოდებული არასწორი ინფორმაციის საფუძველზე, თუმცა იგი ვერ შეცვლიდა პენსიის შეწყვეტაზე მიღებულ გადანყვეტილებას, რადგან 09.12.09წ. გამოტანილი იყო გამამტყუნებელი განაჩენი. მიუხედავად იმისა, რომ სააგენტომ სადავო აქტში ფაქტობრივად აღიარა პენსიის შეწყვეტის უკანონობა (არასწორი ინფორმაციის საფუძველზე პენსიის შეწყვეტა), მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ არ მოხდა ქვემდგომი ორგანოს უკანონო გადანყვეტილების ბათილად ცნობა, გაუგებარია სააგენტომ სზაკ-ის 201 მუხლით გათვალისწინებული რომელი გადანყვეტილება მიიღო. მოსარჩელე თვლის, რომ

„სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონის 36.2 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, პენსიის გადაანგარიშება არ უნდა მომხდარიყო.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 10.07.2014 წ. გადაწყვეტილებით შ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 11.04.2014წ., №04/30215 ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა მოსარჩელესთან მიმართებაში, სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან 1 თვის ვადაში. დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლომ აქტების ბათილად ცნობისა და ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის საფუძვლად მიუთითა „სახელმწიფო პენსიის/საპენსიო პაკეტისა და სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნისა და გაცემის წესების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 10.02.06წ. №46/წ ბრძანება, „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონი, ასევე სასკ-ის 22, 32.4, სზაკ-ის 53.5, 60¹ მუხლები და აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა დაევალოს განიხილოს შ. ბ-ის საჩივარი, გამოიკვლიოს რამდენად შესაძლებელი იყო სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრს 29.04.10წ. მიეღო გადაწყვეტილება შ. ბ-ისათვის გარდაცვალების საფუძვლით სახელმწიფო კომპენსაციის შეწყვეტის შესახებ, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ შ. ბ-ე არ იყო გარდაცვლილი, რამდენად კანონიერია სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის გადაწყვეტილება, არსებობდა თუ არა შ. ბ-ისათვის კომპენსაციის შეწყვეტის კანონიერი საფუძველი და ასეთის არსებობის შემთხვევაში უნდა გაირკვეს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის გადაწყვეტილების შესაბამისობა კომპენსაციის დანიშვნის საფუძველთან. აღნიშნული საკითხების სრულყოფილად გამოკვლევის შემდეგ ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, შ. ბ-ის საჩივრის მოთხოვნებთან მიმართებაში სასამართლოს გადაწყვეტილების კა-

ნონიერ ძალაში შესვლიდან 01 (ერთი) თვის ვადაში.

გადანყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შ. ბ-ემ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 04.12.14წ. განჩინებით შ. ბ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 10.07.2014წ. გადაწყვეტილება. სააპელაციო სასამართლომ სსკ-ის 390.3 მუხლის შესაბამისად სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მითითება კომპენსაციის არასწორი შეწყვეტის თაობაზე და ცალსახად დადგენილად მიიჩნია, რომ ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 29.04.10წ. გადაწყვეტილებაში კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძველი მითითებულია არასწორად. სზაკ-ის 53.5 მუხლზე, 96-ე მუხლზე მითითებით სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. გადაწყვეტილებას ადმინისტრაციული ორგანო უნდა იღებდეს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, დაუშვებელია აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ შ. ბ-ის საჩივრის განხილვა მოხდა ზემოაღნიშნული ნორმების დარღვევით, სააგენტოს საჩივრის განხილვისას არ გამოუკვლევია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, არ დაუდგენია კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძველი და ადმინისტრაციული საჩივრის უარყოფა მოახდინა შესაბამისი მტკიცებულებებისა და ფაქტობრივი მონაცემების გადამონმების გარეშე, რაც სააპელაციო პალატის მოსაზრებით იძლევა სსიპ საქართველოს სოციალური მომსახურების სააგენტოს 11.04.14წ. №04/30215 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის და საქმის შ. ბ-ის საჩივრის ხელახალი განხილვის მიზნით ადმინისტრაციული ორგანოსთვის დაბრუნების საფუძველს.

განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შ. ბ-ემ, რომელიც ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 04.12.14წ. განჩინების გაუქმების გზით ახალი გადაწყვეტილების მიღებას, რომლითაც სარჩელი სრულად დაკმაყოფილდება.

კასატორი აღნიშნავს, რომ მისი ერთ-ერთი მოთხოვნა ეხება

ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 29.04.10 წ. გადან-
ყვეტილების ბათილად ცნობას. აღნიშნული გადანყვეტილებით
შენწყდა სახელმწიფო კომპენსაცია გარდაცვალების გამო. საქა-
ლაქო და სააპელაციო სასამართლოებმა მიუთითეს, რომ შენ-
ყვეტის საფუძველი იყო უკანონო. სზაკ-ის 60¹ მუხლის თანახ-
მად აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსები-
თად დარღვეულია მისი მომზადებისა და გამოცემის კანონ-
მდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. სახეზეა არსებითი
დარღვევა, მოპასუხემ დაადგინა, რომ კომპენსაციის გაცემა
უნდა შეწყვეტილიყო კომპენსაციის შეწყვეტის გამო. ყოველ-
თვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს გარდაიცვალა თუ არა ადა-
მიანი, ვინაიდან ეს საკითხი განსხვავებულ სამართლებრივ შე-
დეგებს წარმოშობს. ორივე ინსტანციის სასამართლოს მიერ კა-
ნონის არსებითი დარღვევის დადასტურების მიუხედავად, სა-
დავო აქტი მაინც დარჩა ძალაში. სასამართლოს უნდა ეცნო ბა-
თილად ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის სადავო გა-
დანყვეტილება, ვინაიდან მისი კანონიერების დასადგენად აშ-
კარად არ იყო საჭირო დამატებითი გამოკვლევა ზემდგომი ორ-
განოს – სოციალური მომსახურების სააგენტოს მხრიდან. საა-
პელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სააგენტომ უნდა გამო-
არკვიოს გარდაცვლილია თუ არა მოსარჩელე, რაც ნონსენსია.

კომპენსაციის შეწყვეტის კანონიერებასთან ერთად საა-
გენტოს დაევალა აღნიშნული კომპენსაციის ოდენობის გარკვე-
ვა. ვინაიდან უცვლელად დარჩა კომპენსაციის ოდენობასთან
დაკავშირებით გამოცემული 23.10.13 წ. აქტი, გაუგებარია რა
უნდა გამოარკვიოს სააგენტომ. შეწყვეტის შესახებ გადანყვე-
ტილების ბათილად ცნობის შემთხვევაში აღდგება პირვანდე-
ლი კომპენსაცია, რომელიც წინააღმდეგობაში მოვა 23.10.13 წ.
აქტით განსაზღვრულ ოდენობასთან. კასატორი თვლის, რომ
კომპენსაცია მას უკანონოდ შეუნყვიტეს, ხოლო შემდეგ უკა-
ნონოდ დაუნიშნეს უფრო დაბალი ოდენობის კომპენსაცია.

კასატორი ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, რომ არ არსე-
ბობს აქტი, რომლითაც განაჩენის გამოტანის გამო მას შეუნ-
ყვიტეს კომპენსაცია, შესაბამისად არ არსებობს „სახელმწიფო
კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შე-
სახებ“ კანონის 31.1 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებუ-
ლი შემთხვევა, ხოლო ძველი საფუძველით ახალი გადანყვეტი-
ლების გამოტანა შეუძლებელია, ვინაიდან საქართველოს პრე-
ზიდენტის 02.10.13 წ. ბრძანებით ის გაათავისუფლეს სასჯელის
მოხდისაგან.

კასატორი არ ეთანხმება მისთვის კომპენსაციის ოდენობის

განსაზღვრას ახალი კანონმდებლობის მიხედვით და თვლის, რომ გამოყენებული უნდა იქნეს პენსიაში გასვლის მომენტში მოქმედი კანონი „სამხედრო, შინაგან საქმეთა ორგანოების და სახელმწიფო სპეციალური სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა საპენსიო უზრუნველყოფის შესახებ“. ახალი კანონის, კერძოდ „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონის მის მიმართ გავრცელების შემთხვევაში, 36.2 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად კომპენსაციის ოდენობა არ ექვემდებარებოდა გადაანგარიშებას.

საკასაციო პალატის სხდომაზე კასატორმა მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკმაყოფილება. მოწინააღმდეგე მხარის წარმომადგენლებმა საკასაციო საჩივრის საფუძვლები არ ცნეს და მოითხოვეს საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა უსაფუძვლობის გამო.

სამოტივაციო ნაწილი:

საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის შედეგად საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს სააპელაციო პალატას შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ შ. ბ-ეს 08.10.04წ. დაენიშნა პენსია 539.20 ლარის ოდენობით. სახელმწიფო კომპენსაციის შეწყვეტის შემდეგ, შ. ბ-ეს დაენიშნა კომპენსაცია 360 ლარის ოდენობით. მსჯავრის დადებისა და პენსიის შეწყვეტის მომენტში მოქმედი „სამხედრო, შინაგან საქმეთა ორგანოების და სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა საპენსიო უზრუნველყოფის შესახებ“ კანონის 53-ე მუხლი პენსიის შეწყვეტის საფუძველად ითვალისწინებდა სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე პენსიონერისათვის მინიჭებული სამხედრო (სპეციალური) ნოდების ჩამორთმევას. ხსენებული კანონის 53-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი გაუქმდა 23.12.05წ. კანონით შეტანილი ცვლილებების შედეგად. ვინაიდან მოსარჩელე თავის მოთხოვნას ამ ნორმაზე აყალიბებს, სასამართლოს უნდა ემსჯელა ხსენებული ნორმის გამოყენების შესაძლებლობაზე სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ, რომელიც წარმოიშვა ამ ნორმის ძალადაკარგულად გამოცხადების შემდეგ. სააპელაციო პა-

ლატის შეფასების მიღმა დარჩა მოსარჩელის მოსაზრებები კანონის უკუქცევითი ძალის გამოყენებასთან დაკავშირებით.

შ. ბ-ე მოითხოვს „წელთა ნამსახურობის საფუძვლით დანიშნული კომპენსაციის შეწყვეტის შესახებ“ ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 29.04.10წ. გადაწყვეტილების, აგრეთვე „წელთა ნამსახურობის საფუძვლით კომპენსაციის დანიშვნის შესახებ“ დიდუბე-ჩუღურეთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 23.10.13წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობას და საქართველოს კონსტიტუციის 42.5 მუხლზე და „ნორმატიული აქტების შესახებ“ კანონის მე-10 მუხლზე მითითებით დაუმჯობესებლად თვლის ახალი აქტის გამოცემას, რის გამოც მოითხოვს შეწყვეტის პერიოდის განმავლობაში კომპენსაციის გაცემას. აღნიშნული საჭიროს ხდის კანონის უკუქცევითი ძალის გამოყენების შესაძლებლობაზე მსჯელობას. საქართველოს კონსტიტუციის 42.5 მუხლის, „ნორმატიული აქტების შესახებ“ კანონის მე-10 მუხლის მიხედვით, კანონს თუ ის არ ამსუბუქებს ან არ აუქმებს პასუხისმგებლობას, უკუძალა არ აქვს. იმის გათვალისწინებით, რომ მოცემულ შემთხვევაში გადასაწყვეტია არა პასუხისმგებლობის, არამედ განგრძობადი სოციალური უზრუნველყოფის საკითხი, დავის გადაჭრა საჭიროებს დავის გადაწყვეტისათვის გამოსაყენებელი კანონმდებლობის დადგენას. კანონის არაპირდაპირი უკუქცევითი ძალის დაშვების გადაწყვეტა საჭიროებს კომპენსაციის მოპოვების უფლების ბუნების, კომპენსაციის სოციალური ხასიათის (კომპენსაციის გაცემაზე სახსრების ფორმირება ხდება არა ხელფასიდან უშუალო შენატანების საფუძველზე, არამედ სახელმწიფოს საბიუჯეტო შესაძლებლობიდან გამომდინარე), აქამდე არსებული სასამართლო პრაქტიკის (სუს დიდი პალატის 21.06.07წ. №ბს-21-21 (კ-07) განჩინება, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 19.06.12წ. გადაწყვეტილება „ა.ხონიაკინა საქართველოს წინააღმდეგ“) გათვალისწინებას.

ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილია, რომ კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძვლად გარდაცვალების მითითება არასწორია. დავას არ იწვევს აგრეთვე ის, რომ შ. ბ-ის მიმართ სასამართლოს მიერ გამოტანილი იყო გამამტყუნებელი განაჩენი, რომლითაც მას შეეფარდა თავისუფლების აღკვეთა. ორივე ეს გარემოება დადგენილად არის მიჩნეული სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს მიერ. აღნიშნულის მიუხედავად სასამართლომ საკითხის ხელახალი განხილვა დაავალა სააგენტოს და არა იმ აქტის გამომცემ ორგანოს – ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრს, რომლის აქტშიც აღნიშნულია

კომპენსაციის შეწყვეტის მცდარი საფუძველი. სასამართლო არ უთითებს სხვა რაიმე დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვან ფაქტობრივ გარემოებას, რომელიც არ იქნა შესწავლილი სააგენტოს მიერ. სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით სასამართლო დავის გადაწყვეტლად ბათილად ცნობს აქტს იმ შემთხვევაში თუ აშკარაა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ საკითხის გადაწყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოების გამოკვლევის გარეშე მიიღო გადაწყვეტილება, ამასთანავე, ამ გარემოების გამოკვლევას არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა გადაწყვეტილების მიღებისათვის. ხსენებული ნორმა არ ითვალისწინებს სასამართლოს მიერ ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საკითხის ხელახალი განხილვის დავალებას სამართლებრივი მოსაზრებებიდან გამომდინარე. ამდენად, საფუძველს არის მოკლებული სააპელაციო პალატის მითითება იმაზე, რომ შ. ბ-ის საჩივრის განხილვა მოხდა სზაკ-ის 53.5 და 96.1 მუხლების დარღვევით, საჩივრის განხილვისას არ გამოკვლეულა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები.

იმის გათვალისწინებით, რომ სახელმწიფო კომპენსაციის დაწინაურებისათვის მნიშვნელობის მქონე სხვა ფაქტობრივი გარემოებები დავას არ ინვეს, დაუსაბუთებელია ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსთვის საქმის დაბრუნება საკითხის ხელახალი განხილვისათვის, გაურკვეველია თუ რა უნდა დაადგინოს სააგენტომ საკითხის ხელახალი განხილვისათვის. ის გარემოება, რომ ფოტის სოციალური მომსახურების ცენტრის სადავო აქტში არასწორად იქნა მითითებული სახელმწიფო კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძველი ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველი ორგანოს მიერ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს სადავო აქტით დადგენილად არის მიჩნეული, სააგენტოს სადავო 11.04.14წ. აქტში აღნიშნულის შესახებ პირდაპირ არის მითითებული, სააგენტოს მიერ შ. ბ-ის ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა არა შეწყვეტის საფუძვლის სისწორის, არამედ სხვა საფუძველით კომპენსაციის შეწყვეტის არსებობის გამო. სზაკ-ის 201-ე მუხლის თანახმად ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით იღებს შემდეგ გადაწყვეტილებას: საჩივრის დაკმაყოფილების, ნაწილობრივი დაკმაყოფილების ან დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. სააგენტომ სადავო აქტში პენსიის შეწყვეტის საფუძვლის არასწორი მითითების დადასტურების მიუხედავად, არ ცნო ბათილად სადავო აქტი თუნდაც ნაწილობრივ, კერძოდ,

საფუძვლის (გარდაცვალება) ნაწილში, სააგენტოს არც შესწორება შეუტანია (სზაკ-ის 59-ე მუხ.) გასაჩივრებულ აქტში. სააგენტოს სადავო აქტით სააგენტომ ერთი მხრივ დაადასტურა შეწყვეტის საფუძვლის არასწორი მითითება, ხოლო მეორე მხრივ უარი თქვა საჩივრის დაკმაყოფილებაზე. შესაბამისად, არსებობდა სააგენტოს სადავო აქტის ბათილად ცნობის საფუძველი, თუმცა, გაურკვეველია ხელახალი განხილვისათვის სააგენტოსათვის საკითხის დაბრუნების, მოსაზრებები. ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა გაიზიარეს სააგენტოს მოსაზრება სხვა საფუძვლით სახელმწიფო კომპენსაციის შეწყვეტის არსებობის შესახებ, უდავოა აგრეთვე სააგენტოს სტრუქტურული ერთეულის – ფოთის სოციალური მომსახურების სააგენტოს გადანყვეტილებაში კომპენსაციის შეწყვეტის მცდარი საფუძვლის მითითება, მიუხედავად ამისა, სასამართლოს გადანყვეტილებით ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის სადავო აქტი უცვლელად დარჩა, ხოლო სააგენტოს საკითხის ხელახალი განხილვა დაევალა. სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე ბათილად არ არის ცნობილი საკუთრივ ის აქტი, რომელშიც შეცდომით არის მითითებული კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძველი. უფრო მეტიც, ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის სადავო 29.04.10წ. გადანყვეტილება, რომელშიც კომპენსაციის შეწყვეტის საფუძველად შეცდომით მითითებულია გარდაცვალება, ქვედა ინსტანციის სასამართლოების გადანყვეტილებებით ძალაში დარჩა, შ. ბ-ის სასარჩელო მოთხოვნა ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 29.04.10წ. გადანყვეტილების ბათილად ცნობის მოთხოვნით პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადანყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-3 პუნქტის მიხედვით არ დაკმაყოფილდა, არ დაკმაყოფილდა, აგრეთვე, კომპენსაციის ოდენობის განმსაზღვრელი სადავო აქტის 23.10.13წ. ბათილად ცნობის მოთხოვნა. 23.10.13წ. გადანყვეტილებით დანიშნული კომპენსაციის ოდენობამ 360 ლარი შეადგინა. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ გარკვევას საჭიროებს გასაცემი კომპენსაციის თანხის ოდენობის საკითხი, თუმცა კომპენსაციის ოდენობის დამდგენი 23.10.13წ. გადანყვეტილება ძალაში დატოვა, მოსარჩელის მოთხოვნის ეს ნაწილი საქალაქო სასამართლოს გადანყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა, გადანყვეტილება უცვლელად დარჩა სააპელაციო პალატის განჩინებით. ასეთ პირობებში, აზრს კარგავს სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველებზე ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველი ორგანოსთვის – სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსათვის საკითხის ხელახალი განხილ-

ვისათვის დაბრუნება, გაურკვეველია რა უნდა განიხილოს ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველმა ორგანომ უკეთეს სამართლო გადაწყვეტილებით მოსარჩელეს სასამართლოს გადაწყვეტილებით უკვე უარი აქვს ნათქვამი ადმინისტრაციული საჩივრით გასაჩივრებული აქტების (ფოთის სოციალური მომსახურების 23.04.10წ. გადაწყვეტილების, აგრეთვე დიდუბე-ჩუღურეთის სოციალური მომსახურების ცენტრის 23.10.13წ. გადაწყვეტილების) ბათილად ცნობაზე და აღნიშნული აქტები სასამართლოს მიერ უცვლელად იქნა დატოვებული. სზაკ-ის 182-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის ერთ-ერთ პირობას წარმოადგენს დავაზე სასამართლოს გადაწყვეტილების არსებობა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არ არის დასაბუთებული, განჩინება წინააღმდეგობრივია და არ ემყარება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. იმის გათვალისწინებით, რომ არცერთი ინსტანციის სასამართლოს არ უმსჯელია საქმის სამართლებრივ ასპექტებზე, კერძოდ, იმაზე არსებობდა თუ არა მსჯავრის დადების გამო პენსიის შეწყვეტის, აქტში ცვლილების შეტანის საფუძველი, იყო თუ არა შესაძლებელი ახალი წესის თანახმად გადაანგარიშება და სხვ., საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას შეამოწმოს დავის სამართლებრივი ასპექტების გადაწყვეტის კანონიერება.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ შ. ბ-ე სარჩელით მოითხოვდა სააგენტოს აქტების ბათილად ცნობას, 08.10.04წ. დანიშნული კომპენსაციის შეწყვეტის დღიდან აღდგენას, გასული პერიოდის თანხაზე საბანკო-საკრედიტო პროცენტის (14%) დარიცხვას. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 13.05.14წ. განჩინებით შ. ბ-ეს განესაზღვრა ხარვეზის გამოსწორება, კერძოდ, მოპასუხე პირთა წრის დაზუსტება, 29.04.10წ. სადავო აქტთან დაკავშირებით სააგენტოს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრის დასახელება. ხარვეზის გამოსასწორებლად წარდგენილი განცხადებით შ. ბ-ემ მოპასუხედ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს გარდა დაასახელა აგრეთვე სააგენტოს ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრი. ზემოაღნიშნულთან ერთად საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელის მიერ სადავოდ გამხდარი 23.10.13წ. გადაწყვეტილება კომპენსაციის (360ლ.) დანიშნის შესახებ მიღებულია არა სააგენტოს, არამედ სააგენტოს დიდუბე-ჩუღურეთის სოციალური მომსახურების ცენტრის მიერ. საქ-

მის მასალებში არ მოიპოვება ამ თარიღით სააგენტოს მიერ გამოცემული აქტი, საქმეში დაცულია სააგენტოს არა 23.10.13წ. აქტი, არამედ სააგენტოს 22.10.13წ. №04/4614 წერილი დიდუბე-ჩუღურეთის სოციალური მომსახურების ცენტრის უფროსის მიმართ, რომელიც უშუალო სამართლებრივ შედეგს არ იწვევს. ხელახალი გაანგარიშების მიხედვით კომპენსაცია (360 ლ.) დაინიშნა სააგენტოს დიდუბე-ჩუღურეთის ცენტრის 23.10.13წ. აქტით, აღნიშნულის მიუხედავად სააგენტოს და ფოთის რეგიონალურ ცენტრთან ერთად, საქმეში არც მოპასუხედ და არც მესამე პირად (სას.კ-ის 16.2 მუხ.) არ იქნა ჩაბმული დიდუბე-ჩუღურეთის ცენტრი, რომლის გადანყვეტილებითაც განისაზღვრა შეწყვეტის შემდეგ ახლად დანიშნული სახელმწიფო კომპენსაციის ოდენობა. ცენტრი კონკრეტულ სამოქმედო ტერიტორიაზე ახორციელებს მოქმედი კანონმდებლობით სააგენტოზე დაკისრებულ უფლებამოსილებებს, კერძოდ სახელმწიფო გასაცემლების ადმინისტრირებას, მათ შორის, დანიშნას და შეწყვეტას, ახორციელებს წარმომადგენლობას სასამართლოში (სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 31.12.09წ. №101/474-ო ბრძანებით დამტკიცებული „სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს სოციალური მომსახურების სამხარეო ცენტრის ტიპიური დებულების“ 2.2 მუხლის „ბ.ა“ ქვეპუნქტი, 3.1 მუხლის „ე.ა“ ქვეპუნქტი, 2 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტი). შესაბამისად, სადავო აქტის – დიდუბე-ჩუღურეთის სოციალური მომსახურების ცენტრის „წელთა ნამსახურობის საფუძვლით კომპენსაციის დანიშვნის შესახებ“ 23.10.13წ. გადანყვეტილების კანონიერების საკითხთან დაკავშირებით საქმეში უნდა ჩაებას დიდუბე-ჩუღურეთის სოციალური მომსახურების ცენტრი. სააპელაციო პალატამ უნდა იქონიოს მსჯელობა 23.10.13წ. გადანყვეტილებით განსაზღვრული კომპენსაციის თანხის ოდენობის მართებულობაზე, კომპენსაციის გამოანგარიშებისათვის გამოსაყენებელ კანონმდებლობაზე. სასამართლოს 27.05.14წ. განჩინებით გამოთხოვილ იქნა სახელმწიფო კომპენსაციის გაცემის შეწყვეტასთან დაკავშირებით გამოცემული სადავო 29.04.10წ. გადანყვეტილებასთან დაკავშირებით არსებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები ფოთის სოციალური მომსახურების ცენტრიდან. ამასთანავე, მეორე სადავო აქტის – 23.10.13წ. დიდუბე-ჩუღურეთის ცენტრის გადანყვეტილებასთან დაკავშირებით მასალები გამოთხოვილი არ ყოფილა, სასამართლოს არ უმსჯელია სახელმწიფო კომპენსაციის გამოანგარიშებული თანხის ოდენობის სისწორეზე.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო

თვლის, რომ სახეზეა სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების აბსოლუტური საფუძველი, სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად გადანყვეტილება ყოველთვის ჩაითვლება კანონის დარღვევით მიღებულად, თუ გადანყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემონმება შეუძლებელია, რაც სსკ-ის 412-ე მუხლის თანახმად არის გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების და საქმის ხელახალი განხილვისათვის დაბრუნების საფუძველი. საქმის ხელახალი განხილვისას სასამართლომ სრულყოფილად უნდა შეაფასოს შეკრებილი მტკიცებულებები და მისცეს მათ სწორი სამართლებრივი შეფასება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. შ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 04.12.2014წ. განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის,
თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის
საბრძოლო მოქმედების დროს დაღუპულთა ოჯახის
წევრების სოციალური დაცვა**

ბანჩინება

№ბს-778-770(კ-15)

2 ივნისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე, (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური
ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალ-
დებულება, ზიანის ანაზღაურება.

აღწერილობითი ნაწილი:

ი. ჩ-ე-დ-მა 25.07.2014წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქა-
ლაქო სასამართლოს მოპასუხის სსიპ ვეტერანების საქმეთა სა-
ხელმწიფო სამსახურის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა სსიპ
ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის 14.04.2014წ.
№543/18-2 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრი-
ვი აქტის და 08.07.2014წ. №401/18 გადაწყვეტილების ბათილად
ცნობა, ვ. დ-ის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის-
თვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის დაღუპულ
პირად აღიარება, სსიპ ვეტერანების საქმეების სახელმწიფო
სამსახურისათვის ი. ჩ-ე-დ-ისთვის მიყენებული ზიანის ანაზ-
ღაურების დავალება. მოსარჩელე მოთხოვნას აფუძნებდა შემ-
დეგ გარემოებებზე: ვ. დ-ი მსახურობდა თავდაცვის სამინის-
ტროს გორის №1 სასწავლო ცენტრის მეთაურის მოადგილედ
შეიარაღებისა და ტექნიკის დარგში. 20.10.1993წ. მივლინებუ-
ლი იქნა დასავლეთ საქართველოში საბრძოლო მოქმედებების
შესასრულებლად. დაიღუპა ქ. სენაკში 28.10.1993წ. საბრძოლო
მოქმედებების შესრულების დროს, რის გამოც ამოირიცხა შეი-
არაღებულნი ძალების რიგებიდან საქართველოს თავდაცვის მი-
ნისტრის 29.09.2004წ. ბრძანების საფუძველზე. ვ. დ-ი გარდაც-
ვლების შემდგომ სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის

ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისთვის ვახტანგ გორგასლის სახელობის პირველი ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა. საქმეში დაცულ 24.01.1995წ. №328854 გარდაცვალების მოწმობაში გარდაცვალების მიზეზად მითითებულია, რომ ვ. დ-ი გმირულად დაიღუპა საბრძოლო ოპერაციების შესრულებისას. გარდაცვლილი ვ. დ-ის მეუღლემ, ი. ჩ-ე-დ-მა განცხადებით მიმართა სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურს ვ. დ-ის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის დაღუპულ პირად აღიარების შესახებ, კანონმდებლობით გათვალისწინებული კომპენსაციის მიღების მიზნით, რაზეც გასაჩივრებული აქტებით უარი ეთქვა იმ მოტივით, რომ ვ. დ-ი დაიღუპა ქ. სენაკში, სადაც არ მიმდინარეობდა საბრძოლო ოპერაციები საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის. ი. ჩ-ე-დ-ი თვლის, რომ არსებობს გასაჩივრებული აქტების ბათილად ცნობის საფუძვლები, ვინაიდან მის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები: 16.12.1993 წ. №1515 საბრძოლო მოკვლევა, საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულება, რომლითაც სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისთვის გარდაცვალების შემდგომ ვახტანგ გორგასლის სახელობის პირველი ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა ვ. დ-ი, ასევე გარდაცვალების მოწმობა ადასტურებს, რომ ვ. დ-ი ფაქტობრივად აღიარებულია საქართველოს ერთიანობისა და დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლ პირად. სტატუსის მინიჭებაზე უარის გამო მიადგა ზიანი, რის შემდეგაც მიყენებული ზიანი უნდა აუნაზღაურდეს მოპასუხე ორგანიზაციისგან 2014 წლის იანვრიდან ყოველთვიურად 500 ლარის ოდენობით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 13.10.2014წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ვ. დ-ი აღიარებული იქნა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის დაღუპულ პირად, ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის 14.04.2014წ. №543/18-2 აქტი და 08.07.2014 წ. №401/18 გადაწყვეტილება, მოპასუხეს დაევალა ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ი. ჩ-ე-დ-ისათვის ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭების თაობაზე, ზიანის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა. სასამართლომ მიუთითა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6, მე-9 მუხლებზე და აღნიშნა, რომ საქმეში წარმოდ-

გენილი მტკიცებულებების შესაბამისად, ვ. დ-ი 20.10.1993 წ. მივლინებული იყო დასავლეთ საქართველოში საბრძოლო მოქმედებების შესასრულებლად, 20.10.1993წ. №1 სასწავლო ცენტრის უფროსის ბრძანების საფუძველზე, რაც დადასტურებულია 16.12.1993წ. №1515 საბრძოლო მოკვლევით, რომელსაც ხელს აწერს საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს №1 სასწავლო ცენტრის უფროსი. ვ. დ-ი დაიღუპა 28.10.1993 წ. ქ.სენაკში, სიკვდილი დაკავშირებულია სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან, ხოლო საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 29.09.2004წ. №1/778 ბრძანებით ვ. დ-ი ამორიცხული იქნა შეიარაღებული ძალებიდან 23.10.1993 წ. (დაღუპვის დღიდან). სასამართლომ მიიჩნია, რომ სიკვდილი დაკავშირებულია სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან და ყველა მითითებული დოკუმენტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გაცემული მტკიცებულება, დღეისათვის ძალაშია და სადავოდ არავის არ გაუხდია. სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვ. დ-ი ნამდვილად სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს დაიღუპა, სამსახურებრივ მოვალეობას შეადგენდა დასავლეთ საქართველოში საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის მიღება, რაც მას დაევალა უფლებამოსილი პირის – საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს №1 სასწავლო ცენტრის უფროსის №416 ბრძანების საფუძველზე.

„საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 24.12.1992წ. დადგენილება შემუშავდა საქართველოს რესპუბლიკის იმ მოქალაქეთა დასაჯილდოებლად, რომელთაც გმირობა, მამაცობა გამოიჩინეს სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში, განსაკუთრებული პირადი წვლილი მიუძღვით დამოუკიდებელი ქართული სახელმწიფოს მშენებლობაში, სწორედ ასეთი მოქალაქეებისათვის არის დანესებული საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოები და მედლები. I ხარისხის ორდენით ჯილდოვდებიან ერისა და სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურების, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის. სასამართლომ მიიჩნია, რომ ძალაში მყოფი დოკუმენტებით აღიარებულია, რომ ვ. დ-ი გმირულად დაიღუპა საქართველოს ტერიტორიული ერთიანობისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში, შესაბამისად აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილედ, ხოლო მისი ოჯახის წევრი, მეუღლე, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარ-

ჩუნებისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად.

რაც შეეხება მოთხოვნას ზიანის ანაზღაურების შესახებ, სასამართლომ ჩათვალა, რომ სახეზე არ არის სზაკ-ის 207-ე და 208.1 მუხლებით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების საფუძვლები, რის გამოც მოთხოვნა ამ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 13.10.2014წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურმა. ი. ჩ-ე-დ-მა წარადგინა შეგებებული სააპელაციო საჩივარი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 08.07.2015წ. გადაწყვეტილებით სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, ი. ჩ-ე-დ-ის შეგებებული სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 13.10.2014წ. გადაწყვეტილების გაუქმებით და მიღებული იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ი. ჩ-ე-დ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტზე და აღნიშნა, რომ დაუშვებელია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლად განიმარტოს ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობა. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსჯელობები წინააღმდეგობრივია, კერძოდ, პირველი ინსტანციის სასამართლომ ერთმანეთთან გააიგივა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას, ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში მონაწილეობასთან და აღნიშნულ დასკვნის საფუძვლად მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ ქ. სენაკში, ბრძოლები მიმდინარეობდა არა მარტო ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან, არამედ აფხაზ სეპარატისტებთან და ბრძოლა მიმდინარეობდა სწორედ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის, რაც სააპელაციო სასამართლოს აზრით მცდარ დასკვნას წარმოადგენს. სასამართლომ აღნიშნა, რომ უახლოეს წარსულში, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის საბრძოლო მოქმედებები მიმდინარეობდა აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, შესაბამისად, დასავლეთ

საქართველოში, ქ. სენაკში, ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის ფაქტი ვერ შეფასდება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლებში მონაწილეობად.

ის გარემოება, რომ ვ. დ-ი დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის სახელობის პირველი ხარისხის ორდენით, არ გულისხმობს, რომ საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით (1994 წლის 1 სექტემბრის №288 ბრძანებულება) იგი უკვე აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულ პირად. ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით ჯილდოვდებიან ერისა და სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურების, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის ანუ სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული ღვაწლი, თავდადება და თავგანწირვა შეიძლება გამოიხატოს, როგორც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის შეტანილი წვლილით, ასევე პირის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას გამოვლენილი თავდადებით, იქნება ეს უშუალოდ სამხედრო სამსახური, თუ სხვა ქვეყნისათვის მნიშვნელოვანი საქმიანობა.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია აგრეთვე, რომ არ არსებობდა ზიანის ანაზღაურების საფუძველი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 08.07.2015წ. გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გასაჩივრდა ი. ჩ-ე-დ-ის მიერ.

კასატორი ითხოვს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების გზით ახალი გადაწყვეტილების მიღებას, რომლითაც დაკმაყოფილდება სარჩელი სრულად. კასატორი აღნიშნავს, რომ სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა. სასამართლოს დასკვნები იურიდიულად დაუსაბუთებელია, რადგან ისინი სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივ გარემოებებიდან არ გამომდინარეობს. კასატორი თვლის, რომ საქმეში დაცული მტკიცებულებებით ვ. დ-ი ფაქტობრივად აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად. სააპელაციო სასამართლოს დასკვნა, რომ ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლას, აფხაზეთისა და შიდა ქართლის გარდა, ადგილი არ ჰქონია, კასატორის აზრით არის დაუსაბუთებელი, აღნიშნული არ გამომდინარეობს „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის შინაარსიდან, სასამართლო არ ასაბუთებს თავის დასკვნას, რომ შიდა დაპირისპირებას არ შეიძლება

ჰქონდეს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის სტატუსი. სასამართლოს მოსაზრება ორდენის მინიჭების საფუძველთან დაკავშირებით ბათილდება საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულებით. სააპელაციო პალატამ არ გაითვალისწინა საკასაციო სასამართლოს 25.07.06წ. №ბს-83-80 (კ-06) გადაწყვეტილება. კასატორი ასევე ითხოვს ზიანის ანაზღაურებას მოპასუხისგან 2014 წლის 01 იანვრიდან 500 ლარის ოდენობით, ხოლო 2015 წლიდან – 1000 ლარის ოდენობით. კასატორი არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას ზიანთან დაკავშირებით და აღნიშნავს, რომ სტატუსის მინიჭებაზე სამსახურის უარის გამო მოსარჩელემ ვერ ისარგებლა კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებით.

სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურმა საკასაციო საჩივარზე წარდგენილ შესაგებელში აღნიშნა, რომ „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი ერთმნიშვნელოვნად განსაზღვრავს თუ ვინ ითვლება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედებების ვეტერანად. დაუშვებელია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლად განიმარტოს ქვეყნის შიგნით არსებულ არაფორმალურ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებაში მონაწილეობა. ვ. დ-ის დაჯილდოვება ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით არ არის საკმარისი ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში დაღუპულ პირად აღიარებისათვის, დაჯილდოვება მოიაზრებს არა მხოლოდ ტერიტორიული ერთიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლაში მონაწილეობას, არამედ, აგრეთვე, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს გამოვლენილ მაღალ საბრძოლო მომზადებას, ხელმძღვანელობის მიერ მიცემული საბრძოლო დავალების წარმატებით შესრულებას. შესაგებლის ავტორი ყურადღებას ამახვილებს აგრეთვე სამხედრო მოსამსახურის სამართლებრივი სტატუსის თავისებურებებზე, რაც უკავშირდება დასახული ამოცანის ყოველგვარ პირობებში შესრულებას, მაშინაც კი თუ მოსამსახურის სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო პალატა საქმის მასალების შესწავლის, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერებისა და საკასაციო საჩივრის საფუძველიანობის შემოწმების შედეგად თვლის, რომ ი. ჩ-ე-დ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებით მიღებუ-

ლი უნდა იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

„სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის თანახმად კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება აქვთ: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, აგრეთვე 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებს. ამავე კანონის 22¹ მუხლის თანახმად, ამ კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „მ“ – „ო“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ პირებს კომპენსაცია დაენიშნებათ ოჯახის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში. ამდენად, ხსენებული ნორმის მიხედვით, კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება აქვთ მხოლოდ იმ პირებს, რომელთა ოჯახის წევრები გარდაიცვალნენ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის დროს ან ამ ბრძოლის დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად. დავის საგანს წარმოადგენს სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად ვ.დ-ის აღიარება, სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის 14.04.14წ. №543/18-2 ნერილის და 08.04.14წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, მოსარჩელე ი. ჩე-დ-ის ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭების თაობაზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება, ზიანის ანაზღაურება. დავის გადაწყვეტა საჭიროებს მოსარჩელის ი. ჩე-დ-ის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპული პირის ოჯახის წევრობის დადგენას.

საკასაციო პალატა თვლის, რომ ი. ჩე-დ-ის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს არ ქმნის ადმინისტრაციული ორგანოს მოსაზრება მასზედ, რომ ვ. დ-ი დაიღუპა ქ. სენაკში, სადაც არ მიმდინარეობდა საბრძოლო ოპერაციები საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის. გასაჩივრებულ აქტში მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის დამატებით საფუძველად მითითებულია აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დასრულების თარიღი – 30.09.1993წ. საკასაციო პალატა თვლის, რომ მითითებული მსჯელობა არ ასაბუთებს სადავო აქტებით მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას. საბრძოლო მოკვლევის მასალების მიხედვით ვ. დ-ი დასავლეთ

საქართველოში იქნა მივლინებული 20.10.1993წ., საბრძოლო მოქმედებების შესასრულებლად. საქმის მასალებით დასტურდება აგრეთვე, რომ ვახტანგ გორგასალის I ხარისხის ორდენით ვ. დ-ი დაჯილდოვდა საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულებით. ამ პერიოდში მოქმედმა „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ“ 24.12.1992 წ. კანონით დამტკიცებული „საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების დებულება“ ადგენდა, რომ ვახტანგ გორგასალის ორდენით დაჯილდოვდებოდნენ საქართველოს რესპუბლიკის სამხედრო მოსამსახურენი, რომლებმაც სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლებში გამოიჩინეს გმირული თავდადება და მამაცობა, უნარიანი ხელმძღვანელობით უზრუნველყვეს სამხედრო ნაწილებისა და ქვედანაყოფების წარმატება, შეიმუშავეს და განახორციელეს საბრძოლო ოპერაციები (მე-3 მუხ.). სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება, რომ ღვანლი, თავდადება და თავგანწირვა, რისთვისაც სიკვდილის შემდეგ ორდენით დაჯილდოვდა ვ. დ-ი, შეიძლება გამოიხატოს როგორც ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის დაცვაში შეტანილი წვლილით, ასევე სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას გამოვლენილ თავდადებაში, არ გამოირიცხავს ი. ჩ-ე-დ-ის მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას. სააპელაციო სასამართლო უთითებს, რომ I ხარისხის ორდენით დაჯილდოვება უპირობოდ არ გულისხმობს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლების და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად აღიარებას. აღნიშნულ სააპელაციო პალატის აზრით არ ადასტურებს აგრეთვე ის გარემოება, რომ ვ. დ-ი გარდაიცვალა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს, საბრძოლო მოქმედების შედეგად. საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულების ტექსტის თანახმად ვ. დ-ი დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასალის I ხარისხის ორდენით „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის (სიკვდილის შემდეგ)“. ადმინისტრაციულმა ორგანომ დასაბუთების გარეშე, ფაქტობრივად, უგულებელყო სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულება, სახელმწიფო ჯილდოების მინიჭების მომწესრიგებელი კანონმდებლობა, მაშინ, როდესაც „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის 2.1 მუხლის თანახმად, „ვეტერანების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობა მოიცავს ამ კანონს, სახელმწიფოს სხვა საკა-

ნონმდებლო აქტებს, აგრეთვე საერთაშორისო ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს“.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ტერიტორიული ერთიანობისთვის ბრძოლა არ გულისხმობს მხოლოდ გარე აგრესიისაგან დაცვას. ქვეყნის ტერიტორიული ერთიანობისათვის საფრთხის არსებობის დადგენა უკავშირდება დაპირისპირების მასშტაბის, საფრთხის ხარისხის დისკრეციული შეფასების სფეროს, შესაბამისად, სახელმწიფო მეთაურის ბრძანებულებაში აღნიშნული გარემოებების უარყოფა საჭიროებდა სათანადო დასაბუთებას. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ 1993 წლის ოქტომბერში საქართველოში ადგილი ჰქონდა საბრძოლო მოქმედებებს, ქ. ქუთაისში გამოცხადებული იყო კომენდანტის საათი, შექმნილი იყო საგანგებო სიტუაციების დროებითი კომიტეტი, ამასთანავე, იმჟამად შექმნილი მდგომარეობა, კერძოდ, შეიარაღებული ფორმირებების მიერ რიგი დასახელებული პუნქტების დაკავება,

სახელმწიფო მეთაურის, შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლის ბრძანებულებით დასავლეთ საქართველოს საგანგებო სიტუაციების რაიონის (ზუგდიდის, ნალენჯიხის, ხობის, სენაკის, ჩხორონყუს, მარტვილის, აბაშის, სამტრედიის, ვანის, ხობის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის რაიონებში და ქ. ფოთში) დროებითი კომიტეტის შექმნა, თავმჯდომარედ სახელმწიფო მინისტრის დანიშვნა, შექმნილი ვითარების გამო გვარდიის სპეცრაზმის დაარსება, ქ. ქუთაისში კომენდანტის საათის გამოცხადება, საბრძოლო მოქმედებებში მძიმე ტექნიკის და არტილერიის გამოყენება, საქართველოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოყენება, ადასტურებს ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობისათვის საშიშროების არსებობას, შექმნილი კონკრეტული ვითარება ქმნიდა საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპული პირებისთვის, სახელმწიფო მეთაურის გადაწყვეტილებით, ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ პირად მიჩნევის პირობას.

მოპასუხის მითითება იმაზე, რომ „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ 17.10.1995წ. კანონის მე-8 მუხლის თანახმად საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილება განეკუთვნება მხოლოდ სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედებების ვეტერანების და მათთან გათანაბრებული პირების განსაზღვრა, არ ადასტურებს მოთხოვნის უსაფუძვლობას. სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულება გამოიცა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ 17.10.1995წ. კანონის მიღებამდე, სახელმწი-

ფო მეთაურის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულების გამოცემის დროს მოქმედი „სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ კანონის მე-17 მუხლის თანახმად, საქართველოს სახელმწიფო მეთაური იყო საქართველოს რესპუბლიკის უმაღლესი თანამდებობის პირი, რომელიც უზრუნველყოფდა სახელმწიფოს დამოუკიდებლობას და ტერიტორიულ მთლიანობას. სახელმწიფო მეთაურის განკარგულება არის აღმჭურველი აქტი, იგი ძალაშია, „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მიღებით სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულება არ გაუქმებულა, ბრძანებულება მოქმედებს და ის სადავოდ არავის გაუხდია. „სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ კანონის 17.17 მუხლის თანახმად საქართველოს რესპუბლიკის ორდენებით და მედლებით დაჯილდოვება შეადგენდა სახელმწიფო მეთაურის უფლებამოსილების სფეროს. დაჯილდოვების დროს მოქმედი კანონმდებლობა, კერძოდ, „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დანესების შესახებ“ კანონი ადგენდა სამშობლოს ერთიანობისათვის ბრძოლაში თავგანწირვისათვის ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით დაჯილდოვებული პირის ტერიტორიული ერთიანობისათვის მეტბრძოლად მიჩნევის შესაძლებლობას, დაჯილდოვების სამართლებრივი საფუძველი იყო „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დანესების შესახებ“ კანონი, სახელმწიფო მეთაურის აქტით, ფაქტობრივი გარემოების გათვალისწინებით, დაკონკრეტდა ჯილდოს მინიჭების გარემოება – „სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისათვის“. ასეთ შეფასებას არ გამორიცხავს მოპასუხის მითითება სამხედრო მოსამსახურის ზოგად ვალდებულებებზე, კერძოდ, „სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ“ კანონის 2.1, 22-ე მუხლებზე, რომელთა მიხედვით სამხედრო მოსამსახურე ვალდებულია დაიცვას ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობა და სუვერენიტეტი ნებისმიერ სიტუაციაში, მაშინაც კი როდესაც მის სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება. საკასაციო პალატა თვლის, რომ სამხედრო მოსამსახურის ზოგადი ვალდებულება დაიცვას სამშობლოს სუვერენიტეტი და მთლიანობა საკუთარი სიცოცხლის ფასად არანაირად არ უარყოფს სახელმწიფოს შესაძლებლობას და ვალდებულებას მაღალი შეფასება მისცეს სამხედრო მოსამსახურის მიერ გამოჩენილ თავგანწირვას.

სახელმწიფო მეთაურის განკარგულების ტექსტი დაჯილდოვების მიზეზად ერთმნიშვნელოვნად უთითებს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში სიმამაცის გამოჩენას, სახელმწი-

ფო მეთაურის ბრძანებულების ტექსტიდან გამომდინარე, არსებობს ვ. დ-ის სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ პირად მიჩნევის საფუძველი. ძალაში მყოფი სახელმწიფოს მეთაურის 01.09.1994წ. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გათვალისწინებით და საკასაციო სასამართლოს პრაქტიკის (სუს 25.07.06წ. №83-80 (კ-06)) მიხედვით სახელმწიფოს მეთაურის აქტით უკვე აღიარებული საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპული პირის ოჯახის წევრი ითვლება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად და „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის სუბიექტად.

„ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-6 მუხლით განსაზღვრულია ვეტერანთა კატეგორიები, კერძოდ: მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები; სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები; საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები; სამხედრო ძალების ვეტერანები. ამავე კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებს და მათთან გათანაბრებულ პირებს, სხვებთან ერთად, მიეკუთვნებიან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, აფხაზეთსა და შიდა ქართლში თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილეები: საქართველოს თავდაცვის, შინაგან საქმეთა და უშიშროების სამინისტროების, აგრეთვე, დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტის მოსამსახურეები და მუშაკები, მათ შორის, თადარიგში დათხოვნილი (გადამდგარნი), საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილე სამხედრო ფორმირებაში ჩარიცხული სამოქალაქო პირები, მოხალისეები.

საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებით დამტკიცებული „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული პირების აღრიცხვის, მათთვის შესაბამისი კატეგორიების მიხედვით მონიშვნის გაცემის თაობაზე“ ინსტრუქცია საქართველოს ტე-

რიტორიული მთლიანობის საბრძოლო მოქმედების მონაწილესთან მიმართებით უთითებს არა კონკრეტულ რეგიონს, არამედ კონფლიქტურ ზონებს, სადაც მიმდინარეობდა საბრძოლო ოპერაციები. ინსტრუქციის მე-6 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საბრძოლო მოქმედებების მონაწილის დამადასტურებელი ვეტერანის მონაწილის მაძიებლისათვის ადგენს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს შესაბამისი სამსახურიდან და სხვა შესაბამისი უწყებიდან ნებისმიერი დოკუმენტის და სხვა მტკიცებულების წარმოდგენას, რომლებიც ადასტურებენ კონფლიქტურ ზონაში საბრძოლო მოქმედებების პერიოდში სამხედრო ფორმირებაში სამსახურს და საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილეობას (სამხედრო ბილეთში შესაბამისი ჩანაწერი; ჩარიცხვის, ამორიცხვის, მივლინების, წახალისების, წოდების მინიჭების, დაჯილდოების ბრძანებები, სამხედრო ტრავმის მიღების, იარაღის, ფორმა-ტანსაცმლის, სურსათის, ხელფასის მიღების შესახებ საბუთები და სხვ.). საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის მე-6 მუხლის „ვ.ა“ ქვეპუნქტი, აგრეთვე, ადგენს მაძიებლის ვალდებულებას წარმოადგინოს საბრძოლო მოკვლევა. ვ. დ-ის სამშობლოს ერთიანობისათვის ბრძოლაში მონაწილეობას, ბრძოლაში გამოჩენილ თავდადებას ადასტურებს საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულება, საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს №1 სასწავლო ცენტრის უფროსის პოლკოვნიკ გ. ი-ის საბრძოლო მოკვლევა, საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს პირად შემადგენლობასთან მუშაობის სამმართველოს უფროსის, პოლკოვნიკ დ. ს-ის 27.12.94წ. წერილი. ამასთანავე, საქართველოს მთავრობის 22.08.14წ. №509 დადგენილებით დამტკიცებული „ვეტერანის მონაწილის ნიმუშისა და მისი გაცემის წესის“ პირველი დანართის 1.2 მუხლის შესაბამისად, ტერმინი „ომი“ გულისხმობს „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-6 მუხლის „ა“ – „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებს, ხსენებული დებულებები, სხვებთან ერთად, ითვალისწინებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებს („გ“ ქვეპუნქტი).

„სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონში 27.12.13წ. კანონით შეტანილი და 2014 წლის 1 იანვარს ამოქმედებული დამატების თანახმად კომპენსაციის მიმღებ პირთა შორის სხვებთან ერთად გათვალისწინებულია, აგრეთვე, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანო-

ბისათვის დაღუპულთა ოჯახის წევრები (მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტი, 22¹ მუხლი). ნოვაციები ითვალისწინებენ კომპენსაციის დანიშვნას არა მხოლოდ საქართველოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირთა ოჯახებისათვის, არამედ, აგრეთვე, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულთა ოჯახის წევრთათვის. ამასთანავე, მოსარჩელე არის „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ 27.12.1996წ. კანონის სუბიექტი. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 10.02.06წ №46/6 ბრძანებულებით დამტკიცებული „სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნისა და გაცემის წესის“ (№2 დანართი) 15.2 მუხლის „ა“² ქვეპუნქტი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის, აგრეთვე, 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებისთვის კომპენსაციის დანიშვნისათვის წარსაადგენ დოკუმენტთა შორის ითხოვს სსიპ ვეტერანის სტატუსის დამადასტურებელ დოკუმენტს ან შესაბამისი სტატუსის დამადასტურებელ ცნობას. ი. ჩ-ე-დ-ს მინიჭებული აქვს მარჩენალდაკარგულის კატეგორია (ინსტრუქციის მე-3 მუხ. „ვ“ ქვეპუნქტი). იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებულებით დამტკიცებული ინსტრუქციით, აგრეთვე, საქართველოს მთავრობის 22.08.14წ. №509 დადგენილებით დამტკიცებული წესით (1.1 მუხ.) გათვალისწინებულია ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის კატეგორია, მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა ემსჯელა ი. ჩ-ე-დ-ის საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებით დამტკიცებული „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული პირების აღრიცხვის, მათთვის შესაბამისი კატეგორიების მიხედვით მოწმობების გაცემის შესახებ“ ინსტრუქციის მე-6 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტით და მე-7 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული „ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის“ კატეგორიისადმი მიკუთვნების შესაძლებლობაზე. ომში დაღუპული ოჯახის წევრის და მარჩენალდაკარგულის მოწმობის მაძიებლისათვის ინსტრუქციით განსაზღვრულია წარსაადგენი დოკუმენტაციის ერთიანი პაკეტი (მე-6 მუხლის „თ“ ქვე-

პუნქტი), ამასთანავე ინსტრუქციის მე-7 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის მოწმობა გაიცემა „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონის 1-ლი მუხლის მე-2 პუნქტის და მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ პირებზე. სადავო აქტებში არ არის დასაბუთებული თუ რატომ არ პასუხობს ი. ჩ-ე-დ-ის მონაცემები აღნიშნული კანონის 1-ლი მუხლის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტებს, მე-4 მუხლის მოთხოვნებს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ი. ჩ-ე-დ-ის სახელზე გაცემული მარჩენალდაკარგულთა მოწმობა ინსტრუქციის მე-7 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად გაიცემა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-16 მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ პირებზე. აღნიშნული პუნქტი, სხვებთან ერთად, ითვალისწინებს სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედებების დროს დაღუპულთა ოჯახის წევრთა სოციალურ დაცვას. ადმინისტრაციულ ორგანოს სადავო აქტი და სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არ შეიცავს ი. ჩ-ე-დ-ისათვის „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტით და 22¹ მუხლით გათვალისწინებული კომპენსაციის მიღებისათვის საჭირო სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის დასაბუთებას.

სადავო აქტების ბათილად ცნობაზე სტატუსის მინიჭებაზე აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნაზე უარის თქმის გამო სააპელაციო პალატამ არ იქონია მსჯელობა ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნაზე (2014 წლის 1 იანვარის თვიდან 500 ლარის, ხოლო 2015 წლიდან 1000 ლარის ოდენობით ზიანის ანაზღაურება). საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ხსენებული მოთხოვნა საჭიროებს მოსარჩელისათვის სტატუსიდან გამომდინარე კომპენსაციის მიღების საკითხების გარკვევას. მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული, აგრეთვე, რომ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭება არ გულისხმობს კომპენსაციის დანიშვნას დაუყოვნებლივ და უპირობოდ, რადგან კომპენსაციის მინიჭება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 10.02.2006წ. №46/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო პენსიის/საპენსიო პაკეტისა და სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნისა და გაცემის წესით“ გათვალისწინებული პროცედურის

გავლას ითვალისწინებს. მხედველობაშია მისადები, აგრეთვე, რომ მოსარჩელეს მინიჭებული აქვს მარჩენალდაკარგულის და არა ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსი, სტატუსის და-ზუსტების, მისი შეცვლის საკითხი მას მანამდე არ მოუთხოვია, სტატუსის შეცვლის საკითხი მოსარჩელემ „სახელმწიფო კომ-პენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესა-ხებ“ კანონში ცვლილებების შეტანის შემდეგ დასვა. სკ-ის 1005-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ზიანის ანაზღაურება არ წარ-მოიშობა, თუ დაზარალებული განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებ-ლობით არ შეეცადა სამართლებრივი გზებით თავიდან აეცილე-ბინა ზიანი. ზიანის ანაზღაურების წინაპირობები დადგენილია სკ-ის 992-ე მუხლით. მიყენებული ზიანის ანაზღაურების აუცი-ლებელ პირობად მითითებული მუხლი ითვალისწინებს ზიანის მიყენების ფაქტის არსებობას, მიყენებულ ზიანსა და ქმდე-ბას შორის მიზეზობრივი კავშირის, ქმედების მართლწინააღ-მდეგობის და ბრალის კუმულატიურად არსებობას. სააპელაციო პალატამ უნდა იქონიოს მსჯელობა მოცემულ შემთხვევაში მი-თითებული კუმულატიური პირობების არსებობის შესახებ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არის დაუსაბუთებელი, სასამართლოს სრულყოფილად არ გა-მოუკვლევია საქმის ფაქტობრივი გარემოებები და არ მისცა მათ სათანადო სამართლებრივი შეფასება, განჩინება მოკლებულია სამართლებრივ და ფაქტობრივ წინამძღვრებს, გადაწყვეტილე-ბის დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებ-რივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია, რაც სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე1“ ქვეპუნქტის თანახმად საკასაციო საჩივრის აბსოლუტურ საფუძველს ქმნის. ზემოაღნიშნული თავის მხრივ გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმებისა და სსკ-ის 412-ე მუხლის საფუძველზე ხელახალი განხილვისათვის იმავე სასამართლოს-თვის დაბრუნების პირობაა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ი. ჩ-ე-დ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწი-

ლობრივ;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.10.2014წ. გადაწყვეტილება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას;

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება

მიუღებელი შეჩვენების თანხის დაკისრებისა და დავნილის სტატუსის მინიჭების კანონიერების საკითხი

განჩინება

№ბს-151-149(კ-17)

19 აპრილი, 2017 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ჩინჩალაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მ. ვაჩაძე

ვ. როინიშვილი

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლისა და 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი განხილვის გარეშე, შეამონმა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძველების არსებობა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 სექტემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 15 ივლისს მ. ჩემ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიმართ.

მოსარჩელემ საბოლოოდ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2015 წლის 3 ივლისის №1015 ბრძანების ბათილად ცნობა, მოპასუხისათვის იძულებით გადაადგილებული პირის – დევნილის სტატუსის აღდგენის შესახებ ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემის დაავალდებულება და მიუღებელი შემწეობის თანხის – 2013 წლის ოქტომბრიდან 2014 წლის 1 მარტამდე ყოველთვიურად 28 ლარის, ხოლო 2014 წლიდან 1 მარტიდან გადაწყვეტილების აღსრულებამდე ყოველთვიურად 45 ლარის ოდენობით ანაზღაურება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 28 სექტემბრის საოქმო განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქმეში მესამე პირად ჩაება ახალგორის მუნიციპალიტეტის გამგეობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 11 დეკემბრის გადაწყვეტილებით მ. ჩ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2015 წლის 3 ივლისის №1015 ბრძანება; მ. ჩ-ეს აღუდგა იძულებით გადაადგილებული პირის – დევნილის სტატუსი; მოპასუხეს – საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მოსარჩელის სასარგებლოდ 2013 წლის ოქტომბრიდან 2014 წლის 1 მარტამდე ყოველთვიურად – 28 ლარის, ხოლო 2014 წლიდან 1 მარტიდან გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე ყოველთვიურად – 45 ლარის ანაზღაურება დაეკისრა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 11 დეკემბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 სექტემბრის განჩინებით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს

ტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 11 დეკემბრის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 სექტემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის განმარტებით, სადავო ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტთან დაკავშირებით სამინისტროს მიერ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ჩატარდა სრულყოფილი ადმინისტრაციული წარმოება. სამინისტროს მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, მხედველობაში იქნა მიღებული როგორც მოსარჩელის ახსნა-განმარტებები, ასევე, საქმეში არსებული არაერთი მტკიცებულებაც.

კასატორს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებითა და მხარის ახსნა-განმარტებებით დასტურდება, რომ მოსარჩელე ყოველდღიური ყოფით დაკავშირებული არ ყოფილა ახალგორთან და, შესაბამისად, არ წარმოადგენდა მის მუდმივად მაცხოვრებელ პირს. ამასთან, ის გარემოება რომ მოსარჩელე დედის მოსაველელად იყო წასული ახალგორში, ვერ ადასტურებდა მის ამ ტერიტორიაზე მუდმივად ცხოვრების ფაქტს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 23 თებერვლის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს და არ ექვემდებარება დასაშვებად ცნობას

შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი განსაზღვრავს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის ამომწურავ საფუძვლებს, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივარი დაიშვება, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკისაგან განსხვავების არსებობის საფუძვლით და ამასთან, არ არსებობს საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღების ვარაუდი. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, საქმის განხილვი-

სა და საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების თვალსაზრისით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორი ვერ ახაზუთებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვას მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით. კასატორი საკასაციო საჩივარში ვერ აქარწყლებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და დასკვნებს.

საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს მოცემულ საქმეზე სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და ამ გარემოებებთან დაკავშირებით გაკეთებულ სამართლებრივ შეფასებებს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილზე და აღნიშნავს, რომ პირს დევნილის სტატუსი ჩამოერთმევა, თუ მან ეს სტატუსი ყალბი საბუთებისა და ინფორმაციის წარდგენის საფუძველზე მიიღო. ამასთან, „იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანახმად, იძულებით გადაადგილებულ პირად – დევნილად (შემდგომ – დევნილი) ჩაითვლება საქართველოს მოქალაქე ან საქართველოში სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირი, რომელიც იძულებული გახდა დაეტოვებინა თავისი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი იმ მიზეზით, რომ საფრთხე შეექმნა მის ან მასთან მცხოვრები ოჯახის წევრის სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან თავისუფლებას უცხო ქვეყნის მიერ ტერიტორიის ოკუპაციის, აგრესიისა და ადამიანის უფლებების მასობრივი დარღვევის გამო, ან ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-11 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ იძულებით გადაადგილებული პირის – დევნილის სტატუსის მინიჭებისათვის გადაწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის განსაზღვრას და ამ ადგილის იძულებით დატოვების ფაქტის დადგენას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მიერ საქმეზე №ბს-1896-1849(კ-10) და №ბს-1227-1213(კ-11) გაკეთებულ განმარტებებზე და აღნიშნავს, პირის კონკრეტულ ადგილას მუდმივად ცხოვრების ფაქტი გამოხატულია აღნიშნულ

ადგილზე ჩვეულებრივი, ყოველდღიური ცხოვრებით, რაც შეიძლება დასტურდებოდეს მტკიცებულებებით, რომ პირი განსაზღვრულ ადგილას წარმოადგენს მუდმივ მაცხოვრებელს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მ. ჩ-ის საქმეზე ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში მოპოვებული მტკიცებულებებით ვერ იქნა გაბათილებული და ვერ გამოირიცხა ახალგორის ტერიტორიული ორგანოს 2014 წლის 5 ნოემბრის №217 ცნობით, ახალგორის მუნიციპალიტეტში 20 08 წლის აგვისტოს ომამდე პირის მუდმივად ცხოვრების ფაქტის დამდგენი კომისიის 2014 წლის 28 ოქტომბრის №766 დასკვნით და მოწმეთა ჩვენებებით დადასტურებული გარემოება მ. ჩ-ის აგვისტოს ომამდე დაბა ახალგორში მუდმივად ცხოვრების თაობაზე.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეს არ გააჩნია არავითარი პრინციპული მნიშვნელობა სასამართლო პრაქტიკისათვის, ხოლო საკასაციო საჩივარს – წარმატების პერსპექტივა.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით რეგლამენტირებული არც ერთი საფუძველი, რის გამოც საკასაციო საჩივარი არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი მიიჩნეულ იქნეს დაუშვებლად;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 სექტემბრის განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საკიეპალი

1. სამსახურიდან განთავისუფლების საფუძველი

დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენა	
მოხელის სამსახურიდან განთავისუფლებისას	3
რეორგანიზაციის დროს კონკრეტული	
სტრუქტურული ერთეულის გაუქმების გამო მოხელის	
სამსახურიდან განთავისუფლების კანონიერება	20
გამოსაცდელი ვადის არადაამაკმაყოფილებელი შედეგების	
გამო სამსახურიდან განთავისუფლების კანონიერება	25; 34
გამოსაცდელი ვადის გასვლის ან არადაამაკმაყოფილებელი	
შედეგების გამო სამსახურიდან დათხოვნის საფუძველი	39; 46

2. იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

სახელფასო დავალიანების და იძულებითი	
განაცდურის ანაზღაურება	55
იძულებითი განაცდურის სახით პრემიის	
ანაზღაურების თაობაზე მოთხოვნის კანონიერება	73
იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების საკითხი	78
მიუღებელი ხელფასის და ზიანის სახით იძულებითი	
განაცდურის ანაზღაურება	94
იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება	
დეკრეტული შვებულების ამონურვის მომენტიდან	126

3. შვებულება; შრომით დავაზე გადაწყვეტილების

დაუყოვნებლივი აღსრულება	
შრომით დავაზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივი	
აღსრულების გაუქმების საფუძველი	137
შრომით საკითხზე გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ	
აღსრულების წინაპირობები	148; 157
შრომით დავაზე გადაწყვეტილების	
დაუყოვნებლივ აღსრულება	163; 184
შვებულების მოთხოვნის უფლება	169
სამუშაოზე აღდგენის შესახებ გადაწყვეტილების	
დაუყოვნებლივ აღსრულება	191

4. კომპენსაციები

წელთა სამსახურობის საფუძველით დანიშნული	
კომპენსაციის სისწორე	197
სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის,	
თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის	
საბრძოლო მოქმედების დროს დაღუპულთა	
ოჯახის წევრების სოციალური დაცვა	209
მიუღებელი შემწეობის თანხის დაკისრებისას	
დენილის სტატუსის მინიჭების კანონიერების საკითხი	224